శ్రీ సత్యనారాయణ వ్రత కల్పము

(సఙ్కృత శ్లోకములకు కథానురూపమగు ఆన్ధ్రానువాదము)

2026

శ్రీ సత్యనారాయణ వ్రత కల్పము

(సఙ్కృత శ్లోకములకు కథానురూపమగు ఆన్ధ్రానువాదము)

రచన - కూర్పు

"రామాయణ కథారత్న"

కీ. శే ॥ మూలా రామమూర్తి M. A(తెలుగు) M. A(సఙ్కృతము)

2026

ప్రధమ ముద్రణ : 1984

ద్వితీయ ముద్రణ : 1995

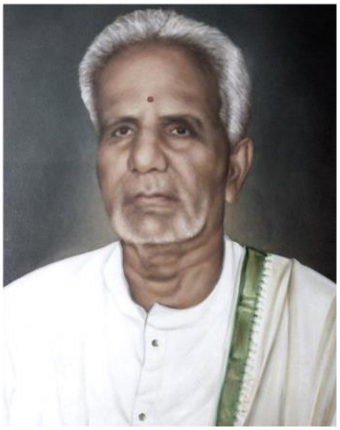
తృతీయ ముద్రణ : 2026 (e-book)

ప్రతులకు : మూలా గోపాలకృష్ణ

చారవాణి: +91-8374579511

తొలిపలుకు

23-Jun-1911 - 21-Oct-1986

"కళాప్రపూర్ణ"
కీ. శే॥ డా॥ దివాకర్ల వేఙ్కటావధాని
M.A (Hons.), Ph.D Retd.
ఆన్ధ్రశాఖాధ్యక్షులు, ఉస్మానియా
విశ్వవిద్యాలయము , 18/4,
ఆర్టి బర్కతుప్పర, హైదరాబాదు - 500 027
(తెలఙ్గాణ)

సనాతనమైన హిన్దూ ధర్మము ననుసరిఞ్చి ముప్పది మూడు కోట్లమన్ది దేవతలు కలరు. వీరిలో బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరులు ముఖ్యులు వీరి కొక్కక్కరికి అనేక నామములు కలవు విష్ణువునకు నారాయణుడనునది నామాన్తరము. ఈ నారాయణునే సత్యనారాయణుడని కూడ అనుచున్దురు. ఇతఁడు సకలాభీష్ట ప్రదాయకుడగుటచే భారతీయులు పలువురు శ్రీసత్యనారాయణదేవుని వ్రతమును ఆచరిఞ్చుచున్దురు. ప్రతిఏకాదశినాడు ఈ వ్రతమును చేయువారు కూడ కొన్దరు కలరు. అన్దుచే శ్రీసత్యనారాయణ వ్రతము సామాన్యముగ భారతదేశమునన్దును ప్రత్యేకముగ ఆన్ధ్రదేశమునన్దును అధికప్రచారమును పొన్దినది, వ్రతములన్నిన్టిలోనిది ఉత్తమ వ్రతముగ పరిగణిమ్పబడుచున్నది.

శ్రీసత్యనారాయణ వ్రతమును పురోహితులు పలుప్రాన్తము లన్దు పలువిధములగా చేయిఞ్చుచున్దురు. ఏవిధమున చేసినను భక్తియే ప్రధానమగుటచే భగవన్తుడు చేసినవారికి సర్వాభీష్టములు సిద్ధిమ్పచేయుచున్డును. గ్రన్ధకర్త ఈ

తొలిపలుకు

వ్రతవిధానమును పలుచోట్ల పరికిఞ్చి వ్యత్యాసములు గమనిఞ్చి, పెద్దలవలన యధాశాస్త్రమైన విధానమును తెలిసికొని, ముద్రిమ్పిఞ్చినచో పురోహితులకే కాక భక్తులకు కూడ ఉపయోగకరముగ నున్డునని తలమ్పిన దీనిని ముద్రిమ్పిఞ్చినారు. ఇది వారికి స్వోపజ్ఞముకాదు. పలువురు అభిజ్ఞ లనడిగి, సమగ్రము సిద్ధిప్రదము, శాస్త్రానుగుణము అని ఎరిఙ్గి నట్టిది. ఈ విధమున వ్రతము కావిఞ్చినచో శ్రీ సత్యనారాయణ దేవుని యధావిధిగా పూజిఞ్చినట్లగును.

ఈ గ్రన్థమున మొదట గణాధిపతి పూజయు, తరువాత పఞ్చలోకపాలకపూజయు, పిమ్మట ఆదిత్యాది నవగ్రహపూజయు, ఇన్ద్రాద్యష్ట దిక్పాలక పూజయు కలవు. అనన్తరము వసిష్ఠాది సప్తర్షులవియు, వాస్తు పురుషుని యొక్కయు, ధన్వన్తరి యొక్క యు, గరుత్మన్తుని యొక్కయు ఆవాహనమును, పూజావిధానమును గలవు. తరువాత నామత్రయ పూజ కలదు, ఇన్దుకొన్నిన్టిని సామాన్య వ్రతవిధానమునన్దు లోపిమ్ప చేయుచున్నరు. శ్రీసత్య నారాయణవ్రతమునకు అఙ్గభూతము లైన ఇతర దేవతల పూజలను విడుచుట ఉచితము కాదు. ఈ అఙ్గదేవతా పూజలనన్తరము శ్రీ సత్యనారాయణ వ్రతమునకు సఙ్కల్పము చేయవలెను. అఙ్గ న్యాసకరన్యాసములతో స్వామికి ప్రాణప్రతిష్ఠచేసి, ధ్యానానన్తరము ఐదు ఆ పురుషసూక్త విధానమున షోడశోపచార పూజ కావిమ్పవలెను. ఇది సక్రమమైన పద్ధతి.

స్వామికి దేవేరి లక్ష్మి. స్వామి అఙ్గపూజ అయిన పిమ్మట లక్ష్మీదేవి సర్వాఙ్గ పూజయు గావిమ్పవలెను. అనన్తరము స్వామి కిని, దేవికిని, కూడ అష్టోత్తర శత

నామములతో పూజ కావిమ్పవలెను. ఇది షోడశోపచార పూజలో అన్తర్గతమయినది. మన్త్రపుష్పమయిన పిమ్మట శ్రీసూక్తమును జపిఞ్చవలయును, తరువాత భక్తి పూర్వకముగ ప్రార్థన గావిఞ్చి స్వామిప్రసాదమును శిరసున ధరిమ్పవలెను. ఈ కార్యక్రమన్తయు జరుగు సమయమున ఎప్పుడెప్పుడు ఏమి చేయవలయునో అన్దరికిని తెలియునట్లు తెలుగున సూచన లొసఙ్గబడినవి. వ్రతమును వేదవేదాఙ్గవేత్త అయిన లేదా స్మార్తము బాగుగ తెలిసిన పురోహితుని సాహాయ్య మున చేయుట మఞ్చిది. ఏకారణము చేతనైన అతఁడు లభిమ్పనిచో ఎవ్వరైనను నియమ భఙ్గము లేకుణ్డ గ్రన్థము చూచి వ్రతము చేసికొనవచ్చును. ఈ గ్రన్థము ముద్రిఞ్చుటలోని ముఖ్యమయిన ప్రయోజనమిది.

గ్రన్థాన్తమున శ్రీసత్యనారాయణ స్వామి వ్రతకథ ఆన్ధ్రముననను, సంస్కృతముననను కూడ నొసగబడినది. ముందు సంస్కృత శ్లోకములను అర్థముతో కూడ పఠిఞ్చుట ఉచితము. సంస్కృతము రానివారు ఆన్ధ్రముననున్న కథనే చదువుకొన వచ్చును. ఈ కథలలో వ్రత, ప్రసాద మహాత్మ్యములను దెలుపు ఐదు ఆధ్యాయములున్నవి. ఇన్దలి కథలు పట్టి దేవతా కథలుగా గాక రమ్యములును, హృద్యములును అయియుణ్డును. ఈవిధముగ వ్రతము సమాప్తి నొన్దిఞ్చినవారికి వారివారి విశ్వాసమును బట్టి ఫలము సిద్ధిఞ్చితీరును. అన్దుచేతనే స్వామికి "శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామి" అను సార్థకమైన పేరుకలిగినది. గ్రన్థారమ్భమున శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామి చిత్రమును మణ్డప ఆకారమును తెలుపు చిత్రమును

ముద్రిమ్పబడినవి. ఈమణ్డపమును, జాగరూకత తో పరిశీలిఞ్చి అట్లే మణ్డపమునేర్పాటుచేయుట శ్రేయోదాయకము.

ఉపాసన నిర్గుణమనియు, సగుణమనియు రెణ్డు విధములు. నిర్గుణోపాసన సామాన్యులకు సులభసాధ్యము కాదు. అణ్దుచే వారు సగుణోపాసనముతోనే తమ సాధన నారమ్భిమ్పవలయును. అది క్రమక్రమముగ నిర్గుణోపాసనమునకు మార్గము చూపును, శ్రీ సత్య నారాయణస్వామి వ్రతమున ఒక వ వైశిష్ఠమున్నది. అణ్దుచేతనే దాని కన్త ప్రచారము కలిగినది. ఏ వ్రతమునైనను చేయునప్పుడు ఏదో చేసితిమికదా అనుకొనకుణ్డ యథావిధిగను, సమ్ప్రదాయ సిద్ధముగను చేయుట మఞ్చిదిగదా మిత్రులు శ్రీ రామమూర్తిగారు వ్రత విధానమును పెద్దలవలన తెలిసికొని, సర్వజనోపయోగార్ధమై గ్రన్థ రూపమున ముద్రిఞ్చినణ్దులకు వారిని అభినణ్దిఞ్చుచున్నాను. ముద్రణమున దొరలిన స్ఖాలిత్యములను సులభముగ సవరిఞ్చుకొన వచ్చును.

సర్వేజనాస్సుఖినో భవన్తు.

హైదరాబాదు

01-01-1984

దివాకర్ల వేఙ్కటావధాని

తొలిపలుకు

మా గురువు గారు ఆయన సతీమణి

కీ. శే॥ డా॥ దివాకర్ల వేఙ్కటావధాని
23-Jun-1911 - 21-Oct-1986

కీ. శే॥ దివాకర్ల చన్ద్రావతి
1924- 1997

మున్దుమాట

19-Nov-1935 - 29-Jul-2023

"రామాయణకథారత్న"

కీ. శే॥ మూలా రామమూర్తి

M.A (తెలుగు)   M.A (సంస్కృతం)

రిటైర్డ్ దక్షిణ మధ్య రైల్వే

ప్లాట్ # 30, జి-2, జి.కె. నగర్

హైదరాబాదు 500 065

(తెలఙ్గాణ)

"అష్టాదశ పురాణేషు వ్యాసేన కథితమ్ ద్వయమ్ ।
పరోపకారః పుణ్యాయ పాపాయ పరపీడనమ్" ॥

మన పురాణములు, పదునెనిమిది పురాణములు చతుర్దశ విద్యలలో గణనకెక్కినవి. ఇవి పుట్టుకచే అర్వాచీనములు. కాని మిక్కిలి పురాతనములు, ఆతిరహస్యములు అయిన బహు విషయ సమ్భరితములగుటఁజేసి పురాణములయినవి. పురాణమనగా పఞ్చ లక్షణములున్డును, ఆవి సర్గము, ప్రతిసర్గము, వంశము, మన్వన్తరము, వంశానుచరితము. ఇవి ఎన్దు వర్ణితమగునో అవి పురాణ ములనబడును. ఈ పదునెనిమిది పురాణములను వాని వాని స్వభావముననుసరిఞ్చి మువ్విధముగ మన పూర్వులు విభజిఞ్చిరి. వరుసక్రమమీ క్రిన్దనుదాహరిమ్పబడుచున్నది.

ముందుమాట

౧(1)	౨(2)	౩(3)
వైష్ణవము	బ్రహ్మాండము	మాత్స్యము
నారదీయము	బ్రహ్మవైవరము	కౌర్మము
భాగవతము	మార్కన్డేయము	లైఙ్గము
గారుడము	భవిష్యము	వాయవ్యము
పాద్మము	వామనము	స్కాన్దము
వారాహము	బ్రాహ్మము	ఆగ్నేయము

ఇన్దు ౧, ౨, ౩ గుర్తులు గలవి వరుసగా మోక్షప్రదములు, స్వర్గదాయకములు, భోగదాయకములని విభజిమ్పబడెను. తృతీయ వర్గమునన్దలి షట్పురాణములు భోగదాయకములని వర్గీకరిఞ్చుట యన్దలి ఆన్తర్యము సున్త పరిశీలిన్తము. ప్రథమ వర్గమన్దలి ఆరు పురాణములు సత్త్వ గుణ ప్రధానములగుటఁజేసి మోక్షదాయకములు. ద్వితీయ వర్గమునన్దలి ఆరు సరస్వతీ చతుర్ముఖలను స్తుతిఞ్చునవి యగుటవలన రాజసములు - స్వర్గదాయకములు. తృతీయ వర్గమన్దలి ఆరు శివలిఙ్గ, విఘ్నేశ, కుమారులను చెప్ప నవి గాన తామసములు భోదాయకములు (కొన్దరు వీటిని దుర్గ దాయకములని చెప్పిరి). అనగా పురాణములు సత్త్వ రజస్తమో గుణ ప్రధానమైనవి. పరబ్రహ్మమునకు ప్రతీకలుగా నున్డిన త్రిమూర్తుల చరిత్రలతో నిన్డియున్నది. అన్దు ఈశ్వరుడు లయకారడు **"లయ"**అను పదమునకున్న అనేకార్థములలో **"జ్ఞానము"**అనియు కలదు.

"కాఙ్క్షనః కర్మణామ్ సిద్ధిమ్ యజన్త ఇహ దేవతాః।
క్షిప్రమ్ హి మానుషేలోకే సిద్ధిర్భవతి కర్మజా" ॥
(భగవద్గీత జ్ఞానయోగము 12)

అని చెప్పినట్లు కలియుగమున మానవులు-శివుడు భక్తసులభుడు గావున తృతీయ వర్గ పురాణములు అన్దు ముఖ్యముగ అనేకానేకమైన వ్రతములతో నిన్డియున్న స్కాన్దపురాణము నాశ్రయిఇఞ్చుటయన్దు నిష్టులై యున్డుట ఆశ్చర్యముకాదు. ఏదేనొక కామితము బడయగోరి పూజలు, వ్రతములు మానవులు చేయుట సహజము.

ఆకర్మ పరిపూర్తి అయిన పిమ్మట తత్సమ్బన్ధమైన ఫలితమును పొన్దుట జరుగును.**"అవస్యమను భోక్తవ్యమ్ కృతమ్ కర్మ శుభా శుభమ్"**అని లోకోక్తి. కర్మ చేయవలసియేయున్నది. అయితే వర్గమన్దలి ఆకర్మ నిష్కామమై యున్డవలయును. నిష్కామ కర్మలకు ఏపురాణమైనను ఒక్కటియే. కర్మ చేయుటకు మాత్రము మానవునకధికారము కలదు. కాని ఫలము నన్దు కాదు.

"కర్మణ్యేవాధికారస్తే మా ఫలేషు కదాచన।
మా కర్మ ఫల హేతు ర్భూర్మాతే సఙ్గో స్వ కర్మణి॥"
(భగవద్గీత-సాఙ్ఖ్య యోగము. 4)

అని శ్రీకృష్ణభగవానుడు ఆనతిచ్చి యున్నాడు. అన్దుచేత కర్మయన్దు ఫలాసక్తిని విడచి నిష్కామముగ ఆచరిఇఞ్చిన పురాణమున్నియు సద్గతి యకములేయగును.

అష్టాదశ పురాణములలో స్కాన్దమొకటి. మనదేశమునన్దు అన్దరు జరిపెడి వ్రతములన్నియు ఇఞ్చుమిఞ్చుగా స్కాన్దమునన్దు గలవు. ఏవ్రతమునకావ్రతము ఘనమైనదిగను, అత్యన్త ఫలప్రదముగను, ఫలశ్రుతులయన్దుగాని, ఆయా వ్రత కథలయన్దుగాని చెప్పఁబడియున్నది. దేనినిగాని ఎవ్వరును కాదనుటకు

వీలులేదు. ఏమన పురాణములను విమర్శిఞ్చరాదని సమ్ప్రదాయసిద్ధముగ వచ్చుచున్న యాచారము. నిశితముగ పరికిరిఞ్చిన వ్రతములన్నిట శ్రీసత్యనారాయణ వ్రతము మిక్కిలి విశిష్టమగు వ్రతముగ చెప్పవచ్చును.

నేటికాలమున రాచరికము లేదు. పూర్వము రాజులు, మహారాజులు, సార్వభౌములు నుణ్డిరి. అన్దు సార్వభౌముని వారి ఆ సభామన్దిరము, అన్దలి పద్ధతులు చూచినవానికిని శ్రీసత్య నారాయణ వ్రతవిధానమునకు సన్నిహిత సమ్బన్ధము కాననగును. నన్నయ కాలమున సార్వభౌమునొద్ద పఞ్చ ప్రధానులుణ్డెడివారు. అన్దు కులబ్రాహ్మణుడైన నన్నయ భట్టారకులు ఒకరు. నాటి సభా భవనమున మున్మున్దుగా పఞ్చ ప్రధానులు, తరువాత ప్రముఖ రాజకీయోద్యోగులు ఉన్దురు. ఆపైని వన్దిమాగధులు బహుపరా కులు చెప్పుచున్డగ సార్మభౌముడు సభా ప్రవేశము గావిఞ్చి సింహసనాసీనుడగును. శ్రీ సత్యనారాయణ వ్రతమునన్దు-సత్య నారాయణుడు ఆది మధ్యాన్త రహితుడు గదా అన్దుకని మును మున్దుగా-

- ❖ గణపత్యాది పఞ్చలోక పాలకులు,
- ❖ అధిదేవతా ప్రత్యధి దేవతా సహితముగ ఆదిత్యాది నవగ్రహములు
- ❖ ఇన్ద్రాద్యష్ట దిక్పాలకులు
- ❖ అరున్ధతీ సహిత వసిష్ఠాది సప్తర్షులు
- ❖ గరుత్మన్తుడు, ధన్వన్తరి, వాస్తుపురుషుడు క్షేత్రపాలక, అభయఙ్కర, త్ర్యమ్బక మూర్తులు నామత్రయము.

మున్నగు వారి ఆవాహనము జరిగిన పిమ్మట-

శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామి వారి ఆవాహనము జరుగును. ఇట్టి విశిష్టమగు పద్ధతి మరి యే ఇతర వ్రతమునందును లేదు. కనుకనే ఇద్దానిని **"వ్రతరాజము"** యని చెప్పుట యన్దతిశయోక్తి ఏమియు లేదు.

మన దేశము పరమ పవిత్రమైనది. కర్మభూమి. అట్టి ఈ భూమి మీద స్వయముగ సత్కర్మల నాచరిమ్పవలసిన అవసర మనకు గలదు. **"శుచిః కర్మాణి కుర్వీత"** అను వచనమును బట్టి శుచియై కర్మల నాచరిమ్పవలసి యున్నది.
పరాశరస్మృతి యన్దు -

"సన్ధ్యా స్నానమ్ జపోహోమః దేవతానన్ద పూజనమ్।
ఆతిధ్యమ్ వైశ్యదేవఞ్చ షట్కర్మాణి దినే దినే॥"

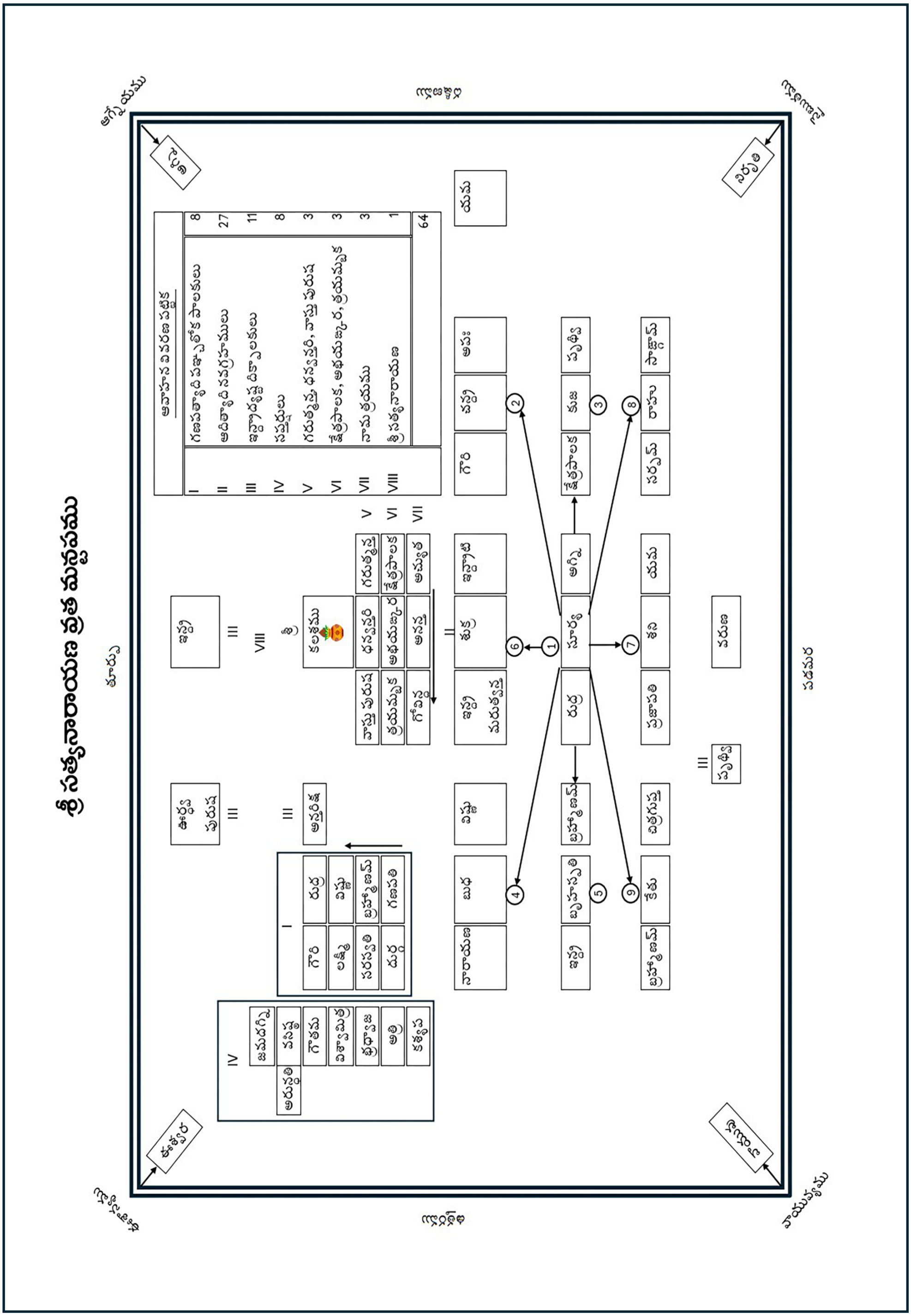
అనగా గృహస్తునకు పైనుదాహరిమ్పబడు ఆరు కర్మలు నిత్య మాచరిఞ్చుట విధియై యున్నది కాని నేడు ఇవి యన్నియు నామ మాత్రావశిష్టములైనవి. నేటికాలమున ఆరాధనయన ఏదేనొక నోమో, పూజయో, వ్రతమో యను భావము గాఢముగ హృదయ ముల నాటుకు పోయినది. శ్రీ సత్యనారాయణ వ్రత విధానమన్దు వేకువనే లేచి స్నానముచేసి, ఉచితానుష్టానములు గావిఞ్చి, సాయఙ్కాలము మరల స్నానముచేసి వ్రతమాచరిమ్పవలెనని విధిమ్పబడి యున్నది. కాని చాలమన్ది ఉదయముననే స్నానాదులు ముగిఞ్చుకుని వ్రతమాచరిఞ్చుట చూచుచున్నాము. ధర్మచ్యుతి గల్గుచున్న ఇక్కాలమున ఇఙ్కను మానవులలో ఆస్తికత్వ మున్డుటయు, కొన్దరైనను, సత్కర్మల నాచరిఞ్చుచున్డుటయు విశేషమే యగును. అదియునున్గాక ఈవ్రతము అన్ని వర్ణములవారును చేయ వచ్చునని వ్రతవిధానమన్దు తెలుపబడియున్నది. ఏమన మనుజులన్దరు భగవన్తునిచే సృష్టిమ్పబడినవారే కదా. ఇట్టి సమక్‌దృష్టి మరే

ఇతరవ్రతమన్దు కానరాదు.

తైత్తరీయోపనిషత్తులలో నొకటియగు చిత్తిప్రశ్నము నన్దు పురుషసూక్తము గలదు. పురుషసూక్త మన్త్రములతో షోడశోపచారసహితమైన పూజ చేయబడుచున్నది. విపులార్ధ వన్తములైన మన్త్రములను పఠిఞ్చుట సామాన్యముగాదు. అవి గురుముఖతః సమ్ప్రదాయికముగ చెప్పుకొనవలసినదేగాని చదివినవచ్చెడివి కావు, ఏమన సఙ్గీతశాస్త్రమునకు రాగము, తాళము, మున్నగునవి ఏవిధ ముగ ప్రధానము లైనవో, ఆవిధముగ వేదమన్త్రములకు స్వరము ప్రధానమైనది. అన్దరును స్వరయుక్తముగ చదవలేని కారణమును ఇన్దలి మన్త్రములన్దు స్వరమును గుర్తిఞ్చియున్డలేదు. ప్రతి ఉపచారమునకు మన్త్రము, శ్లోకము యుదాహరిఞ్చి అన్త్యమన్దు కున్డలిలో క్రియ తెలుపబడినది.

మణ్టపము ఏర్పరచు విధానము :- సాధారణముగ మణ్టపమును చతురస్రాకారముగ గాని, దీర్ఘచతురస్రాకారముగ గా నిర్మిమ్పవలెను. అన్దుమధ్యభాగమున కలశముఞ్చవలెను. దిక్కులనీక్రిన్ది విధముగా గుర్తిమ్పవలెను.

ఈశాన్యము	తూ	ఆగ్నేయము
ఉ		ద
వాయువ్య	ప	నైఋతి

శ్రీ సత్యనారాయణ వ్రత మండపము

మన్టపమునన్దు కల్పములో విధిమ్పబడిన దైవతముల నాహ్వానిఇఞ్చుటలో ఆయా దేవతలను, అధిదేవతలను, ప్రత్యధి దేవతలను ఈక్రిన్ద నుదహరిఞ్చిన విధానమున ఏర్పరువ వలసియున్నది.

ఆదిత్యాది నవగ్రహములు :

ఈశాన్యము	తూ	ఆగ్నేయము
ఉ	సూ	ద
వాయువ్య	ప	నైఋతి

సూర్యగ్రహము నావాహన చేసినపిమ్మట అధిదైవతమును దక్షిణము వైపునను, ప్రత్యధిదైవతమును ఉత్తరము వైపునను అనగా—

ప్రత్యధిదైవతము (3)	సూ (1)	అధిదైవతము (2)

పైవిధమున చేయవలెను. అనగా ఆవాహనము లన్నియు దక్షిణము నున్డి ఉత్తరమునకును, పడమర నున్డి తూర్పునకును పేర్చుచూ ఉఞ్చవలసినది. ఇన్దులకు వ్యత్య స్తముగ చేయరాదు.

ఇదివరలో పన్డితులు ఈవ్రతవిధానమును, భిన్న భిన్న ప్రాన్తములయన్దు ఆస్తిక మహాశయుల సౌకర్యార్థము భిన్న విధముల ముద్రిఞ్చియున్డిరి. అవి యన్నియు

వేదమన్త్రముల యన్దు ప్రవీణులైన వారి సహాయము లేనిది వ్రతమాచరిఞ్చుటకు వీలు లేకున్డెను. ఏక్రియ తరువాత ఏక్రియ జరుపవలసినది తెలుసు కొనుట కష్టతరము. తదువరి వ్రతకథాభాగమన్దు స్కాన్దపురాణాన్తర్గత శ్లోకములు వాని తాత్పర్యములు మాత్రము విశేష శ్రమములకోర్చి ప్రచురిఞ్చియున్డిరి. వానిని చదివి కొన్తమన్ది పన్డితులు, పురోహితులు భక్తులకు వినిపిఞ్చుచున్డిరి. ఇన్దు తాత్పర్యమునకు బదులు ఆయా అధ్యాయములయన్దలి శ్లోకముల భావము కథారూపమున పొన్దుపరుపబడినవి. ఆపైని మన్టపము నన్దు చేసెడి ఆవాహనల విషయమై భిన్నత్వము గోచరిఞ్చెడిది. నాబాల్యమునున్డి బహుపర్యాయములు శ్రీ సత్యనారాయణ వ్రతములు చేయుచున్డుట చూచియున్టిని. నేనును స్వయముగ ఆచరిఞ్చితిని. అన్నిట, పూర్వపు ద్రవ్యమానము ననుసరిఞ్చి ఒక రూప్యము 64 కానులకు సమానము— మన్టపము పై సరిగ 6 ఆవాహనములు జరుగుచున్డుట గమనిఞ్చితిని. నేటి కాలమునన్దు నేను తిలకిఞ్చిన వ్రతములయన్దు ఆసఙ్ఖ్య తక్కువగ కన్పట్టు చున్నది. అన్తేగాక మన్టపము పేర్చు విధానము పూర్వులు ఏకారణముననో ప్రచురిఞ్చలేదు. నేటికాలమునన్దు స్త్రీ, పురుషులు యన్త్రములవలె మారి గృహకృత్యములు నిర్వహిఞ్చుకొన వలసిన తరుణమన్దు ఇట్టి మహత్తర వ్రతమాచరిఞ్చెడి కోరిక గల్గిన వా వారి సమయము వృథాకాకున్డ, అక్షరజ్ఞానమున్న ప్రతియొక్కరు ఆచరిఞ్చుకొనుటకు వీలుగ, వ్రత విధానము నన్తయు. సమ్ప్రదాయమునతిక్రమిమ్పకున్డ, మన్టప పటముతో సహ వ్రాసితిని. నేటి సాఙ్ఘిక పరిస్థితి ఏన్తగానో మారిపోయినది. తదనుగుణ్యముగ ఈ వ్రతమును ఏకులము వారైనను చేయవచ్చుననెడి శాసనమ ననుసరిఞ్చి, వీరు వారు యనక ఎల్లరును ఆచరిఞ్చుకొనుటకువీలు పూజాచరణాదులను సూచిఞ్చితిని ఏవ్రతమైనను ఆచార్యుని ఆర్యమున జరిపిఞ్చుట మన

సమ్ప్రదాయము. ఆవిధానమే ఈవ్రతము నన్దు విధిఞ్చబడినది. గాన, ఈ వ్రతమును పురోహితుని రావిఞ్చి జరిపిఞ్చుట ముఖ్యము. అట్లు వీలుపడని పక్షమున ఎవరికివారే జరుపుకున్దురుగాక. గత్యన్తరము లేనప్పుడిన్తకన్నను మరియొక మార్గము లేదుకదా!

పన్డితులకు, పామరులకు, ముఖ్యముగ కర్మ నాచరిఞ్చ వలయుననెడి ఉత్సాహము కల ఆస్తికులకు, నీ పొత్తమువయోగ పడునని, పెద్దలు మిత్రులు ప్రోత్సహిఞ్చుటచే నేనీచిన్ని ప్రయత్నమునకు సిద్ధపడితిని. ఈ నాకృషియన్దు ఏమాత్రమేని గుణశలేమున్న నద్దానిని మాత్రమ్ గ్రహిఞ్చి, దోషములను మన్నిమ్పకోరుచున్నాను.

ఈ నాకృషిలో నాకమూల్యమైన సలహాలు, సహాయ సహకారము అన్దిఞ్చిన గురుప్రాయులు **“బహ్మశ్రీ వడ్లమాని నరసిఙ్గరావు”** పన్తులకు నా హృదయ పూర్వక నమోవాకములు.

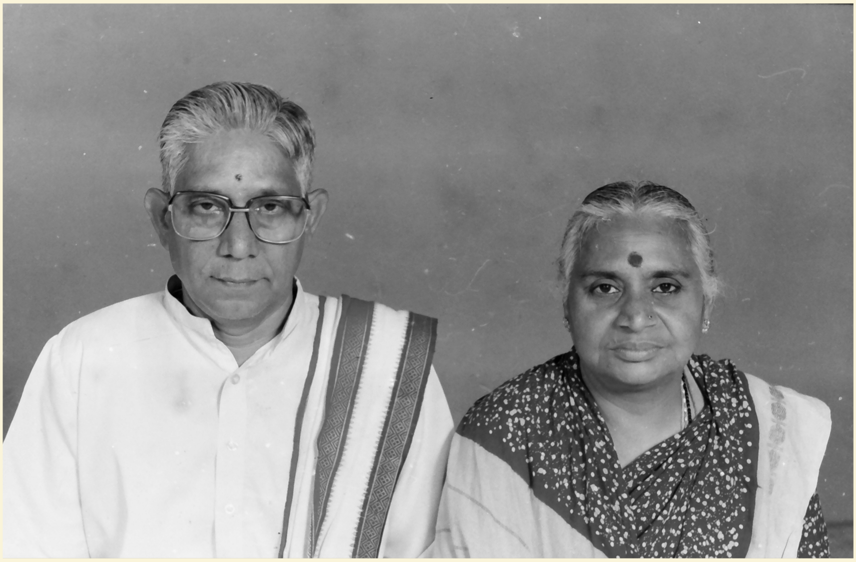
నా అభిప్రాయమును గమనిఞ్చి, ప్రజోపయోగము కొరకు నా చేయబోవు ఈ ప్రయత్నమును గ్రహిఞ్చి నన్ను ఆశీర్వదిఞ్చి ప్రోత్సహిఞ్చిన మద్గురుదేవులు **“కళాప్రపూర్ణ” “ఆచార్య” బ్రహ్మశ్రీ కీ. శే॥ డా॥ దివాకర్ల వెఙ్కటావధాని** గారికి నా హృదయ పూర్వక నమస్సుమాఞ్జలులు.

ఇట్లు,

బుధజనవిధేయుడు,

కీ. శే॥ మూలా రామమూర్తి

రచయిత ఆయన సతీమణి

19-11-1935 - 29-07-2023 **03-01-1939 - 26-11-2001**

కీ. శే॥ మూలా రామమూర్తి కీ. శే॥ సరిపల్లి నాగమణి

ఈ వ్రతమునకు కావలసిన వస్తువులు

1. పసుపు
2. కుఙ్కుమ
3. పఞ్చపల్లవములు, రాగి డబ్బులు (శక్తికల్గిన నవరత్నములు) (కలశయన్దుఞ్చుటకు)
4. మన్టపమునకు నూతన వస్త్రము
5. కలశము
6. నూతన వస్త్రము - కలశమున చుట్టుటకు
7. సత్యనారాయణ ప్రతిమ
8. ఐదు (5) కొలతల బియ్యము (మన్టపముపై యుఞ్చుటకు)
9. తమలపాకులు 100 (పూజకు) 100 తామ్బూలము లకు (పెద్దలకు, ముత్తైదువలకు)
10. వక్కలు పూజకు— (80)
11. పసుపు కొమ్ములు—64
12. ఎన్డు ఖర్జురము (కలిగిన)—84
13. చిల్లర పైసలు—64
14. సుగన్ధ ద్రవ్యములు- (ఏలకులు, లవఙ్గము మున్న గున్నవి ఒక తులము చొప్పున)
15. కొబ్బరికాయలు—12
16. అరటి పన్డ్లు
17. పఞ్చామృతములు (విడివిడిగా 5 పాత్రలలో)

i. పాలు

ii. పెరుగు

iii. తేనె

iv. నేయి

v. పఞ్చదార

vi. ఫలరస మ్ వీలుకాని యడల అన్నియు ఒకే పాత్రయన్దు కలుపవలెను.

18. కర్పూరము - 2 తులములు
19. అగరువత్తులు -1 కట్ట
20. సామ్బ్రాణి — తులము
21. నివేదనమునకు ప్రసాదము

i. నేయి

ii. పఞ్చదార

iii. గోధుమ లేక వరినూక (ఒక కొలమానముతో 5 పర్యాయములు కొలిచి వేయవలెను.)

iv. జీడిపప్పు

v. కిసిమిసి వళ్ళు

22. నివేదనమునకు ప్రసాదము
23. వ్రతము చేయువారి కొరకు మాత్రమే పన్డ్లు
24. వ్రతము చేయిఞ్చిన ఆచార్యునకు దక్షణ, తామ్బూ లములు, శక్తికల్గిన నూతన వస్త్రములు

వివిధ దేశాల సఙ్కల్పములు

అమెరికా(USA)

క్రౌఞ్చ ద్వీపే, రమణక వర్షే, ఐన్ద్ర ఖణ్డే. ప్రశాన్త సాగరే, పుష్కర క్షేత్రే, రాకీ మిక్కిలిని పర్వతయోర్ మధ్యే, మిస్సిసిప్పీ మిస్సోరి ఇత్యాది షోడశ జీవ నదీనామ్ మధ్యే ఇన్డియానా రాష్ట్రే, మిన్నిసోటా జీవ నది తీరే, బ్లూమిఙ్టన్నగరే, వసతి గృహే.
(అమెరికాలో వేరే ఊళ్ళలో ఉన్నవాళ్ళు ఆయా ఊళ్ళ పేర్లు నదీ పేర్లతో చెప్పుకోవాలి)

ఆస్ట్రేలియా (Australia)

శాల్మలీ ద్వీపే, ఐల వర్షే, నవ ఖణ్డే, మేరో: దక్షిణదిగ్భాగే, ఆస్ట్రేలియా దేశే, భరతదేశే ఆగ్నేయ దిగ్భాగే హిన్దూమహాసముద్రతీరే సిద్ధిపుర్యామ్

గ్రేట్ బ్రిటెన్ (UK)

విన్ధ్యస్య పశ్చిమ దిగ్భాగే, శాల్మలీ ద్వీపే, సముద్రమధ్యస్థిత బృహదారణ్య క్షేత్రే, ఐరోపా వ్యవహార నామ ఖణ్డే, థేమ్స్ నదీ తీరే, లణ్డన్ నగరే

ఆఫ్రిక (Africa)

ప్లక్షద్వీపే,విన్ధ్యస్య నైరుతి దిగ్భాగే, తామ్రఖణ్డే,కెన్యా దేశే...నగరే, లక్ష్మీనివాసగ్రుహే

సిఙ్గపూర్ (SINGAPORE)

మేరోః ఆగ్నేయ దిగ్భాగే, మలయ ద్వీపస్య దక్షిణ దిగ్భాగే ఉత్తర పూర్వ సముద్ర తీరే, సింహపురి మహా ద్వీపే, సెరఙ్గూన్ నదీ పరివాహక ప్రదేశే, వసతి గృహే/ లక్ష్మీనివాస గృహే, సమస్త దేవతా బ్రాహ్మణ హరి హర గురు చరణ సన్నిధౌ.

మధ్యప్రాచ్యం (Middle East)

జమ్బూ ద్వీపే భరత వర్షే భరత ఖణ్డే విన్ధ్యస్య పశ్చిమ దిగ్భాగే, అరబీ మహాసాగర పశ్చిమ తటే, కతార్ దేశే, దోహా నగరే....... గ్రుహే

దక్షిణ కొరియా (South Korea)

జమ్బూ ద్వీపే, అఖణ్డ భరత వర్షే మేరోః పూర్వ దిగ్భాగే, హరిద్రా సాగర తటే, కొరియా నామ ద్వీపే వసతి గృహే సమస్త దేవతా గో బ్రాహ్మణ హరిహర గురుచరణ సన్నిధౌ.

ముమ్బాయి (Mumbai)

విన్ధ్యస్య పశ్చిమ దిగ్భాగే, సహ్యాయాద్రి పర్వత ప్రాన్తే, అరబీ మహా సాగర తీరే, ముమ్బాయి నగరే... లక్ష్మీనివాస/స్వగృహే

ఢిల్లీ (Delhi)

మేరోః దక్షిణ పార్శ్వే, విన్ధ్యస్య పశ్చిమ దిగ్భాగే, ఆర్యావర్తైక ప్రదేశే, యమునా తటే, ఢిల్లీ నగరే ... గృహే

వారణాసి (VARANASI)

విన్ధ్యస్య పశ్చిమ దిగ్భాగే, అశీ వరుణయోర్మధ్య, మహాశ్మశానే, ఆనన్దవనే, త్రికణ్టక విరాజితే, అవిముక్త వారణాశీ క్షేత్రే, ఉత్తర వాహిన్యా భాగీరథ్యాః పశ్చిమ తటే, వసతి గృహే, విశ్వేశ్వర విశాలాక్షీ ఇత్యాది త్రయస్త్రిగ్ంశత్కోటి దేవతా గోబ్రాహ్మణ గురుచరణ సన్నిధౌ.

చెన్నై Chennai

శ్రీశైలస్య ఆగ్నేయ ప్రదేశే కృష్ణా కావేరి మధ్య ప్రదేశే...

బెఙ్గళూరు (Bengaluru)

శ్రీశైలస్య నైరుతి ప్రదేశే, తుఙ్గభద్ర కావేరీ మధ్య ప్రదేశే, శ్రీశృఙ్గేరి సమీప ప్రాన్తే, గృహే సమస్త దేవతా...

విశాఖపట్నమ్ (Vishakhapatnam)

శ్రీశైలస్య ఈశాన్య ప్రదేశే గఙ్గా గోదావరి మధ్య ప్రదేశే.....

సూచిక – పద ఉచ్ఛారణ

పదాలు	నేడు వాడుకలో ఉన్న పదములు	అక్షరాలు	ఎలా ఉచ్ఛరిఞ్చాలి (How to Pronounce)
ఇన్ద్ర	ఇంద్ర	న్ద్ర , న్ద్రా	_ndra, _ndraa
హిఞ్చి, నిఞ్చి	హించి , నించి	ఞ్చి	_nci
రిఞ్చె	రించె	ఞ్చె	_nce
సమ్ప్ర , సమ్ప్రో	సంప్ర, సంప్రో	మ్ప్ర, మ్ప్రో	_mpra , _mpro
అన్తే, అన్త	అంతే , అంత	న్తే, న్త	_nta , _ntae
సిఙ్గ, సిఙ్గా	సింగ , సింగా	ఙ్గ, ఙ్గా	_nga, _ngaa
తామ్బూ, శామ్బు	తాంబూ , శాంబు	మ్బూ, మ్బు	_mboo, _mbu
పఞ్చ, పఞ్చా	పంచ , పంచా	ఞ్చ, ఞ్చా	_ncha, _nchaa
మన్త్ర, శన్తై	మంత్ర, శంతై	న్త్ర, న్తై	_ntra, _ntai
వెఙ్క, జఙ్ఘే	వెంక, జంఘే	ఙ్క, ఙ్ఘే	_nka, nghae
హిఞ్చు	హించు	ఞ్చు	_nchu
నన్దు, వన్దే	నందు, వందే	న్దు, న్దే	_ndu, _ndae
మణ్ట	మంట	ణ్ట	_nta

పదాలు	నేడు వాడుకలో ఉన్న పదములు	అక్షరాలు	ఎలా ఉచ్ఛరిఞ్చాలి (How to Pronounce)
పన్డ్లు, పున్డ	పండ్లు, పుండ	న్డ్లు, న్డ	_ndlu, _nDa
నన్ది, చున్డు	నంది, చుండు	న్ది, న్డు	_ndi, _nDu
అన్త్య, గన్ధ	అంత్య, గంధ	న్త్య, న్ధ	_ntya, _ndha
ర్తిమ్ప	ర్తింప	మ్ప	_mpa
సాఙ్ఘి	సాంఘి	ఙ్ఘి	_nghi
సఙ్ఖ్య	సంఖ్య	ఙ్ఖ్య	_nkhya
కుఙ్కు, ఇఙ్కె	కుంకు, ఇంకె	ఙ్కు, ఙ్కె	_nku, _nke
భఞ్జ, రఞ్జ్యో	భంజ, రంజ్యో	ఞ్జ, ఞ్జ్యో	_nja, njyo

విషయశూచిక

విషయశూచిక

శ్రీ సత్యనారాయణ వ్రత కథ – వచనము

శ్రీ సత్యనారాయణ వ్రత కథ – సంస్కృత శ్లోకమ్ – తాత్పర్యము

అనుబన్ధము

విఘ్నేశ్వరపూజా ప్రారమ్భః

శ్రీ మహా గణాధిపతయే నమః

ఓమ్ దేవీమ్ వాచ మజనయన్త దేవాస్తామ్ విశ్వరూపాః పశవో వదన్తి ।
సానోమన్ద్రేష మూర్జన్దుహానా ధేమర్వాగస్మా నుపసుష్టుతైతు॥

అయమ్ ముహూర్తో సుముహూర్తో అస్తు ఆగమార్ధన్తు దేవానామ్ ।
గమనార్ధన్తు రక్షసామ్ కురు ఘణ్టానాదన్తత్ర ।
దేవతాహ్వాన లాఞ్ఛనమ్ ।
ఇతి ఘణ్టానాదమ్ కృత్వా యశ్శివోనామ రూపాభ్యామ్ యాదేవీ సర్వమఙ్గళా ।
తయోస్సంస్మరణాత్పుమ్సామ్ సర్వతో జయమఙ్గళమ్ ॥

శుక్లామ్బరధరమ్ విష్ణుమ్ శశివర్ణమ్ చతుర్భుజమ్ ।
ప్రసన్నవదనమ్ ధ్యాయేత్సర్వ విఘ్నోపశాన్తయే ॥

తదేవలగ్నమ్ సుదినమ్ తదేవ తారాబలమ్ చన్ద్రబలమ్ తదేవ ।
విద్యాబలమ్ దైవబలమ్ తదేవ లక్ష్మీపతే తేఽఙ్ఘ్రియుగమ్ స్మరామి ॥

యత్రయోగేశ్వరః కృష్ణో యత్ర పార్థో ధనుర్ధరః ।
తత్ర శ్రీర్విజయోభూతిర్ధ్రువానీతిర్మతిర్మమ ॥

సర్వదా సర్వకార్యేషు నాస్తితేషామమఙ్గళమ్ ।
యేషామ్ హృదిస్థోభగవాన్మఙ్గళాయతనమ్ హరిః ॥

లాభస్తేషామ్ జయస్తేషామ్ కుతస్తేషామ్ పరాభవః ।
యేషామిన్దీవరశ్యామో హృదయస్థో జనార్ధనః ॥

ఆపదామపహర్తారమ్ దాతారామ్ సర్వసమ్పదామ్।
లోకాభిరామమ్ శ్రీరామమ్ భూయోభూయో నమాహ్యామ్॥

సర్వమఙ్గళ మాఙ్గళ్యే శివేసర్వార్థి సాధకే।
శరణ్యే త్ర్యమ్బకేదేవి నారాయణి నమోస్తుతే॥

శ్రీ లక్ష్మీ నారాయణాభ్యామ్ నమః। శచీ పురన్దరాభ్యామ్ నమః। అరున్ధతీ వసిష్ఠాభ్యామ్ నమః। సీతారామాభ్యామ్ నమః। సర్వేభ్యో మహాజనేభ్యో నమః॥

ఆచమ్య। ఓమ్ కేశవాయస్వాహా। ఓమ్ నారాయణాయస్వాహా। ఓమ్ మాధవాయస్వాహా–
ఓమ్ గోవిన్దాయ నమః। ఓమ్ విష్ణవే నమః। ఓమ్ మధుసూదనాయ నమః।
ఓమ్ త్రివిక్రమాయ నమః। ఓమ్ వామనాయనమః। ఓమ్ శ్రీధరాయనమః।
ఓమ్ హృషీకేశాయ నమః। ఓమ్ పద్మనాభాయ నమః। ఓమ్ దామోదరాయ నమః।
ఓమ్ సఙ్కర్షణాయ నమః। ఓమ్ వాసు దేవాయ నమః। ఓమ్ ప్రద్యుమ్నాయ నమః।
ఓమ్ అనిరుద్ధాయ నమః। ఓమ్ పురుషోత్తమాయ నమః। ఓమ్ అదోక్షజాయ నమః।
ఓమ్ నారసింహాయ నమః। ఓమ్ అచ్యుతాయ నమః। ఓమ్ ఉపేన్ద్రాయ నమః।
ఓమ్ హరయే నమః। ఓమ్ శ్రీ కృష్ణాయ నమః।- [ప్రాణానాయమ్య]

ఉత్తిష్ఠన్తు భూత పిశాచాః। యేతే భూమి భారకాః। ఏతే షామవిరోధేన బ్రహ్మకర్మ సమారభే॥ ఓమ్ భూః। ఓమ్ భువః। ఓమ్ సువః। ఓమ్ మహః। ఓమ్ జనః। ఓమ్ తపః। ఓమ్ సత్యమ్ ఓమ్ తత్స వితుర్వరేణ్యమ్ భర్గో దేవస్య ధీమహి ధియోయోనః ప్రచోదయాత్॥

ఓమాపోజ్యోతీ రసోమృతమ్ బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోమ్॥

మమో పాత్తదురితక్షయ ద్వారా శ్రీ పరమేశ్వప్రీత్యర్థమ్ శుభే శోభన ముహూర్తే శ్రీ మహావిష్ణోరాజ్ఞయా ప్రవర్తమానస్య అద్యబ్రహ్మణ ద్వితీయ పరార్థే- శ్వేతవరాహకల్పే-వైవస్వత మన్వన్తరే కలి యుగే ప్రథమపాదే జమ్బూద్వీపే భరతవర్షే భరతఖణ్డే మేరోర్దక్షిణ దిగ్భాగే (గఙ్గా గోదావర్యోః) కృష్ణా గోదావర్యో మధ్యప్రదేశే- శోభనగృహే-సమస్త దేవతా బ్రాహ్మణ సన్నిధౌ అస్మిన్వర్త మాన వ్యావహారిక చాన్ద్రమానేన.. సమ్వత్సరే అయనే...... ఋతౌ ... ... మాసే..... పక్షే..... తిథౌ ...... వాసరే॥ శుభ నక్షత్రే శుభయోగే శుభకరణ ఏవఙ్గుణ శ్రీమాన్ ..... గోత్రః నామధేయః విశేషణ విశిష్టాయామ్ శ్రీమతః.. గోత్రస్య నామధేయస్య

[వివాహితులు మాత్రము "నామధేయ" తరువాత "ధర్మ పత్నీ సమేతః" అనియు "నామదేయస్య" తరువాత "ధర్మ పత్నీ సమేతస్య" అనియు చెప్పుకొనవలెను.]

మమోపాత్త దురితక్షయద్వారా, మమ సకుటుమ్బస్య క్షేమ స్థైర్య విజయ అభయ ఆయురారోగ్య ఐశ్వరాభివృద్యర్థమ్ శ్రీ లక్ష్మీ సహిత సత్యనారాయణ ప్రీత్యర్థమ్, దర్మార్థ కామమోక్ష చతుర్విధ ఫల పురుషార్థ సిద్యర్థమ్ మనోభీష్ట సకల సమ్వత్స మృద్యర్థమ్ శ్రీ సత్యనారాయణ ప్రీత్యర్థమ్ పురుషసూక్త విధానేన ధ్యాన ఆవాహనాది షోడశోపచార పూజామ్ కరిష్యే।

ఆదౌ నిర్విఘ్నేన పరిసమాప్త్యర్థమ్ శ్రీ మహా గణాధిపతి పూజామ్ కరిష్యే, తదఙ్గ కలశారాధనమ్ కరిష్యే. (అని కలశమును స్పృశిఞ్చ వలెను.) కలశే గన్ధ పుష్పాక్షతాన్ని క్షిప్య। అని ***"కలశము"***నకు ***[గన్ధమును వ్రాసి, కలశమన్దు పుష్పములుఞ్చి, గన్ధముపై అక్షతలుఞ్చి కుడి చేతితో కలశమును మూసియుఞ్చవలెను.]***

కలసస్య ముఖే విష్ణుః కణ్ఠే రుద్రస్సమాశ్రితః।

మూలేతత్ర స్థితో బ్రహ్మా మధ్యేమాతృ గణాస్మృతాః।

కుక్షౌతు సాగరాస్సర్వే సప్త ద్వీపా వసున్ధరా ఋగ్వేదోఽథ యజుర్వేద

స్సామవేదో హ్యథర్వణః।

అఙ్గైశ్చ సహితా స్సర్వే కలశామ్బు సమాశ్రితాః ॥

మన్త్రము: ఆకలశేషుధావతి పవిత్రే వరిషిచ్యతే।

ఉక్తైర్యజ్ఞే షువర్ధతే ఓమ్ ఆపోవా ఇదగ్ మ్ సర్వమ్ విశ్వా

భూతాన్యాపః ప్రాణావా ఆపః పశవ ఆపోఽన్న

మాపోఽమృత మాపః సమ్రాడాపో విరాడాపః స్వరాడప

చ్ఛన్దాగ్ మ్ ష్యాపో జ్యోతీగ్ మ్ ష్యాపో యజూగ్ మ్ ష్యాప

స్సత్యమాప స్సర్వాదేవతా ఆపో భూర్భువ స్సువరాప ఓమ్॥

గఙ్గేచ యమునేచైవ గోదావరి సరస్వతీ।

నర్మదే సిన్ధు కావేరి జలేస్మిన్ సన్నిధిఙ్కురు॥

కావేరి తుఙ్గభద్రా చ కృష్ణవేణ్యా చ గౌతమీ।

భాగీరధీతి విఖ్యాతాః పఞ్చగఙ్గాః ప్రకీర్తితాః॥

ఆయాన్తు శ్రీ సత్యనారాయణ పూజార్థమ్ దురితక్షయ కారకాః

కలశోదకేన దేవమ్।

ఆత్మానమ్ పూజాద్రవ్యాణి సమ్ప్రోక్ష్య ॥

(కలశోదకములతో దైవమును, తనను, పూజా ద్రవ్యము లను సమ్ప్రోక్షిఞ్చు

కొనవలెను)

ప్రాణప్రతిష్ఠ: (ఒక పుష్పమును చేతిలో తీసికొని పసుపు వినాయకిని పైనుఇచ్చి)

ఓమ్ అసునీతే పునరస్మాసు చక్షుః। పునః ప్రాణమిహనో దేహిభోగమ్।
జ్యోక్పశ్యేమ సూర్య ముచ్చరన్త మనుమతే మృడయానస్స్వస్తి।
అమృతమ్ వైప్రాణా అమృత మాపః ప్రాణానేవ యథాస్థాన ముపహ్వయతే।
స్థిరోభవ। వరదోభవ। సుముఖోభవ। సుప్రసన్నోభవ। స్థిరాసనజ్కురు॥
(చేతియన్దలి పుష్పమును వదలివేయవలయును)

ధ్యానమ్ :

ఓమ్ గణానాన్త్వా గణపతిగ్మ్ హవామహే కవిజ్కవీనా ముపమశ్రవస్తమమ్।
జ్యేష్టరాజమ్ బ్రహ్మణామ్ బ్రహ్మణస్పత ఆన శృణ్వన్నూతిభిస్సీద సాధనమ్॥

శ్రీగణాధిపతయేనమః ధ్యాయామి (పుష్పము దేవునిపై యుఇచ్చవలెను.)
శ్రీగణాధిపతయేనమః ఆవాహయామి ఆహ్వానముచేయవలెను
రత్నసింహాసనమ్ సమర్పయామి
(పుష్పమునుఇచ్చవలెను.)
శ్రీగణాధిపతయేనమః పాదయోః పాద్యమ్ సమర్పయామి
(పుష్పముతో కలశోదకము గ్రహించి దేవునిపై చల్లవలెను)
శ్రీగణాధిపతయేనమః హస్తయోః అర్ఘ్యమ్ సమర్పయామి
(పుష్పముతో కలశోదకము గ్రహించి దేవునిపై చల్లవలెను.)

శ్రీగణాధిపతయేనమః ముఖే ఆచమనమ్ సమర్పయామి
(పుష్పముతో కలశోదకము గ్రహించి దేవునిపై చల్లవలెను.)
శ్రీగణాధిపతయేనమః స్నానమ్ సమర్పయామి

మన్త్రము : ఆపోహిష్టామయోభువస్తాన ఊర్జేదధాతన మహేరణాయ చక్షసే యోవశ్శివతమోరసస్తస్యభాజయతేహనః। ఉశతీరివ చక్షసే మాతర। తస్మా అరఙ్గమామవో। యస్యక్షయాయ జిన్వథ। ఆపోజనయథాచనః॥

(పుష్పముతో నీరు గ్రహిఞ్చి మన్త్రము చెప్పుచు జలములను దేవునిపై చల్లవలెను.)

శ్రీగణాధిపతయేనమః వస్త్రమ్ సమర్పయామి

(పుష్పములుగాని, అక్షతలుగాని వస్త్రార్థమ్ అక్షతాన్ సమర్పయామి దేవునిపై నుఞ్చవలెను.)

శ్రీగణాధిపతయే నమః యజ్ఞోపవీతమ్ సమర్పయామి

(పుష్పములుగాని, అక్షితలుగాని దేవునిపై నుఞ్చవలెను)

శ్రీగణాధిపతయే నమః చన్దనమ్ సమర్పయామి

(గన్ధము గాని, అక్షితలుగాని దేవునిపై నుఞ్చవలెను)

శ్రీగణాధిపతయే నమః అక్షతాన్ సమర్పయామి(అక్షతలు దేవునిపై నుఞ్చవలెను)

శ్రీగణాధిపతయే నమః పుష్పాణి పూజయామి (దేవునిపై నుఞ్చవలెను)

ఓమ్ సుముఖాయ నమః।ఓమ్ ఏకదన్తాయ నమః। ఓమ్ కపిలాయ నమః।
ఓమ్ గజకర్ణకాయ నమః। ఓమ్ లమ్బోదరాయ నమః।ఓమ్ వికటాయ నమః।
ఓమ్ విఘ్నరాజాయ నమః। ఓమ్ గణాధిపాయ నమః।ఓమ్ ధూమకేతవే నమః।
ఓమ్ గణాధ్యక్షాయ నమః।ఓమ్ ఫాలచన్ద్రాయ నమః।ఓమ్ గజాననాయ నమః।
ఓమ్ వక్రతుణ్డాయ నమః।ఓమ్ శూర్పకర్ణాయ నమః।ఓమ్ హేరమ్బాయ నమః।
ఓమ్ స్కన్ద పూర్వజాయ నమః। శ్రీ సర్వసిద్ధిప్రదాయకాయ నమః।
ఓమ్ గణాధిపత యేనమః।

నానావిధ పరిమళ పుష్పాణి పూజయామి (కేశవాది నామములతోగాని, మఱియే యష్టోత్తర శతనామములతో గాని పూజిమ్పవచ్చును. పూజాద్రవ్యములుగా, పుష్పములను గాని, అక్షతలను గాని, యుపయోగిఞ్చ వచ్చును.)

శ్రీగణాధిపతయే నమః। - ధూపమ ఘ్రాపయామి

(అగరువత్తి వెలిగిఞ్చి దేవునకు చూపవలెను.)

శ్రీగణాధిపతయే నమః। - దీపమ్ దర్శయామి-

(ధూపదీపానన్తరమ్ శుద్ధాచమనీయమ్ సమర్పయామి.)

శ్రీగణాధిపతయే నమః। - నైవేద్యమ్ సమర్పయామి

ఓమ్ భూర్భువస్సువః। ఓమ్ తత్సవితుర్వరేణ్యమ్ భర్గోదేవస్య ధీమహి ధియో యోనః ప్రచోదయాత్। సత్యమ్ తత్త్వేన పరిషిఞ్చామి। - శ్రీగణాధిపతయే నమః। గుడోప హార నైవేద్యమ్ సమర్పయామి। అమృతమస్తు। అమృతోపస్తరణమసి। ఓమ్ ప్రాణాయ స్వాహా। ఓమ్ అపానాయ స్వాహా। ఓమ్ వ్యానాయ స్వాహా। ఓమ్ ఉదానాయ స్వాహా। ఓమ్ సమానాయ స్వాహా। ఓమ్ బ్రహ్మణే స్వాహా। మధ్యే మధ్యే పానీయమ్ సమర్పయామి, అమృతా పిథానమని, ఉత్తరాపోశనమ్ సమర్పయామి, ఆచమనమ్ సమర్పయామి.

శ్రీగణాధిపతయే నమః। తామ్బూలమ్ సమర్పయామి వీరాజము–

శ్రీగణాధిపతయే నమః। నీరాజనమ్ దర్శయామి–

(కర్పూరము వెలిగిఞ్చి దేవునకు చూపవలెను.)

మన్త్రపుష్పము - శ్రీగణాధిపతయే నమః। సువర్ణ మన్త్రపుష్పమ్ సమర్పయామి-
(పుష్పములు అక్షతలు, శక్తి కలిగిన ఒక నాణెము గైకొని దేవుని ప్రార్థిఞ్చి నమస్కరిమ్పవలెను.)

ఆత్మప్రదక్షిణ నమస్కారము చేయవలెను. (చేతియన్దు అక్షతలు గజ్జ ధరిఞ్చి) అనయా ధ్యానా వాహనాది షోడశోపచార పూజయా శ్రీగణాధిపతి సుప్రీతస్సు ప్రసన్నో వరదోభవతు (నీటిని వదిలివేయవలెను).

దేవతా ప్రసాదమ్ శిరసాగృహ్ణామి – పూజాపుష్పమును శిరసు నన్దుఞ్చుకొనవలెను.

యజ్ఞేన యజ్ఞమయజన్త దేవాః। తాని ధర్మాణి ప్రథమాన్యాసన్।
తేహ నాకమ్ మహిమానస్సచన్తే। యత్ర పూర్వే సాధ్యాస్సన్తి దేవాః॥

శ్రీ గణాధిపతిమ్ యథాస్థాన ముద్వాసయామి (పై మన్త్రము చెప్పుచూ పసుపు గణపతిని ఒకప్రక్కను చేతితో తీసి పెట్టవలెను.)

ఆచమ్య - పూర్వోక్త ఏవఙ్గుణ విశేషణ విశిష్టాయామ్, శుభతిథౌ
శ్రీ సత్యనారాయణ వ్రతాఙ్గ గణపత్యాది పఞ్చలోక పాలక పూజామ్, ఆదిత్యాది నవగ్రహ పూజామ్, ఇన్ద్రాద్యష్ట దిక్పాలక పూజామ్, వాస్తు పురుష, ధన్వన్తరి, గరుత్మన్త, క్షేత్ర పాలక, ఆభయఙ్కర, త్ర్యమ్బక, నామత్రయ పూజాఞ్చ కరిష్యే. (చేతితో జలములను స్పృశిఞ్చవలెను.)

పఞ్చలోక పాలక పూజ

మన్త్రము : ఓమ్ గణానాన్త్వా గణపతిగ్ మ్ హవామహే కవిమ్ కవీనా
ముపమశ్రవస్తమమ్ ।
జ్యేష్ఠరాజమ్ బ్రహ్మణామ్ బ్రహ్మణస్పత ఆన శ్శృణ్వన్నూతిభి
స్సీదసాదనమ్ ॥

సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ గణపతిమ్ లోక పాలక మావాహయమి స్థాపయామి పూజయామి.

మన్త్రము : ఓమ్ కాత్యాయనాయ విద్మహే కన్యకుమారి ధీమహి।
తన్నో దుర్గిః ప్రచోదయాత్ ॥

గణపతస్య ఉత్తరతః దుర్గమావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి. ॥౧॥

మన్త్రము : ఓమ్ బ్రహ్మదేవానామ్ పదవీ కవీనా మృషిర్విప్రాణామ్ మహిషో మృగాణామ్। శ్యేనోగృద్ధ్రాణాగ్ మ్ స్వదితిర్వనానాగ్ మ్ సోమః పవిత్రమత్యేతి రేభన్ ॥ సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ బ్రహ్మణమ్ లోక పాలక మావాహయమి స్థాపయామి పూజయామి.

మన్త్రము : ఓమ్ ప్రణోదేవి సరస్వతీ వాజేభిర్వాజినీవతీ ధీనామవిత్ర్యవతు ॥
సరస్వతీ మావాహయమి స్థాపయామి పూజయామి. ॥౨॥

మన్త్రము : ఓమ్ ఇదమ్ విష్ణుమ్ర్విచక్రమే త్రేధానిదధే పదమ్ నమూఢ మస్యపాగ్ మ్ సురే। సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ విష్ణుమ్ లోకపాలక మావాహయమి స్థాపయామి పూజయామి.

మన్త్రము : ఓమ్ మహాలక్ష్మీచ విద్మహే విష్ణుపత్నీచ ధీమహి।
తన్నో లక్ష్మిః ప్రచోదయాత్ ॥
లక్ష్మీమ్ ఆవాహయమి స్థాపయామి ॥3॥

మన్త్రము : ఓమ్ కద్రుద్రాయ ప్రచేసే మీఢుష్టమాయ తవ్యసే వోచే మశన్తమగ్ మ్ హృదే। సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ రుద్రమ్ లోకపాలక మావాహయమి స్థాపయామి
పూజయామి ॥౪॥

మన్త్రము : గౌరీ మిమాయ సలిలాని తక్షత్యేక పదీ ద్విపదీ సాచతుష్పదీ, అష్టాపదీ, నవపదీ, బభూ పుషీ సహస్రాక్షరా వరమే వ్యోమన్। సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ గౌరీమ్ లోకపాలక మావాహయమి స్థాపయామి
పూజయామి ॥౫॥

గణేశాది పఞ్చలోక పాలక దేవతాభ్యోనమః। ధ్యాయామి। ఆవాహయామి। రత్నసింహాసనమ్ సమర్పయామి। పాద్యమ్ సమర్ప యామి। అర్ఘ్యమ్ సమర్పయామి। శుద్ధాచమనమ్ సమర్పయామి। వస్త్రమ్ సమర్పయామి। యజ్ఞోపవీతమ్ సమర్పయామి। గన్ధమ్ సమర్ప యామి। అక్షతాన్ సమర్పయామి। పుష్పాణి సమర్పయామి। ధూప మాఘ్రాపయామి। దీపమ్ దర్శయామి।నైవేద్యమ్ సమర్పయామి। తామ్బూలమ్ సమర్పయామి। మన్త్రపుష్పమ్ సమర్పయామి। నమస్కారాన్సమర్పయామి। గణేశాది పఞ్చలోక పాలక దేవతాప్రసాద సిద్ధిరస్తు ॥

అథ నవగ్రహ పూజ

ఆకృష్ణే (సత్యే) నేత్యస్య మన్త్రస్య । హిరణ్యస్థూప ఋషిః సవితా దేవతా।
త్రిష్టుప్ఛన్దః। యజమానస్యాధి దేవతా ప్రత్యధి దేవతా సహిత సూర్యగ్రహ
ప్రసాద సిద్ధ్యర్ధే సూర్య గ్రహారాధనే వినియోగః ॥

మం॥ ఓమ్ ఆకృష్ణే (సత్యే) న రజసా వర్తమానో నివేశయన్నమృతమ్
మర్త్యఞ్చ హిరణ్యయేన సవితా రధేనా దేవోయాతి భువనాని పశ్యన్ ॥

సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్
సూర్యగ్రహ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి।

మం॥ ఓమ్ అగ్నిమ్ దూతమ్ వృణీ మహేహోతారమ్ విశ్వవేదసమ్।
అస్య యజ్ఞస్య సుక్రతుమ్॥

సూర్యగ్రహాధి దేవతామ్ అగ్నిమ్ సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్,
సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ సూర్యగ్రహస్య దక్షిణతః అగ్ని
మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి।

మం॥ ఓమ్ కద్రుద్రాయ ప్రచేత సేమీడుష్టమాయ తవ్యసే।
వోచేమశన్తగ్మ్ హృదే॥

సూర్యగ్రహ ప్రత్యధిదేవతామ్ రుద్రమ్। సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్,
సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ సూర్యగ్రహస్యోత్తరతః
రుద్రమావాహమి స్థాపయామి పూజయామి॥ ౧॥

ఆప్యాయ స్వేత్యస్య మన్త్రస్య। గౌతమ ఋషిః।చన్ద్రోదేవతా। గాయత్రీచ్ఛన్దః।
యజమాన స్యాధిదేవతాప్రత్యధి దేవతా సహిత చన్ద్రగ్రహ ప్రసాద సిద్ధ్యర్థే
చన్ద్రగ్రహారాధనే వినియోగః॥

మం॥ ఓమ్ ఆప్యాయస్య సమేతుతే విశ్వతస్సోమ వృష్టియమ్।
భవావాజస్య సఙ్గధే॥

సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్
సూర్యగ్రహస్య ఆగ్నేయ దిగ్భాగే చన్ద్రగ్రహ మావాహయామి స్థాపయామి
పూజయామి॥

మం॥ ఓమ్ అప్సుమేసోమో అబ్రవీదన్తర్విశ్వాని భేషజా।
అగ్నిఞ్చ విశ్వ శమ్భువమాపశ్చ విశ్వభేషజీః॥

చన్ద్రగ్రహాధిదేవతా ఆపః సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ
పుత్ర పరివార సమేతమ్ చన్ద్రగ్రహస్య దక్షిణతః ఆపః ఆవాహయామి
స్థాపయామి పూజయామి॥

మం॥ ఓమ్ గౌరీమియాయ సలిలాని తక్షత్యేక పదీ ద్విపదీ సాచతుష్పదీ।
ఆష్టాపదీ।నవపదీ బభూవుషీ సహస్రాక్షరా పరమేవ్యోమన్॥

చన్ద్రగ్రహస్య ప్రత్యధిదేవతామ్ గౌరీమ్।సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్,
సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ చన్ద్రగ్రహస్య ఉత్తరతః
గౌరీమావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥ ౨॥

అగ్నిర్మూర్ధేత్యస్య మన్త్రస్య। విరూప ఋషిః। అఙ్గారకగ్రహో దేవతా।
త్రిష్టుప్ఛన్దః। యజమానస్యధిదేవతా ప్రత్యధి దేవతా సహిత అఙ్గారకగ్రహ
ప్రసాద సిద్ధ్యర్థే అఙ్గారక గ్రహారాధనే వినియోగః॥

మం॥ ఓమ్ అగ్నిర్మూర్ధా దివః కకుత్పతిః పృధివ్యాఅయమ్।
అపాగ్ మ్ రేలాగ్ మ్ సి జిన్వతి॥

సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్
సూర్య గ్రహస్య దక్షిణ దిగ్భాగే అఙ్గారకగ్రహ మావాహయామి స్థాపయామి
పూజయామి॥

మం॥ ఓమ్ స్యోనా పృథివీ భవావృక్షరా నివేశనీయచ్ఛానశ్శర్మ సప్రథాః॥

అఙ్గారక గ్రహాధి దేవతామ్ పృథివీమ్। సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్,
సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ అఙ్గారకగ్రహస్య దక్షిణతః పృథివీ
మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥

మం॥ ఓమ్ క్షేత్రస్య పతినా వయగ్ మ్ హితేనేవ జయామసి।
గామశ్వమ్ పోషయిత్వాసనో మృడాతీదృశే॥

అఙ్గారకగ్రహ ప్రత్యధి దేవతామ్ క్షేత్ర పాలకమ్। సాఙ్గమ్, సాయుధమ్,
సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ అఙ్గారక గ్రహస్యోత్తరతః
క్షేత్ర పాలక మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥ 3॥

ఉద్బుధ్యస్వేత్యస్య మన్త్రస్య। నారాయణ ఋషిః। బుధ గ్రహోదేవతా।
త్రిష్టుప్ఛన్దః। యజమానస్యధిదేవతా ప్రత్యధి దేవతా సహిత బుధగ్రహ ప్రసాద సిద్ధ్యర్థే బుధగ్రహారాధనే వినియోగః॥

మం॥ ఓమ్ ఉద్బుధ్యస్వాగ్నే ప్రతిజాగృహ్యేనమిష్టాపూర్తే సగ్ మ్
సృజేథామయఞ్చ।
పునః కృణ్వగ్ స్త్వా పితరమ్ యువాన మన్వాతాగ్ మ్ సీ త్వయితన్తు
మేతమ్॥

సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ సూర్య గ్రహస్య ఈశాన్య దిగ్భాగే బుధగ్రహ మావాహమామి స్థాపయామి పూజయామి॥

మం॥ ఓమ్ ఇదమ్ విష్ణుర్విచక్రమే త్రేధా నిదధే పదమ్।
సమూఢమస్య పాగ్ మ్ సురే॥

బుధగ్రహాధి దేవతమ్ విష్ణుమ్ సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ బుధగ్రహస్య దక్షిణతః విష్ణుమావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥

మం॥ ఓమ్ సహస్రశీర్షా పురుషః। సహస్రాక్షస్సహస్రపాత్।
స భూమిమ్ విశ్వతో వృత్వా। అత్యతిష్ఠద్దశాఙ్గులమ్॥

బుధగ్రహ ప్రత్యధిదేవతామ్ నారాయణమ్ సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ బుధగ్రహస్యోత్తరతః నారాయణ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥ ४॥

బృహస్పతే అతియదర్యేత్యస్య మన్త్రస్య। గృత్స్నమద ఋషిః। బృహస్పతి గ్రహోదేవతా। త్రిష్టుప్ఛన్దః। యజమానస్యాధిదేవతా ప్రత్యధిదేవతా సహిత బృహస్పతి గ్రహ ప్రసాద సిద్ధ్యర్థే బృహస్పతి గ్రహారాధనే వినియోగః॥

మం॥ ఓమ్ బృహస్పతే అతియదర్యో అర్హాద్యుమ ద్విభాతి క్రతుమజ్జనేషు।
యద్దీగయచ్ఛ వసర్త ప్రజా తతదస్మా సుద్రవిణమ్ ధేహి చిత్రమ్॥

సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ సూర్యగ్రహ స్యోత్తర దిగ్భాగే బృహస్పతి గ్రహ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥

మం॥ ఓమ్ బ్రహ్మ జజ్ఞానమ్ ప్రథమమ్ పురస్తా ద్విసీమ తస్సురుచోవేన ఆవః।
సుబుధ్నియా ఉపమా అస్యవిష్ఠా స్సతశ్చయోని మసతస్చవివః॥

బృహస్పతి గ్రహాధిదైవతమ్ బ్రహ్మాణమ్ సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ బృహస్పతి గ్రహస్య దక్షిణతః బ్రహ్మాణ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥

మం॥ ఓమ్ ఇన్ద్రమ్వో విశ్వత స్పరివావా మహేజనేభ్యః।
ఆస్మాకమస్తు కేవలః॥

బృహస్పతి గ్రహప్రత్యధి దేవతమ్ ఇన్ద్రమ్ సాఙ్గమ్, సాయుధమ్,సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ బృహస్పతి గ్రహస్యోత్తరతః ఇన్ద్ర మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥ ౫॥

శుక్రన్తే అన్యదిత్యస్య మన్త్రస్య। భరద్వాజ ఋషిః। శుక్రగ్రహో దేవతా।
త్రిష్టుప్ఛన్దః। యజమానస్యాధిదేవతా ప్రత్యధిదేవతా సహిత శుక్రగ్రహ ప్రసాద
సిద్ధ్యర్థే శుక్రగ్రహారాధనే వినియోగః॥

మం॥ ఓమ్ శుక్రన్తే అన్యద్యజన్తే అన్యద్విషురూపే అహనీ ద్యౌరి వాసి।
విశ్వాహి యాయా అవసి స్వధావో భద్రాతే పూషన్నిహ రాతిరస్తు॥

సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్
సూర్యగ్రహస్య ప్రాగ్భాగే శుక్రగ్రహ మావాహయామి స్థాపయామి
పూజయామి॥

మం॥ ఓమ్ ఇన్ద్రాణి మా సునారిసు సుపత్నీ మహమ శ్రవమ్।
నహ్యస్యా అపరఞ్చన జర సామర తేపతిః॥

శుక్రగ్రహాధి దేవతా మిన్ద్రాణీమ్ సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్
పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ శుక్రగ్రహస్య దక్షిణతః ఇన్ద్రాణి మావాహయామి
స్థాపయామి పూజయామి॥

మం॥ ఓమ్ ఇన్ద్ర మరుత్వ ఇహపాహి సోమమ్ యథా శార్యాతే అపి బత్సు
తస్య।
తవ ప్రణీతీ తవ శూర కర్మన్యా వివాసన్తిక వయస్సు యజ్ఞాః॥

శుక్రగ్రహ ప్రత్యధి దైవతమ్ ఇన్ద్ర మరుత్వన్తమ్ సాఙ్గమ్, సాయుధమ్,
సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ శుక్రగ్రహ స్యోత్తరతః
ఇన్ద్ర మరత్వన్త మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥ ౬॥

శమగ్ని రగ్ని భిరిత్యస్య మన్త్రస్య। ఇళి మిళి ఋషిః। శనైశ్చర గ్రహోదేవతా। ఉష్ణిక్ఛన్దః। యజమానస్యాధిదేవతా ప్రత్యధిదేవతా సహిత శనైశ్చర గ్రహప్రసాద సిద్ధ్యర్థే శనైశ్చర గ్రహారాధనే వినుయోగః॥

మం॥ ఓమ్ శమగ్ని రగ్ని భిరస్కర చ్ఛన స్తపతు సూర్యః।
శమ్వాతావా త్వరపా అపశ్రిధః॥

సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ సూర్య గ్రహస్య పశ్చిమ దిగ్భాగే శనిగ్రహ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥

మం॥ ఓమ్ యమాయ సోమగ్‌మ్ సునుత యమాయజుహుతా హవిః॥

యమగ్‌మ్ హయజ్ఞో గచ్ఛత్యగ్ని దూతో ఆరఙ్కృతః। శనైశ్చర గ్రహాధిదైవతమ్ యమమ్ సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ శనైశ్చర గ్రహస్య దక్షిణతః యమమావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥

మం॥ ప్రజాపతే నత్వదే తాన్యన్యో విశ్వాజాతాని పరితా బభూవ యత్కా
మాస్తే జుహు మస్తన్నో అస్తు।
వయగ్గ్ స్యామ పతయోరయీణామ్॥

శనైశ్చర గ్రహస్య ప్రత్యధి దైవతమ్ ప్రజాపతిమ్ సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ శనైశ్చర గ్రహస్యోత్తరతః ప్రజాపతి మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥ ౭॥

కయానశ్చిత్రేత్యస్య మన్త్రస్య। వామదేవ ఋషిః। రాహుగ్రహో దేవతా। గాయత్రీ ఛన్దః। యజమానస్యాధిదేవతా ప్రత్యధిదేవతా సహిత రాహుగ్రహ ప్రసాద సిద్ధ్యర్థే రాహు గ్రహారాధనే వినుయోగః॥

మం॥ ఓమ్ కయానశ్చిత్ర ఆభువదూతీ సదా వృధస్సఖా।
కయాశ చిష్టయావృతా॥

సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ సూర్య గ్రహస్య నైఋతి దిగ్భాగే రాహుగ్రహ మావాహమామి స్థాపయామి పూజయామి॥

మం॥ ఓమ్ ఆయుః గౌః పృచ్ఛిన్ని రక్రమీద సనన్మాతరమ్మునః।
పితరమ్ చప్రియ ధ్సువః॥

రాహుగ్రహాధి దేవతాఙ్గమ్, సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ రాహు గ్రహస్య దక్షిణతః సాఙ్గా మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥

మం॥ ఓమ్ నమో ఆస్తు సర్పేభ్యో యేకేచ పృథివీ మనుయే అన్తరిక్షే
యేదివితేభ్య స్సర్పేభ్యోన్నమః॥

రాహుగ్రహ ప్రత్యధి దైవతమ్ సర్పామ్ సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ రాహుగ్రహ స్యోత్తరతః సర్పమావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥ ౮॥

కేతుమ్ కృణ్వత్నిత్యస్య మన్త్రస్య। మధుఛ్ఛన్ద ఋషిః। కేతుగ్రహో దేవతా। గాయత్రీఛన్దః। యజమానస్యాధిదేవతా ప్రత్యధిదేవతా సహిత కేతుగ్రహ ప్రసాద సిద్ధ్యర్థే కేతుగ్రహారాధనే వినియోగః॥

మం॥ ఓమ్ కేతుమ్ కృణ్వన్న కేతవే పేశోమర్యా ఆపేశసే।
సముషద్భిరజా యథాః॥

సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ సూర్యగ్రహస్య వాయువ్య దిగ్భాగే కేతుగ్రహ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥

మం॥ ఓమ్ సచిత్ర చిత్రమ్ చితయన్త మస్మే చిత్రక్షత్రఇౕచ్త్రతమమ్ వయోధామ్
చన్ద్రమ్ రయిమ్ పురువీరమ్ బృహన్తమ్ చన్ద్ర చన్ద్రా భిర్గృణ తేదువస్వ॥

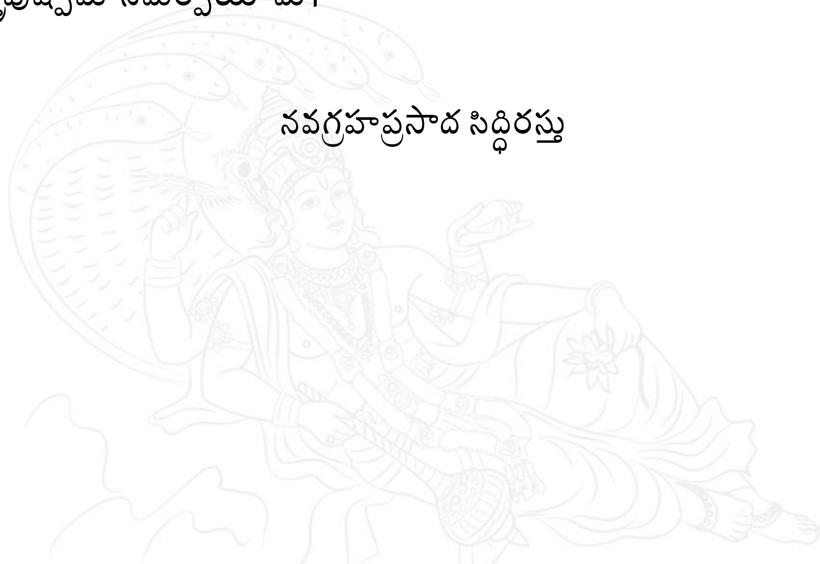
కేతుగ్రహాధి దేవమ్ చిత్రగుప్తమ్, సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ కేతుగ్రహస్య దక్షిణత చిత్రగుప్త మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥

మం॥ ఓమ్ బ్రహ్మా దేవానామ్ పదవీః కవీనా మృషిర్విప్రాణామ్ మహిషో మృగాణామ్।
శ్యేనోగృధ్రాణాగ్‌మ్ స్వధితిర్వ నానాగ్‌మ్ సోమః పవిత్ర మత్యేతి రేభన్॥

కేతుగ్రహ ప్రత్యధి దైవతమ్ బ్రహ్మాణమ్ సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ కేతుగ్రహాస్యోత్తరతః బ్రహ్మాణ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥ ౯॥

నవగ్రహ దేవతాభ్యోనమః ధ్యాయామి। ఆవాహయామి। రత్న సింహాసనమ్ సమర్పయామి। పాద్యమ్ సమర్పయామి। అర్ఘ్యమ్ సమర్పయామి। ఆచమనీయమ్ సమర్పయామి। స్నపయామి। వస్త్రమ్ సమర్పయామి। యజ్ఞోపవీతమ్ సనుర్పయామి। గన్ధమ్ సమర్ప యామి। అక్షతాన్ సమర్పయామి। పుష్పాణి సమర్పయామి। ధూపమాఘ్రాపయామి। దీపమ్ దర్శయామి। నైవేద్యమ్ సమర్ప యామి। తామ్బూలమ్ సమర్పయామి। మన్త్రపుష్పమ్ సమర్పయామి।

నవగ్రహప్రసాద సిద్ధిరస్తు

అథ ఇన్ద్రాద్యష్ట దిక్పాలక పూజా

మం॥ ఓమ్ ఇన్ద్రమ్వో విశ్వతస్పరీ వామహే జనేభ్యస్మాక మస్తు కేవలః॥
సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్
ఇన్ద్రమ్ దిక్పాలక మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥ ౧ ॥

మం॥ ఓమ్ అగ్నిమ్ దూతమ్ వృణీమహే హోతారమ్ విశ్వ వేధసమ్ ఆస్య
యజ్ఞస్య సుక్రతుమ్ ॥
సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్
అగ్నిమ్ దిక్పాలక మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥ ౨ ॥

మం॥ ఓమ్ యమాయ సోమగ్‌మ్ సుమత మాయయ జుహతా హవిః।
యమగ్‌మ్ హయజ్ఞో గచ్ఛత్యగ్నిదూతో ఆరఙ్కృతః॥
సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్
యమమ్ దిక్పాలక మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥ 3 ॥

మం॥ ఓమ్ మూషుణః పరివార నిర్‌ఋతి దృషణా వధీత్।
పతీష్ట తృష్ణయా సహ॥
సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్
నిర్‌ఋతిమ్ దిక్పాలక మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥ ౪ ॥

మం॥ ఓమ్ ఇమమ్మే వరుణ శృధిహవ మద్యాచ మృడయ త్వామ వస్యు
రాచకే ॥
సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్
వరుణమ్ దిక్పాలక మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥ ౫ ॥

మం॥ ఓమ్ తవవాయు వనస్పతే ప్వష్ణుర్జామతా రద్భుత ఆవామ్న్యా
వృణీమహే॥

సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ వాయుమ్ దిక్పాలక మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥ ౬॥

మం॥ ఓమ్ సోమో దేనుగ్మ్ సోమో అర్వన్త మాశుగ్మ్ సోమో వీరమ్
కర్మణ్యమ్ దదాతు।

సాదన్యమ్ విదథ్యగ్మ్ సభేయమ్ పితుశ్శ్రవణమ్ యోదదాశ తస్మై॥

సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ కుబేరమ్ దిక్పాలక మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥ ౭॥

మం॥ ఓమ్ తమీశానమ్ జగతస్థసు షస్పతిమ్ దియజ్జిన్వమవసే హుమహే
సయమ్।

పూషానోయథా వేధసా మన ద్వృధే రక్షితా పాయురదబ్ధ స్స్వస్తయే॥

సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ ఈశానమ్ దిక్పాలక మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥ ౮॥

మం॥ ఓమ్ స్యోనా పృథీవ్ భవాన్ వృక్షరానివేశిని।

యచ్ఛాన శ్శర్మ నప్రథాః॥

సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ పృథీవ్ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥ ౯॥

మం॥ ఓమ్ యదన్తరిక్షమ్ పృథ్వీ ముదద్యామ్ యన్మాతరమ్
వాజహిగమ్మిసమా।
అగ్నిర్మాత న్మాదేననో గార్హపత్య ప్రముఇంచతు మరితాయానిచ
కృమకరోతు మామనేనసమ్॥

సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్
అన్తరిక్ష మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥ ౧౦॥

మం॥ ఓమ్ ఊర్ధ్వ ఊషుణ ఊతయో తిష్ఠాదేవోన సవితా ఊర్ధ్వో వాజస్య
సఙ్గధి వాగద్భిపిః ఫయామసి॥

సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్
ఊర్ధ్వ పురుష మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥ ౧౧॥

ఇన్ద్రాద్యష్ట దిక్పాలక దేవతాభ్యోనమః ధ్యాయామి ఆవా హయామి। రత్నసింహాసనమ్ సమర్పయామి। పాద్యమ్ సమర్పయామి। అర్ఘ్యమ్ సమర్పయామి। ఆచమనీయమ్ సమర్పయామి। స్నప యామి। వస్త్రమ్ సమర్పయామి। యజ్ఞోపవీతమ్ సమర్పయామి। గన్ధమ్ సమర్పయామి। అక్షతాన్ సమర్పయామి। పుష్పాణి సమర్పయామి। ధూప మాఘ్రాపయామి। దీపమ్ దర్శయామి।నైవేద్యమ్ సమర్పయామి।తామ్బూలమ్ సమర్పయామి। మన్త్రపుష్పమ్ సమర్పయామి।

ఇన్ద్రాద్యష్ట దిక్పాలక ప్రసాద సిద్ధిరస్తు॥

అథ అరున్ధతీ సమేత సప్తర్ష్యావాహనమ్

మం॥ ఓమ్ ఋషే మన్త్రకృతామ్స్తోమైః కశ్యపోద్వర్ధయన్ గిరః ।
సోమమ్ నమస్య రాజానమ్ యో యజ్ఞే విరుధామ్ పతిరిన్ద్రా
యేన్ద్రోపరిస్రవ ॥

సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ కస్యపమావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥ ౧ ॥

మం॥ ఓమ్ స్వర్భానో రథ యవిన్ద్రియామా అవోదివా వర్తమానా గుహ్యామ్
సూర్యమ్ తమసా వతృతేన తురీయేణ బ్రహ్మణావిన్ద వత్రిః ॥

సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ అత్రిమ్ ఆవాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥ ౨ ॥

మం॥ ఓమ్ అవిన్దతేతి హితమ్ యదాసీద్యజ్ఞ స్వధామ పరమమ్ గుహాయత్ ।
ధాతుర్ద్యుతానాత్సవితుశ్చ విష్ణోర్భరద్వాజో బృహదాచక్రే అగ్నేః ॥

సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ భరద్వాజ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥ 3 ॥

మం॥ ఓమ్ ఇమేభోజా ఆఙ్గిరసో విరూపా దివస్పుత్రాసో అసురస్య వీరాః ।
విశ్వామిత్రాయ దదతో మఘ్రూసావే ప్రతిరఞ్చ ఆయుః ॥

సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ విశ్వామిత్ర మావాహమి స్థాపయామి పూజయామి ॥ ౪ ॥

మం॥ అభిత్వా గౌతమా గిరాజాతవేవో విచర్షణే ద్యుమ్నైరభి ప్రణోనుమః ॥

సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ గౌతమ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥ ౫ ॥

మం॥ ఓమ్ స్విత్యఞ్చో మాదక్షిణ తస్కపర్దాధియమ్ జివ్వాసో అభిహివదున్దుః।
ఉత్తిష్ఠన్వోచే పరిబర్హిషోన్నృాన్నమే దూరాదవితవే వసిష్టాః॥
సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ వసిష్ఠ మావాహయమి స్థాపయామి పూజయామి॥

మం॥ ఓమ్ అరున్ధతి మహాదేవి వశిష్ఠ ప్రియభామినీ।
దమ్పత్యో రక్షణార్థాయ ఇదమావాహయామ్యతే॥
వసిష్ఠస్య ఉత్తరతః అరున్ధతి మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥౬॥

మం॥ ఓమ్ ప్రసూతో భక్ష మకరమ్ చరామః స్తోమమ్ చేమమ్ ప్రథమః
సూరి రన్మృజే సుతే సాతేన యధ్యాగమమ్ వామ్ప్రతి విశ్వామిత్ర జమదగ్నీ దమే॥
సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్ జమదగ్ని మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥ ౭॥

అరున్ధతి సమేత సప్తర్షేభ్యోనమః ధ్యాయామి ఆవాహ యామి। రత్నసింహాసనమ్ సమర్పయామి। పాద్యమ్ సమర్పయామి। అర్ఘ్యమ్ సమర్పయామి। ఆచమనీయమ్ సమర్పయామి। స్నప యామి। వస్త్రమ్ సమర్పయామి। యజ్ఞోపవీతమ్ సమర్పయామి। గన్ధమ్ సమర్పయామి। అక్షతాన్ సమర్పయామి। పుష్పాణి సమర్పయామి। ధూప మాఘ్రాపయామి। దీపమ్ దర్శయామి। నైవేద్యమ్ సమర్పయామి। తామ్బూలమ్ సమర్పయామి। మన్త్రపుష్పమ్ సమర్పయామి।

అరున్ధతీ సమేత సప్తర్షి ప్రసాద సిద్ధిరస్తు॥

అథ గరుత్మన్త, ధన్వన్తరి, వాస్తు పురుషావాహనమ్

మం॥ ఓమ్ సువర్ణోసి గరుత్మాన్త్రి వృత్తే శిరోగాయత్రమ్ ఛన్దాగ్ష్యఙ్గాని
ధీష్ణియాశ్మ ఘోయజూగ్ షినామ ।
సువర్ణోశి గరుత్మా దివఙ్గచ్ఛ సువః పతి ॥
సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్
గరుత్మన్త మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥ ౧॥

మం॥ ఓమ్ ధన్వనాగా ధన్వనాజిఙ్జయే మధన్వనా తీద్రాస్సమదో జయేమ ।
ధనుశ్శత్రో రసకామమ్ కృణోతు ధన్వనా సర్వామ ప్రదిశో జయేమ॥
సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్
ధన్వన్తరి మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥ ౨॥

మం॥ ఓమ్ వాస్తోష్పతే ప్రతిజానీ హయస్మాన్ స్త్మావే శోలన మీవో భవానః॥
సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్
వాస్తు పురుష మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥ 3॥

గరుత్మన్త, ధన్వన్తరి, వాస్తు పురుషేభ్యోనమః ధ్యాయామి ఆవాహ యామి। రత్నసింహాసనమ్ సమర్పయామి। పాద్యమ్ సమర్పయామి। అర్ఘ్యమ్ సమర్పయామి। ఆచమనీయమ్ సమర్పయామి। స్నప యామి। వస్త్రమ్ సమర్పయామి। యజ్ఞోపవీతమ్ సమర్పయామి। గన్ధమ్ సమర్పయామి। అక్షతాన్ సమర్పయామి। పుష్పాణి సమర్పయామి। ధూప మాఘ్రాపయామి। దీపమ్ దర్శయామి। నైవేద్యమ్ సమర్పయామి। తామ్బూలమ్ సమర్పయామి। మన్త్రపుష్పమ్ సమర్పయామి।

గరుత్మన్త, ధన్వన్తరి, వాస్తు పురుష ప్రసాద సిద్ధిరస్తు॥

అథ క్షేత్రపాలక, అభయఙ్కర, త్ర్యమ్బక దేవతా వాహనమ్

మం॥ ఓమ్ క్షేత్రస్య పతి నా వయగ్ మ్ హితే ॥
సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్
క్షేత్రపాలక మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥ ౧ ॥

మం॥ ఓమ్ యత ఇన్ద్ర భయామహే తతో నో అభయమ్ కృధి।
మమవఞ్ఛగ్ధి తవ తన్న ఊతయే విద్విషో విమృధోజహి॥
సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్
అభయఙ్కర మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥ ౨ ॥

మం॥ ఓమ్ త్ర్యమ్బకమ్ యజామహే సుగన్ధిమ్ పుష్టివర్ధనమ్।
ఉర్వారుకమివ బన్ధనాన్మృత్యోర్ముక్షీయ మాఽమృతాత్॥
సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్
త్ర్యమ్బక మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥ 3 ॥

క్షేత్రపాలక, అభయఙ్కర, త్ర్యమ్బక దేవతాభ్యోనమః ధ్యాయామి ఆవాహయామి। రత్నసింహాసనమ్ సమర్పయామి। పాద్యమ్ సమర్పయామి। అర్ఘ్యమ్ సమర్పయామి। ఆచమనీయమ్ సమర్పయామి। స్నప యామి। వస్త్రమ్ సమర్పయామి। యజ్ఞోపవీతమ్ సమర్పయామి। గన్ధమ్ సమర్పయామి। అక్షతాన్ సమర్పయామి। పుష్పాణి సమర్పయామి। ధూప మాఘ్రాపయామి। దీపమ్ దర్శయామి। నైవేద్యమ్ సమర్పయామి। తామ్బూలమ్ సమర్పయామి। మన్త్రపుష్పమ్ సమర్పయామి।

క్షేత్రపాలక, అభయఙ్కర, త్ర్యమ్బక దేవతా ప్రసాద సిద్ధిరస్తు॥

అథ నామత్రయ ఆవాహనమ్

మం॥ ఓమ్ అచ్యుతః ప్రథితః ప్రాణః ప్రాణదో వాసవానుజః।
అపాన్నిధి రథి ష్ఠాన మప్రమత్తః ప్రతిష్ఠితః॥
సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్
అచ్యుత మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥ ౧॥

మం॥ ఓమ్ అనన్త రూపోఽనన్త శ్రీర్జిత మన్యుర్భయాపహః।
చతురశ్రో గభీరాత్మా విదిశోవ్యాదిశోదిశః॥
సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్
అనన్త మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥ ౨॥

మం॥ ఓమ్ నమోబ్రహ్మణ్య దేవాయ గోబ్రాహ్మణ హితాయచ।
జగద్ధితాయ కృష్ణాయ గోవిన్దాయ నమోనమః॥
సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్
గోవిన్ద మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥ 3॥

నామత్రయ దేవతాభ్యోనమః ధ్యాయామి ఆవాహయామి। రత్నసింహాసనమ్ సమర్పయామి। పాద్యమ్ సమర్పయామి। అర్ఘ్యమ్ సమర్పయామి। ఆచమనీయమ్ సమర్పయామి। స్నప యామి। వస్త్రమ్ సమర్పయామి। యజ్ఞోపవీతమ్ సమర్పయామి। గన్ధమ్ సమర్పయామి। అక్షతాన్ సమర్పయామి। పుష్పాణి సమర్పయామి। ధూప మాఘ్రాపయామి। దీపమ్ దర్శయామి। నైవేద్యమ్ సమర్పయామి। తామ్బూలమ్ సమర్పయామి। మన్త్రపుష్పమ్ సమర్పయామి।

నామత్రయ దేవతా ప్రసాద సిద్ధిరస్తు॥

గణపత్యాధి పఞ్చలోక పాలక, ఆదిత్యాది నవగ్రహ దేవతా, ఇన్ద్రాద్యష్ట దిక్పాలక, అరున్ధతీ సహిత సప్తర్షి, గరుత్మన్త, ధన్వన్తరి, వాస్తుపురుష, క్షేత్రపాలక, అభయఙ్కర, త్ర్యమ్బక, నామత్రయ దేవతాభ్యోనమః ధ్యాయామి ఆవాహయామి। రత్నసింహాసనమ్ సమర్పయామి। పాద్యమ్ సమర్పయామి। అర్ఘ్యమ్ సమర్పయామి। ఆచమనీయమ్ సమర్పయామి। స్నప యామి। వస్త్రమ్ సమర్పయామి। యజ్ఞోపవీతమ్ సమర్పయామి। గన్ధమ్ సమర్పయామి। అక్షతాన్ సమర్పయామి। పుష్పాణి సమర్పయామి। ధూపమాఘ్రాపయామి। దీపమ్ దర్శయామి।నైవేద్యమ్ సమర్పయామి। తామ్బూలమ్ సమర్పయామి। మన్త్రపుష్పమ్ సమర్పయామి।

సర్వపరివారక దేవతా ప్రసాద సిద్ధిరస్తు॥

పునరాచమ్య ॥ పూర్వోక్త ఏవఙ్గుణ విశేషణ విశిష్టాయామ్ శ్రీమాన్................ గోత్రమ్ నామధేయః, శ్రీమతః................ గోత్రస్య ....నామధేయస్య (వివాహితులకు "ధర్మపత్నీ సమేతస్య") సహకుటుమ్బస్య, క్షేమ స్థైర్య, విజయ, అభయ, ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థమ్, ధర్మార్థ కామమోక్ష చతుర్విధ ఫలావాప్త్యర్థమ్, చిన్తిత మనోరథ సిద్ధ్యర్థమ్, శ్రీ సత్యనారాయణ ముద్దిశ్య, శ్రీ సత్యనారాయణ ప్రీత్యర్థమ్ పురుష సూక్త విధానేన కల్పోక్త ప్రకారేణ యావచ్ఛక్తి ధ్యానావహనాది షోడశోపచార పూజామ్ కరిష్యే ।

తదఙ్గ కలశారాధనమ్ కరిష్యే ॥ (నీరు ముట్టు కొనవలెను.) కలశే గన్ధ పుష్పాక్షతాన్నిక్షిప్య (కలశమునకు గన్ధము నలువైపుల వ్రాసి కలశమన్దు పుష్పములుఇచ్చి, గన్ధముపై కుఙ్కుమాక్షలుదిద్ధి, కలశమును కుడిచేతితో మూసియుఇచ్చవలెను)

శ్లో ॥ కలశస్య ముఖే విష్ణుః కణ్ఠే రుద్రస్సమాశ్రితః
మూలేతత్రస్థితో బ్రహ్మ మధ్యేమాతృగణాస్మృతాః
కుక్షౌతు సాగరాస్సర్వే సప్తద్వీపావసున్ధరా
ఋగ్వేదోఽథ యజుర్వేద స్సామవేదోహ్యథర్వణః
అఙ్గైశ్చసహితాస్సర్వే కలశామ్బు సమాశ్రితాః ॥

మం॥ ఆకలశేషుధావతి పవిత్రే పరిషిచ్యతే। ఉక్థైర్యజ్ఞేషు వర్ధతే।
ఆపోవా ఇదగ్ం సర్వమ్ విశ్వాభూతాన్యాపః ప్రాణావా ఆపః।
పశవ ఆపోఽన్నమాపోఽమృత మాపః। సమ్రాడాపో విరాడాపః
స్వరాడాపశ్ఛన్దాగ్ం ష్యాపో జ్యోతీగ్ంష్యాపో యజూగ్ంష్యాపః।
సత్యమాపస్సర్వాదేవతా ఆపోభూర్భువస్సువరాప ఓమ్ ॥

శ్లో॥ గఙ్గేచ యమునేచైవ గోదావరి సరస్వతి।
నర్మదే సిన్ధు కావేరి జలేస్మిన్ సన్నిధిఙ్కురు॥
(కలము మీది నుఞ్చి చేయి తీయవలెను)

ఆయాన్తు శ్రీ సత్యనారాయణ పూజార్థమ్ మమ దురితక్షయ కారకాః।
కలశోదకేన దేపమ్, ఆత్మానమ్, పూజాద్రవ్యాణి సమ్ప్రోక్ష్య।
(పుష్పముతో జలమును చల్లవలెను.)

"అథ పురుషసూక్త విధానేన శ్రీ సత్యనారాయణ పూజాక్రమః"

అథ శ్రీ సత్యనారాయణ ప్రతి మాదాయ। (శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామివారి ప్రతిమను తములపాకుపై నుఞ్చి పఞ్చామృతములతో అభిషేకిఞ్చవలయును.)

మం॥ ఓమ్ ఆప్యాయస్వ సమేతుతే విశ్వతస్సోమ వృష్టియమ్ భవావాజస్య
సఙ్గధ్యే ॥ ౧ ॥ (పుష్పముతో పాలు చల్లవలెను)

మం॥ ఓమ్ దధిక్రావుణ్ణో అకారిషమ్ జిష్ణోరశ్వస్య వాజినః।
సురభినో ముఖాకరత్ప్రాణా ఆయుగ్‌మ్ షితారిషత్ ॥ ౨ ॥
(పుష్పముతోపెరుగ ను చల్లవలయును)

మం॥ ఓమ్ శుక్రమసి జ్యోతిరసి తేజోసిదేవోవస్సవితోత్పునాత్వచ్ఛిద్రేణ పవిత్రేణ
వసోస్సూర్యశ్యశ్మి భిః ॥ 3 ॥ (పుష్పముతో నేయిని చల్లవలెను)

మం॥ ఓమ్ మధువాతాఋుతాయతే మధుక్షరన్తి సిన్ధవః।
మాధ్వీన్న సమ్త్వోషధీః। మధునక్తముతోషసి మదుమత్పార్థిన గ్మ్ రజః
మధుద్యౌరస్తునః పితా మధుమాన్నో వనస్పతిర్మధుమాగ్మ్ అస్తుసూర్మః
మాధ్వీర్గావోభవన్తునః॥ ४॥ (పుష్పముతో తేనె చల్లవలయును)

మం॥ ఓమ్ స్వాదుపవస్య దివ్యాయ జన్మనే స్వాదురిన్ద్రాయ సహవీతు
నామ్నే స్వాదుర్మిత్రాయ వరుణాయ వాయవే బృహస్పతయే
మధుమాగ్మ్ అదాభ్యః॥ ५॥ (పుష్పముతో పఞ్చదార చల్లవలెను.)

ఆపోహిష్టామయోభువః। తానిఊర్జేదధాన। మహేరణాయ చక్షసే।
యోవశ్శివతమోరసః। తస్యభాజయతే హనః। ఉశతీరివ మాతరః।
తస్మా ఆరఙ్గమామవః। యన్యయక్షయాయ జిన్వథ। ఆపోజన యథాచనః।
(పుష్పముతో శుద్ధోదకము జల్లి- ప్రతిమను కలశముపైనుఞ్చవలెను)

అగచ్ఛదేవదేవేశ లక్ష్మ్యాసహ జనార్ధన। ఇమామ్ మయాకృతామ్ పూజామ్
గృహాణ సుపూజిత॥

మం॥ ఓమ్ నారాయణాయ విద్మహే వాసుదేవాయ ధీమహి।
తన్నో విష్ణుః ప్రచోదయాత్॥
సాఙ్గమ్, సాయుధమ్, సవాహనమ్, సశక్తిమ్ పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతమ్
శ్రీ సత్యనారాయణ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥

అథ ప్రాణప్రతిష్ఠాపనమ్

(ఒక పుష్పమును చేతియన్దు ధరిఞ్చి ప్రతిమమైనుఞ్చి)

మం॥ ఓమ్ అసునీతే పునరస్మాసు చక్షుః పునః ప్రాణమిహనోధేహి భోగమ్

జోక్పశ్యేమ సూర్యముచ్చరన్త మనుమతే మృడయాన స్వస్తి।

అమృతమ్వై ప్రాణామృతమాపః ప్రాణానేవ యథాస్థాన ముపహ్వాయతే॥

స్థాపితోభవ। వరదోభవ। సుఖాసనమ్ కురుకురు।

(పుష్పమును ప్రతిమపైన విడువవలయును)

ధ్యానమ్॥ ధ్యాయేత్సత్యమ్ గుణాతీతమ్ గుణత్రయ సమన్వితమ్।

లోకనాథమ్ త్రిలోకేశమ్ కౌస్తుభాభరణమ్ హరిమ్।

నీలవర్ణమ్ పీతవస్త్రమ్ శ్రీవత్సవదభూషితమ్।

గోవిన్దమ్ గోకులానన్దమ్ బ్రహ్మాద్యైరపి పూజితమ్॥

సాఙ్గ పరివార సమేత శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినేనమః॥

ధ్యానమ్ సమర్పయామి (పుష్పముఇఞ్చవలయును)

మం॥ ఓమ్ సహస్రశీర్షా పురుషః। సహస్రాక్షస్సహస్రపాత్।

స భూమిమ్ విశ్వతో వృత్వా। అత్యతిష్ఠద్దశాఙ్గులమ్॥

జ్యోతిశ్శాన్తమ్ లోకాన్తరస్థమ్ ఓఙ్కారాఖ్యమ్ యోగి హృద్ధ్యానగమ్యమ్॥

సాఙ్గమ్, శక్తిమ్, సాయుధమ్ భక్తసేవ్యమ్ సర్వాకారమ్ విష్ణుమావాహయామి

ఆవాహనమ్ సమర్పయామి॥ ౧॥ (పుష్పముఇఞ్చవలెను)

మం॥ ఓమ్ పురుష ఏవేదగ్మ్ సర్వమ్। యద్భూతమ్ యచ్చ భవ్యమ్।

ఉతామృతత్వ స్యేశానః। యదన్నే నాతిరోహతి॥

కల్పద్రుమాలే మణివేతిమధ్యే సింహాసనమ్ స్వర్ణమయమ్ సురత్నమ్।
విచిత్ర వస్త్రావృత మచ్యుత ప్రభోగృహాణ లక్ష్మీ ధరణీమ్ సమన్విత॥
శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామినే నమః రత్న సింహాసనమ్ సమర్పయామి॥ ౨॥
(పుష్పములు, అక్షతలు ఉఞ్చవలయును)

మం॥ ఓమ్ ఏతావానస్య మహిమా। అతో జ్యాయాగ్ంశ్చపూరుషః।
పాదోఽస్య విశ్వా భూతాని। త్రిపాదస్యామృతమ్ దివి॥
నారాయణ నమస్తేఽస్తు నరకార్ణవతారక। పాద్యమ్ గృహాణదేవేశ మమ సౌఖ్యమ్ వివర్ధయ॥ శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామినే నమః పాదయోః పాద్యమ్ సమర్పయామి॥ 3॥ (పుష్పముతో నీరు చల్లవలెను)

మం॥ ఓమ్ త్రిపాదూర్ధ్వ ఉదైత్పురుషః। పాదోఽస్యేహాఽఽభవాత్పునః।
తతో విష్వఙ్వ్యక్రామత్। సాశనానశనే అభి॥
వ్యక్తావ్యక్త స్వరూపాయ హృషీకపతయేనమః। మయానివేదితో భక్త్యా ఆర్ఘ్యోయమ్ ప్రతి గృహ్యతామ్॥ శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామినే నమః హస్తయోరర్ఘ్యమ్ సమర్పయామి॥ ౪॥ (పుష్పముతో నీరు చల్లవలెను)

మం॥ ఓమ్ తస్మాద్విరాడజాయత। విరాజో అధి పూరుషః।
స జాతో అత్యరిచ్యత। పశ్చాద్భూమిమథో పురః॥
మన్దాకిన్యాస్తు యద్వారి సర్వపాపహరమ్ శుభమ్। తదిదమ్ కల్పితమ్ దేవ సవ్యగాచమ్యతామ్ త్వయా॥ శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామినే నమః ఆచమనీయమ్ సమర్పయామి॥ ౫॥(పుష్పముతో ఉదకము చల్లవలెను)

మం॥ ఓమ్ యత్పురుషేణ హవిషా। దేవా యజ్ఞమతన్వత।
వసన్తో అస్యాసీదాజ్యమ్। గ్రీష్మ ఇధ్మశ్శరద్ధవిః॥
గోక్షీర దధి సంయుక్తమ్ శర్కరామధు సంయుతమ్। గృహాణ దేవసర్వజ్ఞ సర్వగీర్వాణ సేవిత॥ ౬॥ (పఞ్చామృత స్నానము చేయిఞ్చవలెను)

పఞ్చామృత స్నానము

మం॥ ఓమ్ ఆప్యాయస్వ సమేతుతే విశ్వతస్సోమ వృష్ణియమ్ భవావాజస్య సఙ్గథే॥ ౧॥ (పాలు అభిషేకిఞ్చవలెను)

మం॥ ఓమ్ దధిక్రావ్ణ్ణో అకార్షమ్ జిష్ణోరశ్వస్యవాజినః।
సురభినో ముఖాకరత్ప్రణ ఆయూగ్‌మ్ షితారిషత్॥ ౨॥
(పెరుగుతో అభిషేకిఞ్చవలెను)

మం॥ ఓమ్ శుక్రమసిజ్యోతిరసి తేజోఽసి దేవోవస్సవితోత్పునాత్వచ్ఛిద్రేణ పవిత్రేణ వసోస్సూర్యశ్యరశ్మిభిః॥ 3॥ (నేయి అభిషేకిఞ్చవలెను)

మం॥ ఓమ్ మధువాతాఋతాయతే మధుక్షరన్తి సిన్ధవః మాధ్వీన్నస్సన్త్వోషధీః।
మధునక్తముతోషసి మధుమత్పార్థివగ్‌మ్ రజః మధుద్యౌరస్తునః పితా।
మధుమాన్నో వనస్పతిర్మధుమాగ్‌మ్ అస్తు సూర్యః మాధ్వీర్గావో భవన్తునః॥ ౪॥ (తేనె అభిషేకిఞ్చవలెను)

మం॥ ఓమ్ స్వాదుః పవస్వదివ్యాయ జన్మనే స్వాదురిన్ద్రాయ సవావీతునామ్నే స్వాదుర్మిత్రాయ వరుణాయవాయవే బృహస్పతయే మధుమాగ్‌మ్ అదాభ్యః॥ ౫॥ (పఞ్చదారాభిషేకము చేయవలెను)

మం॥ ఓమ్ యాః ఫలినీర్యా అఫలా అపుష్పాయాశ్చ పుష్పిణీః బృహస్పతి
ప్రసూతాస్తానో ముఞ్చన్త్వగ్ మ్ హసః ॥ ౬ ॥
(ఫలోదకముతో అభిషేకిఞ్చవలెను)

పఞ్చామృత స్నానాన్తరమ్ శుద్ధోదక స్నానమ్

మం॥ ఓమ్ ఆపోహిష్ఠామయో భువస్తాన ఊర్జేదధాతన।
మహేరణాయ చక్షసే యోవశ్శివతమోరసః।
తస్యభాజయతే హనః ఉశతీరివ మాతరః।
తస్మా ఆరఙ్గమామవో యస్యక్షయాయ జిన్వథ ఆపోజన యథాచనః॥
(కలశోదకము అభిషేకిఞ్చవలెను)
శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామినే నమః పఞ్చామృత స్నానమ్ సమర్పయామి॥

మం॥ ఓమ్ సప్తాస్యాసన్పరిధయః। త్రిస్సప్త సమిధః కృతాః।
దేవా యద్యజ్ఞమ్ తన్వానాః। అబధ్నన్పురుషమ్ పశుమ్॥
వేదసూక్త సమాయుక్తే యజ్ఞసామ సమన్వితే। స్వర్ణవర్ణప్రదేదేవ వాసవీతేవ నిర్మితే॥ శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామినే నమః వస్త్రయుగ్మమ్ సమర్పయామి॥ ౭॥ (వస్త్రమును సమర్పిఞ్చవలెను)

మం॥ ఓమ్ తమ్ యజ్ఞమ్ బర్హిషి ప్రౌక్షన్న్। పురుషమ్ జాతమగ్రతః।
తేన దేవా అయజన్త। సాధ్యా ఋషయశ్చయే॥
మం॥ ఓమ్ యజ్ఞోపవీతమ్ పరమమ్ పవిత్రమ్। ప్రజాపతేర్యత్సహజమ్
పురస్తాత్। ఆయుష్యమగ్రియమ్ ప్రతిముఞ్చ శుభ్రమ్। యజ్ఞోపవీతమ్
బలమస్తు తేజః॥

సువర్ణతన్తుభిర్యుక్తమ్ బ్రహ్మణా నిర్మితమ్పురా। ఆయుష్యవర్ధనమ్
దివ్యన్దదామి సురనాయక ॥ యజ్ఞోపవీతమ్ సమర్పయామి ॥ ౮ ॥
(ప్రత్తితో చేసిన యజ్ఞోపవీతమును సమర్పిఞ్చవలెను)

మం॥ ఓమ్ తస్మాద్యజ్ఞాత్సర్వహుతః। సమ్భృతమ్ పృషదాజ్యమ్।
పశూగ్ స్తాగ్ శ్చక్రేవాయవ్యాన్। ఆరణ్యాన్గ్రామ్యాశ్చయే॥
మం॥ ఓమ్ గన్ధద్వారాన్దురాధర్షామ్ నిత్యపుష్టాఙ్కరీషిణీమ్।
ఈశ్వరీగ్ మ్ సర్వభూతానామ్ తామిహోపహ్వయే శ్రియమ్॥
శ్రీఖణ్డ చన్దనోన్ని శఙ్గధాఢ్యమ్ సుమనోహరమ్। విలేపనమ్ సురశ్రేష్ఠ చన్దనమ్
ప్రతి గృహ్యతామ్॥ శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామినే నమః దివ్యశ్రీ చన్దనమ్
సమర్పయామి ॥ ౯ ॥ (గన్ధమును సమర్పిఞ్చవలెను)

మం॥ ఓమ్ తస్మాద్యజ్ఞాత్సర్వహుతః। ఋచస్సామాని జజ్ఞిరే।
ఛన్దాగ్ మ్సి జజ్ఞిరే తస్మాత్। యజుస్తస్మాదజాయత॥
హిరణ్యహార కేయూర గ్రైవేయ మణికఙ్కణైః। సుహార భూషణైర్యుక్తమ్
గృహాణ పురుషోత్తమ॥ శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామినే నమః ఆభరణమ్
సమర్పయామి ॥ ౧౦ ॥ (ఆభరణము లేనిచో అక్షతలు సమర్పిఞ్చవలెను)

మం॥ ఓమ్ తస్మాదశ్వా అజాయన్త। యే కే చోభయాదతః।
గావో హ జజ్ఞిరే తస్మాత్। తస్మాజ్జాతా అజావయః॥
మల్లికాది సుగన్ధీని మాలత్యాదీనివైప్రభో। మయాహృతాని పూజార్థమ్ పుష్పాణి
ప్రతి గృహ్యతామ్॥ శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామినే నమః పుష్పాణి
సమర్పయామి ॥ ౧౧ ॥

అథాఙ్గపూజా

ఓమ్ కేశవాయ నమః	పాదౌ పూజయామి
ఓమ్ గోవిన్దాయ నమః	గుల్ఫౌ పూజయామి
ఓమ్ ఇన్దిరాపతయే నమః	జఙ్ఘే పూజయామి
ఓమ్ అనఘాయ నమః	జానునీ పూజయామి
ఓమ్ జనార్ధనాయ నమః	ఊరుమ్ పూజయామి
ఓమ్ విష్టరశ్రవసే నమః	కటిమ్ పూజయామి
ఓమ్ కుక్షిస్థాఖిలభువనాయ నమః	ఉదరమ్ పూజయామి
ఓమ్ లక్ష్మీవక్షస్థలాయ నమః	వక్షస్థలమ్ పూజయామి
ఓమ్ శఙ్ఖచక్రగదాపద్మపాణయే నమః	బాహూన్ పూజయామి
ఓమ్ కమ్బు కణ్ఠాయ నమః	కణ్ఠమ్ పూజయామి
ఓమ్ పూర్ణేన్దు నిభవక్త్రాయ నమః	వక్త్రమ్ పూజయామి
ఓమ్ కున్దకుట్మల దన్తాయ నమః	దన్తాన్పూజయామి
ఓమ్ నాసాగ్రమౌక్తికాయ నమః	నాసికామ్ పూజయామి
ఓమ్ రత్నకుణ్డలాయ నమః	కర్ణౌ పూజయామి
ఓమ్ సూర్యచన్ద్రాగ్నిధారిణే నమః	నేత్రే పూజయామి
ఓమ్ సులలాటాయ నమః	లలాటమ్ పూజయామి
ఓమ్ సహస్రశిరసే నమః	శిరః పూజయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామినే నమః	సర్వాణ్యఙ్గాని పూజయామి

అథ లక్ష్మీ పూజా

ఓమ్ ఐమ్ హ్రీమ్ శ్రీమ్ చఞ్చలాయైనమః	పాదౌ పూజయామి
ఓమ్ చమ్పలాయై నమః	గుల్ఫౌ పూజయామి
ఓమ్ మఙ్గళాయై నమః	జఙ్ఘే పూజయామి
ఓమ్ కాన్త్యై నమః	జానునీ పూజయామి
ఓమ్ భద్రకాళ్యై నమః	ఊరుమ్ పూజయామి
ఓమ్ కమలిన్యై నమః	కటిమ్ పూజయామి
ఓమ్ శివాయై నమః	నాభిమ్ పూజయామి
ఓమ్ కమలాయై నమః	ఉదరమ్ పూజయామి
ఓమ్ గౌర్యై నమః	హృదయమ్ పూజయామి
ఓమ్ సింహావాహిన్యై నమః	స్తనద్వయమ్ పూజయామి
ఓమ్ స్కన్దమాత్రే నమః	భుబద్వయమ్ పూజయామి
ఓమ్ కమ్బుకణ్ఠిన్యై నమః	కణ్ఠమ్ పూజయామి
ఓమ్ లక్ష్మీదేవ్యై నమః	ముఖమ్ పూజయామి
ఓమ్ సువాసిన్యై నమః	నాసికామ్ పూజయామి
ఓమ్ సువర్ణకున్డలాయై నమః	కర్ణద్వయమ్ పూజయామి
ఓమ్ చన్డికాయై నమః	నేత్రౌ పూజయామి
ఓమ్ శివాయై నమః	లలాటమ్ పూజయామి
ఓమ్ దేవ్యై నమః	శిరః పూజయామి
ఓమ్ స్వరూపాయై నమః	సర్వాణ్యఙ్గాని పూజయామి

అథ శ్రీ కృష్ణాష్టోత్తర శతనామావలిః

ఓమ్ శ్రీకృష్ణాయ నమః।
ఓమ్ కమలానాథాయ నమః।
ఓమ్ వాసుదేవాయ నమః।
ఓమ్ సనాతనాయ నమః।
ఓమ్ వసుదేవాత్మజాయ నమః।
ఓమ్ పుణ్యాయ నమః।
ఓమ్ లీలామానుషవిగ్రహాయ నమః।
ఓమ్ శ్రీవత్సకౌస్తుభధరాయ నమః।
ఓమ్ యశోదావత్సలాయ నమః।
ఓమ్ హరయే నమః। ౧౦
ఓమ్ చతుర్భుజాత్తచక్రాసి
గదాశఙ్ఖ్యాద్యుదాయుధాయ నమః।
ఓమ్ దేవకీనన్దనాయ నమః।
ఓమ్ శ్రీశాయ నమః।
ఓమ్ నన్దగోపప్రియాత్మజాయ నమః।
ఓమ్ యమునావేగసంహారిణే నమః।
ఓమ్ బలభద్రప్రియానుజాయ నమః।
ఓమ్ పూతనాజీవితాపహరాయ నమః
। ఓమ్ శకటాసురభఞ్జనాయ నమః।
ఓమ్ నన్దవ్రజజనానన్దినే నమః।
ఓమ్ సచ్చిదానన్దవిగ్రహాయ
నమః। ౨౦
ఓమ్ నవనీతవిలిప్తాఙ్గాయ నమః।
ఓమ్ నవనీతనటాయ నమః।
ఓమ్ అనఘాయ నమః।
ఓమ్ నవనీతలవాహారిణే నమః।
ఓమ్ ముచుకున్దప్రసాదకాయ నమః।
ఓమ్ షోడశస్త్రీసహస్రేశాయ నమః।
ఓమ్ త్రిభఙ్గినే నమః।
ఓమ్ మధురాకృతయే నమః।
ఓమ్ శుకవాగమృతాబ్ధీన్దవే నమః।
ఓమ్ గోవిన్దాయ నమః। ౩౦
ఓమ్ గోవిదామ్పతయే నమః।
ఓమ్ వత్సవాటీచరాయ నమః।
ఓమ్ అనన్తాయ నమః।
ఓమ్ ధేనుకాసురభఞ్జనాయ నమః।
ఓమ్ తృణీకృతతృణావర్తాయ
నమః।
ఓమ్ యమలార్జునభఞ్జనాయ
నమః।

ఓమ్ ఉత్తాలతాలభేత్రే నమః।
ఓమ్ ఉత్తాలతాలభేత్రే నమః।
ఓమ్ తమాలశ్యామలాకృతయే నమః।
ఓమ్ గోపగోపీశ్వరాయ నమః।
ఓమ్ యోగినే నమః। ౪౦
ఓమ్ కోటిసూర్యసమప్రభాయ నమః।
ఓమ్ ఇలాపతయే నమః।
ఓమ్ పరఞ్జ్యోతిషే నమః।
ఓమ్ యాదవేన్ద్రాయ నమః।
ఓమ్ యదూద్వహాయ నమః।
ఓమ్ వనమాలినే నమః।
ఓమ్ పీతవాససే నమః।
ఓమ్ పారిజాతాపహారకాయ నమః।
ఓమ్ గోవర్ధనాచలోద్ధర్త్రే నమః।
ఓమ్ గోపాలాయ నమః। ౫౦
ఓమ్ సర్వపాలకాయ నమః।
ఓమ్ అజాయ నమః।
ఓమ్ నిరఞ్జనాయ నమః।
ఓమ్ కామజనకాయ నమః।
ఓమ్ కఞ్జలోచనాయ నమః।
ఓమ్ మధుఘ్నే నమః।

ఓమ్ మథురానాథాయ నమః।
ఓమ్ ద్వారకానాయకాయ నమః।
ఓమ్ బలినే నమః।
ఓమ్ వృన్దావనాన్తసఞ్చారిణే నమః। ౬౦
ఓమ్ తులసీదామభూషణాయ నమః।
ఓమ్ స్యమన్తకమణేర్హర్త్రే నమః।
ఓమ్ నరనారాయణాత్మకాయ నమః।
ఓమ్ కుబ్జాకృష్టామ్బరధరాయ నమః।
ఓమ్ మాయినే నమః।
ఓమ్ పరమపూరుషాయ నమః।
ఓమ్ ముష్టికాసురచాణూరమల్లయుద్ధవిశారదాయ నమః।
ఓమ్ సంసారవైరిణే నమః।
ఓమ్ కంసారయే నమః।
ఓమ్ మురారయే నమః। ౭౦
ఓమ్ విశ్వరూపప్రదర్శకాయ నమః।
ఓమ్ నరకాన్తకాయ నమః।
ఓమ్ అనాదిబ్రహ్మచారిణే నమః।
ఓమ్ కృష్ణావ్యసనకర్షకాయ నమః।

ఓమ్ శిశుపాలశిరశ్ఛేత్త్రే నమః।	ఓమ్ అవ్యక్తగీతామృతమహోదధయే నమః।
ఓమ్ దుర్యోధనకులాన్తకాయ నమః।	ఓమ్ కాలీయఫణిమాణిక్యరఞ్జిత శ్రీపదామ్బుజాయ నమః।
ఓమ్ విదురాక్రూరవరదాయ నమః।	ఓమ్ దామోదరాయ నమః।
ఓమ్ విశ్వరూపప్రదర్శకాయ నమః।	ఓమ్ యజ్ఞభోక్త్రే నమః।
ఓమ్ సత్యవాచే నమః।	ఓమ్ దానవేన్ద్రవినాశనాయ నమః।
ఓమ్ సత్యసఙ్కల్పాయ నమః।	ఓమ్ నారాయణాయ నమః।
ఓమ్ సత్యభామారతాయ నమః। ౮౦	ఓమ్ పరస్మై బ్రహ్మణే నమః।
ఓమ్ జయినే నమః।	ఓమ్ పన్నగాశనవాహనాయ నమః। ౧౦౦
ఓమ్ సుభద్రాపూర్వజాయ నమః।	ఓమ్ జలక్రీడాసమాసక్త గోపీవస్త్రాపహారకాయ నమః।
ఓమ్ జిష్ణవే నమః।	ఓమ్ పుణ్యశ్లోకాయ నమః।
ఓమ్ భీష్మముక్తిప్రదాయకాయ నమః।	ఓమ్ తీర్థకరాయ నమః।
ఓమ్ జగద్గురవే నమః।	ఓమ్ వేదవేద్యాయ నమః।
ఓమ్ జగన్నాథాయ నమః।	ఓమ్ దయానిధయే నమః।
ఓమ్ వేణునాదవిశారదాయ నమః।	ఓమ్ సర్వతీర్థాత్మకాయ నమః।
ఓమ్ వృషభాసురవిధ్వంసినే నమః।	ఓమ్ సర్వగ్రహరూపిణే నమః।
ఓమ్ బాణాసురకరాన్తకాయ నమః।	ఓమ్ పరాత్పరస్మై నమః। ౧౦౮
ఓమ్ బకారయే నమః।	
ఓమ్ బాణనాహుకృతే నమః।	
ఓమ్ యుధిష్ఠిరప్రతిష్ఠాత్రే నమః। ౯౦	
ఓమ్ బర్హిబర్హావతంసకాయ నమః।	
ఓమ్ పార్థసారథయే నమః।	

ఇతి శ్రీ కృష్ణాష్టోత్తర శతనామావలిః॥

అథ శ్రీలక్ష్మ్యష్టోత్తర శతనామావలిః

ఓమ్ ప్రకృత్యై నమః।	ఓమ్ అదిత్యై నమః।
ఓమ్ వికృత్యై నమః।	ఓమ్ దిత్యై నమః।
ఓమ్ విద్యాయై నమః।	ఓమ్ దీప్తాయై నమః।
ఓమ్ సర్వభూతహితప్రదాయై నమః।	ఓమ్ వసుధాయై నమః।
ఓమ్ శ్రద్ధాయై నమః।	ఓమ్ వసుధారిణ్యై నమః।
ఓమ్ విభూత్యై నమః।	ఓమ్ కమలాయై నమః।
ఓమ్ సురభ్యై నమః।	ఓమ్ కాన్తాయై నమః।
ఓమ్ పరమాత్మికాయై నమః।	ఓమ్ కామాక్ష్యై నమః।
ఓమ్ వాచే నమః।	ఓమ్ క్రోధసమ్భవాయై నమః।
ఓమ్ పద్మాలయాయై నమః। ౧౦	ఓమ్ అనుగ్రహప్రదాయై నమః। ౩౦
ఓమ్ పద్మాయై నమః।	ఓమ్ బుద్ధయే నమః।
ఓమ్ శుచయే నమః।	ఓమ్ అనఘాయై నమః।
ఓమ్ స్వాహాయై నమః।	ఓమ్ హరివల్లభాయై నమః।
ఓమ్ స్వధాయై నమః।	ఓమ్ అశోకాయై నమః।
ఓమ్ సుధాయై నమః।	ఓమ్ అమృతాయై నమః।
ఓమ్ ధన్యాయై నమః।	ఓమ్ దీప్తాయై నమః।
ఓమ్ హిరణ్మయ్యై నమః।	ఓమ్ లోకశోకవినాశిన్యై నమః।
ఓమ్ లక్ష్మ్యై నమః।	ఓమ్ ధర్మనిలయాయై నమః।
ఓమ్ నిత్యపుష్టాయై నమః।	ఓమ్ కరుణాయై నమః।
ఓమ్ విభావర్యై నమః। ౨౦	ఓమ్ లోకమాత్రే నమః। ౪౦

ఓమ్ పద్మప్రియాయై నమః।	ఓమ్ ఇన్దిరాయై నమః।
ఓమ్ పద్మహస్తాయై నమః।	ఓమ్ ఇన్దుశీతలాయై నమః।
ఓమ్ పద్మాక్ష్యై నమః।	ఓమ్ ఆహ్లాదజనన్యై నమః।
ఓమ్ పద్మసున్దర్యై నమః।	ఓమ్ పుష్టాయై నమః।
ఓమ్ పద్మోద్భవాయై నమః।	ఓమ్ శివాయై నమః।
ఓమ్ పద్మముఖ్యై నమః।	ఓమ్ శివకర్యై నమః।
ఓమ్ పద్మనాభప్రియాయై నమః।	ఓమ్ సత్యై నమః।
ఓమ్ రమాయై నమః।	ఓమ్ విమలాయై నమః।
ఓమ్ పద్మమాలాధరాయై నమః।	ఓమ్ విశ్వజనన్యై నమః।౩౦
ఓమ్ దేవ్యై నమః।౧౦	ఓమ్ తుష్టాయై నమః।
ఓమ్ పద్మిన్యై నమః।	ఓమ్ దారిద్ర్యనాశిన్యై నమః।
ఓమ్ పద్మగన్ధిన్యై నమః।	ఓమ్ ప్రీతిపుష్కరిణ్యై నమః।
ఓమ్ పుణ్యగన్ధాయై నమః।	ఓమ్ శాన్తాయై నమః।
ఓమ్ సుప్రసన్నాయై నమః।	ఓమ్ శుక్లమాల్యామ్బరాయై నమః।
ఓమ్ ప్రసాదాభిముఖ్యై నమః।	ఓమ్ శ్రియై నమః।
ఓమ్ ప్రభాయై నమః।	ఓమ్ భాస్కర్యై నమః।
ఓమ్ చన్ద్రవదనాయై నమః।	ఓమ్ బిల్వనిలయాయై నమః।
ఓమ్ చన్ద్రాయై నమః।	ఓమ్ వరారోహాయై నమః।
ఓమ్ చన్ద్రసహోదర్యై నమః।	ఓమ్ యశస్విన్యై నమః।౪౦
ఓమ్ చతుర్భుజాయై నమః।౨౦	ఓమ్ వసున్ధరాయై నమః।
ఓమ్ చన్ద్రరూపాయై నమః।	ఓమ్ ఉదారాఙ్గాయై నమః।

ఓమ్ హరిణ్యై నమః।
ఓమ్ హేమమాలిన్యై నమః।
ఓమ్ ధనధాన్యకర్యై నమః।
ఓమ్ సిద్ధయే నమః।
ఓమ్ స్త్రైణసౌమ్యాయై నమః।
ఓమ్ శుభప్రదాయే నమః।
ఓమ్ నృపవేశ్మగతానన్దాయై నమః।
ఓమ్ వరలక్ష్మ్యై నమః।౯౦
ఓమ్ వసుప్రదాయై నమః।
ఓమ్ శుభాయై నమః।
ఓమ్ హిరణ్యప్రాకారాయై నమః।
ఓమ్ సముద్రతనయాయై నమః।
ఓమ్ జయాయై నమః।
ఓమ్ మఙ్గళా దేవ్యై నమః।
ఓమ్ విష్ణువక్షస్స్థలస్థితాయై నమః।
ఓమ్ విష్ణుపత్న్యై నమః।
ఓమ్ ప్రసన్నాక్ష్యై నమః।
ఓమ్ నారాయణసమాశ్రితాయై
నమః।౧౦౦
ఓమ్ దారిద్ర్యధ్వంసిన్యై నమః।
ఓమ్ దేవ్యై నమః।
ఓమ్ సర్వోపద్రవవారిణ్యై నమః।
ఓమ్ నవదుర్గాయై నమః।
ఓమ్ మహాకాళ్యై నమః।
ఓమ్ బ్రహ్మవిష్ణుశివాత్మికాయై నమః।
ఓమ్ త్రికాలజ్ఞానసమ్పన్నాయై నమః।
ఓమ్ భువనేశ్వర్యై నమః।౧౦౮

॥ ఇతి శ్రీలక్ష్మ్యష్టోత్తర శతనామావలిః ॥
శ్రీ లక్ష్మి సహిత సత్యనారాయణస్వామినే నమః
నానావిధ పరిమళ పత్రపుష్పాణి పూజయామి

మం॥ ఓమ్ యత్పురుషమ్ వ్యదధుః। కతిధా వ్యకల్పయన్।
ముఖమ్ కిమస్య కౌ బాహూ। కావూరూ పాదావుచ్యేతే॥
దశాఙ్గమ్ గగ్గులోపేతమ్ సుగన్ధమ్ సుమనోహరమ్। ధూపమ్ గృహాణ దేవేశ సర్వదేవ నమస్కృత॥ ధూపమాఘ్రాపయామి॥౧౨॥ (అగరుబత్తిని వెలిగించి చూపవలెను, కలిగిన సామ్బ్రాణి వేయవలెను)

మం॥ ఓమ్ బ్రాహ్మణో౽స్య ముఖమాసీత్। బాహూ రాజన్యః కృతః।
ఊరూ తదస్య యద్వైశ్యః। పద్భ్యాగ్‌మ్ శూద్రో అజాయత॥
ఘృతావ సంయుక్తమ్ వహ్నినా యోజితమ్ ప్రియమ్। అజ్ఞాన నాశనమ్ దేవమ్ గృహాణ శ్రీ మనోహర॥ దీపమ్ దర్శయామి॥౧౩॥ (ముందు వెలిగిఇచ్చిన దీపములుగాక మరియొక ప్రమిద యందలి దీపమును చూపవలెను)

మం॥ ఓమ్ చన్ద్రమా మనసో జాతః। చక్షోస్సూర్యో అజాయత।
ముఖాదిన్ద్రశ్చాగ్నిశ్చ। ప్రాణాద్వాయురజాయత॥
రాజాన్నమ్ సూప సంయుక్తమ్ శాకచోష్యసమన్వితమ్। ఘృత భక్ష్య సమాయుక్తమ్ నైవేద్యమ్ ప్రతిగృహ్యతామ్॥
మం॥ ఓమ్ భూర్భువస్సువః। ఓమ్ తత్సవితుర్వరేణ్యమ్। భర్గోదేవస్య ధీమహి।
ధియోయోనః ప్రచోదయాత్॥
సత్యమ్ తర్త్వేన పరిషిఞ్చామి। శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః నైవేద్యమ్ సమర్పయామి – ఓమ్ ప్రాణాయస్వాహా। ఓమ్ అపానాయ స్వాహా। ఓమ్ వ్యానాయస్వాహా। ఓమ్ ఉదానాయస్వాహా। ఓమ్ సమానాయస్వాహా। మధ్యే మధ్యే పానీయమ్ సమర్పయామి। అమృతాపిథానమసి। ఉత్తరాపోశనమ్ సమర్పయామి। హస్తౌప్రక్షాళయామి। పాదౌ ప్రక్షాళయామి। ఆచమనీయమ్ సమర్పయామి॥౧౪॥ (వండిన వంటకములు మన్నగునవి నివేదన చేయవలెను)

మం॥ ఓమ్ నాభ్యా ఆసీదన్తరిక్షమ్। శీర్ష్ణోద్యౌస్సమవర్తత।
పద్భ్యామ్ భూమిర్దిశశ్శ్రోత్రాత్। తథా లోకాగ్‌మ్ అకల్పయన్॥

పూగీఫలైస్స కర్పూరైర్నాగవల్లీ దళైరుత్యమ్। ముక్తాచూర్ణేన సంయుక్తమ్ తామ్బూలమ్ ప్రతిగృహ్యతామ్। తామ్బూలమ్ సమర్పయామి ॥౧౫॥ (తామ్బూలమ్ సమర్పింఇచ్చవలెను)

మం॥ ఓమ్ వేదాహమేన్తమ్ పురుషమ్ మహాన్తమ్।

ఆదిత్యవర్ణమ్ తమసస్తు పారే। సర్వాణి రూపాణి విచిత్య ధీరః।

నామాని కృత్వాఽభివదన్ యదాస్తే॥

శ్లో॥ నీరాజనమ్ గృహాణేదమ్ పఞ్చవర్త సమన్వితమ్।

తేజోరాశే మయాదత్తమ్ గృహాణత్వ సురేశ్వర॥

శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః ఆనన్ద కర్పూర నీరాజనమ్ దర్శయామి ॥౧౬॥ (కర్పూరము వెలిగిఇచ్చవలెను)

మన్త్రపుష్పమ్

ఓమ్ ధాతా పురస్తాద్యముదాజహార। శక్రః ప్రవిద్వాన్ ప్రదిశశ్చతస్రః।
తమేవమ్ విద్వానమృత ఇహ భవతి। నాన్యఃపన్థా అయనాయ విద్యతే॥ ౧॥

ఓమ్ రాజాధిరాజాయ ప్రసహ్య సాహినే।నమో వయమ్‌వై శ్రవణాయ కుర్మహే।
సమేకామాఙ్కామకామాయ మహ్యమ్। కామేశ్వరోవై శ్రవణో దదాతు।
కుబేరాయవై శ్రవణాయ। మహారాజాయ నమః॥ ౨॥

మల్లికాజాజి కుసుమైశ్చమ్పకైః తులసీదళైః।
పుష్పాఞ్జలిమ్ ప్రదాస్యామి లక్ష్మ్యా సహజగత్ప్రభో ॥ 3॥

శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః సువర్ణ మన్త్రపుష్పమ్ సనుర్పయామి॥
(అక్షతలు పూవులు స్వామికి సమర్పిఞ్చవలెను)

యానికానిచ పాపాని జన్మాన్తర కృతానిచ। తానితాని ప్రణశ్యన్తి ప్రదక్షిణ పదే
పదే। పాపోఽహమ్ పాపకర్మాఽహమ్ పాపాత్మా పాపసమ్భవ గ్రాహిమామ్
కృపయాదేవ శరణాగత వత్సల। అన్యథా శరణమ్ నాస్తి త్వమేవశరణమ్
మమ। తస్మాత్కారుణ్యభావేన రక్షరక్ష జనార్ధన॥ ౪॥

ప్రదక్షిణమ్ కరిష్యామి సర్వభ్రమ నివారణమ్। సంసారసాగరాన్మామ్
త్వముద్ధరస్వ మహాప్రభో॥ ౫॥

శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః॥ ఆత్మప్రదక్షిణ నమస్కారాన్
సమర్పయామి॥ (ప్రదక్షిణ నమస్కారములు చేయవలెను)

ఛత్రమ్ ధారయామి। చామరమ్ వీచయామి। గీతమ్ శ్రావయామి। నృత్యమ్
దర్శయామి। ఆన్దోళికామారోహయామి।సమస్త దేవోపచారాన్సమర్పయామి।
రాజోపచారాన్సమర్పయామి॥

ప్రార్థన

శ్లో॥ అమోఘమ్ పుణ్డరీకాక్షమ్ నృసింహమ్ దైత్యసూదనమ్।
హృషీకేశమ్ జగన్నాథమ్ వాగీశమ్ వరదాయకమ్।
సగుణఞ్చ గణాతీతమ్ గోవిన్దమ్ గరుడధ్వజమ్।
జనార్దనమ్ జనానన్దమ్ జానకీ వల్లభమ్ హరీమ్॥ ౧॥

శ్లో॥ ప్రణమామి సదాభక్త్యా నారాయణమజమ్ పరమ్।
దుర్గమే విషమే ఘోరేశత్రుణాపరిపీడితే।
విస్తారయతు సర్వేషు తథారిష్ట భయేషుచ।
నామాన్యేతాని సఙ్కీర్త్య ఫలమీప్సితమాప్నుయాత్॥ ౨॥

శ్లో॥ సత్యనారాయణమ్ దేవమ్ వన్దేహమ్ కామదమ్ ప్రభుమ్।
లీలయా వితతమ్ విశ్వమ్యేనతస్మైనమో నమః॥ ౩॥

శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః। ప్రార్థన నమస్కారాన్సమర్పయామి॥
(పైశ్లోకములు చదివి సమస్కరిఞ్చవలెను)

శ్లో॥ ఇదమ్ ఫలమ్ మయాదేవ స్థాపితమ్ పురతస్తవ।
తేనమే సఫలప్రాప్తిర్భవే జ్జన్మని జన్మని
శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః॥ ౧॥
ఫలమ్ సమర్పయామి।

(ఈ ఫలమును సమర్పిఞ్చునపుడు మనోవాఞ్ఛితార్థమును మనసా స్వామికి విన్నవిఞ్చుకొని ఫలమును సమర్పిఞ్చి ఆ ఫలమును సమర్పిఞ్చినవారే భుజిఞ్చవలయును)

శ్లో॥ యశ్యస్మృత్యాచ నామోక్త్యా తపః పూజా క్రియాదిషు।
న్యూనమ్ సమ్పూర్ణతామ్ యాతి సద్యోవన్దే
తమచ్యుతమ్॥౨॥

శ్లో॥ మన్త్రహీనమ్ క్రియా హీనమ్ భక్తి హీనమ్ జనార్ధనః
యత్పూజితమ్ మయాదేవ పరిపూర్ణమ్ తదస్తుమే॥ 3 ॥
(అక్షతలు నీరు చేతియన్దిడుకుని విడుపవలయును)

అనయాధ్యానావాహనాది షోడశోపచార పూజయా భగవాన్ సర్వాత్మకః పరివార సమేతః శ్రీ సత్యనారాయణ దేవతా సుప్రీతో సుప్రసన్నో వరదోభవతు॥
(అక్షతలు, నీరు చేతియన్దిడుకుని వదలవలెను. భార్యతో కలసి పూజ నాచరిఞ్చిన భర్త అక్షతలు చేతియన్దు గ్రహిమ్పు భార్య నీరుపోయవలెను.)

శ్రీ సత్యనారాయణ ప్రసాదమ్ శిరసాగృహ్ణామి
(పూజా పుష్పములు శిరసున ధరిఞ్చవలెను)

శ్రీసత్యనారాయణ వ్రత కథ - ప్రథమాధ్యాయము

శ్రీమన్తమును సస్యశ్యామలమునగు భరతఖణ్డమునన్దు నైమిశారణ్యము గలదు. అన్దు శౌనకాది మహామునులు సూతమహర్షిని గాఞ్చి నమస్కరిఞ్చి, మహాత్మా! సమస్త రోగాది పీడలను నశిమ్ప జేయునదియు, కామితములు సిద్ధిమ్పచేసి మోక్షమున కలుగ జేయునదియునగు వ్రతరాజమును తెలియజేయమని కోరిరి. అన్త సూతమహర్షి, ఓ మునులారా! నేడు మీరు నన్నడిగిన ప్రశ్నమును పూర్వము నారదమహర్షి విష్ణుమూర్తి నడిగెను. అదెట్లు సమ్భవిఞ్చెననగా, నిత్యసఞ్చారి యగు నారడడు చతుర్దశ భువనములు తిరుగుచు భూలోకమునకు వచ్చెను. అప్పుడు భూలోకమన్దలి జనులు బహుకష్టములు పడుచు పూర్వకర్మాను భవముచే జన్మిఞ్చుచు బాధలు పడుచున్డుటగాఞ్చి, హృదయము ద్రవిఞ్చగా, మానవులు తరిఞ్చుటకు మార్గము తెలియనెఞ్చి శీఘ్రముగా వైకుణ్ఠమున కేగెను. వైకుణ్ఠమున శ్రీమ్నారాయణుడు, ఆదిలక్ష్మి పాదములొత్తుచున్డగా, బ్రహ్మదేవుడు వేద మన్త్రములు పఠిఞ్చుచున్డ పాలకడలియన్దు శేషశయ్యపై పవళిఞ్చియున్డుట గాఞ్చి "దేవదేవా! దీనబన్ధు! ఆదిమధ్యాన్తరహితా! చిదానన్దరూపా! భక్త జనకల్పద్రుమా! యోగీశ్వరా! నమోనమః" అని స్తోత్రము చేసెను. అన్త శ్రీమ్నారాయణుడు నారదుఁగాఞ్చి ప్రసన్న వదనముతో కలహభోజనులకు కుశలమేకదా; విశేషములు తెలియజెప్పమని ఆదేశిమ్ప నారదుడు, కమలనాభా! ఒకానొక జటిలమగు సమస్యకు తరణోపాయ మెరుఙ్గగోరి వచ్చితిని. అన్ని లోకములన్దు భూలోకముత్తమము. అన్దు మానపులు అనేక కష్టములు పొన్దుచున్నారు. కొన్దరు పాపకర్ములగుచున్డిరి. అట్టివారి కష్టములఁబాపతగునుపాయము సెలవీయమని ప్రార్థిఞ్చెను. నారద వచనమునకు శ్రీమహావిష్ణువు మిగుల సన్తసిఞ్చి వత్సా! నారదా! లోకకళ్యాణార్థమై నీవడిగిన ప్రశ్న మిగుల ప్రశంశ నీయము, చతుర్దశ భువనముల యన్దును పొన్దశక్యముకాని యొక మహా వ్రతమున్నది. అద్దాని నిప్పుడు

వివరిఞ్చుచున్టిని సావధాన మనస్కుడవై యాలిమ్పుము. ఇప్పుడు నేజెప్పబోయెడి వ్రతమును యథావిధి ఎవ్వరైన నాచరిఞ్చరేని వారు ఇహమన్దు సమస్త సుఖములనుభవిఞ్చి అన్త్యమున మోక్షము నొన్దుట తథ్యము. ఈ వ్రతమాచరిఞ్చు విధము, కాలము, ఆచరిఞ్చిన వారికి కలిగెడి సత్ఫలితములు వినుము. ఈవ్రతమును మాఘ, వైశాఖ, కార్తిక మాస ములయన్దు ఏకాదశీ, పూర్ణిమల యన్దుగాని, పఞ్చాఙ్గ శుద్ధిగల ఏ శుభదినము నన్దుగాని మరి ఏ ఇతర మాసముల యన్దుగాని ఆచరిఞ్చిన మనః క్లేశములు శాన్తిఞ్చి దారిద్ర్యము నశిఞ్చి, సకల సమ్పత్సమృద్ధి కలుగును.

ఈ వ్రతమాచరిఞ్చు దినమున వేకువనే లేచి కాలకృత్యములు తీర్చుకుని మనసా సత్యదేవుని ప్రార్థిఞ్చి సాయఙ్కాలము స్నానమాచరిఞ్చి పూజామన్దిరమును గోమయముచే శుభ్రపరచి, రఙ్గవల్లులు తీర్చిదిద్ది, చక్కని నూతన వస్త్రముఞ్చి, అన్దుపై బియ్యముపోసి, మధ్యభాగమునన్దు పఞ్చపల్లవములుఞ్చి, మీది భాగమున శ్రీసత్యనారాయణ స్వామివారి ప్రతిమను బఙ్గారముతో గాని, వెన్డితో గాని లేక రాగితో చేయిఞ్చిగాని తమలపాకు అన్దుఞ్చవలెను. మున్దుగా కలశ మన్దలి వరుణదేవుని పూజిమ్పవలయును అనన్తరము పఞ్చలోక పాలకులను, అధిదేవతా ప్రత్యధి దేవతా సహిత ఆదిత్యాది నవగ్రహములను, ఇన్ద్రాద్యష్ట దిక్పాలకులను ఆరున్ధతీసహిత వసిష్ఠాది సప్తర్షులను, గరుత్మన్తుడు, ధన్వన్తరి వాస్తుపురుషులను, క్షేత్రపాలక, అభయఙ్కర, త్ర్యమ్బకమూర్తులను నామత్రయమును ఆవాహనము చేసిన తదుపరి శ్రీసత్యనారాయణస్వామి వారిని కలశభాగమున సమన్త్రకముగ ఆవాహనచేసి పూజిఞ్చవలయును.

నారదా! ఈవ్రతమును స్త్రీ, పురుష భేదము లేక ప్రతి మనుజుడును చేయవచ్చును. ఈ వ్రతమునకు విధిగా అరటిపన్డ్లు, నేయి, గోధుమ నూక, పఞ్చదార ప్రసాదముగ నివేదన చేయవలయును. నిర్మలమనస్సుతో వ్రతమాచరిఞ్చి, ఆచార్య బన్ధు మిత్ర పరివారముతో కథాశ్రవణానన్తరము నివేదన చేయబడిన ప్రసాదమును భక్తితో

గ్రహిమ్పవలెను. ఈ వ్రతమును దేవాయాదిపుణ్యస్థలముల యన్దును, పుణ్యక్షేత్రముల యన్దును, గఙ్గా గోదావర్యాది నదీతీకములయన్దును గావిఞ్చిన మఞ్చిది. వీలుకానియెడల స్వగృహమన్దుగాని, నివాసగృహమునన్దుగాని శాన్తచిత్తులై చేయవలయును. వ్రతమును పరిసమాప్తి నొన్దిఞ్చి, ఆచార్యుని దక్షిణ తామ్బూలాది సేవలచే సన్తృప్త పరుపవలయును.

ఇతి స్కాన్ద పురాణే, రేవాఖణ్డే సత్యనారాయణ స్వామి వ్రతాయామ్

ప్రథమాధ్యాయస్సమాప్తః

ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	ధూపమాఘ్రాపయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	దీపమ్ దర్శయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	నైవేద్యమ్ సమర్పయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	తామ్బూలమ్ సమర్పయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	నీరాజనమ్ దర్శయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	నమస్కారా న్సమర్పయామి

(పైనుదాహరిఞ్చిన యుపహారములు ప్రతి అధ్యాయము చివర ఒక కొబ్బరికాయ కొట్టిచేయవలయును. వీలు పడని యడల అఖరి అధ్యాయము అయిన పిమ్మట ఒక్క పరి చేయవచ్చును.)

శ్రీ సత్యనారాయణ వ్రత కథ - ద్వితీయోధ్యాయము

పౌరాణికా గ్రేసరున్డగు సూతమహర్షి, శౌనకాది మునులనుద్దేశిఞ్చి, పూర్వము ఈవ్రతమెవ్వరిచే చేయబడి సకలసౌభాగ్య ములు పొన్దుటకు కారణభూతమాయెనో సవిస్తరముగ వివరిఞ్చెద. సావధానులై వినున్డని చెప్పఁదొడగెను.

అక్షీణ మోక్షధామగు కాశికాపురమునన్దు వేదవిదు డైన ఒకానొక విప్రోత్తముడు దారిద్ర్యముచే బాధలు పడుచున్డెడివాడు. అవ్విప్రుని దుఃఖము జూచి కరుణా హృదయుడగు సత్యదేవుడు వృద్ధబ్రాహ్మణాకృతిని ధరిఞ్చి ఆదరముతో, పేదబ్రహ్మణునితో, భూసురోత్తమ! వేదవేదాఙ్గములు చదివి తత్త్వమును కూలఙ్కషముగ నెరిగి నీవిట్లెన్దుకు బాధచెన్దుచున్టివి? సవిస్తరముగ తెలిపిన, నాయోపిన సహాయము గావిఞ్చెదనని పలికిన, బ్రాహ్మణుడు మహానుభావా! నీచెప్పినదన్తయు సత్యము దుర్భరమగు దారిద్ర్యబాధతో బిక్షాటనముచే కాలము వెళ్ళబుచ్చుచున్టిని, నాయీదారిద్ర్యము పోవుటకు తగునుపాయము చేసెదవేని మిగుల సన్తసిఞ్చువాడనని సవినయముగా మనవిచేసెను. అన్త వృద్ధ బ్రాహ్మణుడు, పేదవిప్రుని సత్యవచనములకు మగ్ధుడై సకలకామ్యములొసఁగు నట్టిదియు, సకల దుఃఖముల బాపునట్టిదియునగు సత్యనారాయణరూప శ్రీ విష్ణువు యొక్క వ్రతమాచరిఞ్చిన నీకామికములు తప్పక ఈడేవన్న, ఆవిధానమునుపదేశిఞ్చి తిరోహితుడయ్యెను.

అద్భుతమగు ఈ సఙ్ఘటనకు బ్రాహ్మణుడు అచేతనుడై పిదప తెలిసి,దృఢచిత్తముతో మరుదినము వేకువనేలేచి కాలకృత్యమ్బులు, అనుష్ఠానమ్బులు పూర్తిగావిఞ్చుకుని, సత్యదేవుని మనమునన్దు ప్రతిష్ఠిఞ్చుకుని, ఈ దినము లభిఞ్చిన ధనముతోనే సత్యనారాయణ వ్రతము చేసెదనని మనమునన్దు సఙ్కల్పిఞ్చుకుని యథాప్రకారము భిక్షాటనకై బయలుదేరెను. ఆ దినమున సత్యదేవుని మహిమచే ఆ బ్రాహ్మణునికి

మిక్కిలి ధనము లభించెను. లభించిన సర్వధనమును వెచ్చించి సాయంకాలమున యథావిధిగా వ్రతమాచరించెను. తత్ప్రభావమువలన విప్రుని దారిద్ర్యము తీరిపోయెను. బ్రాహ్మణుడు నాడు మొదలుగ కల్పోక్తప్రకారము జీవితాన్తము సత్యనారాయణ వ్రతమాచరించుచు, అన్త్యమున మోక్షము నొన్దెను అని తెలిపి సూతుడు శౌనకాది మహామునులతో ఈ వ్రతమును వర్ణవివక్షత లేక ఎవ్వరైనను చేయవచ్చును. అట్లు గావించి తరించినవారి చరిత్రము నుద్ఘాటిన్తును. ఈనే చెప్పబోవు నది మున్దు వారికి ఆదర్శమగను ఉదాహరణ ప్రాయముగ నున్డగలదు.

పైనుదాహరించినవృత్తాన్తమన్దలి బ్రాహ్మణుడు ఒకనాడు తన విభవమునకు తగునట్లు వ్రతమాచరించుచున్డ ఆ దినమున ఒక కట్టెలు కొట్టుకొనువాడు నెత్తిపైనున్న కట్టెలమోపును దాపులనుంచి లోనికేగెను దాహము తీర్చుకొనుటకు. అచ్చటి పూజావిశేషములు గాంచి, వారిచ్చిన ప్రసాదమును గ్రహించి అవ్విప్రోత్తముతో స్వామీ! మీరుచేసి న పూజ ఏమి? దీనివలన ఫలితమేమి? అన్దరును చేయవచ్చునా? యని ప్రశ్నించెను. బ్రాహ్మణుడు, ఓయీ! ఇది సత్యదేవుని వ్రతము. ఇది అన్ని కోర్కెలను తీర్చును. దీనిని వీరు వారు యనక ఎల్లరును చేయవచ్చునని, చేసెడి విధానమును తెలిపి అతనికి భోజనము పెట్టి పమ్పెను.

కట్టెలమ్ము వాడు ఇదియన్తయు మననము గావించుకుని మరుదినము భక్తసులభుడగు సత్యదేవునుద్దేశించి, స్వామీ! ఈదినము కట్టెలమ్మగా వచ్చిన ధనముతో నీ వ్రత మాచరించు వాడనని మ్రొక్కుకుని, ఎప్పటివలె కట్టెలమోపు నెత్తుకొని ధనికులున్డెడి ప్రాన్తమునకు వెడలి *"కట్టెలు-కట్టెలు-ఎండుకట్టెలు"* అని తిరుగు చున్డ, ఒకానొక గృహమునున్డి ఒక బ్రాహ్మణి కట్టెల వానిని పిలచి, ఇన్టవేయించుకుని, మూల్యమెన్తయని యడిగెను రెన్డు రూప్యములని చెప్ప, ఆమె తన భర్తను రెన్డు రూప్యములు కట్టెల కివ్వమని యడుగ ఆయన సన్దుగ పేటికనున్డి తీసి ఇచ్చెను. ఆమె ఆధనమును కట్టెలవానికిచ్చెను. అవి బఙ్గారు మొహరులగుట గాంచి, కాష్ఠ విక్రేత

దిగ్భ్రమ చెన్ది, అమ్మా ఇవి బఙ్గారు మొహరులుగాని, రూప్యములుగావు, తమరు ఇవితీసుకొని నాకు రెన్డు రూప్యములు మాత్రమిప్పిమ్పుడని చెప్ప, ఆమె తన భర్తకు విషయము తెలిపెను. ఆగృహమేధి ఓసీ! ఇచ్చినది పుచ్చుకొనుట మన యాచారము కాదు.వాని అదృష్టము మఞ్చిది. వాటిని తీసుకెళ్ళమని పలికెను. బ్రాహ్మణి ఆప్రకారము చేయ,కాష్ఠవిక్రేత ఆశ్చర్యపడుచు ఆహా!ఇదియన్తయు సత్యదేవుని మహిమయే సన్దితాములేదు అని వేయిభఙ్గుల సత్యదేవునికి నమస్కరిఞ్చి బ్రాహ్మణులను రావిఞ్చి వ్రతమాచరిఞ్చి, సుఖమ్ముబన్డి, అన్త్యమున వైకుణ్ఠమున కరిగెను.

ఇతి స్కాన్దపురాణే రేవాఖణ్డే శ్రీ సత్యనారాయణస్వామి వ్రతాయామ్
ద్వితీయోఽధ్యాయస్సమాప్తః

ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	ధూపమాఘ్రాపయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	దీపమ్ దర్శయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	నైవేద్యమ్ సమర్పయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	తామ్బూలమ్ సమర్పయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	నీరాజనమ్ దర్శయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	నమస్కారా న్సమర్పయామి

(పైనుదాహరిఞ్చిన యుపహారములు ప్రతి అధ్యాయము చివర ఒక కొబ్బరికాయ కొట్టిచేయవలయును. వీలు పడని యడల అఖరి అధ్యాయము అయిన పిమ్మట ఒక్క పరి చేయవచ్చును.)

శ్రీ సత్యనారాయణ వ్రత కథ - తృతీయోధ్యాయము

సూతుఁడు శౌనకాది మునులతో, ఇన్తవరకు సత్యనారా యణ వ్రతవిధానము, మహత్మ్యము, ఏమనుజుడైనను చేయవచ్చునని తెలిపెడి వృత్తాన్తమ్ములు వినియున్టిరి. ఇప్పుడు సత్యనారా ణ వ్రతము చేయుదనని మాట తప్పిన వారికి సత్యదేవుఁడు జ్ఞానోదయము కలిగిఇఞ్చు విధమును, అటులనే వ్రతసమాప్తి కాకున్డగనే మధ్యలో లేచి వెళ్ళుట తగదను నీతి నుపదేశిఞ్చెడి ఇతివృత్తమును వివరిన్తును.

పూర్వము భద్రశీలా నదీతీరమున ఉల్కాముఖుడను రాజు కలడు. ఆ మహీపతి జనరఞ్జకముగ రాజ్యము చేయుచున్డెను. అతనికి సన్తానము కలుగలేదు. ఆలోటు సత్యనారాయణ వ్రతమాచరిఞ్చిన తీరునని దైవజ్ఞులు తెలుప, రాజు భార్యాద్వితీయుడై భద్రశీలానదీ తీరమ్మున వ్రతమాచరిఞ్చి, సత్సాన్తానముఁబడసెను. ఆది మొదలు ప్రతిమాసము నన్దును క్రమము తప్పక ఏకాదశీ,పూర్ణిమలయన్దు యధావిధి వ్రతమాచరిఇఞ్చు చున్డెడివాడు. ఒక నాడు రాజు వ్రతమాచరిఇఞ్చుచున్డెను. **"సాధు"** వను పేరుగల యొక వర్తకున్డు, నదీతీరమ్మున అత్యన్త వైభవముతో రాజు వ్రతమాచరిఇఞ్చు చున్డుటగని, కానుకలను గ్రహిఞ్చి, రాజునొద్దకుబోయి సమర్పిఞ్చి, నమస్కరిఞ్చి, ఓ రాజా! తామాచరిఞ్చిన ఈ పూజ ఏమి? దీనివలన కలుగు ఫలితమేమి? సవిస్తరముగ దేవరవారనుగ్రహిఞ్చి చెప్పవలయునని ప్రార్ధిమ్ప రాజు సన్తోషమనస్కుడై ఓయీ వర్తకశిఖామణీ! సాధూ! నేచేయునది సత్యనారాయణ వ్రతము, సన్తానహీనుడనగుట ఈవ్రతమాచరిఞ్చి సన్తానమును పొన్దితిని. అన్తేగాక ఈవ్రతము చేయువారలకు సకల సమ్పత్సుఖములు కల్గునని తెలుపగా వర్తకుడు మిగుల సన్తసిఞ్చి రాజొసఙ్గిన ప్రసాదమును స్వీకరిఞ్చి తనకు సన్తానము కలిగిన శ్రీ సత్యనారాయణ వ్రతమాచరిన్తునని సఙ్కల్పిఇఞ్చుకుని, వర్తకము ముగిఇఞ్చుకుని కతిపయదినమ్ములకు నిజనగరము చేరెను.

ఇన్ని కరిగి తనకు సన్తానము కలిగిన ప్రతమాచరిన్తునని భార్య యగు లీలావతితో చెప్పెను. అన్త కొన్తకాలమునకు లీలావతి గర్భము ధరిఇ్చి శుభలగ్నమున నొకస్త్రీ శిశువును కనెను. పుట్టినది మొదలు శుక్ల పక్ష చన్ద్రునివలె దినదిన ప్రవర్ధమాన మగుమన్న ఆబిడ్డకు ***"కళావతి"*** యని నామముఇ్చిరి. ఇట్టి శుభ సన్తోషసమయమున లీలావతి పెనిమిటిఁగాఇ్చి, మనకు సన్తానము కలిగిన సత్యనారాయణ వ్రతమాచరిన్తు మని యున్టిమి. వ్రత మెప్పుడాచరిన్తుమని యడుగ లోభియగు సాధువు ఇప్పుడు తొన్దర ఏమొచ్చినది పిల్ల యుక్తవయస్కురాలైన పిమ్మట చేయ వచ్చునని పలికెను. యుక్తవయస్సు వచ్చినపిమ్మట భార్య హెచ్చరిమ్ప అయిన ఆలస్యమెలాగు అయినది పిల్ల వివాహసన్దర్భమున చేయుదమని పలికి, ఒక్కగానొక్క పిల్లయగుటచే, ఇల్లరికమునకిష్టపడు యోగ్యుడైన వరుని విచారిఇ్చుమని తన దూతలను పమ్పెను. యజమాని పనుపున పోయిన దూతలు ఒక వైశ్యయువకుని గాఇ్చి తదీయబుద్ధి రూపసమ్పదకలరి, యజమాని ఆదేశానుసారము యువకుని అఙ్గీకారము వడసి అతనిని వర్తకుడగు సాధు గృహమునకు గొమ్పోయిరి. వర్తకుడు అతనిని తగిన వరునిగా భావిఇ్చి కుమార్తె యగు కళావతి నొసఙ్గి పరిణయము గావిఞ్చెను. వివాహసమయమన్దును సత్యనారాయణ వ్రతమును విస్మరిఇ్చుటచే సత్యదేవుడు వర్తకునకు అసత్యవచనము వలన కలుగు ఫలితమును తెలియ జేయుటకు సఙ్కల్పిఞ్చెను.

అల్లుడు సత్సఙ్గములతో కాలము గడుపుచుఁటగాఇ్చి పరమ లోభియు, ధన సముపార్జనయే పరమార్ధముగా గల సాధువు ఆలోచిఇ్చి అల్లుని వర్తకము నిమిత్తమై తన కూడ ఓడలపై దేశాన్తరములకు ప్రయాణము తలపెట్టెను. అట్లు ప్రయాణిఇ్చుచు వారు సముద్ర తీరమన్దుగల రత్నసానుపురమును చేరిరి. ఆ పురమున వర్తకమును మిగుల లాభసాటిగచేసి మిక్కిలి ధనము సమ్పాదిఇ్చి తిరుగ స్వగ్రామము చేరు తలమ్పుతో అనాటికి విడిదిలో విశ్రాన్తి తీసుకొనుచున్డిరి. ఇదే సమయమని

సత్యదేవుడు ***"దారుణమ్ కఠినమ్– చాస్య మహద్దుఃఖమ్ భవిష్యతి"*** అని శపిఞ్చెను. అర్ధరాత్రమున ఆపురమేలు చన్ద్రకేతు మహారాజుయొక్క కోశాగారమున ఇద్దరు దొఙ్గలను సృష్టిఞ్చి దోపిఞ్చెను. భగవన్నియోగమున చోరులు బయటకు వెళ్ళుచూ రాజభటులను మేల్కొలుపుటకై కొన్త సవ్వడి చేసి వారు చూచుచున్డ పలాయనము చిత్తగిఞ్చిరి. రాజభటులు ఆ చోరులను గాఞ్చి పట్టుకొనుటకై వివిధాయుధములు ధరిఞ్చి వెన్ట బడిరి. చోరులు భగవన్నియోగమున ఈ వైశ్యులు నిదురబోవుచున్డు స్థలమునకు వచ్చి వారి వద్ద రాజధనముగల మూటలను వదిలివేసి అన్తర్హితులైరి. అన్తలో రాజభటులక్కడకి వచ్చి రాజధనము గాఞ్చి, పన్డుకొన్న వైశ్యులను చోరులుగా భావిఞ్చి ఎన్త మొరపెట్టుకున్నను లక్ష్యము సేయక, కాలు సేతులు విరచికట్టి, రాజసమ్ముఖమునకుగొమ్పోయి, రేనికి సఙ్గతి వివరిఞ్చిరి. రాజు దైవ మాయచే సమ్మోహితుడై, ఇతరమ్బేమియు విచారిమ్పక, ధనమును కోశాగారమన్దు, నిన్దితులను కారాగారమన్దు వారి సర్వస్వము కోశాగారమన్దును యుఞ్చునట్టాజ్ఞాపిఞ్చి, విశ్రమిమ్పబోయెను.

ఇదే సమయమన్దు వర్తకుని స్వగ్రామమన్దు ఆతని ఇల్లు దొఙ్గలచే దోచబడుటచే భార్యా పుత్రికలు నిరాధారులైరి. ఆ తల్లీ కుమార్తెలు అన్నోదకములకు అలమటిఞ్చిన వారై అల్లల్లాడు చున్డిరి. ఇట్టి స్థితిలో కుమార్తెయగు కళావతికి ఒకనాడు ఒక సమ్పన్న గృహమన్దు ఏదియో కార్యము జరుగుచున్డగా అచ్చటకు పోయెను. ఆ యిన్ట సత్యనారాయణ వ్రతము జరుగుచున్డెను. కళావతి భక్తిశ్రద్ధలతో వ్రతము సమాప్తి అగునన్తవరకు యున్డి, తీర్ధ ప్రసాదములను స్వీకరిఞ్చి, మిగుల ప్రొద్దుపోయి ఇన్టికి చేరుకొనెను. తల్లి కుమారితను "వయసులో నున్నదియు, వివాహితయునగు స్త్రీ ఇన్త ప్రొద్దు పోవువరకు తిరుగవచ్చునా! ఎక్కడకు వెడలితివి" అని అడుగగా కళావతి అమ్మా! నేడొక సమ్పన్నుని ఇన్ట సత్యనారాయణవ్రతమను పేరుగల వ్రతమును చేయుచున్డిరి. నేనక్కడనే యున్డి ప్రసాదము తీసుకవచ్చితిని అని

చెప్పెను. అన్త తల్లి అమ్మాయీ! మీ తన్డ్రిగారు ఈ వ్రతమును చేసెదమని చెప్పి చేయక పోవుట వలననే మనకిన్ని కష్టములు దాపురిఞ్చినవని ఇప్పుడు గ్రహిఞ్చితిని. అక్కడ మీ తన్డ్రిగారు నీ పెనిమిటి ఏలాగున్న వారోయని ఆరాటము గల్గుచున్నది. ఏమైనను నేను మాత్రము సత్యనారాయణ వ్రతమును తప్పక చేసెదను. అటులయిన మనన్దరి కష్టములు తీరునని సత్యదేవుని గూర్చి ప్రార్థిఞ్చెను.

కరుణాసముద్రుడగు సత్యదేవుడు సాధ్వీమతల్లి ప్రార్థన నాలిఞ్చి వెన్టనే చన్ద్రకేతు మహారాజు స్వప్నమన్దు సాక్షాత్కరిఞ్చి, "ఓ రాజా! రాత్రి నీవు బన్ధిఞ్చిన వారు చోరులు కారు వారు వర్తకులు, నా భక్తులు. ఇదన్తయు నాచే కల్పితమగు మాయ. అన్దుచేత నీవు వెన్టనే వారిని విడుదల చేసి సగౌరవముగ వారి స్థానమునకు వారి ధనమునిచ్చి సాగనమ్పుము", అని ఆదేశిఞ్చెను. రాజు విస్మయముతో లేచి వేకువనె మన్త్రి పురోహితుల రావిఞ్చి కలవృత్తాన్తము నివేదిమ్ప మన్త్రి పురోహితులు ఏక కణ్ఠముతో "మహారాజా! సత్యదేవుని మహిమాతిశయముల వర్ణిఞ్చుటకు ఆది శేషు వైనను అశక్తుడు, మనమెన్త. స్వామి ఆదేశానుసారము నడచుట మన తక్షణ కర్తవ్యము" అని యుపదేశిఞ్చిరి. రాజు పరిజనమును పమ్పి కారాగారమన్దున్న వైశ్యులకు సమ్స్కారములుచేయిఞ్చి నూతన వస్త్రములు ధరియిమ్పజేసి, నిన్డు సభలో విషయము వివరిఞ్చి, క్షమాభిక్ష నర్థిఞ్చి, వారిధనముతో మరి యన్త ధనమును తన కోశాగారము నుఞ్చి తీసి ఇచ్చి సగౌరవముగ సాగనమ్పెను. వైశ్యులు తొలుత మరి ఏమి శిక్ష పడునోయని భయము చెన్ది, జరిగినదానికి విభ్రాన్త చేతస్కులై నోటమాటలేక నిలువబడిరి. తదుపరి సత్యదేవునియొక్క లీలావిలాసమును, తన పొరపాటును సాధువు గ్రహిఞ్చి సత్యవ్రతము చేయుట యన్దు కోరికగలవాడై అల్లునితో గూడ నిజనగరాభిముఖుడై బయలుదేరెను.

ఇతి స్కాన్దపురాణే రేవాఖణ్డే శ్రీ సత్యనారాయణస్వామి వ్రతాయామ్

తృతీయోఽధ్యాయస్సమాప్తః

ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	ధూపమాఘ్రాపయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	దీపమ్ దర్శయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	నైవేద్యమ్ సమర్పయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	తామ్బూలమ్ సమర్పయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	నీరాజనమ్ దర్శయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	నమస్కారా న్సమర్పయామి

(పైనుదాహరిఞ్చిన యుపహారములు ప్రతి అధ్యాయము చివర ఒక కొబ్బరికాయ కొట్టిచేయవలయును. వీలు పడని యడల అఖరి అధ్యాయము అయిన పిమ్మట ఒక్క పరి చేయవచ్చును.)

శ్రీ సత్యనారాయణ వ్రత కథ - చతుర్థోఽధ్యాయము

అనన్తమగు కష్టసాగరమును తరిఇంచ్చిన సాధువు, అల్లుడు వరివారముతో విశేష ధనసమ్పదతో సుముహూర్తమున నిజనగరాభి ముఖులై బయలుదేరిరి. కొన్తదూరము వెడలిన పిమ్మట పడవలకు లఙ్గర్లు దిమ్పిఇంచ్చి విడిదిచేసెను. సత్యశివుడు వీరిని పరీక్షిమ్పగోరి సన్యాసి రూపుధరిఇంచ్చి సాధువుతో మీ పడలయన్దేమి గలదని ప్రశ్నిఇంచ్చెను. అన్త సాధువు నిజము చెప్పిన, సన్యాసికి ఏమైన ఇవ్వవలసి వచ్చునని పరమ లోభము, ధనమదము తోడుకాగా ''*మా పడవలయన్దు ఆకలు, లతలు, తివ్వలు తప్ప మరేమియు లేవు*'' నీవు మానున్డి ఏమియు ఆశిఇంచ్చక వెళ్ళుమని పలుకగా సన్యాసి ***"సత్యమ్భవతు తేవచః"*** నీవాక్కు నిజమగుగాక యని పలికి సున్తదూరముననున్న అశ్వద్ధ వృక్షచ్ఛాయను విశ్రమిఇంచ్చెను.

సాధువు నిత్యకర్మములు ముగిఇంచ్చుకుని తిరిగి చూచిన పడవలు తేలియున్టగాఇంచ్చి మిక్కిలి ఆశ్చర్యములో పరుగునబోయి అన్దుచూడ పడవలన్నియు ఆకులు, లతలు, తీవలతో నిన్డియున్ట గాఇంచ్చి ఆవేశము, ఆవేదన భరిమ్పలేక మూర్ఛవోయెను. కొన్తవడి తెలివి తెచ్చుకుని గున్డెలు బాదుకుని ఏడ్వసాగెను. ఆదినుఇంచ్చి ఈ వ్యవహారమన్తయు చూచుచున్న అల్లుడు అన్తయు సన్యాసి యొక్క ప్రభావముగా దలఇంచ్చి మామ నూరడిఇంచ్చి, సన్యాసి కాళ్ళపై బడి క్షమాభిక్ష నర్థిమ్పమని యువదేశిఇంచ్చెను. సాధువు ''*ఇఙ్కెక్కడి సన్యాసి, ఎటు నున్డి వచ్చి ఎటుపోయెనో, ఎట్లు, తెలియనగును, ఎవరి నడుగు వాడ*'' నని విలపిఇంచ్చగా, అల్లుడు ఆ సన్యాసి, అల్లదే ఆ కనపడుచున్న అశ్వద్ధ వృక్షచ్ఛాయను విశ్రమిఇంచ్చియున్నవాడు, పదమని మామను అచ్చటికి గొమ్పోయెను. అల్లుని మాటను విని, సన్యాసిని సమీపిఇంచ్చి, మహానుభావా! మిమ్ములను పరిహసిఇంచ్చినన్దులకు తగు గుణపాఠమును నేర్చితిని. దయచేసి మాయన్దు కృపవహిఇంచ్చి మమ్మాదరిమ్పుడు. ఇఙ్కెన్నడు ఏరినిగాని పరిహసిఇంచ్చనని

కాళ్ళపైబడ, దయార్ద్ర హృదయుడగు సత్యదేవుడు త్రికాలజ్ఞుడగు యతివోలె *"ఓయీ! నీవు సత్యనారాయణ వ్రతము చేసెదనన్న చేయుట బుద్ధిపూర్వకముగ మానివేయుటయే గాక, అసత్యవచనుడవ యితివి అద్దువలన అద్దేవదేవుని మాయచే నీకిన్ని కష్టములు కలిగినవి. ఇకముద్దు ఎన్నడును అసత్యవచనడవుకాక పెద్దలను పూజ్యులను ధన మదముతో పరిహసిమ్పక, పూర్వపు వచనమును జ్ఞప్తియన్దిడుకుని సత్యనారాయణ వ్రతమాచరిమ్పుము శుభము కలుగ గలదని"* దీవిఞ్చి అన్తర్హితుడయ్యేను.

అప్పటివరకు తనతో మాట్లాడుచున్దిన సన్యాసి తన్ను దీవిఞ్చి అన్తర్హితుడగుట గాఞ్చి, దిగ్భ్రమచెన్ది, తన పడవలపై దృష్టి మళ్ళిఞ్చి చూచిన అవియన్నియు పూర్వపుస్థితిని బొన్దుట గాఞ్చి, ఆ సన్యాసిని సత్యదేవునిగ తలచి, *"ఎదుటబడిన భగవన్తుని తెలియలేకపోతిని"* అని మిగుల చిన్తిఞ్చి, కనీసము దేవునితో మాటలాడి నన్దులకు, ఆశీర్వాదము పొన్దినన్దులకు ఎన్తయు సన్తసిఞ్చి, మనమునన్ను లోభ, మోహాది గుణముల నొక్కసారిగ పరిత్యజిఞ్చి తేలికనడిన మానసముతో సత్యదేవుని మనసాధ్యానిఞ్చి పడవలకు లఙ్గర్లెత్తిఞ్చి, నిజనగరాభిముఖుడై మజిలీలు గావిఞ్చక బయలుదేరెను. అచిరకాలములోనే నావలు రత్నపురీతీరము చేరెను. తీరము సమీపిఞ్చినన్త సాధువు దూతలను పిలచి మీరు మున్దుగా గృహమునకేగి అన్దరము సురక్షితముగ చేరితిమని, మనవారికి తెలియజెప్పి తోడ్కొనిరన్దని పుత్తెఞ్చెను. దూతలు మిక్కిలి ఉత్సాహమున శ్రేష్ఠియొక్క గృహమునకు బయలుదేరిరి.

ఆసమయమునన్దు లీలావతి కుమార్తెతో కలిసి సత్యనారాయణ వ్రతమును చేయుచున్దెను. దూతలు తమ ఏలికసానులను గాఞ్చి *"అమ్మా! యజమాని అల్లుడుగారు సురక్షితముగా తిరిగి వచ్చినారు నావలు రేవునన్దు లఙ్గర్లు వేయిఞ్చినారు. తమను రమ్మనమని సెలవిచ్చినారు"* అని నివేదిఞ్చిరి. ఏ శుభవర్తమానమునకై పూజ చేయుచున్దిరో ఆ సత్యదేవుని మహిమచే పతియు,

అల్లుడు తిరిగి వచ్చిరని సన్తోషముతో లీలావతి తాను తీర్థప్రసాదములు గ్రహిఞ్చి కళావతితో *"అమ్మాయీ! మీ నాన్న గారు నీ పెనిమిటి క్షేమముగ తిరిగి వచ్చినారు. రేవునన్దు వారిని కలియుటకు వెళ్ళుచున్నాను నీవును పూజ ముగిఞ్చుకుని రావలసినవని"* చెప్పి బయలుదేరెను. కళావతి సన్తోషముతో మమత, ఆత్రము పట్టలేక, వ్రతసమాప్తి కాకున్డగనే లేచి భర్త సన్దర్శమునకై యుత్తర క్షణమున తల్లితో బయలుదేరెను. తీర్థప్రసాదములు విడిచి పెట్టిన దోషప్రభావము వలన కళావతికి తన పెనిమిటియున్న నావ కనబడకున్డెను. అన్తేగాక, అటనున్న వారికిని అల్లుడుగాని, అతడున్డు నావగాని కనపడకపోయెను. కళావతి దుఃఖమునకు మేరలేకున్డెను. ఆమె తల్లిని కపుగలిఞ్చుకుని పసిపిల్లవలె రోదిఞ్చెను. ఈ సఙ్ఘటనకు అచటి వారెల్లరును దుఃఖముతోబాటమితాశ్చర్యము నన్దిరి. ఇన్తలో ఒక సన్యాసి అచ్చటి వారిని గాఞ్చి, *"ఓయీ! ఈ బిడ్డ ఏదో పూజచేసి తీర్థప్రసాదములు స్వీకరిమ్పక మధ్యలో వచ్చుట జరిగియున్డును. తత్ప్రభావము వలననే ఈమెకిట్టి మహాదుఃఖము కలిగినది. కాన ఈమె వెన్టనే తీర్థప్రసాదములు గ్రహిఞ్చిన సర్వము చక్కపడునని"* తెలిపి జనసమూహము నన్దేరికిని కాన రాకున్డ వెడలిపోయెను. సాధువీమాటలను విని భార్యవలన సర్వము విచారిఞ్చి కుమార్తెను తీర్థప్రసాదములు తీసుకునిరా అని యిన్టికి పమ్పెను. ఆమె గృహమునకు సత్వరమేగి భక్తితో తీర్థప్రసాదములు స్వీకరిఞ్చి రేవునకు వచ్చెను. వచ్చి, తన భర్త చిరునవ్వులు చిన్దిఞ్చుచూ నావపై నిలబడియున్ట గాఞ్చి మిక్కిలి సన్తోషిఞ్చెను. అటుపైని అన్దరు సన్తోషముగ ఇల్లు చేరిరి. అదిమొదలు సాధువు కల్పోక్తముగ ప్రతిమాసమునన్దు ఏకాదశీ, పూర్ణిమలన్దు సత్యనారాయణ వ్రతము తన విభవమునకు తగినట్లు చేయుచు ఇహలోక సౌఖ్యములనుభవిఞ్చి, అన్త్యమున సత్యదేవుని దివ్యధామముఁజేరెను.

ఇతి స్కాన్దపురాణే రేవాఖణ్డే శ్రీ సత్యనారాయణస్వామి వ్రతాయామ్

చతుర్థోఽధ్యాయస్సమాప్తః

ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	ధూపమాఘ్రాపయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	దీపమ్ దర్శయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	నైవేద్యమ్ సమర్పయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	తామ్బూలమ్ సమర్పయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	నీరాజనమ్ దర్శయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	నమస్కారా న్సమర్పయామి

(పైనుదాహరిఞ్చిన యుపహారములు ప్రతి అధ్యాయము చివర ఒక కొబ్బరికాయ కొట్టిచేయవలయును. వీలు పడని యడల అఖరి అధ్యాయము అయిన పిమ్మట ఒక్క పరి చేయవచ్చును.)

శ్రీ సత్యనారాయణ వ్రత కథ - పఞ్చమోఽధ్యాయము

శౌనకాది మహామునులారా!ఇన్తదనుక శ్రీమన్నారాయణుడు నారదునకు యుపదేశిఞ్చిన సత్యనారాయణ వ్రతవిధానము చేసినవారు పొన్దిన సద్యఃఫలితములు తదువరి అసత్య వచనము వలన కష్టనష్టములు తీర్థప్రసాదాదికము గ్రహిమ్పక పోవుటవలన ఇడుమలను గూర్చిన ఉపాఖ్యానములను వివరిఞ్చితిని. ఇఙ్క అత్యన్త ముఖ్యమగు విషయమొక్కటి మాత్రము చెప్పుదును. ఆది సత్యదేవుని ప్రసాదమును అహఙ్కరిఞ్చి తిరస్కరిఞ్చి నన్దు వలనకలుగు దుష్ఫలితము, ఇఙ్కను పెక్కువృత్తాన్తములు గలవు. కాని ప్రసాదము అహఙ్కరిఞ్చి తిరస్కరిఞ్చి ఇడుమలకు గురియైన తుఙ్గధ్వజ మహారాజు వృత్తాన్తము సావధానచిత్తులై వినుడు.

పూర్వము తుఙ్గధ్వజుడను రాజు ప్రజలను కన్నబిడ్డలవలె పాలిఞ్చుచున్డెను. ఆయన ధర్మప్రభువు. ఏక పత్నీవ్రతుడు. అనుకూలవతియగు భార్యయన్దు సత్సన్తానము పొన్ది ధర్మము నాల్గుపాదములు నడచునట్లు పాలిఞ్చుచున్డెను. ఒకనాడు సమ్ప్రదాయ సిద్ధముగ అమ్మహారాజు వేటనిమిత్తమై ఆరణ్యమున కరిగెను. అవ్వనమునన్దు సపరివారముగా విడిసి పెక్కుఘాతుక మృగములను కడతేర్చెను. ఒకానొక ఘాతుక మృగమును సమ్హరిఞ్చుటకై దాని వెనువెన్ట పరువెత్తి పరివారమునున్డి వీడి ఏట్టకేలకు ఆమృగమును కూలనేసెను. మిక్కిలిడస్సియున్నకతన ఒకవృక్షచ్ఛాయను విశ్రాన్తి గైకొనుచున్డెను. ఆచ్చటి కనతి దూరమున కొన్దరు గోపబాలురు తమ తమ గృహముల నున్డి సమ్భారములను గొని తెచ్చి భక్తితాత్పర్యములతో శ్రీసత్యనారాయణ పూజచేసి ప్రసాదము నివేదనము గావిఞ్చి అకస్మాత్తుగ తమ ఏలికయగు తుఙ్గధ్వజ మహారాజు సమీప వృక్షచ్ఛాయను విశ్రమిఞ్చుట గాఞ్చి భక్తితో ప్రసాదమును ఒక దొన్నె యన్దు గ్రహిఞ్చి వినమ్రులై మహారాజు ముున్దుపెట్టి ఆరగిమ్పుడని కోరిరి. మహారాజు గోపబాలకులు పెట్టిన ప్రసాదమును గాఞ్చి అహఙ్కరిఞ్చి వీరు పెట్టిన పదార్థము నేను భుజిఞ్చుటయా– నేనెక్కడ వీరెక్కడ అనుభావముకో ఆప్రసాదము తృణీకరిఞ్చి

నగరునకు వాజినెక్కి వెడలిపోయెను. ప్రసాద తృణీకరణము శ్రేయస్కరము కాదని తెలియజేయువాడై సత్యదేవుడు రాజకకు జ్ఞానోదయము కలిగిఞ్చుటకై మాయచే రాచనగరి యన్దు శతృవుల దాడిని సృష్టిఞ్చెను . రాజు నగరము సమీపిఞ్చుచున్డ దూరమునున్డి కొన్దరు భటులు రాజుఁగాఞ్చి పేరెలుఙ్గుతో మహారాజా! శతృరాజులు ఆకస్మికముగ దాడి జరిపి కటుమ్బము వారన్దరిని చెరపట్టిరి. ము్న్దేమి జరుగునో చెప్పజాలమని మిగుల దుఃఖిఞ్చిరి. సమీపముననున్న పురోహితునిగాఞ్చి మహారాజు *"స్వామీ నేనెవరికి ఎట్టియపచారముచేసి ఎరుగను నేడిట్టి వ్యథ కలుగుటకేమి కారణమేమో చెప్పవే"* యని దీనుడై ప్రార్థిమ్ప పురోహితుడు *"రాజా! నీవు ఎవ్వరికి ఎట్టి అవకారము చేసి యన్డని మాట నిజమేయగుగాక, కాని తెలిసియో తెలియకయో ఎన్నడైనను దైవాపచారము జరిగెనేని అద్దానినిగూర్చి యోచిమ్పుముయని వాక్రుచ్చెను."* క్షణకాల మాలోచిఞ్చి వెన్టనే రాజు గుఱ్ఱమును వెనుకకు త్రిప్పి వనమన్దు మున్దు గోపబాలకులు పూజ చేసిన ప్రదేశమునకు వెళ్ళెను. పురోహిత రూపముననున్న సత్యదేవుడు తిరోహితుడయ్యెను.

రాజుయొక్క భాగ్యవశమున గోపబాలురు అచ్చటనే ఆడు కొనుచున్డిరి. రాజు వారిని సమీపిఞ్చి *"ఓ బాలులారా! మీరు చేసిన పూజ ఏమి"* యని ప్రశ్నిమ్పవారు సత్యదేవుని పూజయని చెప్పిరి. అన్త రాజు సత్యదేవునియొక్క మహిమాతిశయములనుభవిఞ్చుట చేసి ఆబాలుర సహాయమున తాను సత్యదేవుని పూజిఞ్చి, వారితో సమానముగ ప్రసాదభక్షణము గావిఞ్చి రాత్రియన్దు సత్యదేవుని ధ్యానిఞ్చి మరుసటిరోజు ఉదయమున తిరిగి నగరాభిముఖుడె బయలు దేరుచున్డ మన్త్రిసామన్త పురోహితులు రాజు కెదురు వచ్చి అఞ్జలులు ఘటిఞ్చి *"ప్రభూ! ఎవ్వరో ఒక ముసుగువీరుడు రాత్రి నగరియన్దు ప్రవేశిఞ్చి శతృసైన్యముల చీల్చిచెన్డాడి, శాన్తి భద్రతలునెలకొల్పి, మనసత్కారములను సైతము సరకుగొనక - ఎన్దేని బోయెను. ఇఁక తాము నగర ప్రవేశము చేయవలసినదని"* మనవి చేసికొనిరి. రాజు దిగ్భ్రమ చెన్ది ఇదన్తయు సత్యదేవుని ప్రసాదము తృణీకరిఞ్చుట

వలన ఫలితముగానెరిఙ్గి, మనసా సత్యదేవునిధ్యానిఞ్చి పరివారసమేతుడై నగరికరిగెను. తదాది ఈ వ్రతమును కల్పోక్తముగ తనవిభవానుసారము అచరిఞ్చుచు తనరాజ్య మన్దెల్లరిచేత యాచరిమ్పచేసి, ఇహసౌఖ్యములనుభవిఞ్చి అన్త్యమున వైకుణ్ఠవాసము పొన్దెను.

మహామునులారా! ఈ వ్రతము అన్ని వ్రతముల యన్దు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమయినది. ఇద్దాని నాచరిఞ్చుటకు వర్ణవ్యవస్థతో పని లేదు ఏవర్ణము వారైనను ఆబాలగోపాలము ఎప్పుడు వీలు కలిగిన అప్పుడు చేయవచ్చును. ఈ వ్రతమాచరిఞ్చినవారి కామ్యములన్ని యుతీరును. దరిద్రులు చేసిన ధనము కలుగును. సన్తానహీనులు చేసిన సత్సన్తానము బడయుదురు. మోక్షము కోరినవాకి మోక్షము కలుగును భయస్థులు చేసిన ధైర్యవన్తు లగుదురు. సర్వసమ్పత్కరమగు ఈ వ్రతరాజము ముఖ్యముగ కలియుగమునన్దు విశేషఫలము నిచ్చును. ఈ వ్రతాధిష్ఠానదైవతమును కొన్దరు ఈశ్వరుడనియు, కొన్దరు పరమేశ్వముడనియు, మరికొన్దదురు సత్యదేవుడనియు, ఇఙ్కొన్దరు సత్యనారాయణు డనియు పిలుతురు. ఎవ్వరేవిధమున పిలిచిన సత్యదేవుడు సన్తోషమున పలుకు దైవమగుట తథ్యము. ఈ వ్రతము చేసిన, చూసిన కథాశ్రవణానన్తరము తీర్థప్రసాదములు స్వీకరిఞ్చిన జీవన్ముక్తులగుదురు.

ఇతి స్కాన్దపురాణే రేవాఖణ్డే శ్రీ సత్యనారాయణస్వామి వ్రతాయామ్ పఞ్చమోఽధ్యాయస్సమాప్తః

ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	ధూపమాఘ్రాపయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	దీపమ్ దర్శయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	నైవేద్యమ్ సమర్పయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	తామ్బూలమ్ సమర్పయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	నీరాజనమ్ దర్శయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	నమస్కారా న్సమర్పయామి

(పైనుదాహరిఞ్చిన యుపహారములు ప్రతి అధ్యాయము చివర ఒక కొబ్బరికాయ కొట్టిచేయవలయును. వీలు పడని యడల అఖరి అధ్యాయము అయిన పిమ్మట ఒక్క పరి చేయవచ్చును.)

శ్రీసత్యనారాయణ వ్రత కథ - ప్రథమాధ్యాయము

శ్లో॥ నారాయణమ్ నమస్కృత్య సరఞ్చైననరోత్తమమ్।
దేవీమ్ సరస్వతీఞ్చైవ తతోజయముదీరయేత్ ॥౧॥

తా॥ నారాయణునికిని, మనుష్యశ్రేష్ఠుఁడగు నరునికిని, పర దేవతయగు సరస్వతీ దేవికిని, ముందు నమస్కరిఞ్చి అనన్తరము జయమును పఠిఞ్చవలెను.

శ్లో॥ అజ్ఞానతిమిరాన్ధస్య జ్ఞానాఞ్జనశలాకయా।
చక్షురున్మీలితమ్ యేన తస్మై శ్రీగుర వేనమః ॥౨॥

తా॥ జ్ఞానము లేకపోవడమనే చీకటిచేత మూయఁబడియున్న వానియొక్క కన్నును జ్ఞానమనెడి కాటుక శలాక చేత తెరువఁబడు నట్లు చేసెడి సద్గురువునకు నేను నమస్కరిఞ్చెదను.

హరిః ఓమ్ ॥ శ్లో॥ ఏకదానైమిశారణ్యే ఋషయశ్శౌన కాదయః।
పప్రచ్ఛురానతంసర్వే సూతమ్పౌరాణికంఖలు ॥3॥

తా॥ ఒకానొక కాలమన్దు నైమిశమనుఅరణ్యమ్మున శౌనకాది మహామునులన్దఱు నమస్కరిఞ్చి సూతుని నొకానొక ప్రశ్న నడిగిరి.

ఋషయః ॥ శ్లో॥ కలౌపాపాత్మనామ్సూత రోగపీడాదినాశకమ్।
వాఞ్ఛాఫలప్రదమ్నో ఽద్య బ్రూహివ్రమనుత్తమమ్ ॥౪॥

తా॥ ఓసూతుఁడా! సమస్తరోగాదిపీడలను నశిమ్పజేయునట్టియును, గోరికలను సిద్ధిమ్పజేయునట్టియును, శ్రేష్ఠమైన వ్రతమును మాకొఱకు చెప్పుమని శౌనకాదిమహామునులు సూతునడిగిరి.

ఋషయః శ్లో॥ అథవాతపసా కేన వాఞ్ఛితమ్‌లభ తేజనః।

రోగఘ్నేనచతిష్యేఽస్మి న్బ్రూతసూతదయానిధే॥౫॥

తా॥ ఓయి దయాసముద్రుఁడయిన సూతుఁడా! ఈకలియుగ మన్దు రోగమును బోగొట్టు నేతపస్సుచేత జనుఁడు కోరికను బొన్దునో దానిని గూడ వివరిఞ్చి చెప్పుమని ప్రార్థిఞ్చిరి,

సూతః ॥ శ్లో॥ నారదేనై వసమ్పృష్టో భగవాన్కమలాపతిః।

సురర్ష యేయథైవాహ తచ్ఛృణుధ్వమ్‌సమాహితాః॥౬॥

తా॥ ఓమునులారా! నాతో మీరుచెప్పిన సఙ్గతినే పూర్వము నారదమహాముని శ్రీవిష్ణుమూర్తినడిగెను. ఆవిష్ణుమూర్తి యా నారదునితో యేవిధముగా చెప్పెనో దానినిఁ మీకుఁ జెప్పుచున్నాను. స్థిరచిత్తులయి వినుఁడు.

శ్లో॥ ఏకదానారదోయోగీ పరానుగ్రహకాఙ్క్షయా।

పర్యటన్వివిధాన్లోకా న్మర్త్యలోకముపాగతః॥౭॥

తా॥ ఒక సమయమ్బున యోగవన్తుడయిన నారదమహాముని పరులను తరిమ్పజేయుటయను కోరిక చేత పదునాలుగు లోకములను దిఋగుచు భూలోకమునకు వచ్చెను,

శ్లో॥ తతోదృష్ట్వాజనాన్సర్వాన్ నానాక్లేశసమన్వితాన్।

నానా యోనిసముత్పన్నా న్క్లిశ్యమానాన్ స్వకర్మభిః।

కేనోపాయేనచై తేషా మ్ దుఃఖనాశోభవిష్యతి।

ఇతిసఞ్చిన్త్యమనసా విష్ణులోకఙ్గత స్తదా॥౮॥

తా॥ పిమ్మట నారదముని భూలోకమన్దు బహుకష్టముతో కూడి బహుజన్మము లెత్తుచు పూర్వకర్మానుభవములచేత క్లేశపడునట్టి జనులనుజూచి యీ

జనులన్దఱు తమ తమ పూర్వదుష్కృతకర్మలచే బాధిమ్పబడుచున్నారని దెలిసికొని వ్రతతపస్సులలో యేయుపాయము చేత దుఃఖముపోవునని మనస్సుచే నాలోచిఞ్చి యప్పుడే విష్ణులోకమునుగూర్చి నారదమహాముని వెళ్ళినవాఁడాయెను,

శ్లో॥ తత్రనారాయణమ్ దేవమ్ శుక్ల వర్ణఞ్చతుర్భుజమ్।
శఙ్ఖచక్రగదాపద్మ వనమాలా విభూషితమ్।
దృష్ట్వాతమ్ దేవదేవేశమ్ స్తోతుంసముపచక్రమే ॥౯॥

తా॥ ఆవిష్ణులోకమన్దు తెల్లని దేహకాన్తి గలిగినటువన్టిన్ని, నాలుగు భుజములు గలిగినటువన్టిన్ని, శఙ్ఖచక్రగదాపద్మ వనమాలాద్యలఙ్కారములు గలిగిన యా విష్ణుదేవునిఁజూచి నారదమహాముని స్తోత్రము జేయ నారమ్భిచెను.

నారదః ॥ శ్లో॥ నమోవాఙ్మనసాఽతీత రూపాయామితశక్తయే।
ఆదిమధ్యాన్తహీనాయ నిర్గుణాయగుణాత్మనే।
సర్వేషామాదిభూతాయ భక్తానామాతిన్నాశినే ॥౧౦॥

తా॥ హక్కులచేఁ జెప్పనలవిఁగాక మనస్సున నూహిమ్పశక్యముగాని ప్రపఞ్చాతీతమయిన దివ్యరూపము కలిగినటువన్టిన్ని, విశేష సామర్థ్యము కలిగినటువన్టిన్ని, పుట్టడము, వృద్ధిపొన్దడము మొదలగునని శూన్యమయినటువన్టిన్ని, సమస్త జన్తువులకు మొదటివాడవైనటువన్టిన్ని, మిమ్ము సేవిఞ్చువారలకు కష్టముల దొలగిఞ్చువాడవైనటువన్టిన్ని, తెలిసికొన్నవారలకు సగుణ స్వరూపుఁడవయిన ఓయీ మహానుభావా! మీ కొఱకు నమస్కారము చేసెదను.

శ్లో ॥ శ్రుత్వాస్తోత్రన్తతోవిష్ణు ర్నారదమ్ప్రత్యభాషత ॥౧౦॥

తా॥ నారదమహాముని యొక్క స్తోత్రమును శ్రీ మహావిష్ణువు వీని యిట్లనియె.

శ్రీ భగవానువాచ ॥ శ్లో ॥ కిమర్థమాగతోఽసిత్వమ్ కిన్తేమనసివర్తతే।
కథయస్వమహాభాగ తత్సర్వఙ్కథయామి తే ॥౧౧॥

తా॥ ఓనారదా! ఎన్దునిమిత్త మిచ్చటికి వచ్చితివి? నీమనస్సు నన్దున్దు తమ్పేమి? ఓ పుణ్యవన్తుడా! నిర్భయముగ జెప్పుము. నీయిష్టమును నెఱవేర్చెదనని భగవన్తుడానితీయగా నారదుడు పలుకుచున్నాడు.

నారదః ॥ శ్లో ॥ మర్త్యలోకేజనాస్సర్వే నానాక్లేశసమన్వితాః।
నానాయోనిసముత్పన్నాః పచ్యన్తేపాపకర్మభిః ॥౧౨॥

తా॥ ఓయి! విష్ణుమూర్తీ! భూలోకజనులు అనేక జన్మలు గలవారై మిక్కిలి కష్టపడుచు వారి వారి పూర్వ దుష్కర్మలచే బాధపడుచున్నారు.

శ్లో ॥ తత్కథంశమయేన్నాథ లఘూపాయేనతద్వద।
శ్రోతుమిచ్ఛామితత్సర్వమ్ కృపాస్తి యది తేమయి ॥౧౩॥

తా॥ ఓయిప్రభూ! లఘూపాయముచే యేమనుష్యుఁడు సంసార కష్టమును బోగొట్టుకొనునో ఆ యుపాయమును నాయన్దు దయయున్నయెడల జెప్పవలయును.

శ్రీ భగవానువాచ ॥ శ్లో ॥ సాధుపృష్టన్త్వయావత్స లోకానుగ్రహకాఙ్క్షయా।
యత్కృత్వాముచ్యతేమోహాత్త చ్ఛృణుష్వవదామితే ॥౧౪॥

తా॥ ఓ బాలుఁడా! లోకానుగ్రహమును కోరుటచే నీప్రశ్న మిక్కిలి భాగుగనున్నది. కనుక దేనివలన జనుఁడు సంసారమునున్డి విడువఁబడునో దానిని జెప్పెదను వినుము.

శ్లో॥ ప్రమస్తి మహాపుణ్యమ్ స్వర్గమర్త్యేషు దుర్లభమ్।
తపస్నేహాన్మయావత్స ప్రకాశఙ్క్రియతేఽధునా॥౧౫॥

తా॥ స్వర్గాద్యూర్థ్వ సప్తలోకములయన్దును, మర్త్యాద్యథసప్తలోకములయన్దును, పొన్ద శక్యముగాని మహాపుణ్య ప్రదమ్బయిన యొక వ్రతము కలదు. నీయన్దున్డు ప్రేమవలన నాచే నిప్పుడు ప్రకటన జేయమడును.

శ్లో॥ సత్యనారాయణస్యేదమ్ వ్రతంసమ్యగ్విధానతః।
కృత్వాసద్యస్సుఖమ్భుక్త్వా చాముష్మిన్మోక్షమాప్నుయాత్॥౧౬॥

తా॥ ఇప్పుడు చెప్పఁబడు సత్యనారాయణ స్వామియొక్క వ్రతమును యథా విధిగా నెఱవేర్చి రేని సమస్తమైన సుఖమ్బుల నను భవిఞ్చి యన్తమ్బున మోక్షము నొన్దుదురు.

శ్లో॥ తచ్ఛ్రుత్వాభగవద్వాక్యమ్ నారదోమునిరబ్రవీత్॥౧౭॥

తా॥ విష్ణుమూర్తి యానతిచ్చిన వాక్యమునువిని నారదమహాముని తిఱిగి యడిగెను.

నారదః ॥ శ్లో॥ కిమ్ఫలమ్ కిమ్విధానఞ్చ కృతఙ్కేనై వతద్వ్రతమ్ ।
తత్సర్వమ్విస్తరాద్బ్రూహి కథమ్ కార్యమ్హితద్వ్రతమ్ ॥౧౮॥

తా॥ ఆవ్రతముయొక్క ఫలమును, చేయువిధిని, ఆవ్రతము యెవరిచే నాచరిమ్పబడినదియు, నెప్పుడు జఱుపదగినదియును యీ మొదలగు సఙ్గతులన్నియు సవిస్తరముగ నాకుఁ జెప్పుమని నారదుఁడు శ్రీ విష్ణుమూర్తిని యడిగెను.

శ్రీ భగవానువాచ ॥ శ్లో॥ దుఃఖశోకాదిశమనమ్ ధనధాన్యవివర్ధనమ్।
సౌభాగ్యసన్తతికరమ్ సర్వత్ర విజయప్రదమ్॥౧౯॥

తా॥ ఈవ్రతమును స్వేచ్ఛాపరేచ్ఛా ప్రారబ్ధమువలన కలుగు దుఃఖ శోకములను నశిమ్పజేయునదియును, ధనధాన్యములను వృద్ధి పొన్దిఞ్చునదియును, అనుకూల దామ్పత్యమ్బును పుత్రపౌత్రాది సన్తతినిగలుగ జేయునదియును సర్వత్ర జయమునుగలుగ జేయునదియును.

కిఞ్చ॥ శ్లో॥ మాఘేవామాధవేమాసి కార్తికే వాశుభేదినే।

సఙ్గ్రామారమ్భ వేళాయామ్ యథా క్లేశస్యసమ్భవః।

"దారిద్య్రశమనార్థఞ్చ వ్రతఙ్కార్యమ్వ రేప్సుభిః॥౨౦॥

తా॥ మాఘమాస మన్దయినను, వైశాఖమాసమన్దయినా, లేక కార్తీకమాస మన్దయినా పఞ్చాఙ్గ శుద్ధిగల శుభదినమ్బున నీవ్రతము జరుపఁదగినది, యుద్ధమునకు వెళ్లుసమయమ్బున నీవ్రతమును జేసి రేని జయమునే బొన్దుదురు. మనఃక్లేశము గలుగు సమయమ్బున నీవ్రతమును జేసి రేని మనః క్లేశములు శాన్తి ఞ్చును. దారిద్య్రముయొక్క నాశనము కొఱకు నీసత్యవ్రతము తప్పక చేయవలెను.

శ్లో॥ మాసేమాసేచకర్తవ్యమ్ వర్షేవర్షేఽథవాపునః।

కర్తవ్యతాఽస్తిహేవిప్ర యథావిభవసారతః॥౨౧॥

తా॥ ఓనారదా! యీవ్రతము ప్రతి మాసమన్దు ప్రతి సమ్వత్సరమన్దు చేయఁదగినది, శక్తికొలదిని యీ వ్రతమును తప్పక చేయవలయును.

శ్లో॥ ఏకాదశ్యామ్పూర్ణిమాయామ్ రవిసఙ్క్రమణేఽపివా।

వ్రతఙ్కార్యమ్మునిశ్రేష్ఠ సత్యనారాయణస్యహి॥౨౨॥

తా॥ ఓనారదా! ఆప్రకారము ప్రతి మాసమన్దు ప్రతి సమ్వత్సరమన్దు చేయునప్పుడు ఏకాదశియన్దుగాని, పూర్ణిమయన్దుగాని, సూర్యసఙ్క్రమణ దినమన్దుగాని యీవ్రతము చేయవలయును.

శ్లో॥ ప్రాతరుత్థాయనియతో దన్తధావనపూర్వకమ్।
నిత్యకర్మవిధాయాదా వేవమ్సఙ్కల్పయేన్నరః ॥౨౩॥

తా॥ ఈవ్రతమును జరుపునప్పుడు ఆదినమ్మున ప్రాతఃకాల మన్దు లేచి నియమముగలవాఁడై దన్తధాననాది స్నానానన్తర నిత్యకృత్యముల నిర్వతిఞ్చుకొని మనుష్యుఁడు యీచెప్పబోవు ప్రకార ము సఙ్కల్పమును జేయవలయును.

శ్లో॥ భగవన్దేవ దేవేశ సత్యనారాయణవ్రతమ్।
త్వత్ప్రియార్థఙ్కరిష్యామి ప్రసీదకమలాపతే ॥౨౪॥

తా॥ ఓస్వామీ! లక్ష్మీభార్యగా గలవాఁడా! దేవతలకు దేవుడవయిన యోప్రభువా! మీకొఱకుసత్యవ్రతమును నేను చేసెదను. అనుజ్ఞదయచేయుఁడని ప్రార్థిఞ్చిన పిమ్మట సఙ్కల్పము చేయవలయును,

శ్లో॥ ఏవమ్సఙ్కల్ప్యమధ్యాహ్నే కృత్వామాధ్యాహ్నికీః క్రియాః।
సాయఙ్కాలేపునస్నాత్వా యెజేదేవమ్నిశాముఖే ॥౨౫॥

తా॥ ఈప్రకారము సఙ్కల్పముచేసి మధ్యాహ్న కాలమన్దు మధ్యాహ్నకృత్యములు తీర్చుకొని సాయఙ్కాలమన్దు తిరుగ స్నానాదికృత్యమును తీర్చుకొని రాత్రి ప్రారమ్భ కాలమన్దు సత్యదేవుని పూజిఞ్చవలయును.

శ్లో॥ పూజాగృహమ్ సమాసాద్య నానాలఙ్కారశోభితమ్।
పూజాస్థానవిశుద్ధ్యర్థమ్ గోమయేన విలేపయేత్ ॥౨౬॥

తా॥ ఆప్రకారము సాయఙ్కాల కృత్యములు దీర్చుకొని అనేకాలఙ్కారములుగల పూజామన్దిరమ్మున బ్రవేశిఞ్చి అచ్చట స్థలశుద్ధి కొఱకు గోమయముచేత చక్కఁగా నలుకవలయును.

శ్లో॥ తతఃపఞ్చవిధైశ్చూర్ణైః రఙ్గవల్లీమ్ప్రకల్పయేత్।
తస్యోపరిన్యసేద్వస్త్రమ్ సదశమ్నూతనన్దృఢమ్ ॥౨౭॥

తా॥ గోమయముచేత చక్కఁగా అలికిన తర్వాత అయిదు రఙ్గులుగల ముగ్గులచేత నలఙ్కరిఞ్చి అన్దుమీద శ్రేష్టమ్బగు నఞ్చుగల నూతనవస్త్రమును బఱచవలయును.

శ్లో॥ తణ్డులన్తత్రవిన్యస్య తన్మధ్యేకలశమ్న్యసేత్।
రాజమ్వాఽథతామ్రమ్వా చారకూటేననిర్మితమ్ ॥౨౮॥

తా॥ ఆనస్త్రముపైని బియ్యముపోసి అన్దుపైని వెన్డిదైనా, రాగిదైనా, ఇత్తడిదైనా కలశముఞ్చవలెను.

శ్లో॥ ద్రవ్యాభావేమార్తికమ్వా విత్తశాఠ్యమ్నకారయేత్।
తస్యోపరిన్యసేద్వస్త్రమ్ సదశమ్నూతనన్దృఢమ్ ॥౨౯॥

తా॥ ద్రవ్యము లేనియెడల మట్టి పాత్రనైనానుఞ్చవలెను. ద్రవ్యలోపము మాత్రము చేయగూడదు. ఆకలశముపైన తిరుగఞ్చుగల గట్టి నూతనవస్త్రము నుఞ్చవలయును.

శ్లో॥ తస్యోపరిన్యసేద్దేవమ్ సత్యనారాయణమ్ప్రభుమ్।
కర్షమాత్ర సువర్ణేన తదర్ధార్థేనవాపునః।
ప్రతిమాఙ్కారయేద్విప్ర సత్యదేవస్యసత్ప్రతేః।
పఞ్చామృతేన సుస్నాతమ్ మణ్టపోపరివిన్యసేత్ ॥౩౦॥

తా॥ ఈ దేవునియొక్క ప్రతిమను ఎనుబది గురిగిజ్జలయెత్తు గాని, అన్దు సగముగాని, లేక, అన్దుసగముగాని, బఙ్గారముతో శక్తికొలదిని చేయిఞ్చవలెను. పిమ్మట అప్రతిమనుదెచ్చి చక్కగా పఞ్చామృత స్నానము చేయిఞ్చి మణ్టపమన్దుఞ్చవలెను.

శ్లో॥ విఘ్నేశఃపద్మజావిష్ణుర్మహాదేవశ్చ పార్వతీ।
ఆదిత్యాదిగ్రహాస్సర్వే శక్రాద్యష్టదిగీశ్వరాః।
అత్రాఙ్గదేవతాఃప్రోక్తాః తస్మాదగ్రే ప్రపూజయేత్ ॥౩౧॥

తా॥ ముఙ్దుగా విఘ్నేశ్వరుడు, లక్ష్మీ దేవి, విష్ణువు, శివున్డు, పార్వతీ దేవి, సూర్యుడు మొదలైన నవగ్రహములును, ఇన్ద్రుడు మొదలగు అష్టదిక్పాలకులు నీవ్రతమునకు ముఖ్య దేవతలుగా జెప్పబడిరి, కనుక వారిని ముఙ్దుగా పూజిఞ్చవలెను.

శ్లో॥ అగ్రతఃకలశే దేవమ్ వరుణమ్పృథగర్చయేత్ ॥౩౨॥

తా॥ ముఙ్దుగా కలశమన్దు వరుణ దేవుని దిక్పాలకులలోనున్డు వరుణ దేవునికన్టె నేరుగా బూజిమ్పవలెను.

శ్లో॥ గణేశప్రభృతీన్పఞ్చ కలశస్యోత్తరేన్యసేత్।
త త్తన్మన్త్రైః ప్రాక్సమాప్త్యా పూజనీయాః ప్రయత్నతః ॥౩౩॥

తా॥ ఈ చెప్పబడిన అజ్ఞ దేవతలలో ముద్దు జెప్పబడిన ఐదుగురిని కలశమునకు ఉత్తరభాగమ్మున తూర్పుసమాప్తిగా వారి వారి మన్త్రములచే పూజిఞ్చవలెను.

శ్లో॥ కలశస్యతుపశ్చాద్వై గ్రహాన్సూర్యపురస్సరాః।
ఉదక్సమాప్త్యాసమ్స్థాప్య పూజనీయాః ప్రయత్నతః ॥౩౪॥

తా॥ కలశముయొక్క పశ్చిమభాగమన్దు సూర్యుడు మొదలగు నవగ్రహముల ఉత్తరసమాప్తిగా పూజిఞ్చవలెను.

శ్లో॥ పూర్వాదిదిక్షుచేన్ద్రాదీ న్పూజయేచ్ఛుద్ధమానసః।
తతోనారాయణమ్ దేవమ్ కలశేపూజయేత్సుధీః ॥౩౫॥

తా॥ పిమ్మట దిక్పాలకులను తూర్పు మొదలగు దిక్కులయన్దు స్థాపిఞ్చి స్థిరచిత్తులై పూజిఞ్చవలెను. పిమ్మట శ్రీ సత్యనారాయణ దేవుని కలశమునన్దుఞ్చి షోడశోపచారములచేత మఞ్చి మనస్సుతోగూడుకొని పూజిమ్పవలెను.

శ్లో॥ చాతుర్వర్ణైర్వ్రతఙ్కార్యమ్ స్త్రీభిర్వాపిమునీశ్వరః।
పౌరాణికైర్వైదికైశ్చ మన్త్రైర్బ్రాహ్మణసత్తమః।
కల్పోక్తవిధినా కుర్యాత్సత్యదేవస్యపూజనమ్।
పౌరాణికై రేవమన్త్రైః కుర్యాత్పూజాన్ద్విజేతరః ॥౩౬॥

తా॥ ఓనారదా! నాలుగు వర్ణములవారు స్త్రీలుగూడ నీవ్రతమును జేయవచ్చును. బ్రాహ్మణులు కల్పమన్దు చెప్పినట్టుగ పురాణోక్త వేదోక్త మన్త్రములతో చేయవలయును. ద్విజేతరులుచేయు పక్షమ్మున పురాణోక్తమన్త్రముల చేతనే జరుపనలెను.

శ్లో॥ యస్మిన్కస్మిన్దినేమర్త్యో భక్తిశ్రద్ధాసమన్వితః।
సత్యనారాయణ మ్ దేవమ్ యజేచ్చైవంని శాముఖే ॥౩౭॥

తా॥ మనుష్యుడు యేదినమనైనను భక్తిశ్రద్ధలు గలిగి సాయఙ్కాలమ్మున శ్రీ సత్యనారాయణ దేవుని విధిగా పూజిఞ్చవలెను.

శ్లో॥ బ్రాహ్మణై ర్బాన్ధవైశ్చైవ సహితోధర్మతత్పరః।
నైవేద్యమ్భక్తితోదద్యా త్సపాదమ్భక్ష్యము త్తమమ్ ॥౩౮॥

తా॥ ఈవ్రతమునకు ముఖ్యముగా బ్రాహ్మణులను బన్ధువులను బిలిచి వారితోకూడా కూడుకొని ధర్మబుద్ధిగలిగి యీవ్రతము నాచరిఞ్చవలెను. ఇన్దు నివేదన ద్రవ్యమును భక్తిగనీయవలెను. సపాదమనగా నాల్గవవన్తు మిగిలి యున్డునటులు శేరుమ్పావు అర్థశేరు నవటాకు ఈతీరున నున్డుట శ్రేష్ఠమ్పైనది.

కిఞ్చ॥ శ్లో॥ రమ్భాఫలంఘృతమ్ క్షీరమ్ గోధూమస్యచచూర్ణకమ్।
అభావేశాలిచూర్ణమ్వా శర్కరాఞ్చగుడన్తథా।
సపాదంసర్వభక్ష్యాణి చైకీకృత్యని వేదయేత్ ॥౩౯॥

తా॥ ప్రసాదవస్తువులు, అఱటిపన్డు, నెయ్యి, గోధుమపిన్డి, పఞ్చదార, గోధుమపిన్డి లేనప్పుడు బియ్యపుపిన్డి అయినను అన్దు బెల్లము చేర్చి ప్రసాదముగా నున్డులాగున చక్కగా కల్పి స్వామికి వేదనము చేయవలెను.

శ్లో॥ విప్రేభ్యోదక్షిణాన్దద్యా త్కథాంశ్రుత్వాజనైస్సహ।
తతశ్చబన్ధుభిస్సార్ధమ్ విప్రాన్సప్రీతిభోజయేత్ ॥౪౦॥

తా॥ నివేదనమును జేసినతర్వాత బన్ధుమిత్రజనులతో కూడా కూడుకొని వ్రతకథ వినవలెను. పిదప బ్రాహ్మణులకొఱకు దక్షిణలను యివ్వవలెను. బ్రాహ్మణులతోను బన్ధువులతోనున్ను వ్రత దేవతయన్దు భక్తిగలుగునట్లుగా భుజమ్పచేయవలెను.

శ్లో॥ సపాదమ్భక్షయేద్భక్త్యా నృత్యగీతాదికఞ్చ రేత్।
తతశ్చస్వ గృహఙ్గచ్ఛే త్సత్యనా రాయణమ్ స్మరన్।
ఏవఙ్కృతేమనుష్యాణామ్ వాఞ్ఛాసిద్ధిర్భవేద్ధ్రువమ్।
విశేషతః కలియుగే లఘూపాయోహిభూత లే॥౪౦॥

తా॥ దేవునియొక్క ని వేదనద్రవ్యమును భక్తితో భక్షిమ్పవలెను. నాట్యము మొదలగువానిని జరిపి స్వామినిస్మరిమ్పుచు తనయిన్టిని గూర్చి వెళ్ళవలెను. ఈ వ్రతము యీప్రకారముగా చేసిన యెడల మనుష్యులకు సమస్త కోరికలు నిశ్చియముగా సిద్ధిఇచ్చును. కలియుగమ్మున విశేషముగా భూలోకమన్దున్డు జనులన్దఱికిని యీవ్రతము సులభోపాయము (యీవ్రతము దేవాలయాది పుణ్యస్థలములన్దు జరుపవలెననుట)

ఇతి స్కాన్ద పురాణే, రేవాఖణ్డే సత్యనారాయణ స్వామి వ్రతాయామ్ ప్రథమాధ్యాయస్సమాప్తః

ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	ధూపమాఘ్రాపయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	దీపమ్ దర్శయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	నైవేద్యమ్ సమర్పయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	తామ్బూలమ్ సమర్పయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	నీరాజనమ్ దర్శయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	నమస్కారా న్సమర్పయామి

(పైనుదాహరిఞ్చిన యుపహారములు ప్రతి అధ్యాయము చివర ఒక కొబ్బరికాయ కొట్టిచేయవలయును. వీలు పడని యడల అఖరి అధ్యాయము అయిన పిమ్మట ఒక్క పరి చేయవచ్చును.)

శ్రీ సత్యనారాయణ వ్రత కథ - ద్వితీయోధ్యాయము

సూతః శ్లో॥ అధాన్యత్సమ్ప్రవక్ష్యామి కృతమ్ యేనపురాద్విజాః।
కశ్చిత్కాశీపురేరమ్యే ఆసీద్విప్రోఽతినిర్ధనః।
క్షుత్తృడ్భ్యామ్ వ్యాకులోభూత్వా నిత్యమ్బభ్రామభూతలే॥౧॥

తా॥ ఓ శౌనకాది మహామునులారా! మఱియొక కథను చెప్పుచున్నాను. పూర్వకాలమన్దు యీవ్రతము యెవ్వరిచేత చేయబడినదో దానిని౹ జెప్పెదను. సున్దరమయిన కాశీపట్టణమన్దు వేదమును జదివిన దరిద్రుడయిన యొక బ్రాహ్మణు౹డు కలదు. ఆయన యాకలి దప్పికలచేత బాధపడుచు నిత్యము భూమియన్దు తిరుగుచున్డెను.

శ్లో॥ దుఃఖతమ్బ్రాహ్మణన్దృష్ట్వా భగవామ్బ్రాహ్మణప్రియః।
వృద్ధబ్రాహ్మణరూపస్తమ్ పప్రచ్ఛద్విజమాదరాత్॥౨॥

తా॥ దుఃఖముగల యీబ్రాహ్మణుని ముసలిబ్రాహ్మణరూపముగల భగవన్తుడు ఆదరణతో జూచి ఒకానొక ప్రశ్న నడిగెను.

వృద్ధబ్రాహ్మణః ॥శ్లో॥ కమర్థమ్భ్రమసేవిప్ర మహీమ్నిత్యమ్ సుదుఃఖితః।
తత్సర్వమ్ శ్రోతుమిచ్ఛామి కథ్యతామ్ ద్విజన సత్తమ॥3॥

తా॥ ఓయీ! బ్రాహ్మణు౹డా నీవెన్దుకు దుఃఖపడుచు భూమిని దిరుగుచున్నావు. ఆ వృత్తాన్తమన్తయును నాకు వినవలెనని కోఱికగలదు గాన నాకు౹ జెప్పివలెనని భగవన్తుడగుగా నా బ్రాహ్మణుడుని అడిగెను.

బ్రాహ్మణః ॥ శ్లో॥ ॥ బ్రాహ్మణోఽతి దరిద్రోహమ్భిక్షార్థమ్వై భ్రమేహీమ్।
ఉపాయంయదిజానాసి కృపయాకథయప్రభో॥౪॥

తా॥ ఓయీ! మహానుభావా! నేను బ్రాహ్మణుఁడను. మిక్కిలి దరిద్రుఁడను. భిక్ష నిమిత్తము భూమిని దిరుగుచున్నాను. నా దారిద్య్రము పోగొట్టు నుపాయము తమకుఁ దెలిసియున్నయెడల దయచేతఁ జెప్పుమని యా బ్రాహ్మణుఁడు భగవన్తుని అడిగెను,

వృద్ధబ్రాహ్మణః ॥శ్లో॥ సత్యనారాయణో విష్ణుర్వాఞ్ఛితార్థ ఫలప్రదః।
తస్యత్వమ్పూజనమ్విప్ర కురుష్వవ్రతముత్తమమ్ ॥౫॥

తా॥ కోరిన కోరికనిచ్చు సత్యనారాయణుఁడను పేరుగల విష్ణుమూర్తి యొక్క పూజను నీవు జేయుము.

శ్లో॥ యత్కృత్వా సర్వదుఃఖేభ్యో ముక్తోభవతీ మానవః ॥౬॥

తా॥ ఈవ్రతమును జేసిన మనుజుఁడు సమస్త దుఃఖములనున్డి విడువఁబడును.

శ్లో॥ విధానఞ్చవ్రతస్యాస్య వి ప్రాయాఽభాష్యయత్నతః।
సత్యనారాయణోవృద్ధ స్తత్రైవాన్తరధీయత ॥౭॥

తా॥ ఆవృద్ధరూపుఁడగు సత్యనారాయణమూర్తి యాబ్రాహ్మణునితో వ్రతవిధిని లెస్సగా చెప్పియచ్చటనే కనబడకపోయెను.

శ్లో॥ తద్వ్రతమ్శ్వః కరిష్యామి యదుక్తమ్బ్రాహ్మణేననై।
ఇతిసఞ్చిన్త్యవిప్రోసౌ రాత్రౌనిద్రామ్నలబ్ధవాా॥౮॥

తా॥ పిమ్మట ఆవృద్ధ బ్రాహ్మణునిచే జెప్పఁబడిన యావ్రతమును చేయుటకు నిశ్చయిఞ్చినవాడై యాబ్రాహ్మణుఁడు ఆరాత్రియన్దు నిద్రనుకూడా పొన్దక యున్డెను.

శ్లో॥ తతఃప్రాతస్సముత్థాయ సత్యనారాయణవ్రతమ్।
కరిష్యఇతిసఙ్కల్ప్య భిక్షార్థమగమద్ద్విజః॥౯॥

తా॥ తెల్లవారిన తఱువాత ఉదయకాలమ్మున లేచిన వాఁడై సత్యనారాయణ వ్రతమును జేయగలనని సఙ్కల్పమును జేసినవాఁడై భిక్షాటన నిమిత్తము బయలు నెడలెను.

శ్లో॥ ఏకస్మిన్ది వసేవిప్రః ప్రచురన్ద్రవ్యమాప్తవాన్।
తేనై వబన్ధుభిస్సార్ధమ్ సత్యస్య వ్రతమాచరేత్॥౧౦॥

తా॥ ఆ బ్రాహ్మణుఁడు యాసత్యవ్రత మహిమచే ఆదినమన్దే విస్తారమయిన ద్రవ్యమును సమ్పాదిఞ్చినవాఁడై యాద్రవ్యము చేతనే సత్యనారాయణ దేవునియొక్క వ్రతమును బన్ధువులతోకూడాకూడు కొనినవాఁడై చేసెను.

శ్లో॥ సర్వదుఃఖవినిర్ముక్త స్సర్వసమ్పత్సమన్వితః।
బభూవసద్విజశ్రేష్ఠో వ్రతస్యాస్యప్రభావతః॥౧౧॥

తా॥ ఆబ్రాహ్మణశ్రేష్ఠుఁడు సత్యవ్రతమహిమచే సమస్తదుఃఖములనున్డి విడువఁబడిన వాఁడై సమస్తసమ్పత్తులుగలవాఁడై యున్డెను,

శ్లో॥ తతః ప్రభృతి కాలఞ్చ మాసిమాసి వ్రతఙ్కృతమ్॥౧౨॥

తా॥ ఆబ్రాహ్మణుఁడు అది మొదలుకొని ప్రతిమాసమన్దు సత్యవ్రతమును చేసిన వాఁడాయెను.

శ్లో॥ ఏవమ్ నారాయణస్యేదమ్ వ్రతఙ్కృత్వాద్విజోత్తమః।
సర్వపాపవినిర్ముక్తో దుర్లభమ్మోక్షమాప్తవాన్॥౧౩॥

తా॥ ఆబ్రాహ్మణ శ్రేష్ఠుఁడు కల్పోక్తవిధిగా యీవ్రతమును జేసి సర్వపాపములనుఱ్చి విముక్తిని బొన్దినవాఁడై పొన్దశక్యముగాని మోక్షమును బొన్దినవాఁడాయెను.

శ్లో॥ వ్రతమస్యయథావిప్రః పృథివ్యామ్ సఙ్కరిష్యతి।
తదైవసర్వదుఃఖఞ్చ మనుజస్యవినశ్యతి॥౧౪॥

తా॥ ఈవ్రతము భూమియన్దు యేమనుష్యుఁడు యెప్పుడు చేయునో అప్పుడే సమస్తదుఃఖములు ఆమనుష్యుని విడిచిపోవును.

శ్లో॥ ఏవమ్ నారాయణేనోక్తమ్ నారదాయమహాత్మనే।
మయాతత్కథితమ్విప్రాః కిమన్యత్కథయామివః॥౧౫॥

తా॥ ఈప్రకారము నారదముని కొఱకు విష్ణుమూర్తి చేత నీవ్రతమహిమయావత్తు జెప్పఁబడెను. దానిని మీకుఁ జెప్పితిని. ఓ శౌనకాదులారా! ఇఙ్కా మీకు దేనిని చెప్పవలెనో అడగన్డి.

ఋషయః॥ శ్లో॥ తస్మాద్వి ప్రాచ్ఛృతమ్ కేన పృథివ్యాఞ్చరితమ్మునే।
తత్సర్వమ్ శ్రోతుమిచ్ఛామ శ్రద్ధాఽస్మాకమ్ప్రజాయతే॥౧౬॥

తా॥ ఓయి సూతమహామునీ! ఆబ్రాహ్మణునివలన విని యీ లోకమన్దు యెవని చేత చేయఁబడినదో దానిని సవిస్తరముగా చెప్ప వలెను, ఆవృత్తాన్తమన్తయు మాకువినవలెనని కోరికగలిగియున్దెను.

ఋషయః॥ శ్లో॥ శృణుధ్వమ్మునయస్సర్వే వ్రతమ్ కేనకృతమ్భువి।
ఏకదాసద్విజవరో యథావిభవవిస్తరైః।
బన్ధుభిస్స్వజనైస్సార్థమ్ వ్రతఙ్కర్తుమ్సముద్యతః॥౧౭॥

తా॥ ఓ మునులారా! ఈవ్రతము ఆ బ్రాహ్మణుని వలన విని యెవని చేత చేయఁబడినదో దానిని జెప్పెదను వినుఁడు, ఆ బ్రాహ్మ ణుఁడు ఒకానొకప్పుడు తన సమ్పత్తుకుఁ దగినట్టుగా! బన్ధువులతోను, స్వజనులతోను, కూడుకొని యీవ్రతమును చేయుటకు ప్రారమ్భిఞ్చెను.

శ్లో॥ ఏతస్మిన్నన్తరేకాలే కాష్ఠక్రేతాసమాగతః।
బహిఃకాష్ఠానిసమ్స్థాప్య విప్రస్యగృహమాయయౌ ॥౧౮॥

తా॥ అ బ్రాహ్మణుఁడు వ్రతము చేయు కాలమన్దు ఒకానొక కట్టెలమ్మువాడు వచ్చి కట్టెలను వెలుపలనుఞ్చి యాబ్రాహ్మణుని యొక్క గృహములోనికి వెళ్ళినవాఁడాయెను.

శ్లో॥ తృష్ణయాపీడితాత్మాచ దృష్ట్వావిప్రఙ్కృతవ్రతమ్।
ప్రణిపత్యద్విజమ్ప్రాహ కిమిదఙ్క్రియ తేత్వయా।
కృతేకిమ్ఫలమాప్నోతి విస్తరాద్వదమేప్రభో॥౧౯॥

తా॥ ఆ కట్టెలమ్మువాడు దాహము గలవాఁడై వ్రతమును చేయుచున్న యాబ్రాహ్మణునిజూచి సమస్కరిఞ్చినవాఁడై యిదియేమి, యీవ్రతమును జేసిన యెడల యేమి ఫలమును బొన్దుదురు, సవిస్తరముగ నాకుఁజెప్పుడని యాబ్రాహ్మణుని యడిగెను .

<u>విప్రః</u>॥ శ్లో॥ సత్యనారాయణస్యేదమ్ వ్రతమ్సర్వేప్సితప్రదమ్।
తస్యప్రపూజనేసర్వమ్ ధనధాన్యాదికమ్మహత్॥౨౦॥

తా॥ ఇది సత్యనారాయణ దేవునియొక్క వ్రతము, ఇది అన్ని కోరికలనిచ్చునది. దీనివలన ధనధాన్యాది గొప్పసమ్పత్తులు కలుగును.

శ్లో॥ తస్మాదేతద్వ్రతంజ్ఞాత్వా కాష్ఠక్రేతాఽతిహర్షితః।
పపౌజలమ్ప్రసాదఞ్చ భుక్త్వాస్వనగరమ్యయౌ ॥౨౧॥

తా॥ కట్టెలమ్ముువాడు ఆ బ్రాహ్మణునివలన యీవ్రత ఫలమును దెలిసికొని సన్తుష్టమనస్సుగలవాఁడై ఉదకము పానము చేసితర్వాత ప్రసాదమును భక్షిఞ్చి తన పట్టణమునుగూర్చి వెళ్లినవాఁడాయెను.

శ్లో॥ సత్యనారాణన్దేవమ్ మానసే నేత్యచిన్తయత్।
కాష్ఠవిక్రయతోగ్రామే ప్రాప్యతేచాద్యయద్ధనమ్।
తేనై వసత్య దేవస్య కరిష్యేవ్రతముత్తమమ్।
ఇతి సఞ్చిత్యమనసా కాష్ఠఙ్క్రత్వాతుమస్తకే ॥౨౨॥

తా॥ ఓ సత్యనారాయణస్వామి! మీపూజను చేయుటకు ఉపక్రమిఞ్చినాను. ఈ కట్టెలమ్ముటవలన నాకు యెన్తద్రవ్యము లభ్య మగునో ఆ ద్రవ్యము చేతనే మీవ్రతమును చేయగలను. అని పలికిన వాఁడై ఆకట్టెలమోపును శిరస్సునన్దుఞ్చుకొనెను.

శ్లో॥ జగామనగరేరమ్యే ధనినామ్యత్రసమ్థితః।
తద్దినే కాష్ఠమూల్యఞ్చ ద్విగుణమ్ప్రాప్తవానసౌ।
తతః ప్రసన్న హృదయస్సుపక్వఙ్కదళీఫలమ్।
శర్కరాఘృతదుగ్ధఞ్చ గోధూమస్యచమూర్ణకమ్।
కృత్వైకత్రసపాదఞ్చ గృహీత్వాస్వగృహమ్యయౌ ॥౨౩ ॥

తా॥ పిమ్మట సున్దరమైన యానగరమన్దు ధనవన్తులున్న వీధికి వెళ్లెను. కట్టెలమ్మువాడా దినమన్దు సత్యదేవుని మహిమ చేత రెట్టిమ్పుధనమును బొన్దినవాడై పిమ్మట నిర్మలమైన మనస్సు గలవాఁడై చక్కగా పన్డిన యఁటి

పన్లును, పఞ్చదారయును, నెయ్యి, పాలు, గోధుమపిన్డియును సమపాళ్లు గలుపనట్లుగా తీసికొని తన యిన్టికిఁ వెళ్లినవాడాయెను.

శ్లో॥ తతోబన్ధూన్సమాహూయ చకారవిధినావ్రతమ్।
తద్వ్రతస్య ప్రభావేన ధనపుత్రాన్వితో భవత్।
ఇహలోకేసుఖమ్భుక్త్వా చాన్తేసత్యపురమ్యయౌ ॥౨౪॥

తా॥ పిమ్మట బన్ధువులను బిలుచుకొని కలోక్తవిధిగా నీవ్రతమును జేసెను. ఈవ్రతమహిమచేతనే ఆ కట్టెలమ్మువాడు ధనముతోను, పుత్రులతోను నిన్డియున్డెను. ఇహలోకమ్మున సమస్త సుఖములుసనుభవిఞ్చి జీవితాన్తమ్మున వైకుణ్ఠమును బొన్దినవాడాయెను.

ఇతి స్కాన్దపురాణే రేవాఖణ్డే శ్రీ సత్యనారాయణస్వామి వ్రతాయామ్ ద్వితీయోఽధ్యాయస్సమాప్తః

ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	ధూపమాఘ్రాపయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	దీపమ్ దర్శయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	నైవేద్యమ్ సమర్పయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	తామ్బూలమ్ సమర్పయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	నీరాజనమ్ దర్శయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	నమస్కారాన్సమర్పయామి

(పైనుదాహరిఞ్చిన యుపహారములు ప్రతి అధ్యాయము చివర ఒక కొబ్బరికాయ కొట్టిచేయవలయును. వీలు పడని యడల అఖరి అధ్యాయము అయిన పిమ్మట ఒక్క పరి చేయవచ్చును.)

శ్రీ సత్యనారాయణ వ్రత కథ - తృతీయోధ్యాయము

సూతః ॥ శ్లో॥ పునరగేప్రవక్ష్యామి శృణుధ్వమ్మునిసత్తమాః।
పురాచోల్కాముఖోనామ నృపశ్చాసీన్మహీపతిః ॥౧॥

తా॥ ఓ శౌనకాది మహామునులారా! ఇప్పుడు తిరిగి మఱియొక కథను జెప్పుచున్నాను వినుఁడు. పూర్వకాలమన్దు ఉల్కాముఖుఁడను పేరుగల యొక రాజు భూమి కధిపతిగా నున్డెను.

శ్లో॥ జితేన్ద్రియస్సత్యవాదీ గచ్ఛన్దేవాలయమ్ప్రతి।
దినేదినేధనన్దత్వా ద్విజాన్సన్తోషయేత్సుధీః ॥౨॥

తా॥ ఆ రాజు ఇన్ద్రియనిగ్రహముగలవాఁడు. సత్యము పలుకువాఁడు. ప్రతిదినమన్దు దేవాలయమునుగూర్చి వెళ్లువాడు. ప్రతి దినమ్మును బ్రాహ్మణులను సన్తోషపఱచుచు ద్రవ్యదాత యని పిఞ్చుకొని యున్డెను.

వృద్ధబ్రాహ్మణః ॥శ్లో॥ కమర్థమ్భ్రమసేవిప్ర మహీమ్నిత్యమ్ సుదుఃఖితః।
తత్సర్వమ్ శ్రోతుమిచ్ఛామి కథ్యతామ్ ద్విజన సత్తమ॥3॥

తా॥ ఓయీ! బ్రాహ్మణుఁడా నీవెన్దుకు దుఃఖపడుచు భూమిని దిరుగుచున్నావు. ఆ వృత్తాన్తమన్తయును నాకు వినవలెనని కోఱికగలదు గాన నాకుఁ జెప్పివలెనని భగవన్తుడగుగా నా బ్రాహ్మణుడుని అడిగెను.

బ్రాహ్మణః ॥ శ్లో॥ ॥ భార్యాతస్యప్రముగ్ధాచ సరోజవదనాసతీ।
భద్రశీలానదీతీరే సత్యస్యవ్రతమాచరేత్ ॥౪॥

తా॥ ఆ రాజునకు సున్దరమయిన పతివ్రతయగు భార్యకలదు. వారుభయులు భద్రశీలానదీతీరమ్మున సత్యదేవుని వ్రతమును జేసిరి.

శ్లో॥ ఏతస్మిన్నన్తరేతత్ర సాధు రేకస్సమాగతః।
వాణిజ్యార్థంబహుధనై రనేకైఃపరిపూరితామ్॥
నావమ్సన్థ్మాప్యత త్తీరే జగామనృపతిమ్ప్రతి ।
దృష్ట్వాచవ్రతిసమ్భూపమ్ పప్రచ్ఛవినయాన్వితః॥౫॥

తా॥ ఈ వ్రతమును జేయుకాలమన్దు వ్రతకముకొఱకు సాధువను నొక కోమటి బహువిధములయిన ద్రవ్యములతోగూడ వచ్చినవాఁడై ఓడను ఆభద్రశీలానదీతీరమ్మునననుఞ్చి ఆ నదీతీరమన్దు సత్య వ్రతమును జేయుచున్న యారాజునుజూచి వినయముతో నొకప్రశ్న చేసినవాఁడాయెను..

సాధుః॥ శ్లో॥ కిమిదఙ్కురుషేరాజన్ భక్తియుక్తేన చేతసా।
ప్రకాశఙ్కురుతత్సర్వమ్ శ్రోతుమిచ్ఛామిసామ్ప్రతమ్॥౬॥

తా॥ ఓ రాజా! భక్తితోఁజేయు నీవ్రతముఏమి, ఇది సవిస్తరముగా జెప్పుము, వినుటకు నాకాసక్తిగలిగియున్దెనని ప్రశ్న చేసెను.

రాజాః॥ శ్లో॥ పూజనఙ్క్రియతేసాధో విష్ణోరతుల తేజసః।
వ్రతఞ్చస్వజనైస్సార్థమ్ పుత్రాద్యవాప్తికామ్యయా॥౭॥

తా॥ ఓ కోమటీ! నిరుపమాన తేజశ్శాలియగు శ్రీ సత్యనారాయణ వ్రతముయొక్క పూజను జేయుచున్నాను, ఈ వ్రతము నేను స్వజనులతోగూడ కూడుకొని పుత్రాదిప్రాప్తికై చేయుచుంటినని రాజు వతఙ్కునితో జెప్పెను.

శ్లో॥ భూపస్యవచనమ్శ్రుత్వా సాధుఃప్రోవాచసాదరమ్।
మమాపిసన్తతిర్నాస్తి హ్యేతస్మాజ్జాయతేధ్రువమ్॥౮॥

తా॥ ఆవర్తకుఁడు రాజుయొక్క వాక్యమును విని యాదరణ కలుగునట్లుగా నీక్రింది వాక్యమును బలికెను. ఓ రాజా! నాకునుసన్తానము లేదు. ఈ సత్యవ్రతము వలన నిశ్చయముగా సన్తానము కలుగు నని పలికెను.

శ్లో॥ తతోనివృత్యవాణిజ్యా త్సానన్దోగృహమాయయౌ।
భార్యాయైక థితమ్సర్వమ్ వ్రతమ్సన్తతిదాయకమ్॥౯॥

తా॥ అనన్తర మావర్తకుఁడు వర్తకముమాని వేసి యానన్దముతోకూడినవాఁడై తనయిన్టికి వెళ్లి సన్తానమునిచ్చునట్టి యీసత్య వ్రతమును భార్యకుఁ జెప్పినవాఁడాయెను.

శ్లో॥ తదావ్రతఙ్కరిష్యామి యదామేసన్తతిర్భవేత్।
ఇతిలీలావతీమ్ప్రాహ పత్నీమ్సాధుస్సుసత్తమః॥౧౦॥

తా॥ నాకునెప్పుడు సన్తానము కలుగునో యప్పుడే యీసత్య వ్రతమును జేసెదనని సాధువు తన భార్యతోఁ జెప్పెను.

శ్లో॥ ఏకస్మిన్దివసేతస్య భార్యాలీలావతీసతి।
భర్తృయుక్తాఽనన్దచిత్తాఽభవద్ధర్మపరాయణా॥౧౧॥

తా॥ అతని భార్యయయిన లీలావతి ఒకానొక దినమ్మున ధర్మమన్దాసక్తిగలిగి పెనిమిటితోకూడి యానన్దమును బొన్దుచున్డెను (అనఁగా సమ్భోగము చేసిరనుట).

శ్లో॥ గర్భిణీసాఽభవత్తస్య భార్యాతస్య ప్రసాదతః।
దశమేమాసినై తస్యాః కన్యారత్నమజాయత॥౧౨॥

తా॥ ఈ లీలావతి సత్యదేవునియొక్క యనుగ్రహము వలన గర్భము ధరిఇ్చినదాయెను. పదియవ మాసమ్మున యోగ్యతగల కుమార్తె జన్మిఇ్చెను.

శ్లో॥ దినేదినేసావవృధే శుక్ల పక్షే యధాశశీ।
నామ్నాకళావతీచేతి తన్నామకరణఙ్కృతమ్ ॥౧౩॥

తా॥ ఆ చిన్నది పుట్టినది మొదలు శుక్ల పక్ష చన్ద్రునివలెవృద్ధి పొన్దుట చేత ఆచిన్నదానికి కళావతియని నామకరణము చేసిరి.

శ్లో॥ తలీలావతీప్రాహ స్వామినమ్మధురమ్వచః।
నకరోషికిమర్థమ్యై పురాసఙ్కల్పితమ్వ్రతమ్॥౧౪॥

తా॥ అనన్తరము లీలావతియను నతనిభార్య పెనిమిటినిగూర్చి స్వామీ! పూర్వము తమరు సఙ్కల్పిఇ్చిన వ్రతమెన్దునిమిత్తము చేయరని యడిగెను.

<u>**సాధుః**</u>॥ శ్లో॥ వివాహసమయేతస్యాః కరిష్యామితమ్ప్రియే ।
ఇతిభార్యామ్సమాశ్వాస్య జగామనగరమ్ప్రతి ॥౧౫॥

తా॥ ఓప్రియురాలా! పుత్రికయొక్క వివాహకాలమన్దు సత్యవ్రతము చేసెదను, అని యీప్రకారము తన భార్యయయిన లీలావతితో చెప్పినవాఁడై ఆమెను సమాధాన పఱచి పిమ్మట వర్తకము కొఱకు పట్టణమునుగూర్చి వెళ్లినవాఁడాయెను.

శ్లో॥ తతఃకళావతీకన్యా వనృధేపితృ వేశ్మని।
దృష్ట్వాకన్యాన్తతస్సాధుః నగరేసఖభిస్సహ॥
మన్త్రయిత్వాద్రుతమ్ దూతమ్ ప్రేషయామాసధర్మవిత్।
వివాహార్థఞ్చకన్యాయావరమ్ శ్రేష్ఠమ్ విచారయ॥౧౬॥

తా॥ పిమ్మట కళేవతియనుచిన్నది తన్ద్రి యొక్కగృహమన్దు వృద్ధిపొన్దుచున్డెను. కొన్తకాలమునకు స్నేహితురాన్డ్రతో కూడా కూడుకొని యాడుకొనుచున్న తన కుమార్తెనుజూచినవా(డై దెలిసిన ధర్మము యావర్తకు(డు ఆచిన్నదాని వివాహకాలము సమీపిఞ్చినదని దెలిసికొని త్వరితముగా తనదూతను తన కుమార్తెయొక్క వివాహముకొఱకు శ్రేష్ఠు(డయిన వరుని విచారిమ్పుమని ఆజ్ఞయిచ్చిన వా(డాయెను.

శ్లో॥ తేనాజ్ఞప్తశ్చదూతోఽసౌ కాఞ్చనమ్నగరమ్యయౌ।
తస్మాదే కమ్వణిక్పుత్రమ్ సమాదాయాగతో హిసః ॥౧౭॥

తా॥ పిదప ఆభటు(డు వర్తకునిచే ఆజ్ఞనుబొన్దిన వా(డై కాఞ్చనమను పట్టణమునుగూర్చి వెళ్లివ వా(డాయెను. ఆచ్చోటనున్డి ఒక వర్తకునియొక్క పిల్లవానిని తీసికొని యథాస్థానమునకువచ్చిన వాడాయెను.

శ్లో॥ ద్వష్ట్వాతమ్సున్దరమ్బాలమ్ వణిక్పుత్రమ్ గుణాన్వితమ్।
జాతిభిర్బన్ధుభిస్సార్థమ్ పరితుష్టేనచేతసా।
దత్తవాన్సాధుఃపుత్రీన్తామ్ కన్యామ్విధివిధానతః ॥౧౮॥

తా॥ అప్పుడా సాధువు మఞ్చిగుణములుగల సున్దరు(డయిన వణిక్పుత్రుని(జూచి జ్ఞాతులతో బన్ధువులతో గూడి సన్తుష్ట మనస్సు గలవా(డై తన కుమార్తెను శాస్త్రోక్తవిధిగా కన్యాదానము చేసెను.

శ్లో ॥ తతో భాగ్యవశాత్తేన విస్మృతమ్వ్రతముత్తమమ్।
వివాహసమయేతస్యాస్తే నరుష్టోఽభవత్ప్రభుః ॥౧౯॥

తా॥ తర్వాత ఆవర్తకుఁడు ధనాధిక్యముచేత వివాహకాల మన్నున్న సత్యవ్రతమును మఱచుటచేత సత్యనారాయణస్వామి కోపము గలవాఁడాయెను.

శ్లో॥ తతఃకాలేననియతో నిజకర్మవిశారదః।
వాణిజ్యార్థగ్గతశ్శీఘ్రమ్ జామాతృసహితో వణిక్।
రత్నసానుపురేరమ్యే స్థిత్వాసిన్ధుసమీపతః।
వాణిజ్యమకరోత్సాధు ర్జామాత్రాశ్రీమతాసహ ॥౨౦॥

తా॥ కొన్తకాలమునకు పిమ్మట తన కర్మపరిపాకమున శీఘ్రముగా నల్లుని దీసికొని వర్తకము నిమిత్తము బయలువెడలి యతిరమ్యమైన రత్న పానుపుమ్మున సముద్రతీరమన్దు భాగ్యవన్తుడగు నల్లునితో గూడి వర్తకము చేయుచున్డెను.

శ్లో॥ తౌగతౌనగరమ్ రమ్యమ్ చన్ద్రకేతోర్నృపస్యచ।
ఏతస్మిన్నన్తరేకాలే సత్యనారాయణఃప్రభుః।
భ్రష్టప్రతిజ్ఞమాలోక్య శాపన్తస్మైప్రదత్తవాన్ ॥౨౧॥

తా॥ వారిఋవురు చన్ద్రకేతు మహారాజు నగరమునకుఁ బోయిరి, ఆసమయమ్మున సత్యనారాయణమూర్తి భ్రష్టప్రతిజ్ఞగలవానిగా దెలిసికొని యావర్తకాకునికి శాపమ్మిచ్చెను.

శ్లో॥ దారుణఙ్కఠినఞ్చాస్య మహద్దుఃఖమ్భవిష్యతి।
ఏతస్మిన్దివసేరాజ్ఞో ధనమాదాయతస్కరః।
తత్రైవచాగతశ్చౌర్యా ద్వణిగౌయత్రసథ్సితౌ ॥౨౨॥

తా॥ దారుణమయిన కఠినమయిన గొప్పదుఃఖమును బొన్దుమని శపిఞ్చెను. ఈ శాపమ్బిచ్చిన రోజుననే శాపమహిమచేత నొక దొఙ్గవాఁడు ఆ చన్ద్రకేతు మహారాజుయొక్క గృహమన్దు ధనమును దొఙ్గిలిఞ్చి యావర్తకులున్న స్థలమునకే వచ్చినవాడై.

శ్లో॥ తత్పశ్చాద్ధావకాన్ దూతాన్ దృష్ట్వాభీతేనచేతసా।
ధనమ్సన్థ్సాప్యత్రైవ సతుశీఘ్రమలక్షితః ॥౨౩॥

తా॥ అతనియొక్క వెనుక తరుముచున్న భటులనుజూచి భయముకలవాడై ధనమును వర్తకులున్న స్థలమన్దేయుఞ్చి కనఁబడని వాడాయెను.

శ్లో॥ తతో దూతాస్సమాయాతాః యత్రాస్తేసజ్జనోవణిక్।
దృష్ట్వానృపధనన్తత్ర బధ్వానీతౌవణిక్సుతౌ ॥౨౪॥

తా॥ అనన్తరము దూతలు వచ్చి సత్పురుషుఁడయిన యావర్తకుడు యెచ్చటనున్నాడో యచ్చటనే యాధనమునుజూచి వీరలే దొఙ్గలని యావర్తకుల నిద్దరినికట్టి తీసికొనివెళ్లిరి.

శ్లో॥ హర్షేణధావమానాశ్చ ఊచుర్నృపసమీపతః।
తస్కరౌద్వౌసమానీతౌ విలోక్యాజ్ఞాపయప్రభో ॥౨౫॥

తా॥ ఆదూతలు ఇద్దరు దొఙ్గలను తీసికొని సన్తోషముతో శీఘ్రముగా చన్ద్రకేతు మహారాజు వద్దకు వచ్చి ఓరాజా! ఇద్దరు దొఙ్గలను పట్టి తెచ్చితిమి, వీరలఁజూచి చేయుపని నాజ్ఞాపిమ్పుడు అని యడిగెను.

శ్లో॥ రాజ్ఞాఽజ్ఞప్తాస్తతశ్శీఘ్రమ్ దృఢమ్బద్ధ్వాతుతావుభౌ।
స్థాపితౌచమహాదుర్గే కారాగారేఽవిచారతః ॥౨౬॥

తా॥ అనన్తరమా భటులు రాజుచే నాజ్ఞాపిమ్పబడినవారై విచారణ లేకున్డ వర్తకు లిద్దఱిని సఙ్కెళ్లువేసి శీఘ్రముగా కఠినమైన బన్ధిఖానా యన్దుఇఞ్చినవారైరి.

శ్లో॥ మాయయాసత్య దేవస్య నశ్రుతఙ్కైస్తయోర్వచః।
తత స్తయోర్ధనమ్ రాజా గృహీతమ్ చన్ద్రకేతునా॥౨౭॥

తా॥ సత్యదేవునియొక్క మహిమచే వర్తకులు చెప్పుకొనుచున్న సఙ్గతులు ఎవరిచేతనున్ను వినబడనివాయెను. వారిని ఖయిదుచేసిన తర్వాత వారి సమ్బన్ధమయిన ధనము రాజుచేతీసికోబడెను.

శ్లో॥ తతఃపఞ్చవిధైశ్చూర్ణైః రఙ్గవల్లీమ్ప్రకల్పయేత్।
తస్యోపరిన్యసేద్వస్త్రమ్ సదశమ్నూతనన్దృఢమ్॥౨౮॥

తా॥ గోమయముచేత చక్కఁగా అలికిన తర్వాత అయిదు రఙ్గులుగల ముగ్గులచేత నలఙ్కరిఞ్చి అన్దుమీద శ్రేష్టమ్బగు నఞ్చుగల నూతనవస్త్రమును బఱచవలయును.

శ్లో॥ తచ్ఛాపాచ్చతయోర్గేహే భార్యాచై వాతిదుఃఖితా।
చోరేణాపహృతమ్సర్వమ్ గృహేయచ్చస్థితన్ధనమ్॥౨౯॥

తా॥ సత్యదేవుని శాపమువల్లనే వారి గృహమన్దున్డు భార్య కూడ మిక్కిలి దుఃఖము ననుభవిఞ్చెను. అది యేమనగా గృహమన్దున్న ధనమన్తయు దొఙ్గలు అపహరిఞ్చిరి.

శ్లో॥ ఆధివ్యాధిసమాయుక్తా క్షుత్పిపాసాదిదుఃఖితా।
అన్న చిన్తాపరాభూత్వా బభ్రామచగృహేగృహే॥౩౦॥

తా॥ ఇఙ్కా మనోవ్యధ శరీరబాధలుకలదై యాకలిదప్పులు కలిగి అన్న మెచ్చటదొరుకునను విచారముకలిగి ప్రతిగృహమన్దు దిరుగుచున్డెను.

శ్లో॥ కళావతీతికన్యాఽపి బభ్రామప్రతివాసరమ్।
ఏకస్మిన్దివసేయాతా క్షుథార్తాద్విజమన్దిరమ్ ॥30॥

తా॥ కలావతియను నతని కుమార్తెయున్నూ ప్రతిదినము యాచనకొఱకుఁ దిరుగుచున్డెను, ఇట్లు తిరుగుచున్డగా నొకా నొక దినమ్మున ఆకలి కలదై ఒక బ్రాహ్మణ గృహమును గూర్చి వెళ్ళినదాయెను.

శ్లో॥ గత్వాఽపశ్యతన్తత్ర సత్యనారాయణస్యచ।
ఉపవిశ్యకథాన్శ్రుత్వా వరమ్ప్రార్థితవత్యపి॥31॥

తా॥ ఆబ్రాహ్మణుని గృహమునకు వెళ్ళి సత్యనారాయణవ్రతమునుజూచి తదనన్తరమ్మున కూర్చున్ని వ్రతకథను విని సత్యదేవుని గూర్చి మిక్కిలి ప్రార్థిఞ్చినదాయెను.

శ్లో॥ ప్రసాదభక్షణఙ్కృత్వా యయౌరాత్రఙ్గృహమ్ప్రతి।
మాతాకలావతీఙ్కన్యామ్ కథయామాసప్రేమతః ॥33॥

తా॥ ప్రసాదమును భక్షిఞ్చి రాత్రియన్దు ఇన్టికి వెళ్లెను. తల్లి ప్రేమగల తన కుమార్తెను ప్రశ్నిఞ్చెను.

శ్లో॥ పుత్రీరాత్రౌస్థితాకుత్ర కిమ్ తేమనసివతన్తే।
కన్యాకలావతీప్రాహ మాతరమ్ప్రతిసత్వరమ్ ॥34॥

తా॥ రాత్రికాలము కొన్త గడచుటచే పయఃకాలమన్దున్ని పెనిమిటి సమీపమన్దు లేకున్డుట చేత తల్లి సమ్శయము కలదై ఓ పుత్రికా!యిన్తరాత్రి యచ్చటనున్నావు? నీమనస్సులో నేమి సఙ్కల్పము కలిగినదని శిక్షాపూర్వకముగా నడుగగా కలావతియనుచిన్నది, తల్లి యొక్క మనస్సును తెలిసికొని ఆలోచనలేకున్డ త్వరగా జవాబిచ్చెను.

శ్లో॥ ద్విజాలయేవ్రతమ్ మాతః దృష్టమ్వాఞ్ఛితసిద్ధిదమ్।
తచ్ఛృత్వాకన్యకావాక్యమ్ వ్రతఙ్కర్తుమ్సముద్యతాః॥౩౫॥

తా॥ ఓ తల్లీ! బ్రాహ్మణునియొక్క గృహమన్దు సమస్తకోరికల నిచ్చు సత్యనారాయణ వ్రతమును జూచితినని చెప్పెను. ఆ పుత్రికయొక్క వాక్యమును వినగానే పూర్వము తన పెనిమిటియొక్క ప్రతిజ్ఞ జ్ఞాపకము తెచ్చుకొని యిన్దువల్ల గదా యిన్తకష్టముల పాలయితిమని యావ్రతమును జేయుటకు ప్రారమ్భిఞ్చె ను.

శ్లో॥ సాముదాతువణిగ్భార్యా సత్యనారాయణస్యవై।
వ్రతఞ్చక్రేతదాసాధ్వీ బన్ధుభిస్స్వజనైస్సహ॥౩౬॥

తా॥ వర్తకుని భార్యయైన లీలావతి బన్ధుజనులతో గూడ తక్షణమే సత్యవ్రతమును జేసెను.

శ్లో॥ భర్తృజామాతరౌక్షిప్ర మాగచ్ఛేతామ్స్వమాశ్రమమ్।
అపరాధఞ్చమే భర్తృర్జామాతుః క్షన్తుమర్హసి॥౩౭॥

తా॥ నాపెనిమిటి, అల్లుడున్నూ త్వరగానిన్టికి వచ్చెదరు గాక, వారియొక్క తప్పును క్షమిఞ్చవలెనని ఆదేవుని ప్రార్థిఞ్చెను.

శ్లో॥ వ్రతేనానేనసన్తుష్టో సత్యనారాయణః ప్రభుః।
దర్శయామాసస్వప్నమ్హి చన్ద్రకేతోర్నృపస్యచ॥౩౮॥

తా॥ సమర్థుఁడయిన యా సత్యనారాయణమూర్తి యీవ్రతముచే సన్తోషిఞ్చి నవాఁడై చన్ద్రకేతు మహారాజనకు స్వప్నమును కనబఱచెను.

శ్లో॥ బన్ధితౌమోచయప్రాతః వణిజౌనృపసత్తిమ।
దేయన్ధనఞ్చతత్సర్వమ్ గృహీతమ్యత్వయాఽధునా॥౩౯॥

తా॥ ఓ రాజా! ఉదయమున బన్ధిఖ్చియున్న వర్తకుల నిద్దరను ప్రాతఃకాలమ్మున విడిపిఞ్చి నీవుదీసికొనిన ధనమన్తయు నియ్యతగినది.

శ్లో॥ నోచేత్వామ్నాశయిష్యామి సరాజ్యధనపుత్రకమ్।
ఏవమాభాష్యరాజానమ్ ధ్యానగమ్యోఽభవత్ప్రభుః ॥౪౦॥

తా॥ ఆప్రకారము చేయని యెడల నీరాజ్యము,నీధనము,నీపుత్రులతోగూడిన నిన్ను నశిమ్పజేసెదనని రాజునుగూర్చి స్వప్నమన్దుజెప్పి సత్యనారాయణ మూర్తి యదృశుడాయెను.

శ్లో॥ తతఃప్రభాతసమయే రాజాచస్వజనైస్సహ।
ఉపవిశ్యసభామధ్యే ప్రాహస్వప్నజ్జనమ్ప్రతి॥౪౧॥

తా॥ పిమ్మట ఆ చన్ద్రకేతు మహారాజు ప్రాతః కాలమన్దు -స్వజనులతో గూడుకొని సభామధ్యమ్మున కూర్చున్డి తనకు రాత్రి యన్దు సమ్భవిఞ్చిన స్వప్నమును ప్రజలతో జెప్పినవాడాయెను.

శ్లో॥ బద్ధౌమహాజనౌశీఘ్రమ్ మోచయధ్వమ్వణిక్సుతౌ।
ఇతి రాజ్ఞోవచశ్శ్రుత్వా మోచయిత్వా మహాజనౌ ॥౪౨॥

తా॥ ఆ రాజు స్వప్నవృత్తాన్తమును జెప్పి బన్ధిఖానాలోనున్న మహాత్ములయిన వర్తకులను విడిపిమ్పుడని పలుకఁగా నావాక్యమును విని యామహాత్ములను విడిపిఞ్చిరి.

శ్లో॥ సమానీయనృపస్యాగ్రే ప్రాహుస్తైవినయాన్వితాః।
ఆనీతౌద్వౌవణిక్పుత్రౌ ముక్తానిగళబన్ధనాత్ ॥౪౩॥

తా॥ తీసికొనివచ్చి రాజుయొక్క మున్దరను వినయము కలవారయిన భటులు వర్తకులిద్దజను సఙ్కెళ్లనున్డి విడిపిఞ్చి తీసికొని రాబడిని పలికిరి.

శ్లో॥ తతోమహాజనౌనత్వా చన్ద్రకేతుఙ్కృపోత్తమమ్।
స్మరన్తౌ పూర్వవృత్తాన్తమ్ నోచతుర్భయవిహ్వలాః ॥౪౪॥

తా॥ ఆ భటులు చెప్పిన తర్వాత మహాత్ములయిన యావర్తకులు రాజ శ్రేష్ఠుఁడయిన యా చన్ద్రకేతు మహారాజునకు నమస్కరిఞ్చి, విచారిఞ్చి, విచారణలేక శిక్షిఞ్చిన పూర్వవృత్తాన్తమును జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొని తిరిగి విచారణ లేకున్డ యేమి శిక్షవేయునోయని భయముచేత నేమియు పలుకక యూరకున్డిరి.

శ్లో॥ రాజావణిక్సుతౌవీక్ష్య వచఃప్రోవాచసాదరమ్।
దైవాత్ప్రాప్తమ్ మహద్దుఃఖ మిదానీమ్ నాస్తివైభయమ్ ॥౪౫॥

తా॥ ఆచన్ద్రకేతు మహారాజు వర్తకులనుజూచి యిదివఱకు యీగొప్ప దుఃఖము దైవాధీనముగా కలిగినది. ఇప్పుడు మీకు యేమియు భయము లేదని ధైర్యవాక్యము బలికెను.

శ్లో॥ తదానిగళసన్త్యాగమ్ క్షౌరకర్మాద్యకారయత్।
వస్త్రాద్యలఙ్కృతిన్దత్వా పరితోష్యనృపశ్చతౌ ॥౪౬॥

తా॥ అప్పుడే సఙ్కెళ్లూడదీయిఞ్చి గౌరకర్మ మొదలయిన వానిని చేయిఞ్చెను. పిమ్మట వస్త్రాలఙ్కారములిచ్చి వారిని సన్తోషిమ్ప జేసి

శ్లో॥ పురస్కృత్యవణిక్పుత్రౌ వచసాతోషయద్భృశమ్।
పురానీతన్తుయద్ద్రవ్యమ్ ద్విగుణీకృత్యదత్తవాన్ ॥౪౭॥

తా॥ అవర్తకుల నిరువురను గౌరవిఞ్చి స్తోత్రవాక్యములచే మిక్కిలి సన్తోషపఱచినవాడై పూర్వమ్మున తానుగ్రహిఞ్చిన యే ద్రవ్యముకలదో ఆద్రవ్యమును రెట్టిమ్పుచేసి తిరిగి యిచ్చినవాడాయెను.

శ్లో॥ ప్రోవాచతౌతతోరాజా గచ్ఛసాధోనిజాశ్రమమ్।

రాజానమ్ప్రణిపత్యాహ గన్తవ్యమ్త్వత్ప్రసాదతః ॥౪౮॥

తా॥ సత్కారము జరిగిన తర్వాత రాజు ఓ వర్తకులారా! మీయిన్టికి వెళ్లుమా అని పలికెను. పిమ్మట ఆవర్తకులు రాజునకు నమస్కరిఞ్చి యనుగ్రహమువలన నిన్టికి వెళ్ళుటకలిగినదనిపలికెను.

ఇతి స్కాన్దపురాణే రేవాఖణ్డే శ్రీ సత్యనారాయణస్వామి వ్రతాయామ్ తృతీయోఽధ్యాయస్సమాప్తః

ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	ధూపమాఘ్రాపయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	దీపమ్ దర్శయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	నైవేద్యమ్ సమర్పయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	తామ్బూలమ్ సమర్పయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	నీరాజనమ్ దర్శయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	నమస్కారా న్సమర్పయామి

(పైనుదాహరిఞ్చిన యుపహారములు ప్రతి అధ్యాయము చివర ఒక కొబ్బరికాయ కొట్టిచేయవలయును. వీలు పడని యడల అఖరి అధ్యాయము అయిన పిమ్మట ఒక్క పరి చేయవచ్చును.)

శ్రీ సత్యనారాయణ వ్రత కథ - చతుర్థోఽధ్యాయము

సూతః ॥ శ్లో॥ యాత్రాఙ్కృత్వాతతస్సాధుర్మఙ్గళాచారపూర్వకమ్।
బ్రాహ్మణేభ్యోధనన్దత్వా యయౌస్వనగరమ్ప్రతి॥౧॥

తా॥ అటుపిమ్మట సాధువు మఙ్గళాచారపూర్వకముగ యాత్రజేసి యాసమయమ్మున బ్రాహ్మణులకు ధనమునిచ్చి తనపట్టణమునకుఁ బయలు వెడలెను.

శ్లో॥ కియద్దూరఙ్గతేసాధౌ సత్యనారాయణఃప్రభుః।
జిజ్ఞాసాఙ్కృతవాన్ సాధో నౌకాయామ స్తికిన్తవ ॥౨॥

తా॥ కొన్తదూరము వెళ్ళగా నప్పుడు శ్రీసత్యనారాయణ ప్రభువు వీని మనస్సును పరీక్షిమ్పదలమ్పుతో విరాగిగా నచ్చటికివచ్చి ఓ సాధూ! నీపడవలోనున్న సరుకేమిటియని యడిగెను.

శ్లో॥ తతోమహాజనౌమత్తౌ హేళయాచప్రహస్యవై।
కథమ్పృచ్ఛసిభోదణ్డిన్ ముద్రామ్ నేతుఙ్కిమిచ్ఛసి ॥3॥

తా॥ అప్పుడా వర్తకులు మత్తులయి పరిహాసము జేయుచు నోసన్యాసీ! డబ్బుదీసికొనుతలమ్పు నీకున్నదిగాబోలు మాపడవలో.

శ్లో॥ లతాపత్రాదికఞ్చైవ వర్తతేతరణౌమమ।
ఇత్యుక్తమ్వచనమ్శ్రుత్వా సత్యమ్భవతుతేవచః ॥౪॥

తా॥ అనన్తర మావర్తకులు ప్రారబ్ధవశముచేత ఆనావయన్దు ఆకులు, తీగెలున్న వియని యనఁగా నాపరుష వాక్కును స్వామి విని నీవు పలికినమాట సత్యమగుగాక యని పలికెను.

శ్లో॥ ఏవముక్త్వాగతశ్శీఘ్రమ్ దణ్డీతస్యసమీపతః।
కియద్దూరన్తతోగత్వా స్థితస్సిన్ధుసమీపతః ॥౫॥

తా॥ ఈప్రకారము సన్యాసి ఆవర్తకుని దగ్గఱ పలికినవాఁడై సముద్రమునకు కొన్తదూరమువెళ్ళి ఆసముద్రసమీపమన్దే యున్డిన వాఁడాయెను.

శ్లో॥ గతేదణ్డిసాధుశ్చ కృతనిత్యక్రియ స్తథా।
ఉత్థితాన్తరణీందృష్ట్వా విస్మయమ్పరమమ్యయా॥౬॥

తా॥ అన్తట సాధువు నిత్యకృత్యముల తీర్చుకొని మిక్కిలి తేలియున్న పడవనుజూచి గొప్పయాశ్చర్యమును బొన్దెను.

శ్లో॥ దృష్ట్వాలతాదికఞ్చైవ మూర్ఛితోన్యపతద్భువి।
లబ్ధసంజ్ఞోవణిక్పుత్ర స్తతశ్శోకాన్వితోఽభవత్ ॥౭॥

తా॥ పడవయన్దున్న యాకులు, తీగెలు, మొదలయిన వానినిఁ జూచి తానుఇచ్చిన పెట్టెలు లేకపోవడముచేత మూర్ఛను బొన్దినవాఁడై భూమియన్దుపడి దొర్లుచు కొట్టుకొనుచు తెలివిలేక కొన్తసేపున్డిన పిమ్మట తెలివి తెచ్చుకొని ధనమన్తా వృథాగా ఆకులయి పోయెనని విచారముగలవాఁడై యున్డెను.

శ్లో॥ తదాతుదుహితఃకాన్తో వచనఞ్చేదమబ్రవీత్।
కిమర్థఙ్క్రియతేశోక శ్శాపోదత్తశ్చదణ్డినా॥౮॥

తా॥ ఆ విచారమును బొన్దుకాలమన్దు అల్లుడు ఓమామా! యెన్దుకు దుఃఖఇఞ్చడము, ఆసన్యాసిచే శాపమియ్యబడినదని పలికెను.

శ్లో॥ శక్యతేతేనసర్వంహి కర్తుఞ్చాత్రనసమ్శయః।
అత స్తమ్శరణమ్యామో వాఞ్ఛితార్థోభవిష్యతి॥౯॥

తా॥ ఈసన్యాసి సమస్తమును సృష్టిఇుఽ్చటకును, సమ్హారిఇుఽ్చటకును, సమర్థుడు కనుక వారిని శరణుజొచ్చెదము, వారు మనదుఃఖమును నిశ్చయముగ పోగొట్టగలరు. మన కోరికలు సిద్ధిమ్పకలవని అల్లుఁడనెను.

శ్లో॥ జామాతుర్వచనమ్శ్రుత్వా తత్సకాశజ్గతోవణిక్।
దృష్ట్వాచదణ్డినమ్భక్త్యా నత్వాపోవాచసాదరమ్ ॥౧౦॥

తా॥ అల్లునియొక్క వాక్యమునువిని సన్యాసియొద్దకు వెళ్ళిచూచి భక్తిచే సమస్కరిఇ్చి ఆదరణతో కూడినవాఁడై ఒక వాక్యముపలికెను.

శ్లో॥ క్షమస్వచాపరాధమ్మే యదుక్తన్తవసన్నిధౌ।
ఏవమ్పునఃపునర్నత్వా మహాశోకాకులోఽభవత్ ॥౧౧॥

తా॥ ఓయీ! మహానుభావా! మీవద్ద యే యనృతవాక్యము పలుకబడెనో దానినన్తను క్షమిమ్పుమని మాటి మాటికి సమస్కరిఇుఽ్చచున్నవాడై గొప్పదుఃఖమును బొన్దుచున్న వాఁడాయెను.

శ్లో॥ ప్రోవాచవచనన్దణ్డీ విలపన్తమ్విలోక్యచ।
మారోదీశ్శృణుమద్వాక్యమ్ మమపూజాబహిర్ముఖః।
మమాజ్ఞయాచదుర్బుద్ధేలబ్ధన్దుఃఖమ్ ముహుర్ముహుః ॥౧౨॥

తా॥ పిమ్మట సన్యాసి దుఃఖిఇుఽ్చచున్డిన వర్తకునిజూచి ఓ వర్తకుఁడా! నామాటలనువినుము, ఓజ్ఞానహీనుఁడా! నాపూజను విడిచి వేయుటచే నాయాజ్ఞవలన మాటి మాటికి దుఃఖము సమ్భవిఇుఽ్చచున్నదని చెప్పెను.

శ్లో॥ తచ్ఛ్రుత్వాభగవద్వాక్యమ్ స్తుతిఙ్కర్తుమ్సముద్యతః ॥౧౩॥

తా॥ అభగవన్తుని వాక్యమునువిని స్తోత్రమును జేయుటకు ప్రారమ్భిఞ్చెను.

సాధుః ॥ శ్లో ॥ త్వన్మాయామోహితాస్సర్వే బ్రహ్మాద్యాస్త్రిదివౌకసః।
నజానన్తిగుణాన్రూపమ్ తవాశ్చర్యమిదమ్ప్రభో ॥౧౪॥

తా॥ ఓయి మహానుభావా! బ్రహ్మమొదలగు సమస్తదేవతలు దేవరవారిమాయచే మోహపెట్టబడి యాశ్చర్యకరమగు నీ సగుణ రూపమునే దెలిసికొనలేకయున్డగా నిర్గుణస్వరూపము మనోవాక్కుల కన్దనిది దెలిసికొనశక్యముగాదు స్వామీ.

శ్లో ॥ మూఢోఽహన్త్వాఙ్కథఙ్జానే మోహితస్తవమాయయా।
ప్రశీదపూజయిష్యామి యథావిభవవిస్తరమ్ ॥౧౫॥

తా॥ నేను మూఢుఁడను. దేవరవారి మాయచే మోహిమ్పబడి మిమ్ము నేప్రకారము దెలిసికొనఁగలను? ఇన్తటినుఞ్చి నావిభవము కొలఁది మిమ్ము పూజిఞ్చెదను. అనుగ్రహిమ్పుము.

శ్లో॥ పురావిత్తఞ్చయత్సర్వ మనుగృహ్ణీష్వతత్ప్రభో ।
పాహిమామ్ పున్డరీకాక్షత్వా మద్యశరణాగతమ్।
శ్రుత్వాభక్తియుతమ్వాక్యమ్ పరితుష్టోజనార్ధనః।
వరఞ్చవాఞ్ఛితన్దత్వా తత్రైవాన్తరధీయత ॥౧౬॥

తా॥ ఓ స్వామీ! నాపూర్వధనము నన్తను అనుగ్రహిమ్పుము, (ఇమ్ము) ఓ పున్డరీకాక్షా! శరణాగతుఁడనైన నన్ను నిప్పుడు రక్షిమ్పుము; అను భక్తిగల యావర్తకుని వాక్యమును విని సన్తోషము గలవాఁడై విష్ణుమూర్తి కోరిన కోరికలనిచ్చి అచ్చటనే కనఁబడకపోయెను.

శ్లో॥ తతోనావమ్సమారుహ్య దృష్ట్వావిత్తప్రపూరితామ్।
కృపయాసత్య దేవస్య సఫలమ్వాఞ్ఛితమ్మమ।
ఇత్యుక్త్వాస్వజనైస్సార్థమ్ పూజాఙ్కృత్వాయథావిధి।
హర్షేణచాభవత్పూర్ణ సత్యదేవప్రసాదతః।
నావమ్సమ్యోజ్యకృతవాన్ స్వదేశగమనన్తతః॥౧౭॥

తా॥ అన్తర్ధానమయిన తర్వాత నావను యెక్కి ధనముచేనిన్డిన దానిగాజూచి సత్యనారాయణుని దయచేత నాకోరిక ఫలయుక్తమయినదని పలికి తన స్వజనులతోకూడి సత్యవ్రతముజేసి సత్యనారాయణుని యనుగ్రహమువలన సన్తోషముగలవాఁడై పిమ్మట ఆఓడను చక్కగా సిద్ధపరచి తన దేశమునకు ప్రయాణముచేసెను.

శ్లో॥ సాధుర్జామాతరమ్ప్రాహ పశ్యరత్నపురీమ్మమ।
దూతఞ్చప్రేషయామాస నిజవిత్తస్యరక్షకమ్॥౧౮॥

తా॥ పిమ్మట ఓయల్లుడా! నారత్నపురిని చూడుమని వర్తకుడు అల్లునిగూర్చి పలికెను. తన ధన సంరక్షకుఁడయిన భటుని ఆపట్టణముకుఁ బమ్పెను.

శ్లో॥ దూతోఽసౌనగరఙ్గత్వా సాధుభార్యామ్విలోక్యచ।
ప్రోవాచాత్మహితమ్వాక్యమ్ సత్వాబద్ధ్వాఞ్జలిస్తదా॥౧౯॥

తా॥ తఋవాత ఆభటుడు నగరముకువెళ్ళి వర్తకునిభార్యను జూచి నమస్కరిఞ్చి అఞ్జలిని పట్టినవాఁడై ఆమెకు హితమైన వాక్యమును బలికెను.

శ్లో॥ నికటేనగరస్యైవ జామాత్రాసహితోవణిక్।
ఆగతోబన్ధువర్గైశ్చ స్వజనైర్బహుభిర్యుతః॥౨౦॥

తా॥ఓయమ్మా!మీపెనిమిటియయిన వర్తకుడు మీయల్లునితోకూడి బన్ధువులతోను, నౌకర్లతోను, కూడిన వారయిగ్రామ సమీపమునకు వచ్చియున్నారని పలికెను.

శ్లో॥ శ్రుత్వాదూతముఖాద్వాక్యమ్ మహాహర్షవతీసతీ।
సత్యపూజాన్తతఃకృత్వా ప్రోవాచతనుజామ్ప్రతి ॥౨౧॥

తా॥ సన్తోషముగల ప్రతివ్రతయైన యావర్తకుని భార్య భటునివల్ల ఆవార్తనువిని వెన్టనే సత్యనారాయణ పూజను చేసి కుమార్తెను గూర్చి ఒకానొక వాక్యమును పలికెను.

శ్లో॥ వ్రజామిశీఘ్రమాగచ్ఛ సాధుసన్దర్శనాయచ।
ఇతిమాతృవచశ్శ్రుత్వా వ్రతఙృత్వాసమాప్యచ।
ప్రసాదఞ్చ పరిత్యజ్య గతాసాఽపిపతిమ్ప్రతి॥౨౨॥

తా॥ ఓ యమ్మాయీ! నేను నీతన్డ్రిగారిని జూచుటకు వెళ్లుచున్నాను. నీవును శీఘ్రముగా సత్యనారాయణ పూజను చేసికొని రమ్ము. తల్లి కుమార్తెతో చెప్పగా ఆమె విని వెన్టనే సత్యనారాయణ పూజను చేసికొని ప్రసాదమును విడిచివేసి పెనిమిటిని జూచుటకు వెళ్లినదాయెను.

శ్లో॥ తేనరుష్టస్సత్యదేవో భర్తారన్తరణీన్తదా।
సమ్హృత్యచధనైస్సార్థమ్ జలేతస్మిన్నమజ్జయత్ ॥౨౩॥

తా॥ ఆ కుమార్తె ప్రసాదమును వదలిపెట్టుచే సత్యనారాయణమూర్తి కోపముగలవాఁడై ఆచిన్నదాని పెనిమిటిని నావను కనపడకున్డా చేసి సముద్రముయొక్క ఉదకమన్దు ధనములతోకూడా ముఞ్చివేసిన వాఁడాయెను.

శ్లో॥ దృష్ట్వాతథావిధాంనావమ్ కన్యాఞ్చ బహుదుఃఖితామ్।
భీతేనమనసాదుఃఖ మాపురాశ్చర్యమన్తికాః ॥౨౪॥

తా॥ దగ్గఱనున్న జనులు మునిగిన నావను, దుఃఖముగల యా చిన్న దానినిజూచి వర్తకుడు తమవలన కలిగినదని యనునేమో యనుభయముచేత దుఃఖమును అకస్మాత్తుగా సమ్భవిఞ్చినదని యాశ్చర్యమును బొన్దుచున్నది.

శ్లో॥ చిన్తమానాశ్చతసర్వే బభూవు స్తీరవాసకాః।
తతో లీలావతీకన్యామ్ దృష్ట్వాసావిహ్వాలాభవత్ ॥౨౫॥

తా॥ ఆతీరవాసులన్దఱు విచారముగలవారై యున్దిరి. పిమ్మట లీలావతియను నావర్తకునిభార్య దుఃఖమును బొన్దుచున్దిన కుమార్తెనుజూచి పరవశురాలై యున్దెను.

శ్లో॥ విలలాపాతిదుఃఖేన భర్తారఞ్చేదమబ్రవీత్।
ఇదానీమ్ నౌకయాసార్ధమ్ శథమ్సోఽభూదలక్షితః॥౨౬॥

తా॥ అనన్తరమమ్ దతనిభార్య అతిదుఃఖము గలదయి దుఃఖిఞ్చెను. పెనిమిటినిగూర్చి ఒకా నొక వాక్యమును పలికెను. అది యే మనఁగా యిప్పుడు మన యల్లుడు ఓడతోకూడా కనపడకున్దా యే హేతువచే నున్దెను.

శ్లో॥ నజానేకస్యదేవస్య హేలయానౌశ్చసాహృతా।
సత్య దేవస్యమాహాత్మ్యమ్ జ్ఞాతుమ్వక్తుంనశక్యతే ॥౨౭॥

తా॥ ఏ దేవుని విలాసము చేత యీప్రకారము జరిగినదో తెలియకున్నది. సత్యదేవునియొక్క మహిమను తెలిసికొని జెప్పుటకు యెవరితరముగాదని పలికెను.

శ్లో॥ ఇత్యుక్త్వావిలలాపైవ తతశ్చస్వజనైస్సహ।
తతో లీలావతీకన్యామ్ క్రోడీకృత్వారురోదహ ॥౨౮॥

తా॥ ఈ ప్రకారము పెనిమిటినిగూర్చి పలికి బన్ధుజనముతో కూడా లీలావతి యను వర్తకుని భార్య కుమార్తెను కౌగలిఇుచ్చుకొని యల్లునిగూర్చి దుఃఖిఇచ్చెను.

శ్లో॥ తతఃకలావతీకన్యా నష్టేస్వామినిదుఃఖితా।
గృహీత్వాపాదుకాన్తస్య హ్యనుగన్తుమ్మనోదధౌ ॥౨౯॥

తా॥ పిమ్మట కలావతి యను నావర్తకుని కుమార్తె పెనిమిటి కనపడని హేతువువలన ఆచిన్నది మఱియొక తలమ్పుతో భర్తయొక్క పాదరక్షలను తీసికొని సహగమనము చేయుట కొఱకు ప్రయత్నిఇచ్చెను.

శ్లో॥ కన్యాయాశ్చరితమ్దృష్ట్వా సభార్యస్వజనోవణిక్।
అతిశోకేనసన్తప్తః చిన్తయామాసధర్మవిత్ ॥౩౦॥

తా॥ భార్యా బన్ధువులతో గూడినవాఁడై ధర్మము తెలిసిన యావర్తకుడు కన్యయొక్క సహగమన ప్రయత్నముచూచిమిక్కిలి దుఃఖముగలవాఁడై విచారిఇచ్చెను.

శ్లో॥ హృతావాసత్యదేవేన భ్రాన్తోఽహమ్సత్యమాయయా।
సత్యపూజామ్ కరిష్యామి యథావిభవవిస్తరమ్।
ఇతిసర్వాన్సమాహూయ కథయిత్వామనోగతమ్।
సత్వాచదణ్డవద్భూమౌ సత్యదేవమ్పునఃపునః ॥౩౧॥

తా॥ సత్యనారాయణమూర్తిచే నపహరిమ్పబడినదా! నే నతని మాయచే భ్రాన్తి నన్దితినా! అని విచారిఇచ్చి సత్యనారాయణమూర్తి యొక్క మహిమచేతనే కలిగినదని నిశ్చయిఇుచ్చుకొని సత్యనారాయణపూజను నావైభవమునకు తగినట్లు చేయగలనని యిది వఱకువలె మనస్సుననుఇచ్చిన మఱపు కలుగునని సాక్ష్యము కొఱకు నన్దఱను పిలిచి చెప్పి వర్తకుడు యాదేవునకు నమస్కారముచేసి యూరకున్డెను.

శ్లో॥ తతస్తుష్టస్సత్యదేవో దీనానామ్ పరిపాలకః।
జనాదవచనఞ్చైవ కృపయాభక్తవత్సల॥౩౨॥

తా॥ ఆప్రకారము వర్తకుడు మ్రొక్కినతర్వాత దీనులను రక్షిఇచ్చునట్టిన్నీ భక్తులయన్డు ప్రేమగల సత్యనారాయణమూర్తి వారి భక్తికి మెచ్చి దయచేత నొకానొక వాక్యమును పలికెను.

శ్లో॥ త్యక్త్వా ప్రసాదన్తే కన్యాపతిన్ద్రష్టుంసమాగతా।
అతోఽదృష్టోభవత్తస్యాః కన్యకాయాఃపతిర్ధ్రువమ్॥౩౩॥

తా॥ నీకుమార్తె ప్రసాదమును భక్షిమ్పక నిరాకరిఇచ్చి వచ్చినది. అన్దువల్ల నీయల్లుడు కనబడుటలేదు, నిశ్చయము.

శ్లో॥ గృహఙ్గత్వాప్రసాదఞ్చ భుక్త్వాసాయాతి చేత్పునః।
లబ్ధభర్త్రీసుతాసాధో భవిష్యతినసంశయః॥౩౪॥

తా॥ ఓవర్తకుఁడా! నీకుమార్తె యిన్టికి వెళ్ళి ప్రసాదమును భుజిఇచ్చి తిరిగి వచ్చినయెడల పెనిమిటిని చూడగలదు. సంశయము లేదు అని పలికెను.

శ్లో॥ కన్యకాతాదృశమ్వాక్యమ్ శ్రుత్వాగగనమన్డలాత్।
క్షిప్రన్తదాగృహఙ్గత్వా ప్రాసాదమనుభుజ్యచ।
సాపశ్చాత్పునరాగత్యా దదర్శసజనమ్పతిమ్॥౩౫॥

తా॥ ఆచిన్నది యాకాశమునున్డి వాక్యమును విని త్వరలో యిన్టికి వెళ్లి ప్రసాదమును భుజిఇచ్చి తిఱుగవచ్చి పరివారముతో గూడిన పెనిమిటిని జూచెను.

శ్లో॥ తతఃకలావతీకన్యా జగాదపితరమ్ప్రతి।
ఇదానీమ్ స్వగృహంయాహి విళమ్బకురుషేకథమ్॥౩౬॥

తా॥ పిమ్మట కళావతియను చిన్నది తన్డ్రిని గూర్చి ఆలస్యముచేయక యిన్టికి వెళ్లుదమని పలికెను.

శ్లో॥ తచ్ఛృత్వాకన్యకావాక్యమ్ సన్తుష్టోఽభూద్వణిక్సుతః।
పూజనంత్యదేవస్య కృత్వావిధివిధానతః।
ధనై ర్బన్ధుగణై స్సార్థమ్ జగామనిజమన్దిరమ్ ॥౩౭॥

తా॥ పిదప నాచిన్నదాని వాక్యమును విని వర్తకుడు సన్తోషయుక్తుఁడై సత్యనారాయణ వ్రతముజేసి ధనముతో బన్ధుజనముతోగూడి తనయిన్టికి వెళ్ళెను.

శ్లో॥ పౌర్ణమాస్యాఞ్చ సఙ్క్రాన్తౌ కృతవాన్సత్యపూజనమ్।
ఇహలోకేసుఖమ్భుక్త్వా చాన్తేసత్యపురమ్యయౌ ॥౩౮॥

తా॥ అది మొదలు వతకుఁడు ప్రతి పూర్ణిమా సఙ్క్రాన్తుల యన్దు సత్యనారాయణ వ్రతమును జేసినవాఁడై ఇహలోకమన్దు సుఖమననుభవిఞ్చి జీవితాన్తమ్మున వైకుణ్ఠముచేరెను.

ఇతి స్కాన్దపురాణే రేవాఖణ్డే శ్రీ సత్యనారాయణస్వామి వ్రతాయామ్ చతుర్థోఽధ్యాయస్సమాప్తః

ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	ధూపమాఘ్రాపయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	దీపమ్ దర్శయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	నైవేద్యమ్ సమర్పయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	తామ్బూలమ్ సమర్పయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	నీరాజనమ్ దర్శయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	నమస్కారా న్సమర్పయామి

(పైనుదాహరిఞ్చిన యుపహారములు ప్రతి అధ్యాయము చివర ఒక కొబ్బరికాయ కొట్టిచేయవలయును. వీలు పడని యడల అఖరి అధ్యాయము అయిన పిమ్మట ఒక్క పరి చేయవచ్చును.)

శ్రీ సత్యనారాయణ వ్రత కథ - పఞ్చమోఽధ్యాయము

సూతః ॥ శ్లో॥ అథాన్యత్సమ్ప్రవక్ష్యామి శృణుధ్వమ్మునిసత్తమాః।
ఆసీత్తుఙ్గధ్వజో రాజా ప్రజాపాలనతత్పరః ॥౧॥

తా॥ అనన్తరము ఓ మునిశ్రేష్ఠులారా! మఱియొక కథను చెప్పుచున్నాను వినుడు. ప్రజలనుచక్కగా పరిపాలిఞ్చుచున్న తుఙ్గధ్వజుడను నొకానొక రాజు గలడు.

శ్లో॥ ఏకదాసవనఙ్గత్వా హత్వాబహూవిధాన్పశూన్ ।.
ఆగత్యబిల్వమూలఞ్చ దృష్ట్వాసత్యస్యపూజనమ్ ॥౨॥

తా॥ ఆరాజు ఒకానొకప్పుడు వనమునుగూర్చి వెళ్ళి అనేక విధములయిన మృగములను జమ్పి ఒక మారేడు వృక్షమూలమునకు వచ్చి సత్యనారాయణ మూర్తి యొక్క వ్రతమును జూచెను.

శ్లో॥ గోపాఃకుర్వన్తిసన్తుష్టా భక్తియుక్తాస్సబాన్ధవాః।
రాజాదృష్ట్వాతుద ర్పేణ నగత్వాతమ్నానామసః ॥3॥

తా॥ గొల్లలు బన్ధువులతో గూడి సత్యనారాయణ వ్రతమును మిక్కిలి భక్తి శ్రద్ధలతో కూడినవారై సన్తోషయుక్తముగ జేయుచున్నారని ఆరాజు తెలిసికొని గర్వముచేతను ఆసత్యదేవుని గూర్చి ఆస్థలమునకు వెళ్ళినన్నీ నమస్కరిఞ్చని వాఁడాయెను.

శ్లో॥ తతోగోపగణాస్సర్వే ప్రసాదమ్నృపసన్నిధౌ।
సమ్స్థాప్యపునరాగత్య భుక్త్వాస్సర్వేయథేప్సితమ్ ॥౪॥

తా॥ పిమ్మట గోపాలకులన్దఱు రాజు వచ్చినాడను గౌరవముతో ప్రసాదమును రాజు సమీపమునన్దుఞ్చి తిరిగినచ్చి స్వేచ్ఛగా భుజిఞ్చిరి.

శ్లో॥ తతః ప్రసాదమ్సన్త్యజ్య రాజాదుఃఖమవాపసః।

తస్యపుత్రశతమ్నష్టమ్ ధనధాన్యాదికఞ్చయత్ ॥౫॥

తా॥ అటుపిమ్మట ఆరాజు ప్రసాదమును పరిహరిఞ్చి చాలా దుఃఖమును బొన్దెను. ఆదుఃఖమేమనగా నతనికినూఱుగురుపుత్రులు నశిఞ్చిరి. ఇదిగాక ధనధాన్యములు మొదలగునవి కూడా నష్టమాయెను.

శ్లో॥ సత్యదేవేనతత్సర్వమ్ నాశితమ్మమనిశ్చితమ్।

అతస్తత్రైవగచ్ఛామి యత్రదేవస్యపూజనమ్।

మనసేతివినిశ్చిత్య యయౌగోపాలసన్నిధిమ్ ॥౬॥

తా॥ పిమ్మట ఆ రాజు సత్యదేవుని ప్రసాదమునువిడిచి వేయుట చేతనే తనయొక్క పుత్రులును, తనయొక్క ధనములును యావత్తు నశిఞ్చినవని తెలిసికొని ఆసత్యవ్రతమును చేయు స్థలమునకు వెళ్లెను.

శ్లో॥ తతోఽసౌసత్యదేవస్య పూజాఙ్గోపగణైస్సహ।

భక్తిశ్రద్ధాన్వితోభూత్వా చకారవిధినానృపః ॥౭॥

తా॥ వారిసమీపమునకు వెళ్లిన తర్వాత ఆ గోపాలకులతో గూడినవాఁడై యారాజు సత్యదేవునియొక్క వ్రతము మిక్కిలి భక్తిశ్రద్ధలతో కూడినవాఁడై కల్పోక్తవిధిగా చేసెను.

శ్లో॥ సత్యదేవప్రసాదేన ధనపుత్రాన్వితోఽభవత్।

ఇహలోకేసుఖమ్భుక్త్వా చాన్తేసత్యపురమ్యయౌ॥౮॥

తా॥ ఈ వ్రతము జేసిన తర్వాత ధన పుత్రులతో కూడా కూడినవాఁడై ఇహలోకమ్బున సకల సుఖముల ననుభవిఞ్చి అన్త కాలమన్దు వైకుణ్ఠమును బొన్దెను.

శ్లో॥ యఇదఙ్కురుతే సత్యవ్రతమ్పరమదుర్లభమ్।
శృణోతిచకథామ్పుణ్యామ్ భుక్తిముక్తిఫలప్రదామ్।
ధనధాన్యాదికన్తస్య భవేత్సత్యప్రసాదతః॥౯॥

తా॥ ఎవరు దుర్లభమయిన యీసత్యవ్రతమును చేయునో పవిత్రమయిన యీకథను వినునో వానికి సత్యదేవుని యనుగ్రహము వలన ధనధాన్య సమ్పత్తులు కలుగును.

శ్లో॥ దరిద్రోలభతేవిత్తమ్ బద్ధోముచ్యేతబన్ధనాత్।
భీతోభయాత్ప్రముచ్యేత సత్యమేప నసమ్శయః॥౧౦॥

తా॥ దరిద్రుఁడుగానున్న మనుష్యుఁడు యీవ్రతమును జేసినట్టాయెనా ధనమును బొన్దును. సఙ్కెళ్ళు వేయఁబడినవాడు చేసి నట్టాయెనా సఙ్కెళ్లనున్డి విడువబడును. భయముగలవాడు చేసినట్టాయెనా భయమునున్డి విడువఁబడును. నిజము సమ్శయము లేదు.

శ్లో॥ ఈప్సితిఞ్చఫలమ్భుక్త్వా చాన్తేసత్యపురమ్వ్రజేత్।
ఇతివఃకథితమ్విప్రా స్సత్యనా రాయణవ్రతమ్ ॥౧౧॥

తా॥ ఓ మునులారా! ఈ వ్రతము నాచరిఞ్చువారు కోరిన కోరికల ననుభవిఞ్చి అన్త్యకాలమ్బున వైకుణ్ఠము జేరుదురు. ఈ ప్రకారము మీకు సత్యవ్రతము జెప్పితిని.

శ్లో॥ యత్కృత్వాసర్వదుఃఖేభ్యో ముక్తోభవతిమానవః।
విశేషతఃకలియుగే సత్యపూజాఫలప్రదా।
కేచిత్కాలౌవదిష్యన్తి సత్యమీశన్తమేవచ।
సత్యనారాయణమ్ కేచిత్సత్య దేవన్తథాఽవరే॥౧౨॥

తా॥ సత్యవ్రతమును జేసిన మనుష్యుఁడు సర్వదుఃఖముల నున్డి విడువఁబడిన వాడగును, ఈ వ్రతము కలియుగమ్బున విశేష ఫలము నిచ్చునది. ఈ దేవుని కొన్దఱు ఈశ్వరుఁడనిన్ని, కొన్దఱు సత్యనారాయణుడనిన్ని, మఱికొన్దరు సత్యదేవుడనిన్ని పిలుతురు.

శ్లో॥ నానారూపధరోభూత్వా సర్వేషామీప్సితప్రదః।
భవిష్యతికలౌసత్య వ్రతరూపీసనాతనః॥౧౩॥

తా॥ సత్యనారాయణమూర్తి అనేక రూపములను ధరిఞ్చి, సమస్తజనులకు కోరిన కోరికల నిచ్చువాఁడై కలియుగమ్బున సత్యవ్రతరూపమును ధరిఞ్చి యున్డెను.

శ్లో॥ కథామ్వాశ్రుణుయాద్యస్తు వశ్యేద్వావ్రతముత్తమ్।
తస్యనశ్యన్తిపాపాని సత్యదేవప్రసాదతః॥౧౪॥

తా॥ ఈ కథ నెవ్వరు వినుచున్నారో, ఎవ్వరీవ్రతమును జూచుచున్నారో, వారి కన్దఱికినిగూడ సత్యదేవుని ప్రసాదము వలన సమస్తపాపములు పరిహరిమ్పబడును.

శ్లో॥ ఇత్థమాపఞ్చమాంశ్రుత్వా కామ్యాఽకామ్యఫలాన్వితామ్।
ప్రసాదమాహాత్మ్యయుతామ్ కథామ్బన్ధుజనైస్సహ।
తతోభోజయితవ్యావై బన్ధుభిస్సహబ్రాహ్మణైః।
తతశ్శృణ్వస్కథామ్ శేషామ్ రాత్రిమాప్రాతరావహేత్॥౧౫॥

తా॥ ఈ ప్రకారము పఞ్చమాధ్యాయ పర్యన్తము కామ్యము లయినటువన్టిన్ని మోక్ష ప్రదమయినటువన్టిన్ని, ఫలములతో కూడిన అనఁగా కామ్యఫల మోక్ష ఫలములను జెప్పునట్టి ప్రసాద మహాత్మ్యముతో కూడిన పై కథలను బన్ధుజనులతోగూడ గూడుకొని విని పిమ్మట బ్రాహ్మణ సమారాధనము బన్ధుసమారాధనము చేయవలయును. పిమ్మట ఆఱవ అధ్యాయము మొదలు మిగిలిన కథలను వినుచు రాత్రిని గడపవలయును.

ఇతి స్కాన్దపురాణే రేవాఖణ్డే శ్రీ సత్యనారాయణస్వామి వ్రతాయామ్ పఞ్చమోఽధ్యాయస్సమాప్తః

ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	ధూపమాఘ్రాపయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	దీపమ్ దర్శయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	నైవేద్యమ్ సమర్పయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	తామ్బూలమ్ సమర్పయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	నీరాజనమ్ దర్శయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణస్వామినే నమః	నమస్కారా న్సమర్పయామి

(పైనుదాహరిఞ్చిన యుపహారములు ప్రతి అధ్యాయము చివర ఒక కొబ్బరికాయ కొట్టిచేయవలయును. వీలు పడని యడల అఖరి అధ్యాయము అయిన పిమ్మట ఒక్క పరి చేయవచ్చును.)

అథ పునః పూజా విధిః

ఆచమ్య । ఓమ్ కేశవాయస్వాహా । ఓమ్ నారాయణాయస్వాహా । ఓమ్
మాధవాయస్వాహా–
ఓమ్ గోవిన్దాయ నమః । ఓమ్ విష్ణవే నమః । ఓమ్ మధుసూదనాయ నమః।
ఓమ్ త్రివిక్రమాయ నమః । ఓమ్ వామనాయనమః । ఓమ్ శ్రీధరాయనమః ।
ఓమ్ హృషీకేశాయ నమః। ఓమ్ పద్మనాభాయ నమః। ఓమ్ దామోదరాయ నమః।
ఓమ్ సఙ్కర్షణాయ నమః । ఓమ్ వాసు దేవాయ నమః। ఓమ్ ప్రద్యుమ్నాయ నమః।
ఓమ్ అనిరుద్ధాయ నమః। ఓమ్ పురుషోత్తమాయ నమః । ఓమ్ అదోక్షజాయ నమః।
ఓమ్ నారసింహాయ నమః । ఓమ్ అచ్యుతాయ నమః । ఓమ్ ఉపేన్ద్రాయ నమః ।
ఓమ్ హరయే నమః । ఓమ్ శ్రీ కృష్ణాయ నమః ।- [ప్రాణానాయమ్య]

ఉత్తిష్ఠన్తు భూత పిశాచాః । యేతే భూమి భారకాః । ఏతే షామవిరోధేన బ్రహ్మకర్మ
సమారభే ॥ ఓమ్ భూః । ఓమ్ భువః । ఓమ్ సువః । ఓమ్ మహః । ఓమ్ జనః । ఓమ్
తపః । ఓమ్ సత్యమ్ ఓమ్ తత్స వితుర్వరేణ్యమ్ భర్గో దేవస్య ధీమహి
ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ ॥

ఓమాపోజ్యోతీ రసోమృతమ్ బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోమ్ ॥
మమో పాత్తదురితక్షయ ద్వారా శ్రీ పరమేశ్వప్రీత్యర్థమ్ శుభే శోభన ముహూర్తే శ్రీ
మహావిష్ణోరాజ్ఞయా ప్రవర్తమానస్య అద్యబ్రహ్మణ ద్వితీయ పరార్థే-
శ్వేతవరాహకల్పే-వైవస్వత మన్వన్తరే కలి యుగే ప్రథమపాదే జమ్బూద్వీపే
భరతవర్షే భరతఖణ్డే మేరోర్దక్షిణ దిగ్భాగే (గఙ్గా గోదావర్యోః) కృష్ణా గోదావర్యో
మధ్యప్రదేశే- శోభనగృహే-సమస్త దేవతా బ్రాహ్మణ సన్నిధౌ అస్మిన్వర్త మాన

వ్యావహారిక చాన్ద్రమానేన.. సమ్వత్సరే అయనే...... ఋతౌ ... ... మాసే..... పక్షే..... తిథౌ ...... వాసరే॥ శుభ నక్షత్రే శుభయోగే శుభకరణ ఏవఙ్గుణ శ్రీమాన్ ..... గోత్రః నామధేయః విశేషణ విశిష్టాయామ్ శ్రీమతః.. గోత్రస్య నామధేయస్య

[వివాహితులు మాత్రము "నామధేయ" తరువాత "ధర్మపత్నీ సమేతః" అనియు "నామదేయస్య" తరువాత "ధర్మపత్నీ సమేతస్య" అనియు చెప్పుకొనవలెను.]

మమోపాత్త దురితక్షయద్వారా, మమ సకుటుమ్బస్య క్షేమ స్థైర్య విజయ అభయ ఆయురారోగ్య ఐశ్వరాభివృద్యర్థమ్ శ్రీ లక్ష్మీ సహిత సత్యనారాయణ ప్రీత్యర్థమ్, దర్మార్థ కామమోక్ష చతుర్విధ ఫల పురుషార్థ సిద్యర్థమ్ మనోభీష్ట సకల సమ్వృత్స మృద్యర్థమ్ శ్రీ సత్యనారాయణ పునః పూజామ్ కరిష్యే। (యని నీటిని స్పృశిమ్పవలెను.)

ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామినే నమః	పుష్పమ్ సమర్పయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామినే నమః	పాద్యమ్ సమర్పయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామినే నమః	వస్త్రమ్ సమర్పయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామినే నమః	యజ్ఞోపవీతమ్ సమర్పయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామినే నమః	చన్దనమ్ సమర్పయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామినే నమః	అక్షతాన్ సమర్పయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామినే నమః	ధూపమ్ సమర్పయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామినే నమః	దీపమ్ సమర్పయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామినే నమః	నైవేద్యమ్ సమర్పయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామినే నమః	తామ్బూలమ్ సమర్పయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామినే నమః	నీరాజనమ్ సమర్పయామి

ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామినే నమః	మన్త్రపుష్పమ్ సమర్పయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామినే నమః	చత్రమ్ధారయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామినే నమః	చామరమ్ వీచయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామినే నమః	నృత్యమ్ దర్శయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామినే నమః	గీతమ్ శ్రావయామి
ఓమ్ శ్రీ సత్యనారాయణ స్వామినే నమః	సమస్త దేవోపచార, రాజోపచార,
	భక్త్యోపచారాన్సమర్పయామి

శ్రీ సత్యనారాయణ ప్రసాదమ్ శిరసాగృహ్ణామి.(పువ్వులు తీసుకుని ధరిమ్పవలెను)

ఓమ్ యజ్ఞేన యజ్ఞమయజన్త దేవాః। తాని ధర్మాణి ప్రథమాన్యాసన్।
తేహ నాకమ్ మహిమానస్సచన్తే। యత్ర పూర్వే సాధ్యాస్సన్తి దేవాః ॥

శ్రీసత్యనారాయణస్వామిన్ యథాస్థాన ముద్వాసయామి", (కలశమును మన్డపముతో కొఞ్చెము కదిలిఞ్చవలయును)

ఆవాహనమ్ నజానామి, నజానామి విసర్జనమ్, పూజాఞ్చైవ నజానామి క్షమ్యతాఞ్చ సత్యప్రభో॥ (నమస్కరిఞ్చవలయును)

మణ్డప దానవిధిః

పునః ప్రాణానాయమ్య । ఓమ్ కేశవాయస్వాహా। ఓమ్ నారాయణాయస్వాహా।
ఓమ్ మాధవాయస్వాహా–
ఓమ్ గోవిన్దాయ నమః। ఓమ్ విష్ణవే నమః। ఓమ్ మధుసూదనాయ నమః।
ఓమ్ త్రివిక్రమాయ నమః। ఓమ్ వామనాయనమః। ఓమ్ శ్రీధరాయనమః।
ఓమ్ హృషీకేశాయ నమః। ఓమ్ పద్మనాభాయ నమః। ఓమ్ దామోదరాయ నమః।
ఓమ్ సఙ్కర్షణాయ నమః। ఓమ్ వాసు దేవాయ నమః। ఓమ్ ప్రద్యుమ్నాయ నమః।
ఓమ్ అనిరుద్ధాయ నమః। ఓమ్ పురుషోత్తమాయ నమః। ఓమ్ అదోక్షజాయ నమః।
ఓమ్ నారసింహాయ నమః। ఓమ్ అచ్యుతాయ నమః। ఓమ్ ఉపేన్ద్రాయ నమః।
ఓమ్ హరయే నమః। ఓమ్ శ్రీకృష్ణాయ నమః।- [ప్రాణానాయమ్య]

ఉత్తిష్ఠన్తు భూత పిశాచాః। యేతే భూమి భారకాః। ఏతే షామవిరోధేన బ్రహ్మకర్మ సమారభే॥ ఓమ్ భూః। ఓమ్ భువః। ఓమ్ సువః। ఓమ్ మహః। ఓమ్ జనః। ఓమ్ తపః। ఓమ్ సత్యమ్ ఓమ్ తత్స వితుర్వరేణ్యమ్ భర్గో దేవస్య ధీమహి ధియోయోనః ప్రచోదయాత్॥

ఓమాపోజ్యోతీ రసోమృతమ్ బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోమ్॥
మమో పాత్తదురితక్షయ ద్వారా శ్రీ పరమేశ్వప్రీత్యర్థమ్ శుభే శోభన ముహూర్తే శ్రీ మహావిష్ణోరాజ్ఞయా ప్రవర్తమానస్య అద్యబ్రహ్మణ ద్వితీయ పరార్థే-శ్వేతవరాహకల్పే-వైవస్వత మన్వన్తరే కలి యుగే ప్రథమపాదే జమ్బూద్వీపే భరతవర్షే భరతఖణ్డే మేరోర్దక్షిణ దిగ్భాగే (గఙ్గా గోదావర్యోః) కృష్ణా గోదావర్యో మధ్యప్రదేశే- శోభనగృహే-సమస్త దేవతా బ్రాహ్మణ సన్నిధౌ అస్మిన్వర్త మాన

వ్యావహారిక చాన్ద్రమానేన.. సమ్వత్సరే అయనే...... ఋతౌ ... ... మాసే.... పక్షే.....
తిథౌ ...... వాసరే॥ శుభ నక్షత్రే శుభయోగే శుభకరణ ఏవఙ్గుణ శ్రీమాన్ ..... గోత్రః
నామధేయః విశేషణ విశిష్టాయామ్ శ్రీమతః.. గోత్రస్య నామధేయస్య
[వివాహితులు మాత్రము "నామధేయ" తరువాత "ధర్మ పత్నీ సమేతః" అనియు "నామదేయస్య" తరువాత "ధర్మ పత్నీ సమేతస్య" అనియు చెప్పుకొనవలెను.]

మమోపాత్త దురితక్షయద్వారా, మమ సకుటుమ్బస్య క్షేమ స్థైర్య విజయ అభయ ఆయురారోగ్య ఐశ్వరాభివృద్యర్థమ్ శ్రీ లక్ష్మీ సహిత సత్యనారాయణ ప్రీత్యర్థమ్, దర్మార్థ కామమోక్ష చతుర్విధ ఫల పురుషార్థ సిద్యర్థమ్ మనోభీష్ట సకల సమ్వత్స మృద్యర్థమ్ శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థమ్ స్వర్ణస్వర్చిత ప్రతిమా మణ్డపదానమ్ కరిష్యే। (యని నీటిని ముట్టుకొనవలయును.)

[పూజచేయిఞ్చిన ఆచార్యునుద్దేశిఞ్చి] శ్రీ సత్యనారాయణ రూపస్య బ్రాహ్మణస్య ఉభాభ్యామ్ [దమ్పతులు చేసిన ఇద్దరును పాద్యమ్ నీరు స్పృశిఞ్చి చేయవలయును]

నమో స్త్వనన్తాయ, సహస్రమూర్తయే సహస్రపాదాక్షి శిరోరుహబాహవే, సహస్రనామ్నే పురుషాయ శాశ్వతే సహస్రకోటి యుగధారిణే నమః।

శ్రీసత్యనారాయణ రూపస్య బ్రాహ్మణస్య గన్ధ, అక్షతాన్, పుష్పాణి [ఈ మూటితో ఆచార్యుని పూజిమ్పవలయును]

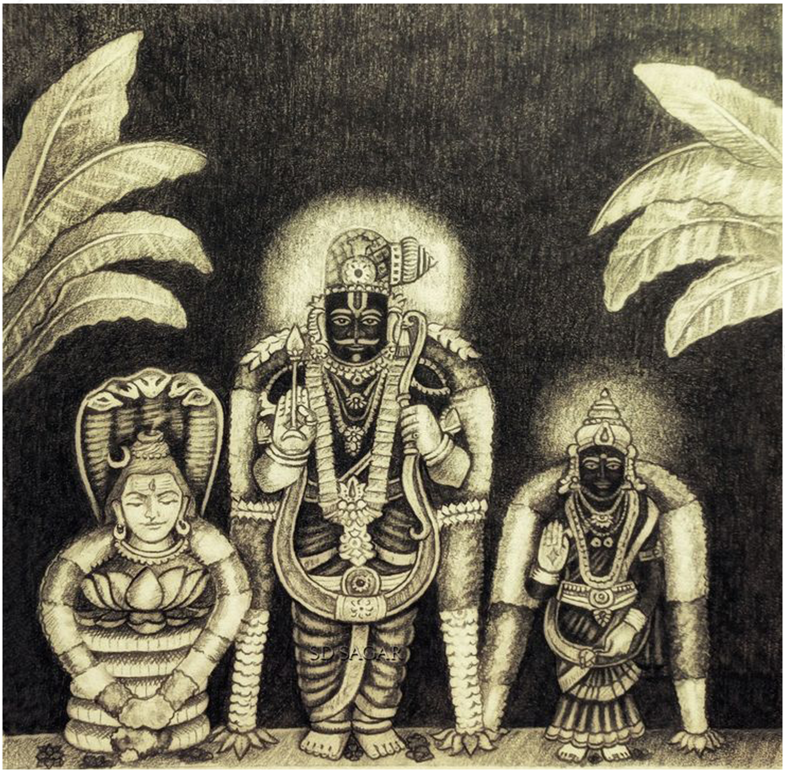
వ్రతమాచరిఞ్చినవారు గోత్రనామములను చెప్పి [వివాహి తులైన] ధర్మపత్నీ సమేతోఽహమ్ మమోపాత్త దురితక్షయద్వారా శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థమ్ సత్యనారాయణ స్వర్ణస్వర్చిత ప్రతిమా మణ్టపమ్ తుభ్యమహమ్

సమ్ప్రతతేర్న మమ ॥ [యథాశక్తి దక్షణను గ్రహిఞ్చి అక్షతలతోసహా ఆచార్యుని చేతియన్దు భార్య నీరు పోయగా విడిచిపెట్టవలయును]

దేవశ్శృత్వా సవితుః ప్రసవేఽశ్వినోర్బాహుభ్యామ్ పూష్ణోహసాభ్యామ్ ప్రతిగృహ్ణామి, వశ్శేయసీ ప్రతిగృహ్ణామి, ఏతద్ధాన సాద్గుణ్యార్థమ్ యథాశక్తి దక్షిణాన్తుభ్యమహమ్ సమ్ప్రతతేర్న మమ ॥

[శక్తిలేనివారు ప్రతిమ, కలశమునకు తమ శక్తి కొలది కొన్తధనము ఆచార్యుని కొసజ్జి ప్రతిమను, కలశమును గైకొన వచ్చును.]

ఓమ్ తత్సత్

మహా మన్త్రపుష్పమ్

ఓమ్॥ ధాతా పురస్తాద్యముదాజహార । శక్రః ప్రవిద్వాన్ ప్రదిశశ్చతస్రః ।
తమేవమ్ విద్వానమృత ఇహ భవతి ।
నాన్యః పన్థా అయనాయ విద్యతే॥౧॥

ఓమ్ సహస్రశీర్షమ్ దేవమ్ విశ్వాక్షమ్ విశ్వశమ్భువమ్ ।
విశ్వమ్ నారాయణమ్ దేవమక్షరమ్ పరమమ్ పదమ్॥౨॥

విశ్వతః పరమాన్నిత్యమ్ విశ్వమ్ నారాయణగ్ం హరిమ్ ।
విశ్వమేవేదమ్ పురుషస్తద్విశ్వముప జీవతి ॥౩॥

పతిమ్ విశ్వస్యాత్మేశ్వరగ్ం శాశ్వతగ్ం శివమచ్యుతమ్ ।
నారాయణమ్ మహాజ్ఞేయమ్ విశ్వాత్మానమ్ పరాయణమ్ ॥౪॥

నారాయణ పరో జ్యోతిరాత్మా నారాయణః పరః ।
నారాయణ పరమ్ బ్రహ్మతత్త్వమ్ నారాయణః పరః ।
నారాయణ పరో ధ్యాతా ధ్యానమ్ నారాయణః పరః ॥౫॥

యచ్చ కిఞ్చిజ్జగత్సర్వమ్ దృశ్యతే శ్రూయతేఽపి వా ।
అన్తర్బహిశ్చ తత్సర్వమ్ వ్యాప్య నారాయణస్థితః ॥౬॥

అనన్తమవ్యయమ్ కవిగ్ం సముద్రేఽన్తమ్ విశ్వశమ్భువమ్ ।
పద్మకోశప్రతీకాశగ్ం హృదయమ్ చాప్యధోముఖమ్ ॥౭॥

అధో నిష్ట్యా వితస్త్యాన్తే నాభ్యాముపరి తిష్ఠతి ।
జ్వాలమాలాకులమ్ భాతి విశ్వస్యాఽయతనమ్ మహత్॥౮॥

సన్తతగ్ం శిలాభిస్తు లమ్బత్యా కోశసన్నిభమ్ ।
తస్యాన్తే సుషిరగ్ం సూక్ష్మమ్ తస్మిన్ సర్వమ్ ప్రతిష్ఠితమ్॥౯॥

తస్య మధ్యే మహానగ్నిర్విశ్వార్చిర్విశ్వతోముఖః ।
సోఽగ్రభుగ్విభజన్తిష్ఠన్నాహారమజరః కవిః ।
తిర్యగూర్ధ్వమధశ్శాయీ రశ్మయస్తస్య సన్తతా॥౧౦॥

సన్తాపయతి స్వమ్ దేహమాపాదతలమస్తకః ।
తస్య మధ్యే వహ్నిశిఖా అణీయోర్ధ్వా వ్యవస్థితః ॥౧౧॥

నీలతోయదమధ్యస్థాద్విద్యుల్లేఖేవ భాస్వరా ।
నీవారశూకవత్తన్వీ పీతా భాస్వత్యణూపమా ॥౧౨॥

తస్యాశ్శిఖాయా మధ్యే పరమాత్మా వ్యవస్థితః ।
స బ్రహ్మ స శివస్స హరిః సేన్ద్రస్సోఽక్షరః పరమస్స్వరాట్ ॥౧౩॥

యోఽపామ్ పుష్పమ్ వేద । పుష్పవాన్ప్రజావాన్పశుమాన్భవతి ।
చన్ద్రమా వా అపామ్ పుష్పమ్ । పుష్పవాన్ప్రజావాన్పశుమాన్భవతి
॥౧౪॥

య ఏవమ్ వేద । యోఽపామాయతనమ్ వేద । ఆయతనవాన్భవతి ।
అగ్నిర్వా అపామాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి ।
యోఽగ్నేఽరాయతనమ్ వేద । ఆయతనవాన్భవతి ।
ఆపో వా అగ్నేరాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి ॥౧౫॥

య ఏవమ్ వేద । యోఽపామాయతనమ్ వేద । ఆయతనవాన్భవతి ।
వాయుర్వాఽపామాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి ।
యో వాయోరాయతనమ్ వేద । ఆయతనవాన్భవతి ।
ఆపో వై వాయోరాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి ॥౧౬॥

య ఏవమ్ వేద । యోఽపామాయతనమ్ వేద । ఆయతనవాన్భవతి ।
అసౌ వై తపన్నపామాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి ।
యోఽముష్యతపత ఆయతనమ్ వేద । ఆయతనవాన్భవతి ।
ఆపో వా అముష్యతపత ఆయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి ॥౧౭॥

య ఏవమ్ వేద । యో౽పామాయతనమ్ వేద । ఆయతనవాన్భవతి ।
చన్ద్రమా వా అపామాయతనమ్। ఆయతనవాన్భవతి ।
యశ్చన్ద్రమస ఆయతనమ్ వేద । ఆయతనవాన్భవతి ।
ఆపో వై చన్ద్రమస ఆయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి॥౧౮॥

య ఏవమ్ వేద । యో౽పామాయతనమ్ వేద । ఆయతనవాన్భవతి ।
నక్షత్రాణి వా అపామాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి ।
యో నక్షత్రాణామాయతనమ్ వేద । ఆయతనవాన్భవతి ।
ఆపో వై నక్షత్రాణామాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి॥౧౯॥

య ఏవమ్ వేద । యో౽పామాయతనమ్ వేద । ఆయతనవాన్భవతి ।
పర్జన్యో వా అపామాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి ।
యః పర్జన్యస్యాయతనమ్ వేద । ఆయతనవాన్భవతి ।
ఆపో వై పర్జన్యస్యాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి ॥౨౦॥

య ఏవమ్ వేద । యో౽పామాయతనమ్ వేద । ఆయతనవాన్భవతి ।
సమ్వత్సరో వా అపామాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి ।
యస్సమ్వత్సరస్యాయతనమ్ వేద । ఆయతనవాన్భవతి ।
ఆపో వై సమ్వత్సరస్యాయతనమ్ । ఆయతనవాన్భవతి।

య ఏవమ్ వేద । యోఽప్సునావమ్ ప్రతిష్ఠితామ్ వేద ।

ప్రత్యేవతిష్ఠతి ॥౨౧॥

కిన్తద్విష్ణోర్బలమాహుః । కా దీప్తిః కిమ్ పరాయణమ్ ।

ఏకో యద్ధారయద్దేవః । రేజతీ రోదసీ ఉభే ॥౨౨॥

వాతాద్విష్ణోర్బలమాహుః । అక్షరాద్దీప్తిరుచ్యతే ।

త్రిపదాద్ధారయద్దేవః । యద్విష్ణోరేకముత్తమమ్ ॥౨౩॥

ఆ తనుష్వ ప్ర తనుష్వ । ఉద్ధమాధమసన్ధమ।

ఆదిత్యే చన్ద్రవర్ణానామ్ । గర్భమాధేహి యః పుమాన్॥౨౪॥

ఇతస్సిక్తగ్ం సూర్యగతమ్ । చన్ద్రమసే రసమ్ కృధి ।

వారాదమ్ జనయాగ్రేఽగ్నిమ్ । య ఏకో రుద్ర ఉచ్యతే ॥౨౫॥

ఓమ్ పురుషస్య విద్మహే సహస్రాక్షస్య మహాదేవస్య ధీమహి ।

తన్నో రుద్రః ప్రచోదయాత్ ॥౨౬॥

ఓమ్ తత్పురుషాయ విద్మహే మహాదేవాయ ధీమహి ।

తన్నో రుద్రః ప్రచోదయాత్ ॥౨౭॥

ఓమ్ తత్పురుషాయ విద్మహే వక్రతుణ్డాయ ధీమహి ।
తన్నో దన్తిః ప్రచోదయాత్ ॥౨౮॥

ఓమ్ తత్పురుషాయ విద్మహే చక్రతుణ్డాయ ధీమహి ।
తన్నో నన్దిః ప్రచోదయాత్ ॥౨౯॥

ఓమ్ తత్పురుషాయ విద్మహే మహాసేనాయ ధీమహి ।
తన్నష్షణ్ముఖః ప్రచోదయాత్ ॥౩౦॥

ఓమ్ తత్పురుషాయ విద్మహే సువర్ణపక్షాయ ధీమహి ।
తన్నో గరుడః ప్రచోదయాత్ ॥౩౧॥

ఓమ్ వేదాత్మనాయ విద్మహే హిరణ్యగర్భాయ ధీమహి ।
తన్నో బ్రహ్మ ప్రచోదయాత్ ॥౩౨॥

ఓమ్ నారాయణాయ విద్మహే వాసుదేవాయ ధీమహి ।
తన్నో విష్ణుః ప్రచోదయాత్ ॥౩౩॥

ఓమ్ వజ్రనఖాయ విద్మహే తీక్ష్ణదగ్గ్స్ట్రాయ ధీమహి ।
తన్నో నారసిగ్ంహః ప్రచోదయాత్॥౩౪॥

ఓమ్ భాస్కరాయ విద్మహే మహద్ద్యుతికరాయ ధీమహి ।
తన్నో ఆదిత్యః ప్రచోదయాత్ ॥౩౫॥

ఓమ్ వైశ్వానరాయ విద్మహే లాలీలాయ ధీమహి।
తన్నో అగ్నిః ప్రచోదయాత్ ॥౩౬॥

ఓమ్ కాత్యాయనాయ విద్మహే కన్యకుమారి ధీమహి ।
తన్నో దుర్గిః ప్రచోదయాత్ ॥౩౭॥

ఓమ్ జాతవేదసే సునవామ సోమమరాతీయతో నిదహాతి వేదః।
స నః పర్షదతి దుర్గాణి విశ్వా నావేవ సిన్ధుమ్ దురితాఽత్యగ్నిః ॥౩౮॥

తామగ్నివర్ణామ్ తపసా జ్వలన్తీమ్ వైరోచనీమ్ కర్మఫలేషు జుష్టామ్ ।
దుర్గామ్ దేవీగ్ం శరణమహమ్ ప్రపద్యే సుతరసి తరసే నమః ॥౩౯॥

అగ్నే త్వమ్ పారయా నవ్యో అస్మాన్థ్స్వస్తిభిరతి దుర్గాణి విశ్వా ।
పూశ్చ పృథ్వీ బహులా న ఉర్వీ భవా తోకాయ తనయాయ శంయోః॥
౪౦॥

విశ్వాని నో దుర్గహా జాతవేదస్సిన్ధున్న నావా దురితాఽతిపర్షి ।
అగ్నే అత్రివన్మనసా గృణానోఽస్మాకమ్ బోధ్యవితా తనూనామ్ ॥౪౧॥

పృతనాజితగ్ం సహమానముగ్రమగ్నిగ్ం హువేమ పరమాథ్సధస్థాత్ ।

స నః పర్షదతి దుర్గాణి విశ్వా క్షామద్దేవో అతిదురితాఽత్యగ్నిః॥౪౨॥

ప్రత్నోషి కమీడ్యో అధ్వరేషు సనాచ్చ హోతా నవ్యశ్చ సత్సి।

స్వాఞ్చాగ్నే తనువమ్ పిప్రయస్వాస్మభ్యమ్ చ సౌభగమాయజస్వ

॥౪౩॥

గోభిర్జుష్టమయుజో నిషిక్తన్తవేన్ద్ర విష్ణోరనుసఞ్చరేమ ।

నాకస్య పృష్ఠమభి సమ్వసానో వైష్ణవీమ్ లోక ఇహ మాదయన్తామ్

॥౪౪॥

ఓమ్ కాత్యాయనాయ విద్మహే కన్యకుమారీ ధీమహి ।

తన్నో దుర్గిః ప్రచోదయాత్ ॥౪౫॥

సహస్రపరమా దేవీ శతమూలా శతాఙ్కురా ।

సర్వగ్ం హరతు మే పాపమ్ దూర్వా దుస్స్వప్ననాశనీ ॥౪౬॥

కాణ్డాత్కాణ్డాత్ప్రరోహన్తీ పరుషః పరుషః పరి ।

ఏవా నో దూర్వే ప్రతను సహస్రేణ శతేన చ ।

యా శతేన ప్రతనోషి సహస్రేణ విరోహసి ॥౪౭॥

తస్యాస్తే దేవీష్టకే విధేమ హవిషా వయమ్ ।
అశ్వక్రాన్తే రథక్రాన్తే విష్ణుక్రాన్తే వసున్ధరా ॥౪౮॥

శిరసా ధారయిష్యామి రక్షస్వ మామ్ పదే పదే ।
భూమిర్ధేనుర్ధరణీ లోకధారిణీ ॥౪౯॥

ఉద్ధృతాఽసి వరాహేణ కృష్ణేన శతబాహునా ।
మృత్తికే హన మే పాపమ్ యన్మయా దుష్కృతమ్ కృతమ్ ॥౫౦॥

మృత్తికే బ్రహ్మదత్తాఽసి కాశ్యపేనాభిమన్త్రితా ।
మృత్తికే దేహి మే పుష్టిమ్ త్వయి సర్వమ్ ప్రతిష్ఠితమ్ ॥౫౧॥

మృత్తికే ప్రతిష్ఠితే సర్వమ్ తన్మే నిర్ణుద మృత్తికే ।
తయా హతేన పాపేన గచ్ఛామి పరమామ్ గతిమ్ ॥౫౨॥

ఓమ్ నిధనపతయే నమః । ఓమ్ నిధనపతాన్తికాయ నమః ।

ఓమ్ ఊర్ధ్వాయ నమః । ఓమ్ ఊర్ధ్వలిఙ్గాయ నమః ।

ఓమ్ హిరణ్యాయ నమః । ఓమ్ హిరణ్యలిఙ్గాయ నమః ।

ఓమ్ సువర్ణాయ నమః । ఓమ్ సువర్ణలిఙ్గాయ నమః ।

ఓమ్ దివ్యాయ నమః । ఓమ్ దివ్యలిఙ్గాయ నమః ।

ఓమ్ భవాయ నమః । ఓమ్ భవలిఙ్గాయ నమః ।

ఓమ్ శర్వాయ నమః । ఓమ్ శర్వలిఙ్గాయ నమః ।

ఓమ్ శివాయ నమః । ఓమ్ శివలిఙ్గాయ నమః ।

ఓమ్ జ్వలాయ నమః । ఓమ్ జ్వలలిఙ్గాయ నమః ।

ఓమ్ ఆత్మాయ నమః । ఓమ్ ఆత్మలిఙ్గాయ నమః ।

ఓమ్ పరమాయ నమః । ఓమ్ పరమలిఙ్గాయ నమః ।

ఏతత్సోమస్య సూర్యస్య సర్వలిఙ్గగ్ స్థాపయతి పాణిమన్త్రమ్ పవిత్రమ్ ॥౫౩॥

ఓమ్ సద్యోజాతమ్ ప్రపద్యామి సద్యోజాతాయ వై నమో నమః । భవే భవే నాతిభవే భవస్వ మామ్ । భవోద్భవాయ నమః ॥౫౪॥

ఓమ్ వామదేవాయ నమో జ్యేష్ఠాయ నమః శ్రేష్ఠాయ నమో రుద్రాయ నమః కాలాయ నమః కలవికరణాయ నమో బలవికరణాయ నమో బలాయ నమో బలప్రమథనాయ నమస్సర్వభూతదమనాయ నమో మనోన్మనాయనమః॥౫౫॥

ఓమ్ అఘోరేభ్యోఽథ ఘోరేభ్యో ఘోరఘోరతరేభ్యః।
సర్వేభ్యస్సర్వ శర్వేభ్యో నమస్తే అస్తు రుద్రరూపేభ్యః ॥౨౫॥

ఓమ్ తత్పురుషాయ విద్మహే మహాదేవాయ ధీమహి।
తన్నో రుద్రః ప్రచోదయాత్॥౨౬॥

నమో హిరణ్యబాహవే హిరణ్యవర్ణాయ హిరణ్యరూపాయ
హిరణ్యపతయేఽమ్బికా పతయే ఉమాపతయే పశుపతయే నమో
నమః ॥౨౭॥

ఓమ్ ఋతగ్ం సత్యమ్ పరమ్బ్రహ్మ పురుషమ్ కృష్ణపిఙ్గళమ్ ।
ఊర్ధ్వరేతమ్ విరూపాక్షమ్ విశ్వరూపాయ వై నమో నమః ॥౨౮॥
ఓమ్ రాజాధిరాజాయ ప్రసహ్య సాహినే ।
నమో వయమ్ వైశ్రవణాయ కుర్మహే ।
స మే కామాన్ కామకామాయ మహ్యమ్।
కామేశ్వరో వైశ్రవణో దదాతు ।
కుబేరాయ వైశ్రవణాయ । మహారాజాయ నమః ॥౨౯॥

ఓమ్ తద్బ్రహ్మ। ఓమ్ తద్వాయుః । ఓమ్ తదాత్మా। ఓమ్ తథ్సత్యమ్ ।
ఓమ్ తథ్సర్వమ్ । ఓమ్ తత్పురోర్నమః । అన్తశ్చరతి భూతేషు
గుహాయామ్ విశ్వమూర్తిషు । త్వమ్ యజ్ఞస్త్వమ్
వషట్కారస్త్వమిన్ద్రస్త్వగ్ం రుద్రస్త్వమ్ విష్ణుస్త్వమ్ బ్రహ్మ త్వమ్
ప్రజాపతిః । త్వమ్ తదా ఆపో జ్యోతీ రసోఽమృతమ్ బ్రహ్మ
భూర్భువస్సువరోమ్॥౬౦॥

ఓమ్ స్వస్తి సామ్రాజ్యమ్ భోజ్యమ్ స్వారాజ్యమ్ వైరాజ్యమ్
పారమేష్ఠ్యమ్ రాజ్యమ్ మహారాజ్య మాధిపత్యమయమ్ సమన్త పర్యా
ఈస్యాత్ ॥౬౧॥

స్సార్వభౌమ స్సార్వాయుషః । ఆన్తాతాపరార్ధాత్ ।
పృథివ్యై సముద్రపర్యన్తాయా ఏకరాదితి । తదప్యేష శ్లోకో భవతి॥౬౨॥

మరుతః పరివేష్టారో మరుత్తస్యావసన్గృహే ।
ఆవిక్షితస్య కామప్రే ర్విశ్వేదేవాస్సభాసద ఇతి॥౬౩॥

అథైతమ్ విష్ణవే చరుమ్ నిర్వపతి । యజ్ఞో వై విష్ణుః । యజ్ఞ ఏవాన్తతః ప్రతితిష్ఠతి । సోఽత్ర జుహోతి । విష్ణవే స్వాహా యజ్ఞాయ స్వాహా । ప్రతిష్ఠాయై స్వాహేతి ॥౬౪॥

ఓమ్ నారాయణాయ విద్మహే వాసుదేవాయ ధీమహి।
తన్నో విష్ణుః ప్రచోదయాత్ ॥౬౫॥

ఓమ్ మహాదేవ్యై చ విద్మహే విష్ణుపత్న్యై చ ధీమహి ।
తన్నో లక్ష్మీః ప్రచోదయాత్ ॥౬౬॥

ఓమ్ హంసహంసాయ విద్మహే పరమహంసాయ ధీమహి ।
తన్నో హంసః ప్రచోదయాత్ ॥౬౭॥

ఓమ్ కాత్యాయనాయ విద్మహే కన్యకుమారి ధీమహి ।
తన్నో దుర్గిః ప్రచోదయాత్ ॥౬౮॥

ఓమ్ ఈశానస్సర్వవిద్యానామీశ్వరస్సర్వభూతానామ్
బ్రహ్మాధిపతిర్బ్రహ్మణోఽధిపతిర్బ్రహ్మా శివో మే అస్తు సదాశివోమ్ ॥౬౯॥

ఓమ్ ప్ర ణో దేవీ సరస్వతీ వాజేభిర్వాజినీవతీ ధీనామవిత్ర్యవతు॥౭౦॥

ఆ నో దివో బృహతః పర్వతాదా సరస్వతీ యజతాగన్తు యజ్ఞమ్ ।
హవమ్ దేవీ జుజుషాణా ఘృతాచీ శగ్మామ్ నో వాచముశతీ శృణోతు।
చోదయిత్రీ సూనృతానామ్ చేతన్తీ సుమతీనామ్ । యజ్ఞమ్ దధే
సరస్వతీ। పావీరవీ కన్యా చిత్రాయుస్సరస్వతీ వీరపత్నీ ధియమ్ ధాత్ ।
గ్నాభిరచ్ఛిద్రగ్ం శరణగ్ం సజోషా దురాధర్షమ్ గృణతే శర్మ యగ్ం
సత్॥౨౦॥

సక్తుమివ తితఉనా పునన్తో యత్ర ధీరా మనసా వాచమక్రత ।
అత్రా సఖాయస్సఖ్యాని జానతే భద్రైషామ్ లక్ష్మీర్నిహితాధి వాచి।
గౌరీ మిమాయ సలిలాని తక్షత్యేకపదీ ద్విపదీ సా చతుష్పదీ।
అష్టాపదీ నవపదీ బభూవుషీ సహస్రాక్షరా పరమే వ్యోమన్ ॥౨౧॥

కామోఽకార్షీన్నమో నమః । కామోకార్షీత్కామః కరోతి నాహమ్
కరోమి కామః కర్తా నాహమ్ కర్తా కామః కారయితా నాహమ్
కారయితాః ఏష తే కామ కామాయ స్వాహా ॥౨౩॥

మన్యురకార్షీన్నమో నమః । మన్యురకార్షీన్మన్యుః కరోతి నాహమ్
కరోమి మన్యుః కర్తా నాహమ్ కర్తా మన్యుః కారయితా నాహమ్
కారయితా ఏష తే మన్యో మన్యవే స్వాహా ॥౨౪॥

యా సా పద్మాసనస్థా విపులకటితటీ పద్మపత్రాయతాక్షీ।
గమ్భీరావర్తనాభిస్తనభరనమితా శుభ్రవస్త్రోత్తరీయా ॥౭౫॥

లక్ష్మీర్దివ్యైర్గజేన్ద్రైర్మణిగణఖచితైస్స్నాపితా హేమకుమ్భైః ।
నిత్యమ్ సాపద్మహస్తా మమ వసతు గృహే సర్వమాఙ్గళ్యయుక్తా॥౭౬॥

లక్ష్మీమ్ క్షీరసముద్రరాజతనయామ్ శ్రీరఙ్గధామేశ్వరీమ్ ।
దాసీభూతసమస్తదేవవనితామ్ లోకైకదీపాఙ్కురామ్ ॥౭౭॥

శ్రీమన్మన్దకటాక్షలబ్ధవిభవబ్రహ్మేన్ద్రగఙ్గాధరామ్ ।
త్వామ్ త్రైలోక్య కుటుమ్బినీమ్ సరసిజామ్ వన్దే ముకున్ద ప్రియామ్
॥౭౮॥

సిద్ధలక్ష్మీర్మోక్షలక్ష్మీర్జయలక్ష్మీస్సరస్వతీ ।
శ్రీర్లక్ష్మీర్వరలక్ష్మీశ్చ ప్రసన్నా మమ సర్వదా ॥౭౯॥

వరాఙ్కుశౌ పాశమభీతిముద్రాఙ్కరైర్వహన్తీమ్ కమలాసనస్థామ్ ।
బాలార్కకోటి ప్రతిభామ్ త్రినేత్రామ్ భజేఽహమమ్బామ్ జగదీశ్వరీమ్
తామ్॥౮౦॥

సర్వమఙ్గళమాఙ్గళ్యే శివే సర్వార్థసాధికే ।
శరణ్యే త్ర్యమ్బకే దేవి నారాయణి నమోస్తుతే ॥౮౧॥

ఓమ్ మహాదేవ్యై చ విద్మహే విష్ణుపత్నై చ ధీమహి ।
తన్నో లక్ష్మీః ప్రచోదయాత్॥౮౨॥

యో దేవానామ్ ప్రథమమ్ పురస్తాద్విశ్వా ధియో రుద్రో మహర్షిః ।
హిరణ్యగర్భమ్ పశ్యత జాయమానగ్ం స నో దేవశ్శుభయా స్మృత్యా
సమ్యునక్తు । యస్మాత్పరమ్ నాపరమస్తి కిఞ్చిద్యస్మాన్నాణీయో న
జ్యాయోఽస్తి కశ్చిత్ । వృక్ష ఇవ స్తబ్ధో దివి తిష్ఠత్యేకస్తేనేదమ్ పూర్ణమ్
పురుషేణ సర్వమ్ ॥౮౩॥

న కర్మణా న ప్రజయా ధనేన త్యాగేనైకే అమృతత్వమానశుః ।
పరేణ నాకమ్ నిహితమ్ గుహాయామ్ విభ్రాజదేతద్యతయో
విశన్తి॥౮౪॥

వేదాన్తవిజ్ఞానసునిశ్చితార్థాస్సంన్యాసయోగాద్యతయశుద్ధసత్త్వాః ।
తే బ్రహ్మలోకే తు పరాన్తకాలే పరామృతాత్పరిముచ్యన్తి సర్వే ॥౮౫॥

దహ్రమ్ విపాపమ్ పరమేశ్మభూతమ్ యత్పుణ్డరీకమ్

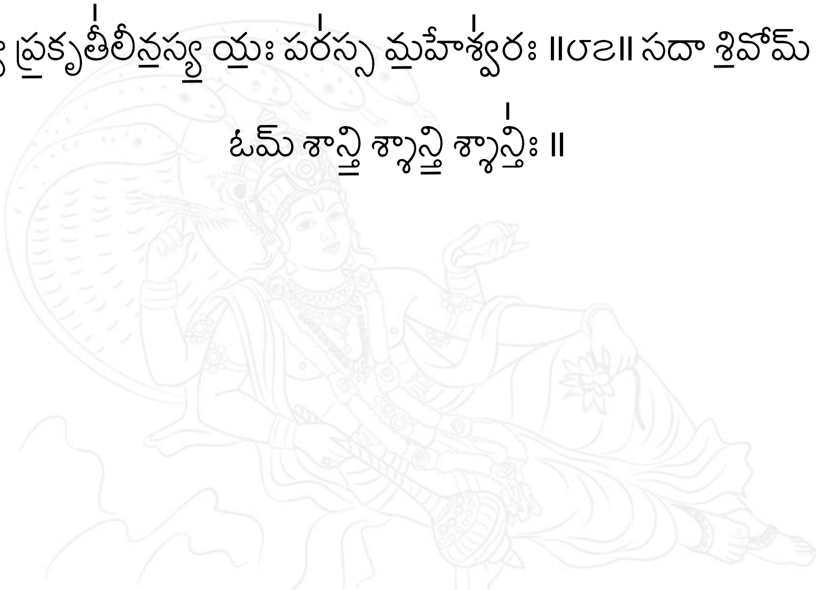
పురమధ్యసగ్ంస్థమ్ । తత్రాపి దహ్రమ్ గగనమ్ విశోకస్తస్మిన్

యదన్తస్తదుపాసితవ్యమ్॥౮౬॥

యో వేదాదౌ స్వరః ప్రోక్తో వేదాన్తే చ ప్రతిష్ఠితః ।

తస్య ప్రకృతీలీనస్య యః పరస్స మహేశ్వరః ॥౮౭॥ సదా శివోమ్ ॥

ఓమ్ శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః ॥

శ్రీ సత్యనారాయణాష్టోత్తరశతనామావళి

ఓం సత్యదేవాయ నమః ।
ఓం సత్యాత్మనే నమః ।
ఓం సత్యభూతాయ నమః ।
ఓం సత్యపురుషాయ నమః ।
ఓం సత్యనాథాయ నమః ।
ఓం సత్యసాక్షిణే నమః ।
ఓం సత్యయోగాయ నమః ।
ఓం సత్యజ్ఞానాయ నమః ।
ఓం సత్యజ్ఞానప్రియాయ నమః । ౯

ఓం సత్యనిధయే నమః ।
ఓం సత్యసమ్భవాయ నమః ।
ఓం సత్యప్రభువే నమః ।
ఓం సత్యేశ్వరాయ నమః ।
ఓం సత్యకర్మణే నమః ।
ఓం సత్యపవిత్రాయ నమః ।
ఓం సత్యమంగలాయ నమః ।
ఓం సత్యగర్భాయ నమః ।
ఓం సత్యప్రజాపతయే నమః । ౧౮

ఓం సత్యవిక్రమాయ నమః ।
ఓం సత్యసిద్ధాయ నమః ।
ఓం సత్యాచ్యుతాయ నమః ।
ఓం సత్యవీరాయ నమః ।
ఓం సత్యబోధాయ నమః ।
ఓం సత్యధర్మాయ నమః ।
ఓం సత్యాగ్రజాయ నమః ।
ఓం సత్యసంతుష్టాయ నమః ।
ఓం సత్యవరాహాయ నమః । ౨౭

ఓం సత్యపారాయణాయ నమః ।
ఓం సత్యపూర్ణాయ నమః ।
ఓం సత్యౌషధాయ నమః ।
ఓం సత్యశాశ్వతాయ నమః ।
ఓం సత్యప్రవర్ధనాయ నమః ।
ఓం సత్యవిభవే నమః ।
ఓం సత్యజ్యేష్ఠాయ నమః ।
ఓం సత్యశ్రేష్ఠాయ నమః ।
ఓం సత్యవిక్రమిణే నమః । ౩౬

ఓం సత్యధన్వినే నమః ।
ఓం సత్యమేధాయ నమః ।
ఓం సత్యాధీశాయ నమః ।
ఓం సత్యక్రతవే నమః ।
ఓం సత్యకాలాయ నమః ।
ఓం సత్యవత్సలాయ నమః ।
ఓం సత్యవసవే నమః ।
ఓం సత్యమేఘాయ నమః ।
ఓం సత్యరుద్రాయ నమః । ౪౫

ఓం సత్యబ్రహ్మణే నమః ।
ఓం సత్యామృతాయ నమః ।
ఓం సత్యవేదాఙ్గాయ నమః ।
ఓం సత్యచతురాత్మనే నమః ।
ఓం సత్యభోక్త్రే నమః ।
ఓం సత్యశుచయే నమః ।
ఓం సత్యార్జితాయ నమః ।
ఓం సత్యేంద్రాయ నమః ।
ఓం సత్యసంగరాయ నమః । ౫౪

ఓం సత్యస్వర్గాయ నమః ।
ఓం సత్యనియమాయ నమః ।
ఓం సత్యమేధాయ నమః ।
ఓం సత్యవేద్యాయ నమః ।
ఓం సత్యపీయూషాయ నమః ।
ఓం సత్యమాయాయ నమః ।
ఓం సత్యమోహాయ నమః ।
ఓం సత్యసురానందాయ నమః ।
ఓం సత్యసాగరాయ నమః । ౬౩

ఓం సత్యతపసే నమః ।
ఓం సత్యసింహాయ నమః ।
ఓం సత్యమృగాయ నమః ।
ఓం సత్యలోకపాలకాయ నమః ।
ఓం సత్యస్థితాయ నమః ।
ఓం సత్యదిక్పాలకాయ నమః ।
ఓం సత్యధనుర్ధరాయ నమః ।
ఓం సత్యామ్బుజాయ నమః ।
ఓం సత్యవాక్యాయ నమః । ౭౨

ఓం సత్యగురవే నమః ।
ఓం సత్యన్యాయాయ నమః ।
ఓం సత్యసాక్షిణే నమః ।
ఓం సత్యసంవృతాయ నమః ।
ఓం సత్యసమ్ప్రదాయ నమః ।
ఓం సత్యవహ్నయే నమః ।
ఓం సత్యవాయువే నమః ।
ఓం సత్యశిఖరాయ నమః ।
ఓం సత్యానందాయ నమః । ౮౧

ఓం సత్యాధిరాజాయ నమః ।
ఓం సత్యశ్రీపాదాయ నమః ।
ఓం సత్యగుహ్యాయ నమః ।
ఓం సత్యోదరాయ నమః ।
ఓం సత్యహృదయాయ నమః ।
ఓం సత్యకమలాయ నమః ।
ఓం సత్యనాలాయ నమః ।
ఓం సత్యహస్తాయ నమః ।
ఓం సత్యబాహవే నమః । ౯౦

ఓం సత్యముఖాయ నమః ।
ఓం సత్యజిహ్వాయ నమః ।
ఓం సత్యదౌంష్ట్రాయ నమః ।
ఓం సత్యనాసికాయ నమః ।
ఓం సత్యశ్రోత్రాయ నమః ।
ఓం సత్యచక్షసే నమః ।
ఓం సత్యశిరసే నమః ।
ఓం సత్యముకుటాయ నమః ।
ఓం సత్యామ్బరాయ నమః । ౯౯

ఓం సత్యాభరణాయ నమః ।
ఓం సత్యాయుధాయ నమః ।
ఓం సత్యశ్రీవల్లభాయ నమః ।
ఓం సత్యగుప్తాయ నమః ।
ఓం సత్యపుష్కరాయ నమః ।
ఓం సత్యాధ్రిదాయ నమః ।
ఓం సత్యభామావతారకాయ నమః ।
ఓం సత్యగృహరూపిణే నమః ।
ఓం సత్యప్రహరణాయుధాయ నమః । ౧౦౮

॥ ఇతి శ్రీసత్యనారాయణాష్టోత్తరశతనామావలిః ॥

శ్రీరామ-పటాభిషేక

శిరస్యఞ్జలిమాధాయ కైకేయీనన్దివర్ధనః ।
బభాషే భరతో జ్యేష్ఠం రామం సత్యపరాక్రమమ్ ॥ ౧॥

పూజితా మామికా మాతా దత్తం రాజ్యమిదం మమ ।
తద్దదామి పునస్తుభ్యం యథా త్వమదదా మమ ॥ ౨॥

ధురమేకాకినా న్యస్తాం వృషభేణ బలీయసా ।
కిశోరవద్ గురుం భారం న వోఢుమహముత్సహే ॥ ౩॥

వారివేగేన మహతా భిన్నః సేతురివ క్షరన్ ।
దుర్బన్ధనమిదం మన్యే రాజ్యచ్ఛిద్రమసంవృతమ్ ॥ ౪॥

గతిం ఖర ఇవాశ్వస్య హంసస్యేవ చ వాయసః ।
నాన్వేతుముత్సహే వీర తవ మార్గమరిన్దమ ॥ ౫॥

యథా చారోపితో వృక్షో జాతశ్చాన్తర్నివేశనే ।
మహానపి దురారోహో మహాస్కన్ధః ప్రశాఖవాన్ ॥ ౬॥

శీర్యత పుష్పితో భూత్వా న ఫలాని ప్రదర్శయన్ ।
తస్య నానుభవేదర్థం యస్య హేతోః స రోపితః ॥ ౭॥

ఏషోపమా మహాబాహో త్వమర్థం వేత్తుమర్హసి ।
యద్యస్మాన్ మనుజేన్ద్రత్వం భర్తా భృత్యాన్ న శాధి హి ॥ ౮॥

జగదద్యాభిషిక్తం త్వామనుపశ్యతు రాఘవ ।
ప్రతపన్తమివాదిత్యం మధ్యాహ్నే దీప్తతేజసమ్ ॥ ౯॥

తూర్యసఙ్ఘాతనిర్ఘోషైః కాఞ్చీనూపురనిఃస్వనైః ।
మధురైర్గీతశబ్దైశ్చ ప్రతిబుధ్యస్వ శేష్వ చ ॥ ౧౦॥

యావదావర్తతే చక్రం యావతీ చ వసున్ధరా ।
తావత్ త్వమిహ లోకస్య స్వామిత్వమనువర్తయ ॥ ౧౧॥

భరతస్య వచః శ్రుత్వా రామః పరపురఞ్జయః ।
తథేతి ప్రతిజగ్రాహ నిషసాదాసనే శుభే ॥ ౧౨॥

తతః శత్రుఘ్నవచనాన్నిపుణాః శ్మశ్రువర్ధనాః ।
సుఖహస్తాః సుశీఘ్రాశ్చ రాఘవం పర్యవారయన్ ॥ ౧౩॥

పూర్వం తు భరతే స్నాతే లక్ష్మణే చ మహాబలే ।
సుగ్రీవే వానరేన్ద్రే చ రాక్షసేన్ద్రే విభీషణే ॥ ౧౪॥

విశోధితజటః స్నాతశ్చిత్రమాల్యానులేపనః ।
మహార్హవసనోపేతస్తస్థౌ తత్ర శ్రియా జ్వలన్ ॥ ౧౫॥

ప్రతికర్మ చ రామస్య కారయామాస వీర్యవాన్ ।
లక్ష్మణస్య చ లక్ష్మీవానిక్ష్వాకుకులవర్ధనః ॥ ౧౬॥

ప్రతికర్మ చ సీతాయాః సర్వా దశరథస్త్రియః ।
ఆత్మనైవ తదా చక్రుర్మనస్విన్యో మనోహరమ్ ॥ ౧౭॥

తతో వానరపత్నీనాం సర్వాసామేవ శోభనమ్ ।
చకార యత్నాత్ కౌసల్యా ప్రహృష్టా పుత్రవత్సలా ॥ ౧౮॥

తతః శత్రుఘ్నవచనాత్ సుమన్త్రో నామ సారథిః ।
యోజయిత్వాఽభిచక్రామ రథం సర్వాఙ్గశోభనమ్ ॥ ౧౯॥

అగ్న్యర్కామలసఙ్కాశం దివ్యం దృష్ట్వా రథం స్థితమ్ ।
ఆరురోహ మహాబాహూ రామః పరపురఞ్జయః ॥ ౨౦॥

సుగ్రీవో హనుమాంశ్చైవ మహేన్ద్రసదృశద్యుతీ ।
స్నాతౌ దివ్యనిభైర్వస్త్రైర్జగ్మతుః శుభకుణ్డలౌ ॥ ౨౧॥

సర్వాభరణజుష్టాశ్చ యయుస్తాః శుభకుణ్డలాః ।
సుగ్రీవపత్న్యః సీతా చ ద్రష్టుం నగరముత్సుకాః ॥ ౨౨॥

అయోధ్యాయాం చ సచివా రాజ్ఞో దశరథస్య చ ।
పురోహితం పురస్కృత్య మన్త్రయామాసురర్థవత్ ॥ ౨౩॥

అశోకో విజయశ్చైవ సిద్ధార్థశ్చ సమాహితాః ।
మన్త్రయన్ రామవృద్ధ్యర్థమృద్ధ్యర్థం నగరస్య చ ॥ ౨౪॥

సర్వమేవాభిషేకార్థం జయార్హస్య మహాత్మనః ।
కర్తుమర్హథ రామస్య యద్ యన్మఙ్గలపూర్వకమ్ ॥ ౨౫॥

ఇతి తే మన్త్రిణః సర్వే సన్దిశ్య చ పురోహితః ।
నగరాన్నిర్యయుస్తూర్ణం రామదర్శనబుద్ధయః ॥ ౨౬॥

ఇతి తే మన్త్రిణః సర్వే సన్దిశ్య చ పురోహితః ।
నగరాన్నిర్యయుస్తూర్ణం రామదర్శనబుద్ధయః ॥ ౨౬॥

హరియుక్తం సహస్రాక్షో రథమిన్ద్ర ఇవానఘః ।
ప్రయయౌ రథమాస్థాయ రామో నగరముత్తమమ్ ॥ ౨౭॥

జగ్రాహ భరతో రశ్మీన్ శత్రుఘ్నశ్ఛత్రమాదదే ।
లక్ష్మణో వ్యజనం తస్య మూర్ధ్ని సంవీజయంస్తదా ॥ ౨౮॥

శ్వేతం చ వాలవ్యజనం జగృహే పరితః స్థితః ।
అపరం చన్ద్రసఙ్కాశం రాక్షసేన్ద్రో విభీషణః ॥ ౨౯॥

ఋషిసఙ్ఘైస్తదాఽఽకాశే దేవైశ్చ సమరుద్గణైః ।
స్తూయమానస్య రామస్య శుశ్రువే మధురధ్వనిః ॥ ౩౦॥

తతః శత్రుఞ్జయం నామ కుఞ్జరం పర్వతోపమమ్ ।
ఆరురోహ మహాతేజాః సుగ్రీవః ప్లవగర్షభః ॥ ౩౧॥

నవ నాగసహస్రాణి యయురాస్థాయ వానరాః ।
మానుషం విగ్రహం కృత్వా సర్వాభరణభూషితాః ॥ ౩౨॥

శఙ్ఖశబ్దప్రణాదైశ్చ దున్దుభీనాం చ నిఃస్వనైః ।
ప్రయయౌ పురుషవ్యాఘ్రస్తాం పురీం హర్మ్యమాలినీమ్ ॥ ౩౩॥

దదృశుస్తే సమాయాన్తం రాఘవం సపురఃసరమ్ ।
విరాజమానం వపుషా రథేనాతిరథం తదా ॥ ౩౪॥

తే వర్ధయిత్వా కాకుత్థ్సం రామేణ ప్రతినన్దితాః ।
అనుజగ్ముర్మహాత్మానం భ్రాతృభిః పరివారితమ్ ॥ ౩౫॥

అమాత్యైర్బ్రాహ్మణైశ్చైవ తథా ప్రకృతిభిర్వృతః ।
శ్రియా విరురుచే రామో నక్షత్రైరివ చన్ద్రమాః ॥ ౩౬॥

స పురోగామిభిస్తూర్యైస్తాలస్వస్తికపాణిభిః ।
ప్రవ్యాహరద్భిర్ముదితైర్మఙ్గలాని వృతో యయౌ ॥ ౩౭॥

అక్షతం జాతరూపం చ గావః కన్యాః సహద్విజాః ।
నరా మోదకహస్తాశ్చ రామస్య పురతో యయుః ॥ ౩౮॥

సఖ్యం చ రామః సుగ్రీవే ప్రభావం చానిలాత్మజే ।
వానరాణాం చ తత్ కర్మ హ్యాచచక్షేఽథ మన్త్రిణామ్ ॥ ౩౯॥

శ్రుత్వా చ విస్మయం జగ్మురయోధ్యాపురవాసినః ।
వానరాణాం చ తత్కర్మ రాక్షసానాం చ తద్ బలమ్ ।
విభీషణస్య సంయోగమాచచక్షేఽథ మన్త్రిణామ్ ॥ ౪౦॥

ద్యుతిమానేతదాఖ్యాయ రామో వానరసంయుతః ।
హృష్టపుష్టజనాకీర్ణామయోధ్యాం ప్రవివేశ సః ॥ ౪౧॥

తతో హ్యభ్యుచ్ఛ్రయన్ పౌరాః పతాకాశ్చ గృహే గృహే ।
ఐక్ష్వాకాధ్యుషితం రమ్యమాససాద పితుర్గృహమ్ ॥ ౪౨॥

అథాబ్రవీద్ రాజపుత్రో భరతం ధర్మిణాం వరమ్ ।
అర్థోపహితయా వాచా మధురం రఘునన్దనః ॥ ౪౩॥

పితుర్భవనమాసాద్య ప్రవిశ్య చ మహాత్మనః ।
కౌసల్యాం చ సుమిత్రాం చ కైకేయీమభివాద్య చ ॥ ౪౪॥

తచ్చ మద్భవనం శ్రేష్ఠం సాశోకవనికం మహత్ ।
ముక్తావైదూర్యసఙ్కీర్ణం సుగ్రీవాయ నివేదయ ॥ ౪౫॥

తస్య తద్ వచనం శ్రుత్వా భరతః సత్యవిక్రమః ।
హస్తే గృహీత్వా సుగ్రీవం ప్రవివేశ తమాలయమ్ ॥ ౪౬॥

తతస్తైలప్రదీపాంశ్చ పర్యఙ్కాస్తరణాని చ ।
గృహీత్వా వివిశుః క్షిప్రం శత్రుఘ్నేన ప్రచోదితాః ॥ ౪౭॥

ఉవాచ చ మహాతేజాః సుగ్రీవం రాఘవానుజః ।
అభిషేకాయ రామస్య దూతానాజ్ఞాపయ ప్రభో ॥ ౪౮॥

సౌవర్ణాన్ వానరేన్ద్రాణాం చతుర్ణాం చతురో ఘటాన్ ।
దదౌ క్షిప్రం స సుగ్రీవః సర్వరత్నవిభూషితాన్ ॥ ౪౯॥

తథా ప్రత్యూషసమయే చతుర్ణాం సాగరామ్భసామ్ ।
పూర్ణైర్ఘటైః ప్రతీక్షధ్వం తథా కురుత వానరాః ॥ ౫౦॥

ఏవముక్తా మహాత్మానో వానరా వారణోపమాః ।
ఉత్పేతుర్గగనం శీఘ్రం గరుడా ఇవ శీఘ్రగాః ॥ ౫౧॥

జామ్బవాంశ్చ హనూమాంశ్చ వేగదర్శీ చ వానరః ।
ఋషభశ్చైవ కలశాఞ్జలపూర్ణానథానయన్ ॥ ౫౨॥

నదీశతానాం పఞ్చానాం జలం కుమ్భైరుపాహరన్ ।
పూర్వాత్ సముద్రాత్ కలశం జలపూర్ణమథానయత్ ॥ ౫౩॥

సుషేణః సత్త్వసమ్పన్నః సర్వరత్నవిభూషితమ్ ।
ఋషభో దక్షిణాత్తూర్ణం సముద్రాజ్జలమానయత్ ॥ ౫౪॥

రక్తచన్దనశాఖాభిః సంవృతం కాఞ్చనం ఘటమ్ ।
గవయః పశ్చిమాత్ తోయమాజహార మహార్ణవాత్ ॥ ౫౫॥

రత్నకుమ్భేన మహతా శీతం మారుతవిక్రమః ।
ఉత్తరాచ్చ జలం శీఘ్రం గరుడానిలవిక్రమః ॥ ౫౬॥

ఆజహార స ధర్మాత్మానిలః సర్వగుణాన్వితః ।
తతస్తైర్వానరశ్రేష్ఠైరానీతం ప్రేక్ష్య తజ్జలమ్ ॥ ౫౭॥

అభిషేకాయ రామస్య శత్రుఘ్నః సచివైః సహ ।
పురోహితాయ శ్రేష్ఠాయ సుహృద్భ్యశ్చ న్యవేదయత్ ॥ ౫౮॥

తతః స ప్రయతో వృద్ధో వసిష్ఠో బ్రాహ్మణైః సహ ।
రామం రత్నమయే పీఠే ససీతం సంన్యవేశయత్ ॥ ౫౯॥

వసిష్ఠో వామదేవశ్చ జాబాలిరథ కాశ్యపః ।
కాత్యాయనః సుయజ్ఞశ్చ గౌతమో విజయస్తథా ॥ ౬౦॥

అభ్యషిఞ్చన్నరవ్యాఘ్రం ప్రసన్నేన సుగన్ధినా ।
సలిలేన సహస్రాక్షం వసవో వాసవం యథా ॥ ౬౧॥

ఋత్విగ్భిర్బ్రాహ్మణైః పూర్వం కన్యాభిర్మన్త్రిభిస్తథా ।
యోధైశ్చైవాభ్యషిఞ్చంస్తే సమ్ప్రహృష్టైః సనైగమైః ॥ ౬౨॥

సర్వౌషధిరసైశ్చాపి దైవతైర్నభసి స్థితైః ।
చతుర్భిర్లోకపాలైశ్చ సర్వైర్దేవైశ్చ సఙ్గతైః ॥ ౬౩॥

బ్రహ్మణా నిర్మితం పూర్వం కిరీటం రత్నశోభితమ్ ।
అభిషిక్తః పురా యేన మనుస్తం దీప్తతేజసమ్ ॥ ౬౪॥

తస్యాన్వవాయే రాజానః క్రమాద్ యేనాభిషేచితాః ।
సభాయాం హేమక్లృప్తాయాం శోభితాయాం మహాధనైః ॥ ౬౫॥

రత్నైర్నానావిధైశ్చైవ చిత్రితాయాం సుశోభనైః ।
నానారత్నమయే పీఠే కల్పయిత్వా యథావిధి ॥ ౬౬॥

కిరీటేన తతః పశ్చాద్ వసిష్ఠేన మహాత్మనా ।
ఋత్విగ్భిర్భూషణైశ్చైవ సమయోక్ష్యత రాఘవః ॥ ౬౭॥

ఛత్రం తస్య చ జగ్రాహ శత్రుఘ్నః పాణ్డురం శుభమ్ ।
శ్వేతం చ వాలవ్యజనం సుగ్రీవో వానరేశ్వరః ॥ ౬౮॥

అపరం చన్ద్రసఙ్కాశం రాక్షసేన్ద్రో విభీషణః ।
మాలాం జ్వలన్తీం వపుషా కాఞ్చనీం శతపుష్కరామ్ ॥ ౬౯॥

రాఘవాయ దదౌ వాయుర్వాసవేన ప్రచోదితః ।
సర్వరత్నసమాయుక్తం మణిభిశ్చ విభూషితమ్ ॥ ౭౦॥

ముక్తాహారం నరేన్ద్రాయ దదౌ శక్రప్రచోదితః ।
ప్రజగుర్దేవగన్ధర్వా ననృతుశ్చాప్సరోగణాః ॥ ౭౧॥

అభిషేకే తదర్హస్య తదా రామస్య ధీమతః ।
భూమిః సస్యవతీ చైవ ఫలవన్తశ్చ పాదపాః ॥ ౭౨॥

గన్ధవన్తి చ పుష్పాణి బభూవూ రాఘవోత్సవే ।
సహస్రశతమశ్వానాం ధేనూనాం చ గవాం తథా ॥ ౭౩॥

దదౌ శతతంవృషాన్ పూర్వం ద్విజేభ్యో మనుజర్షభః ।
త్రింశత్కోటీర్హిరణ్యస్య బ్రాహ్మణేభ్యో దదౌ పునః ॥ ౭౪॥

నానాభరణవస్త్రాణి మహార్హాణి చ రాఘవః ।
అర్కరశ్మిప్రతీకాశాం కాఞ్చనీం మణివిగ్రహామ్ ॥ ౭౫॥

సుగ్రీవాయ స్రజం దివ్యాం ప్రాయచ్ఛన్మనుజాధిపః ।
వైదూర్యమయచిత్రే చ చన్ద్రరశ్మివిభూషితే ॥ ౭౬॥

వాలిపుత్రాయ ధృతిమానఙ్గదాయాఙ్గదే దదౌ ।
మణిప్రవరజుష్టం తం ముక్తాహారమనుత్తమమ్ ॥ ౭౭॥

సీతాయై ప్రదదౌ రామశ్చన్ద్రరశ్మిసమప్రభమ్ ।
అరజే వాససీ దివ్యే శుభాన్యాభరణాని చ ॥ ౭౮॥

అవేక్షమాణా వైదేహీ ప్రదదౌ వాయుసూనవే ।
అవముచ్యాత్మనః కణ్ఠాద్ధారం జనకనన్దినీ ॥ ౭౯॥

అవైక్షత హరీన్ సర్వాన్ భర్తారం చ ముహుర్ముహుః ।
తామిఙ్గితజ్ఞః సమ్ప్రేక్ష్య బభాషే జనకాత్మజామ్॥ ౮౦॥

ప్రదేహి సుభగే హారం యస్య తుష్టాసి భామిని ।
అథ సా వాయుపుత్రాయ తం హారమసితేక్షణా ॥ ౮౧॥

తేజో ధృతిర్యశో దాక్ష్యం సామర్థ్యం వినయో నయః ।
పౌరుషం విక్రమో బుద్ధిర్యస్మిన్నేతాని నిత్యదా ॥ ౮౨॥

హనూమాంస్తేన హారేణ శుశుభే వానరర్షభః ।
చన్ద్రాంశుచయగౌరేణ శ్వేతాభ్రేణ యథాచలః ॥ ౮౩॥

సర్వే వానరవృద్ధాశ్చ యే చాన్యే వానరోత్తమాః ।
వాసోభిర్భూషణైశ్చైవ యథార్హం ప్రతిపూజితాః ॥ ౮౪॥

విభీషణోఽథపి? సుగ్రీవో హనుమాఞ్జామ్బవాంస్తథా ।
సర్వే వానరముఖ్యాశ్చ రామేణాక్లిష్టకర్మణా ॥ ౮౫॥

యథార్హం పూజితాః సర్వే కామై రత్నైశ్చ పుష్కలైః ।
ప్రహృష్టమనసః సర్వే జగ్మురేవ యథాగతమ్ ॥ ౮౬॥

తతో ద్వివిదమైన్దాభ్యాం నీలాయ చ పరన్తపః ।
సర్వాన్ కామగుణాన్ వీక్ష్య ప్రదదౌ వసుధాధిపః ॥ ౮౭॥

దృష్ట్వా సర్వే మహాత్మానస్తతస్తే వానరర్షభాః ।
విసృష్టాః పార్థివేన్ద్రేణ కిష్కిన్ధాం సముపాగమన్ ॥ ౮౮॥

సుగ్రీవో వానరశ్రేష్ఠో దృష్ట్వా రామాభిషేచనమ్ ।
పూజితశ్చైవ రామేణ కిష్కిన్ధాం ప్రావిశత్పురీమ్ ॥ ౮౯॥

విభీషణోఽపి ధర్మాత్మా సహ తైర్నైరృతర్షభైః ।
లబ్ధ్వా కులధనం రాజా లఙ్కాం ప్రాయాన్మహాయశాః ॥ ౯౦॥

స రాజ్యమఖిలం శాసన్నిహతారిర్మహాయశాః ।
రాఘవః పరమోదారః శశాస పరయా ముదా ।
ఉవాచ లక్ష్మణం రామో ధర్మజ్ఞం ధర్మవత్సలః ॥ ౯౧॥

ఆతిష్ఠ ధర్మజ్ఞ మయా సహేమాం గాం
పూర్వరాజాధ్యుషితాం బలేన ।
తుల్యం మయా త్వం పితృభిర్ధృతా యా
తాం యౌవరాజ్యే ధురముద్వహస్వ ॥ ౯౨॥

సర్వాత్మనా పర్యనునీయమానో
యదా న సౌమిత్రిరుపైతి యోగమ్ ।
నియుజ్యమానో భువి యౌవరాజ్యే
తతోఽభ్యషిఞ్చద్ భరతం మహాత్మా ॥ ౯౩॥

పౌణ్డరీకాశ్వమేధాభ్యాం వాజపేయేన చాసకృత్ ।
అన్యైశ్చ వివిధైర్యజ్ఞైరయజత్ పార్థివాత్మజః ॥ ౯౪॥

రాజ్యం దశసహస్రాణి ప్రాప్య వర్షాణి రాఘవః ।
శతాశ్వమేధానాజహ్రే సదశ్వాన్ భూరిదక్షిణాన్ ॥ ౯౫॥

ఆజానులమ్బిబాహుః స మహావక్షాః ప్రతాపవాన్ ।
లక్ష్మణానుచరో రామః శశాస పృథివీమిమామ్ ॥ ౯౬॥

రాఘవశ్చాపి ధర్మాత్మా ప్రాప్య రాజ్యమనుత్తమమ్ ।
ఈజే బహువిధైర్యజ్ఞైః ససుహృజ్జ్ఞాతిబాన్ధవః ॥ ౯౭॥

న పర్యదేవన్విధవా న చ వ్యాలకృతం భయమ్ ।
న వ్యాధిజం భయం చాసీద్ రామే రాజ్యం ప్రశాసతి ॥ ౯౮॥

నిర్దస్యురభవల్లోకో నానర్థం కఞ్చిదస్పృశత్ ।
న చ స్మ వృద్ధా బాలానాం ప్రేతకార్యాణి కుర్వతే ॥ ౯౯॥

సర్వం ముదితమేవాసీ త్సర్వో ధర్మపరోఽభవత్ ।
రామమేవానుపశ్యన్తో నాభ్యహింసన్ పరస్పరమ్ ॥ ౧౦౦॥

ఆసన్ వర్షసహస్రాణి తథా పుత్రసహస్రిణః ।
నిరామయా విశోకాశ్చ రామే రాజ్యం ప్రశాసతి ॥ ౧౦౧॥

రామో రామో రామ ఇతి ప్రజానామభవన్ కథాః ।
రామభూతం జగదభూద్ రామే రాజ్యం ప్రశాసతి ॥ ౧౦౨॥

నిత్యమూలా నిత్యఫలాస్తరవస్తత్ర పుష్పితాః ।
కామవర్షీ చ పర్జన్యః సుఖస్పర్శశ్చ మారుతః ॥ ౧౦౩॥

బ్రాహ్మణాః క్షత్రియా వైశ్యాః శూద్రా లోభవివర్జితాః ।
స్వకర్మసు ప్రవర్తన్తే తుష్టాః స్వైరేవ కర్మభిః ॥ ౧౦౪॥

ఆసన్ ప్రజా ధర్మపరా రామే శాసతి నానృతాః ।
సర్వే లక్షణసమ్పన్నాః సర్వే ధర్మపరాయణాః ॥ ౧౦౫॥

దశవర్షసహస్రాణి దశవర్షశతాని చ ।
భ్రాతృభిః సహితః శ్రీమాన్ రామో రాజ్యమకారయత్ ॥ ౧౦౬॥

రామాయణ ఫలశ్రుతి

ధర్మ్యం యశస్యమాయుష్యం రాజ్ఞాం చ విజయావహమ్ ।
ఆదికావ్యమిదం చార్షం పురా వాల్మీకినా కృతమ్ ॥ ౧౦౭॥

యః శృణోతి సదా లోకే నరః పాపాత్ ప్రముచ్యతే ।
పుత్రకామశ్చ పుత్రాన్ వై ధనకామో ధనాని చ ॥ ౧౦౮॥

లభతే మనుజో లోకే శ్రుత్వా రామాభిషేచనమ్ ।
మహీం విజయతే రాజా రిపూంశ్చాప్యధితిష్ఠతి ॥ ౧౦౯॥

రాఘవేణ యథా మాతా సుమిత్రా లక్ష్మణేన చ ।
భరతేనే చ కైకేయీ జీవపుత్రాస్తథా స్త్రియః ॥ ౧౧౦॥

భవిష్యన్తి సదానన్దాః పుత్రపౌత్రసమన్వితాః ।
శ్రుత్వా రామాయణమిదం దీర్ఘమాయుశ్చ విన్దతి ॥ ౧౧౧॥

రామస్య విజయం చేమం సర్వమక్లిష్టకర్మణః ।
శృణోతి య ఇదం కావ్యం పురా వాల్మీకినా కృతమ్ ॥ ౧౧౨॥

శ్రద్దధానో జితక్రోధో దుర్గాణ్యతితరత్యసౌ ।
సమాగమ్య ప్రవాసాన్తే రమన్తే సహ బాన్ధవైః ॥ ౧౧౩॥

శృణ్వన్తి య ఇదం కావ్యం పురా వాల్మీకినా కృతమ్ ।
తే ప్రార్థితాన్ వరాన్ సర్వాంర్వాన్ ప్రాప్నువన్తీహ రాఘవాత్ ॥ ౧౧౪॥

శ్రవణేన సురాః సర్వే ప్రీయన్తే సమ్ప్రశృణ్వతామ్ ।
వినాయకాశ్చ శామ్యన్తి గృహే తిష్ఠన్తి యస్య వై ॥ ౧౧౫॥

విజయేత మహీం రాజా ప్రవాసీ స్వస్తిమాన్ భవేత్ ।
స్త్రియో రజస్వలాః శ్రుత్వా పుత్రాన్ సూయురనుత్తమాన్ ॥ ౧౧౬॥

పూజయంశ్చ పఠంశ్చైనమితిహాసం పురాతనమ్ ।
సర్వపాపైః ప్రముచ్యేత దీర్ఘమాయురవాప్నుయాత్ ॥ ౧౧౭॥

ప్రణమ్య శిరసా నిత్యం శ్రోతవ్యం క్షత్రియైర్ద్విజాత్ ।
ఐశ్వర్యం పుత్రలాభశ్చ భవిష్యతి న సంశయః ॥ ౧౧౮॥

రామాయణమిదం కృత్స్నం శృణ్వతః పఠతః సదా ।
ప్రీయతే సతతం రామః స హి విష్ణుః సనాతనః ॥ ౧౧౯॥

ఆదిదేవో మహాబాహుర్హరిర్నారాయణః ప్రభుః ।
సాక్షాద్రామో రఘుశ్రేష్ఠః శేషో లక్ష్మణ ఉచ్యతే ॥ ౧౨౦॥

ఏవమేతత్ పురావృత్తమాఖ్యానం భద్రమస్తు వః ।
ప్రవ్యాహరత విస్రబ్ధం బలం విష్ణోః ప్రవర్ధతామ్ ॥ ౧౨౧॥

దేవాశ్చ సర్వే తుష్యన్తి గ్రహణాచ్ఛ్రవణాత్ తథా ।
రామాయణస్య శ్రవణే తృప్యన్తి పితరః సదా ॥ ౧౨౨॥

భక్త్యా రామస్య యే చేమాం సంహితామృషిణా కృతామ్ ।
యే లిఖన్తీహ చ నరాస్తేషాం వాసస్త్రివిష్టపే ॥ ౧౨౩॥

కుటుమ్బవృద్ధిం ధనధాన్యవృద్ధిం
స్త్రియశ్చ ముఖ్యాః సుఖముత్తమం చ ।
శృత్వా శుభం కావ్యమిదం మహార్థం
ప్రాప్నోతి సర్వాన్ భువి చార్థసిద్ధిమ్ ॥ ౧౨౪॥

ఆయుష్యమారోగ్యకరం యశస్యం
సౌభ్రాతృకం బుద్ధికరం శుభం చ ।
శ్రోతవ్యమేతన్నియమేన సద్భిరాఖ్యానమోజస్కరమృద్ధికామైః ॥౧౨౫॥

॥ ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాణ్డే శ్రీరామపట్టాభిషేకో నామ అష్టావింశత్యధికశతతమః సర్గః ॥

శ్రీవిష్ణుసహస్రనామస్తోత్రమ్

ఓం శ్రీపరమాత్మనే నమః ।

నారాయణం నమస్కృత్య నరం చైవ నరోత్తమమ్ ।
దేవీం సరస్వతీం వ్యాసం తతో జయముదీరయేత్ ॥

ఓం అథ సకలసౌభాగ్యదాయకం శ్రీవిష్ణుసహస్రనామస్తోత్రమ్ ।

హరిః ఓం ॥

శుక్లామ్బరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।
ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేత్ సర్వవిఘ్నోపశాన్తయే ॥ ౧॥

యస్య ద్విరదవక్త్రాద్యాః పారిషద్యాః పరః శతమ్ ।
విఘ్నం నిఘ్నన్తి సతతం విష్వక్సేనం తమాశ్రయే ॥ ౨॥

వ్యాసం వసిష్ఠనప్తారం శక్తేః పౌత్రమకల్మషమ్ ।
పరాశరాత్మజం వన్దే శుకతాతం తపోనిధిమ్ ॥ ౩॥

వ్యాసాయ విష్ణురూపాయ వ్యాసరూపాయ విష్ణవే ।
నమో వై బ్రహ్మనిధయే వాసిష్ఠాయ నమో నమః ॥ ౪॥

అవికారాయ శుద్ధాయ నిత్యాయ పరమాత్మనే ।
సదైకరూపరూపాయ విష్ణవే సర్వజిష్ణవే ॥ ౫॥

యస్య స్మరణమాత్రేణ జన్మసంసారబన్ధనాత్ ।
విముచ్యతే నమస్తస్మై విష్ణవే ప్రభవిష్ణవే ॥ ౬॥

(నమః సమస్తభూతానామాదిభూతాయ భూభృతే ।
అనేకరూపరూపాయ విష్ణవే ప్రభవిష్ణవే ॥)

ఓం నమో విష్ణవే ప్రభవిష్ణవే ॥

శ్రీవైశమ్పాయన ఉవాచ —

శ్రుత్వా ధర్మానశేషేణ పావనాని చ సర్వశః ।
యుధిష్ఠిరః శాన్తనవం పునరేవాభ్యభాషత ॥ ౭॥

యుధిష్ఠిర ఉవాచ —

కిమేకం దైవతం లోకే కిం వాప్యేకం పరాయణమ్ ।
స్తువన్తః కం కమర్చన్తః ప్రాప్నుయుర్మానవాః శుభమ్ ॥ ౮॥

కో ధర్మః సర్వధర్మాణాం భవతః పరమో మతః ।
కిం జపన్ముచ్యతే జన్తుర్జన్మసంసారబన్ధనాత్ ॥ ౯॥

భీష్మ ఉవాచ —

జగత్ప్రభుం దేవదేవమనన్తం పురుషోత్తమమ్ ।
స్తువన్ నామసహస్రేణ పురుషః సతతోత్థితః ॥ ౧౦॥

తమేవ చార్చయన్నిత్యం భక్త్యా పురుషమవ్యయమ్ ।
ధ్యాయన్ స్తువన్ నమస్యంశ్చ యజమానస్తమేవ చ ॥ ౧౧॥

అనాదినిధనం విష్ణుం సర్వలోకమహేశ్వరమ్ ।
లోకాధ్యక్షం స్తువన్నిత్యం సర్వదుఃఖాతిగో భవేత్ ॥ ౧౨॥

బ్రహ్మణ్యం సర్వధర్మజ్ఞం లోకానాం కీర్తివర్ధనమ్ ।
లోకనాథం మహద్భూతం సర్వభూతభవోద్భవమ్ ॥ ౧౩॥

ఏష మే సర్వధర్మాణాం ధర్మోఽధికతమో మతః ।
యద్భక్త్యా పుణ్డరీకాక్షం స్తవైరర్చేన్నరః సదా ॥ ౧౪॥

పరమం యో మహత్తేజః పరమం యో మహత్తపః ।
పరమం యో మహద్బ్రహ్మ పరమం యః పరాయణమ్ ॥ ౧౫॥

పవిత్రాణాం పవిత్రం యో మఙ్గలానాం చ మఙ్గలమ్ ।
దైవతం దైవతానాం చ భూతానాం యోఽవ్యయః పితా ॥ ౧౬॥

యతః సర్వాణి భూతాని భవన్త్యాదియుగాగమే ।
యస్మింశ్చ ప్రలయం యాన్తి పునరేవ యుగక్షయే ॥ ౧౭॥

తస్య లోకప్రధానస్య జగన్నాథస్య భూపతే ।
విష్ణోర్నామసహస్రం మే శృణు పాపభయాపహమ్ ॥ ౧౮॥

యాని నామాని గౌణాని విఖ్యాతాని మహాత్మనః ।
ఋషిభిః పరిగీతాని తాని వక్ష్యామి భూతయే ॥ ౧౯॥

ఋషిర్నామ్నాం సహస్రస్య వేదవ్యాసో మహామునిః ।
ఛన్దోఽనుష్టుప్ తథా దేవో భగవాన్ దేవకీసుతః ॥ ౨౦॥

అమృతాంశూద్భవో బీజం శక్తిర్దేవకీనన్దనః ।
త్రిసామా హృదయం తస్య శాన్త్యర్థే వినియోజ్యతే ॥ ౨౧॥

విష్ణుం జిష్ణుం మహావిష్ణుం ప్రభవిష్ణుం మహేశ్వరమ్ ।
అనేకరూపదైత్యాన్తం నమామి పురుషోత్తమమ్ ॥ ౨౨॥

పూర్వన్యాసః

శ్రీవేదవ్యాస ఉవాచ —

ఓం అస్య శ్రీవిష్ణోర్దివ్యసహస్రనామస్తోత్రమహామన్త్రస్య ।
శ్రీవేదవ్యాసో భగవాన్ ఋషిః । అనుష్టుప్ ఛన్దః ।
శ్రీమహావిష్ణుః పరమాత్మా శ్రీమన్నారాయణో దేవతా ।
అమృతాంశూద్భవో భానురితి బీజమ్ । దేవకీనన్దనః స్రష్టేతి శక్తిః ।
ఉద్భవః క్షోభణో దేవ ఇతి పరమో మన్త్రః ।
శఙ్ఖభృన్నన్దకీ చక్రీతి కీలకమ్ । శార్ఙ్గధన్వా గదాధర ఇత్యస్త్రమ్ ।
రథాఙ్గపాణిరక్షోభ్య ఇతి నేత్రమ్ । త్రిసామా సామగః సామేతి కవచమ్ ।
ఆనన్దం పరబ్రహ్మేతి యోనిః । ఋతుః సుదర్శనః కాల ఇతి దిగ్బన్ధః ।
శ్రీవిశ్వరూప ఇతి ధ్యానమ్ ।
శ్రీమహావిష్ణుప్రీత్యర్థే సహస్రనామస్తోత్రజపే వినియోగః ॥

అథ ధ్యానమ్ ।

క్షీరోదన్వత్ప్రదేశే శుచిమణివిలసత్సైకతే మౌక్తికానాం
మాలాక్లృప్తాసనస్థః స్ఫటికమణినిభైర్మౌక్తికైర్మణ్డితాఙ్గః ।
శుభ్రైరభ్రైరదభ్రై రుపరివిరచితై ర్ముక్తపీయూషవర్షైః
రానన్దీ నః పునీయాదరినలినగదాశఙ్ఖపాణిర్ముకున్దః ॥ ౧॥

భూః పాదౌ యస్య నాభిర్వియదసురనిలశ్చన్ద్రసూర్యౌ చ నేత్రే
కర్ణావాశాః శిరో ద్యౌర్ముఖమపి దహనో యస్య వాస్తేయమబ్ధిః ।
అన్తఃస్థం యస్య విశ్వం సురనరఖగగోభోగిగన్ధర్వదైత్యైః
చిత్రం రంరమ్యతే తం త్రిభువనవపుషం విష్ణుమీశం నమామి ॥ ౨॥

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ ॥

ఓం శాన్తాకారం భుజగశయనం పద్మనాభం సురేశం
విశ్వాధారం గగనసదృశం మేఘవర్ణం శుభాఙ్గమ్ ।
లక్ష్మీకాన్తం కమలనయనం యోగిహృద్ధ్యానగమ్యం
వన్దే విష్ణుం భవభయహరం సర్వలోకైకనాథమ్ ॥ ३॥

మేఘశ్యామం పీతకౌశేయవాసం
శ్రీవత్సాఙ్కం కౌస్తుభోద్భాసితాఙ్గమ్ ।
పుణ్యోపేతం పుణ్డరీకాయతాక్షం
విష్ణుం వన్దే సర్వలోకైకనాథమ్ ॥ ౪॥

నమః సమస్తభూతానామాదిభూతాయ భూభృతే ।
అనేకరూపరూపాయ విష్ణవే ప్రభవిష్ణవే ॥ ౫॥

సశఙ్ఖచక్రం సకిరీటకుణ్డలం సపీతవస్త్రం సరసీరుహేక్షణమ్ ।
సహారవక్షఃస్థలశోభికౌస్తుభం
నమామి విష్ణుం శిరసా చతుర్భుజమ్ ॥ ౬॥

ఛాయాయాం పారిజాతస్య హేమసింహాసనోపరి
ఆసీనమమ్బుదశ్యామమాయతాక్షమలంకృతమ్ ।
చన్ద్రాననం చతుర్బాహుం శ్రీవత్సాఙ్కితవక్షసం
రుక్మిణీసత్యభామాభ్యాం సహితం కృష్ణమాశ్రయే ॥ ౭॥

హరిః ఓం ।

ఓం విశ్వం విష్ణుర్వషట్కారో భూతభవ్యభవత్ప్రభుః ।
భూతకృద్భూతభృద్భావో భూతాత్మా భూతభావనః ॥ ౧॥

పూతాత్మా పరమాత్మా చ ముక్తానాం పరమా గతిః ।
అవ్యయః పురుషః సాక్షీ క్షేత్రజ్ఞోఽక్షర ఏవ చ ॥ ౨॥

యోగో యోగవిదాం నేతా ప్రధానపురుషేశ్వరః ।
నారసింహవపుః శ్రీమాన్ కేశవః పురుషోత్తమః ॥ ౩॥

సర్వః శర్వః శివః స్థాణుర్భూతాదిర్నిధిరవ్యయః ।
సమ్భవో భావనో భర్తా ప్రభవః ప్రభురీశ్వరః ॥ ౪॥

స్వయమ్భూః శమ్భురాదిత్యః పుష్కరాక్షో మహాస్వనః ।
అనాదినిధనో ధాతా విధాతా ధాతురుత్తమః ॥ ౫॥

అప్రమేయో హృషీకేశః పద్మనాభోఽమరప్రభుః ।
విశ్వకర్మా మనుస్త్వష్టా స్థవిష్ఠః స్థవిరో ధ్రువః ॥ ౬॥

అగ్రాహ్యః శాశ్వతః కృష్ణో లోహితాక్షః ప్రతర్దనః ।
ప్రభూతస్త్రికకుబ్ధామ పవిత్రం మఙ్గలం పరమ్ ॥ ౭॥

ఈశానః ప్రాణదః ప్రాణో జ్యేష్ఠః శ్రేష్ఠః ప్రజాపతిః ।
హిరణ్యగర్భో భూగర్భో మాధవో మధుసూదనః ॥ ౮॥

ఈశ్వరో విక్రమీ ధన్వీ మేధావీ విక్రమః క్రమః ।
అనుత్తమో దురాధర్షః కృతజ్ఞః కృతిరాత్మవాన్ ॥ ౯॥

సురేశః శరణం శర్మ విశ్వరేతాః ప్రజాభవః ।
అహః సంవత్సరో వ్యాలః ప్రత్యయః సర్వదర్శనః ॥ ౧౦॥

అజః సర్వేశ్వరః సిద్ధః సిద్ధిః సర్వాదిరచ్యుతః ।
వృషాకపిరమేయాత్మా సర్వయోగవినిఃసృతః ॥ ౧౧॥

వసుర్వసుమనాః సత్యః సమాత్మాఽసమ్మితః సమః ।
అమోఘః పుణ్డరీకాక్షో వృషకర్మా వృషాకృతిః ॥ ౧౨॥

రుద్రో బహుశిరా బభ్రుర్విశ్వయోనిః శుచిశ్రవాః ।
అమృతః శాశ్వతస్థాణుర్వరారోహో మహాతపాః ॥ ౧౩॥

సర్వగః సర్వవిద్భానుర్విష్వక్సేనో జనార్దనః ।
వేదో వేదవిదవ్యఙ్గో వేదాఙ్గో వేదవిత్ కవిః ॥ ౧౪॥

లోకాధ్యక్షః సురాధ్యక్షో ధర్మాధ్యక్షః కృతాకృతః ।
చతురాత్మా చతుర్వ్యూహశ్చతుర్దంష్ట్రశ్చతుర్భుజః ॥ ౧౫॥

భ్రాజిష్ణుర్భోజనం భోక్తా సహిష్ణుర్జగదాదిజః ।
అనఘో విజయో జేతా విశ్వయోనిః పునర్వసుః ॥ ౧౬॥

ఉపేన్ద్రో వామనః ప్రాంశురమోఘః శుచిరూర్జితః ।
అతీన్ద్రః సఙ్గ్రహః సర్గో ధృతాత్మా నియమో యమః ॥ ౧౭॥

వేద్యో వైద్యః సదాయోగీ వీరహా మాధవో మధుః ।
అతీన్ద్రియో మహామాయో మహోత్సాహో మహాబలః ॥ ౧౮॥

మహాబుద్ధిర్మహావీర్యో మహాశక్తిర్మహాద్యుతిః ।
అనిర్దేశ్యవపుః శ్రీమానమేయాత్మా మహాద్రిధృక్ ॥ ౧౯॥

మహేష్వాసో మహీభర్తా శ్రీనివాసః సతాం గతిః ।
అనిరుద్ధః సురానన్దో గోవిన్దో గోవిదాం పతిః ॥ ౨౦॥

మరీచిర్దమనో హంసః సుపర్ణో భుజగోత్తమః ।
హిరణ్యనాభః సుతపాః పద్మనాభః ప్రజాపతిః ॥ ౨౧॥

అమృత్యుః సర్వదృక్ సింహః సన్ధాతా సన్ధిమాన్ స్థిరః ।
అజో దుర్మర్షణః శాస్తా విశ్రుతాత్మా సురారిహా ॥ ౨౨॥

గురుర్గురుతమో ధామ సత్యః సత్యపరాక్రమః ।
నిమిషోఽనిమిషః స్రగ్వీ వాచస్పతిరుదారధీః ॥ ౨౩॥

అగ్రణీర్గ్రామణీః శ్రీమాన్ న్యాయో నేతా సమీరణః ।
సహస్రమూర్ధా విశ్వాత్మా సహస్రాక్షః సహస్రపాత్ ॥ ౨౪॥

ఆవర్తనో నివృత్తాత్మా సంవృతః సమ్ప్రమర్దనః ।
అహః సంవర్తకో వహ్నిరనిలో ధరణీధరః ॥ ౨౫॥

సుప్రసాదః ప్రసన్నాత్మా విశ్వధృగ్విశ్వభుగ్విభుః ।
సత్కర్తా సత్కృతః సాధుర్జహ్నుర్నారాయణో నరః ॥ ౨౬॥

అసఙ్ఖ్యేయోఽప్రమేయాత్మా విశిష్టః శిష్టకృచ్ఛుచిః ।
సిద్ధార్థః సిద్ధసఙ్కల్పః సిద్ధిదః సిద్ధిసాధనః ॥ ౨౭॥

వృషాహీ వృషభో విష్ణుర్వృషపర్వా వృషోదరః ।
వర్ధనో వర్ధమానశ్చ వివిక్తః శ్రుతిసాగరః ॥ ౨౮॥

సుభుజో దుర్ధరో వాగ్మీ మహేన్ద్రో వసుదో వసుః ।
నైకరూపో బృహద్రూపః శిపివిష్టః ప్రకాశనః ॥ ౨౯॥

ఓజస్తేజోద్యుతిధరః ప్రకాశాత్మా ప్రతాపనః ।
ఋద్ధః స్పష్టాక్షరో మన్త్రశ్చన్ద్రాంశుర్భాస్కరద్యుతిః ॥ ౩౦॥

అమృతాంశూద్భవో భానుః శశబిన్దుః సురేశ్వరః ।
ఔషధం జగతః సేతుః సత్యధర్మపరాక్రమః ॥ ౩౧॥

భూతభవ్యభవన్నాథః పవనః పావనోఽనలః ।
కామహా కామకృత్కాన్తః కామః కామప్రదః ప్రభుః ॥ ౩౨॥

యుగాదికృద్యుగావర్తో నైకమాయో మహాశనః ।
అదృశ్యో వ్యక్తరూపశ్చ సహస్రజిదనన్తజిత్ ॥ ౩౩॥

ఇష్టోఽవిశిష్టః శిష్టేష్టః శిఖణ్డీ నహుషో వృషః ।
క్రోధహా క్రోధకృత్కర్తా విశ్వబాహుర్మహీధరః ॥ ౩౪॥

అచ్యుతః ప్రథితః ప్రాణః ప్రాణదో వాసవానుజః ।
అపాంనిధిరధిష్ఠానమప్రమత్తః ప్రతిష్ఠితః ॥ ౩౫॥

స్కన్దః స్కన్దధరో ధుర్యో వరదో వాయువాహనః ।
వాసుదేవో బృహద్భానురాదిదేవః పురన్దరః ॥ ౩౬॥

అశోకస్తారణస్తారః శూరః శౌరిర్జనేశ్వరః ।
అనుకూలః శతావర్తః పద్మీ పద్మనిభేక్షణః ॥ ౩౭॥

పద్మనాభోఽరవిన్దాక్షః పద్మగర్భః శరీరభృత్ ।
మహర్ద్ధిరృద్ధో వృద్ధాత్మా మహాక్షో గరుడధ్వజః ॥ ౩౮॥

అతులః శరభో భీమః సమయజ్ఞో హవిర్హరిః ।
సర్వలక్షణలక్షణ్యో లక్ష్మీవాన్ సమితిఞ్జయః ॥ ౩౯॥

విక్షరో రోహితో మార్గో హేతుర్దామోదరః సహః ।
మహీధరో మహాభాగో వేగవానమితాశనః ॥ ౪౦॥

ఉద్భవః క్షోభణో దేవః శ్రీగర్భః పరమేశ్వరః ।
కరణం కారణం కర్తా వికర్తా గహనో గుహః ॥ ౪౧॥

వ్యవసాయో వ్యవస్థానః సంస్థానః స్థానదో ధ్రువః ।
పరర్ధిః పరమస్పష్టస్తుష్టః పుష్టః శుభేక్షణః ॥ ౪౨॥

రామో విరామో విరతో మార్గో నేయో నయోఽనయః ।
వీరః శక్తిమతాం శ్రేష్ఠో ధర్మో ధర్మవిదుత్తమః ॥ ౪౩॥

వైకుణ్ఠః పురుషః ప్రాణః ప్రాణదః ప్రణవః పృథుః ।
హిరణ్యగర్భః శత్రుఘ్నో వ్యాప్తో వాయురధోక్షజః ॥ ౪౪॥

ఋతుః సుదర్శనః కాలః పరమేష్ఠీ పరిగ్రహః ।
ఉగ్రః సంవత్సరో దక్షో విశ్రామో విశ్వదక్షిణః ॥ ౪౫॥

విస్తారః స్థావరస్థాణుః ప్రమాణం బీజమవ్యయమ్ ।
అర్థోఽనర్థో మహాకోశో మహాభోగో మహాధనః ॥ ౪౬॥

అనిర్విణ్ణః స్థవిష్ఠోఽభూర్ధర్మయూపో మహామఖః ।
నక్షత్రనేమిర్నక్షత్రీ క్షమః క్షామః సమీహనః ॥ ౪౭॥

యజ్ఞ ఇజ్యో మహేజ్యశ్చ క్రతుః సత్రం సతాం గతిః ।
సర్వదర్శీ విముక్తాత్మా సర్వజ్ఞో జ్ఞానముత్తమమ్ ॥ ౪౮॥

సువ్రతః సుముఖః సూక్ష్మః సుఘోషః సుఖదః సుహృత్ ।
మనోహరో జితక్రోధో వీరబాహుర్విదారణః ॥ ౪౯॥

స్వాపనః స్వవశో వ్యాపీ నైకాత్మా నైకకర్మకృత్ ।
వత్సరో వత్సలో వత్సీ రత్నగర్భో ధనేశ్వరః ॥ ౫౦॥

ధర్మగుబ్ధర్మకృద్ధర్మీ సదసత్క్షరమక్షరమ్ ।
అవిజ్ఞాతా సహస్రాంశుర్విధాతా కృతలక్షణః ॥ ౫౧॥

గభస్తినేమిః సత్త్వస్థః సింహో భూతమహేశ్వరః ।
ఆదిదేవో మహాదేవో దేవేశో దేవభృద్గురుః ॥ ౫౨॥

ఉత్తరో గోపతిర్గోప్తా జ్ఞానగమ్యః పురాతనః ।
శరీరభూతభృద్భోక్తా కపీన్ద్రో భూరిదక్షిణః ॥ ౫౩॥

సోమపోఽమృతపః సోమః పురుజిత్పురుసత్తమః ।
వినయో జయః సత్యసన్ధో దాశార్హః సాత్వతామ్పతిః ॥ ౫౪॥

జీవో వినయితా సాక్షీ ముకున్దోఽమితవిక్రమః ।
అమ్భోనిధిరనన్తాత్మా మహోదధిశయోఽన్తకః ॥ ౫౫॥

అజో మహార్హః స్వాభావ్యో జితామిత్రః ప్రమోదనః ।
ఆనన్దో నన్దనో నన్దః సత్యధర్మా త్రివిక్రమః ॥ ౫౬॥

మహర్షిః కపిలాచార్యః కృతజ్ఞో మేదినీపతిః ।
త్రిపదస్త్రిదశాధ్యక్షో మహాశృఙ్గః కృతాన్త కృత్॥ ౫౭॥

మహావరాహో గోవిన్దః సుషేణః కనకాఙ్గదీ ।
గుహ్యో గభీరో గహనో గుప్తశ్చక్రగదాధరః ॥ ౫౮॥

వేధాః స్వాఙ్గోఽజితః కృష్ణో దృఢః సఙ్కర్షణోఽచ్యుతః ।
వరుణో వారుణో వృక్షః పుష్కరాక్షో మహామనాః ॥ ౫౯॥

భగవాన్ భగహాఽఽనన్దీ వనమాలీ హలాయుధః ।
ఆదిత్యో జ్యోతిరాదిత్యః సహిష్ణుర్గతిసత్తమః ॥ ౬౦॥

సుధన్వా ఖణ్డపరశుర్దారుణో ద్రవిణప్రదః ।
దివస్పృక్ సర్వదృగ్వ్యాసో వాచస్పతిరయోనిజః ॥ ౬౧॥

త్రిసామా సామగః సామ నిర్వాణం భేషజం భిషక్ ।
సంన్యాసకృచ్ఛమః శాన్తో నిష్ఠా శాన్తిః పరాయణమ్ ॥ ౬౨॥

శుభాఙ్గః శాన్తిదః స్రష్టా కుముదః కువలేశయః ।
గోహితో గోపతిర్గోప్తా వృషభాక్షో వృషప్రియః ॥ ౬౩॥

అనివర్తీ నివృత్తాత్మా సఙ్క్షేప్తా క్షేమకృచ్ఛివః ।
శ్రీవత్సవక్షాః శ్రీవాసః శ్రీపతిః శ్రీమతాంవరః ॥ ౬౪॥

శ్రీదః శ్రీశః శ్రీనివాసః శ్రీనిధిః శ్రీవిభావనః ।
శ్రీధరః శ్రీకరః శ్రేయః శ్రీమాఀల్లోకత్రయాశ్రయః ॥ ౬౫॥

స్వక్షః స్వఙ్గః శతానన్దో నన్దిర్జ్యోతిర్గణేశ్వరః ।
విజితాత్మాఽవిధేయాత్మా సత్కీర్తిశ్ఛిన్నసంశయః ॥ ౬౬॥

ఉదీర్ణః సర్వతశ్చక్షురనీశః శాశ్వతస్థిరః ।
భూశయో భూషణో భూతిర్విశోకః శోకనాశనః ॥ ౬౭॥

అర్చిష్మానర్చితః కుమ్భో విశుద్ధాత్మా విశోధనః ।
అనిరుద్ధోఽప్రతిరథః ప్రద్యుమ్నోఽమితవిక్రమః ॥ ౬౮॥

కాలనేమినిహా వీరః శౌరిః శూరజనేశ్వరః ।
త్రిలోకాత్మా త్రిలోకేశః కేశవః కేశిహా హరిః ॥ ౬౯॥

కామదేవః కామపాలః కామీ కాన్తః కృతాగమః ।
అనిర్దేశ్యవపుర్విష్ణుర్వీరోఽనన్తో ధనఞ్జయః ॥ ౭౦॥

బ్రహ్మణ్యో బ్రహ్మకృద్ బ్రహ్మా బ్రహ్మ బ్రహ్మవివర్ధనః ।
బ్రహ్మవిద్ బ్రాహ్మణో బ్రహ్మీ బ్రహ్మజ్ఞో బ్రాహ్మణప్రియః ॥ ౭౧॥

మహాక్రమో మహాకర్మా మహాతేజా మహోరగః ।
మహాక్రతుర్మహాయజ్వా మహాయజ్ఞో మహాహవిః ॥ ౭౨॥

స్తవ్యః స్తవప్రియః స్తోత్రం స్తుతిః స్తోతా రణప్రియః ।
పూర్ణః పూరయితా పుణ్యః పుణ్యకీర్తిరనామయః ॥ ౭౩॥

మనోజవస్తీర్థకరో వసురేతా వసుప్రదః ।
వసుప్రదో వాసుదేవో వసుర్వసుమనా హవిః ॥ ౭౪॥

సద్గతిః సత్కృతిః సత్తా సద్భూతిః సత్పరాయణః ।
శూరసేనో యదుశ్రేష్ఠః సన్నివాసః సుయామునః ॥ ౭౫॥

భూతావాసో వాసుదేవః సర్వాసునిలయోఽనలః ।
దర్పహా దర్పదో దృప్తో దుర్ధరోఽథాపరాజితః ॥ ౭౬॥

విశ్వమూర్తిర్మహామూర్తిర్దీప్తమూర్తిరమూర్తిమాన్ ।
అనేకమూర్తిరవ్యక్తః శతమూర్తిః శతాననః ॥ ౭౭॥

ఏకో నైకః సవః కః కిం యత్ తత్పదమనుత్తమమ్ ।
లోకబన్ధుర్లోకనాథో మాధవో భక్తవత్సలః ॥ ౭౮॥

సువర్ణవర్ణో హేమాఙ్గో వరాఙ్గశ్చన్దనాఙ్గదీ ।
వీరహా విషమః శూన్యో ఘృతాశీరచలశ్చలః ॥ ౭౯॥

అమానీ మానదో మాన్యో లోకస్వామీ త్రిలోకధృక్ ।
సుమేధా మేధజో ధన్యః సత్యమేధా ధరాధరః ॥ ౮౦॥

తేజోవృషో ద్యుతిధరః సర్వశస్త్రభృతాం వరః ।
ప్రగ్రహో నిగ్రహో వ్యగ్రో నైకశృఙ్గో గదాగ్రజః ॥ ౮౧॥

చతుర్మూర్తిశ్చతుర్బాహుశ్చతుర్వ్యూహశ్చతుర్గతిః ।
చతురాత్మా చతుర్భావశ్చతుర్వేదవిదేకపాత్ ॥ ౮౨॥

సమావర్తోఽనివృత్తాత్మా దుర్జయో దురతిక్రమః ।
దుర్లభో దుర్గమో దుర్గో దురావాసో దురారిహా ॥ ౮౩॥

శుభాఙ్గో లోకసారఙ్గః సుతన్తుస్తన్తువర్ధనః ।
ఇన్ద్రకర్మా మహాకర్మా కృతకర్మా కృతాగమః ॥ ౮౪॥

ఉద్భవః సున్దరః సున్దో రత్ననాభః సులోచనః ।
అర్కో వాజసనః శృఙ్గీ జయన్తః సర్వవిజ్జయీ ॥ ౮౫॥

సువర్ణబిన్దురక్షోభ్యః సర్వవాగీశ్వరేశ్వరః ।
మహాహ్రదో మహాగర్తో మహాభూతో మహానిధిః ॥ ౮౬॥

కుముదః కున్దరః కున్దః పర్జన్యః పావనోఽనిలః ।
అమృతాశోఽమృతవపుః సర్వజ్ఞః సర్వతోముఖః ॥ ౮౭॥

సులభః సువ్రతః సిద్ధః శత్రుజిచ్ఛత్రుతాపనః ।
న్యగ్రోధోఽదుమ్బరోఽశ్వత్థశ్చాణూరాన్ధ్రనిషూదనః ॥ ౮౮॥

సహస్రార్చిః సప్తజిహ్వః సప్తైధాః సప్తవాహనః ।
అమూర్తిరనఘోఽచిన్త్యో భయకృద్భయనాశనః ॥ ౮౯॥

అణుర్బృహత్కృశః స్థూలో గుణభృన్నిర్గుణో మహాన్ ।
అధృతః స్వధృతః స్వాస్యః ప్రాగ్వంశో వంశవర్ధనః ॥ ౯౦॥

భారభృత్ కథితో యోగీ యోగీశః సర్వకామదః ।
ఆశ్రమః శ్రమణః క్షామః సుపర్ణో వాయువాహనః ॥ ౯౧॥

ధనుర్ధరో ధనుర్వేదో దణ్డో దమయితా దమః ।
అపరాజితః సర్వసహో నియన్తాఽనియమోఽయమః ॥ ౯౨॥

సత్త్వవాన్ సాత్త్వికః సత్యః సత్యధర్మపరాయణః ।
అభిప్రాయః ప్రియార్హోఽర్హః ప్రియకృత్ ప్రీతివర్ధనః ॥ ౯౩॥

విహాయసగతిర్జ్యోతిః సురుచిర్హుతభుగ్విభుః ।
రవిర్విరోచనః సూర్యః సవితా రవిలోచనః ॥ ౯౪॥

అనన్తో హుతభుగ్భోక్తా సుఖదో నైకజోఽగ్రజః ।
అనిర్విణ్ణః సదామర్షీ లోకాధిష్ఠానమద్భుతః ॥ ౯౫॥

సనాత్సనాతనతమః కపిలః కపిరవ్యయః ।
స్వస్తిదః స్వస్తికృత్స్వస్తి స్వస్తిభుక్స్వస్తిదక్షిణః ॥ ౯౬॥

అరౌద్రః కుణ్డలీ చక్రీ విక్రమ్యూర్జితశాసనః ।
శబ్దాతిగః శబ్దసహః శిశిరః శర్వరీకరః ॥ ౯౭॥

అక్రూరః పేశలో దక్షో దక్షిణః క్షమిణాంవరః ।
విద్వత్తమో వీతభయః పుణ్యశ్రవణకీర్తనః ॥ ౯౮॥

ఉత్తారణో దుష్కృతిహా పుణ్యో దుఃస్వప్ననాశనః ।
వీరహా రక్షణః సన్తో జీవనః పర్యవస్థితః ॥ ౯౯॥

అనన్తరూపోఽనన్తశ్రీర్జితమన్యుర్భయాపహః ।
చతురశ్రో గభీరాత్మా విదిశో వ్యాదిశో దిశః ॥ ౧౦౦॥

అనాదిర్భూర్భువో లక్ష్మీః సువీరో రుచిరాఙ్గదః ।
జననో జనజన్మాదిర్భీమో భీమపరాక్రమః ॥ ౧౦౧॥

ఆధారనిలయోఽధాతా పుష్పహాసః ప్రజాగరః ।
ఊర్ధ్వగః సత్పథాచారః ప్రాణదః ప్రణవః పణః ॥ ౧౦౨॥

ప్రమాణం ప్రాణనిలయః ప్రాణభృత్ప్రాణజీవనః ।
తత్త్వం తత్త్వవిదేకాత్మా జన్మమృత్యుజరాతిగః ॥ ౧౦౩॥

భూర్భువఃస్వస్తరుస్తారః సవితా ప్రపితామహః ।
యజ్ఞో యజ్ఞపతిర్యజ్వా యజ్ఞాఙ్గో యజ్ఞవాహనః ॥ ౧౦౪॥

యజ్ఞభృద్ యజ్ఞకృద్ యజ్ఞీ యజ్ఞభుగ్ యజ్ఞసాధనః ।
యజ్ఞాన్తకృద్ యజ్ఞగుహ్యమన్నమన్నాద ఏవ చ ॥ ౧౦౫॥

ఆత్మయోనిః స్వయఞ్జాతో వైఖానః సామగాయనః ।
దేవకీనన్దనః స్రష్టా క్షితీశః పాపనాశనః ॥ ౧౦౬॥

శఙ్ఖభృన్నన్దకీ చక్రీ శార్ఙ్గధన్వా గదాధరః ।
రథాఙ్గపాణిరక్షోభ్యః సర్వప్రహరణాయుధః ॥ ౧౦౭॥

సర్వప్రహరణాయుధ ఓం నమ ఇతి ।

వనమాలీ గదీ శార్ఙ్గీ శఙ్ఖీ చక్రీ చ నన్దకీ ।
శ్రీమాన్ నారాయణో విష్ణుర్వాసుదేవోఽభిరక్షతు ॥ ౧౦౮॥

(శ్లోకం మూడు సార్లు చదవాలి)

శ్రీవాసుదేవోఽభిరక్షతు ఓం నమ ఇతి ।

ఫలశ్రుతిః

భీష్మ ఉవాచ —

ఇతీదం కీర్తనీయస్య కేశవస్య మహాత్మనః ।
నామ్నాం సహస్రం దివ్యానామశేషేణ ప్రకీర్తితమ్ ॥ ౧॥

య ఇదం శృణుయాన్నిత్యం యశ్చాపి పరికీర్తయేత్ ।
నాశుభం ప్రాప్నుయాత్కిఞ్చిత్సోఽముత్రేహ చ మానవః ॥ ౨॥

వేదాన్తగో బ్రాహ్మణః స్యాత్క్షత్రియో విజయీ భవేత్ ।
వైశ్యో ధనసమృద్ధః స్యాచ్ఛూద్రః సుఖమవాప్నుయాత్ ॥ ౩॥

ధర్మార్థీ ప్రాప్నుయాద్ధర్మమర్థార్థీ చార్థమాప్నుయాత్ ।
కామానవాప్నుయాత్కామీ ప్రజార్థీ ప్రాప్నుయాత్ప్రజామ్ ॥ ౪॥

భక్తిమాన్ యః సదోత్థాయ శుచిస్తద్గతమానసః ।
సహస్రం వాసుదేవస్య నామ్నామేతత్ప్రకీర్తయేత్ ॥ ౫॥

యశః ప్రాప్నోతి విపులం జ్ఞాతిప్రాధాన్యమేవ చ ।
అచలాం శ్రియమాప్నోతి శ్రేయః ప్రాప్నోత్యనుత్తమమ్ ॥ ౬॥

న భయం క్వచిదాప్నోతి వీర్యం తేజశ్చ విన్దతి ।
భవత్యరోగో ద్యుతిమాన్బలరూపగుణాన్వితః ॥ ౭॥

రోగార్తో ముచ్యతే రోగాద్బద్ధో ముచ్యేత బన్ధనాత్ ।
భయాన్ముచ్యేత భీతస్తు ముచ్యేతాపన్న ఆపదః ॥ ౮॥

దుర్గాణ్యతితరత్యాశు పురుషః పురుషోత్తమమ్ ।
స్తువన్నామసహస్రేణ నిత్యం భక్తిసమన్వితః ॥ ౯॥

వాసుదేవాశ్రయో మర్త్యో వాసుదేవపరాయణః ।
సర్వపాపవిశుద్ధాత్మా యాతి బ్రహ్మ సనాతనమ్ ॥ ౧౦॥

న వాసుదేవభక్తానామశుభం విద్యతే క్వచిత్ ।
జన్మమృత్యుజరావ్యాధిభయం నైవోపజాయతే ॥ ౧౧॥

ఇమం స్తవమధీయానః శ్రద్ధాభక్తిసమన్వితః ।
యుజ్యేతాత్మసుఖక్షాన్తిశ్రీధృతిస్మృతికీర్తిభిః ॥ ౧౨॥

న క్రోధో న చ మాత్సర్యం న లోభో నాశుభా మతిః ।
భవన్తి కృతపుణ్యానాం భక్తానాం పురుషోత్తమే ॥ ౧౩॥

ద్యౌః సచన్ద్రార్కనక్షత్రా ఖం దిశో భూర్మహోదధిః ।
వాసుదేవస్య వీర్యేణ విధృతాని మహాత్మనః ॥ ౧౪॥

ససురాసురగన్ధర్వం సయక్షోరగరాక్షసమ్ ।
జగద్వశే వర్తతేదం కృష్ణస్య సచరాచరమ్ ॥ ౧౫॥

ఇన్ద్రియాణి మనో బుద్ధిః సత్త్వం తేజో బలం ధృతిః ।
వాసుదేవాత్మకాన్యాహుః క్షేత్రం క్షేత్రజ్ఞ ఏవ చ ॥ ౧౬॥

సర్వాగమానామాచారః ప్రథమం పరికల్ప్యతే । (పరికల్పతే, పరికల్పితః)
ఆచారప్రభవో ధర్మో ధర్మస్య ప్రభురచ్యుతః ॥ ౧౭॥

ఋషయః పితరో దేవా మహాభూతాని ధాతవః ।
జఙ్గమాజఙ్గమం చేదం జగన్నారాయణోద్భవమ్ ॥ ౧౮॥

యోగో జ్ఞానం తథా సాఙ్ఖ్యం విద్యాః శిల్పాదికర్మ చ ।
వేదాః శాస్త్రాణి విజ్ఞానమేతత్సర్వం జనార్దనాత్ ॥ ౧౯॥

ఏకో విష్ణుర్మహద్భూతం పృథగ్భూతాన్యనేకశః ।
త్రీంల్లోకాన్వ్యాప్య భూతాత్మా భుఙ్క్తే విశ్వభుగవ్యయః ॥ ౨౦॥

ఇమం స్తవం భగవతో విష్ణోర్వ్యాసేన కీర్తితమ్ ।
పఠేద్య ఇచ్ఛేత్పురుషః శ్రేయః ప్రాప్తుం సుఖాని చ ॥ ౨౧॥

విశ్వేశ్వరమజం దేవం జగతః ప్రభుమవ్యయమ్ ।
భజన్తి యే పుష్కరాక్షం న తే యాన్తి పరాభవమ్ ॥ ౨౨॥

న తే యాన్తి పరాభవమ్ ఓం నమ ఇతి ।

అర్జున ఉవాచ —
పద్మపత్రవిశాలాక్ష పద్మనాభ సురోత్తమ ।
భక్తానామనురక్తానాం త్రాతా భవ జనార్దన ॥ ౨౩॥

శ్రీభగవానువాచ —

యో మాం నామసహస్రేణ స్తోతుమిచ్ఛతి పాణ్డవ ।
సోఽహమేకేన శ్లోకేన స్తుత ఏవ న సంశయః ॥ ౨౪॥

స్తుత ఏవ న సంశయ ఓం నమ ఇతి ।

వ్యాస ఉవాచ —
వాసనాద్వాసుదేవస్య వాసితం భువనత్రయమ్ ।
సర్వభూతనివాసోఽసి వాసుదేవ నమోఽస్తు తే ॥ ౨౫॥

శ్రీవాసుదేవ నమోఽస్తు త ఓం నమ ఇతి ।

పార్వత్యువాచ —
కేనోపాయేన లఘునా విష్ణోర్నామసహస్రకమ్ ।
పఠ్యతే పణ్డితైర్నిత్యం శ్రోతుమిచ్ఛామ్యహం ప్రభో ॥ ౨౬॥

ఈశ్వర ఉవాచ —

శ్రీరామరామరామేతి రమే రామే మనోరమే । (రామరామేతి రామేతి)
సహస్రనామతత్తుల్యం రామనామ వరాననే ॥ ౨౭॥
(శ్లోకం మూడు సార్లు చదవాలి)
శ్రీరామనామ వరానన ఓం నమ ఇతి ।

బ్రహ్మోవాచ —

నమోఽస్త్వనన్తాయ సహస్రమూర్తయే
సహస్రపాదాక్షిశిరోరుబాహవే ।
సహస్రనామ్నే పురుషాయ శాశ్వతే
సహస్రకోటియుగధారిణే నమః ॥ ౨౮॥

సహస్రకోటియుగధారిణే నమ ఓం నమ ఇతి ।

ఓం తత్సదితి శ్రీమహాభారతే శతసాహస్ర్యాం సంహితాయాం
వైయాసిక్యామానుశాసనికే పర్వణి భీష్మయుధిష్ఠిరసంవాదే
శ్రీవిష్ణోర్దివ్యసహస్రనామస్తోత్రమ్ ॥

సఞ్జయ ఉవాచ —

యత్ర యోగేశ్వరః కృష్ణో యత్ర పార్థో ధనుర్ధరః ।
తత్ర శ్రీర్విజయో భూతిర్ధ్రువా నీతిర్మతిర్మమ ॥ ౨౯॥

శ్రీభగవానువాచ —

అనన్యాశ్చిన్తయన్తో మాం యే జనాః పర్యుపాసతే ।
తేషాం నిత్యాభియుక్తానాం యోగక్షేమం వహామ్యహమ్ ॥ ౩౦॥

పరిత్రాణాయ సాధూనాం వినాశాయ చ దుష్కృతామ్ ।
ధర్మసంస్థాపనార్థాయ సమ్భవామి యుగే యుగే ॥ ౩౧॥

ఆర్తా విషణ్ణాః శిథిలాశ్చ భీతా ఘోరేషు చ వ్యాధిషు వర్తమానాః ।
సఙ్కీర్త్య నారాయణశబ్దమాత్రం విముక్తదుఃఖాః సుఖినో భవన్తు॥ 3౨॥
(శ్లోకం రెండు సార్లు చదవాలి)

కాయేన వాచా మనసేన్ద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేః స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్ సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥ 33॥

ఇతి శ్రీవిష్ణోర్దివ్యసహస్రనామస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్ ।

॥ హరిః ఓం తత్సత్ ॥

